

תוכן עניינים

- 25.....הקדמה לספר – מבוא למאקרו כלכלה
- 25..... מה ההבדל בין מיקרו למאקרו? ✓
- 26..... טענה
- 26..... טענה
- 26..... משתנה זרם ומשתנה מלאי ✓
- 26..... משתנה זרם (Flow Variable) ✓
- 26..... משתנה מלאי (Stock Variable) ✓
- 27..... הסבר בגובה העיניים – משתנה זרם ומלאי 🧐
- 27..... שאלה
- 28..... משתנה אנדוגני(פנימי) אקסוגני(חיצוני) ✓
- 29..... שאלה
- 30..... חשבונאות לאומית
- 30..... תוצר לאומי מול תוצר מקומי ✓
- 30..... תוצר מקומי גולמי ותוצר לאומי גולמי ✓
- 30..... הערות חשובות על חישוב התוצר ⚠
- 31..... ערך מוסף ✓
- 31..... דוגמה פשוטה: חוטב עצים ונגר התוצר הלאומי וערך מוסף ✓
- 32..... טענה
- 32..... שאלה
- 32..... שאלה
- 33..... דו"ח רווח והפסד ✓
- 34..... דו"ח רווח והפסד אם אין מיסים עקיפים וסובסידיות ✓
- 35..... ערך מוסף נקי והכנסה נובעת ✓
- 35..... מהו ערך מוסף נקי? 📄
- 36..... תוצר לאומי נקי(NNP) 📊
- 36..... שאלה
- 37..... שאלה
- 37..... שאלה חלק א'

- 38.....שאלה חלק ב' ✓
- 38.....שאלה חלק ג' ✓
- 38.....שאלה חלק ד' ✓
- 39.....שאלה חלק ה' ✓
- 40.....חישוב תוצר ✓
- 40.....שיטה 1 – סכום הערכים המוספים ✓
- 40.....תקציב הממשלה ✓
- 40.....התרומה של הממשלה לתוצר = הערך המוסף של הממשלה ✓
- 41.....תקציב הממשלה: צד ההוצאות(שימושים) ✓
- 41.....תקציב הממשלה: צד תקבולים הכנסות(מקורות מימון) ✓
- 42.....תשלומי העברה ✓
- 42.....תקציב הממשלה: צד תקבולים הכנסות ✓
- 43.....גרעון תקציבי(Budget Deficit) ●
- 43.....דו"ח תקציב הממשלה ✓
- 44.....הערך המוסף של הממשלה ✓
- 44.....נוסחה 1 תוצר לאומי נקי (תל"ן) ✓
- 45.....הכנסה לאומית N או NI ✓
- 45.....הכנסה נובעת ✓
- 45.....הכנסה לאומית N או NI ✓
- 46.....הכנסה לאומית והתוצר הלאומי ✓
- 46.....שיטה 2 – התוצר כהכנסה נובעת ✓
- 47.....דו"ח מקורות ושימושים ✓
- 47.....מקורות: תוצר לאומי נקי Y ✓
- 47.....מקורות במשק פתוח: יבוא IM ✓
- 47.....שימושים מקומיים: צריכה פרטית במשק סגור ללא ממשלה ✓
- 48.....שימושים מקומיים: צריכה פרטית במשק סגור עם ממשלה ✓
- 48.....שימושים מקומיים: השקעה נקייה(נטו) $I = IN$ ✓
- 48.....השקעה גולמית GI ✓
- 48.....פחת D-Depreciation ✓

- 48..... שימושים מקומיים: סך ההשקעה במשק ✓
- 48..... השקעה עסקית נקייה **IB** - השקעה נקייה של פירמות ✓
- 49..... שימושים מקומיים: צריכה ציבורית ✓
- 49..... שימושים במשק פתוח: יצוא $EX=X$ ✓
- 50..... דו"ח מקורות ושימושים (מקו"ש) משק סגור ✓
- 50..... דו"ח מקורות ושימושים (מקו"ש) משק פתוח ✓
- 51..... שאלה
- 52..... דו"ח היווי הון ✓
- 52..... חסכון עסקי ✓
- 52..... הכנסה פנויה Disposable Income ✓
- 52..... חסכון אישי/פרטי ✓
- 52..... חסכון ציבורי ✓
- 52..... S חסכון של המשק ✓
- 53..... דוח היווי הון משק סגור ✓
- 53..... דוח היווי הון משק פתוח ✓
- 53..... שאלה
- 55..... תוצר נומינלי וריאלי ✓
- 55..... תוצר נומינלי ✓
- 55..... תוצר ריאלי ✓
- 55..... מדד המחירים לצרכן P ✓
- 55..... תוצר לנפש ✓
- 56..... שאלה
- 56..... שאלה
- 57..... ממ"ח 01 – יחידה 1 ו-2.....
- 57..... שאלה
- 57..... טענה
- 57..... שאלה
- 58..... שאלה חלק א'
- 59..... שאלה חלק ב'

- 60.....שאלה חלק ג'
61.....שאלה חלק ד'
62.....שאלה חלק ו'
64.....שאלה
65.....שאלה
66.....שאלה
67.....שאלה
68.....שאלה
69.....שאלה
70.....שאלה
71.....שאלה
72.....שאלה
73.....שאלה
74.....שאלה
74.....שאלה
75.....שאלה
75.....שאלה
76.....שאלה
76.....שאלה
77.....שאלה
77.....שאלה
78.....שאלה
78.....שאלה
78.....שאלה
79.....שאלה
79.....שאלה
79.....שאלה
80.....שאלה
80.....שאלה
80.....שאלה
81.....שאלה

- 81.....שאלה
- 82.....שאלה
- 82.....שאלה
- 83.....שאלה
- 83.....שאלה
- 84.....שאלה
- 84.....שאלה
- 85.....שאלה
- 86.....שאלה
- 86.....שאלה
- 87.....שאלה
- 87.....שאלה
- 88.....שאלה
- 88.....שאלה
- 88.....שאלה
- 89.....שאלה
- 89.....שאלה
- 89.....שאלה
- 90.....שאלה
- 90.....שאלה
- 91.....שאלה
- 92.....שאלה
- 92.....שאלה
- 93.....שאלה
- 94.....שאלה
- 94.....שאלה
- 95.....שאלה
- 95.....שאלה
- 95.....שאלה
- 96.....שאלה
- 96.....שאלה

97.....שאלה

98.....שאלה

100.....שאלה

101.....שאלה

102.....שאלה

102.....שאלה

103.....שאלה

103.....שאלה

103.....שאלה

104.....שאלה

104.....שאלה

104.....שאלה

105.....שאלה

105.....שאלה

106.....שאלה

107.....שאלה

108.....שאלה

109.....שאלה

110.....שאלה

111.....שאלה

111.....שאלה

111.....שאלה

112.....שאלה

112.....שאלה

112.....שאלה

113.....שאלה

113.....שאלה

113.....שאלה

113.....שאלה

114.....שאלה

115.....שאלה

- שאלה 116.....
- שאלה 117.....
- שאלה 118.....
- שאלה 119.....
- שאלה 119.....
- שאלה 120.....
- שאלה 120.....
- שאלה 121.....
- שאלה 121.....
- שאלה 121.....
- שאלה 122.....
- שאלה 122.....
- שאלה 122.....
- שאלה 123.....
- שאלה 123.....
- הצריכה הפרטית – C ✓ 124.....
- דרך I לתיאור פונקצית הצריכה ע"י טבלה ✓ 124.....
- MPC הנטייה השולית לצרוך ✓ 124.....
- APC הנטייה הממוצעת לצרוך ✓ 125.....
- החיסכון האישי ✓ 125.....
- נטייה שולית לחסוך MPS ✓ 125.....
- APS הנטייה הממוצעת לחסוך ✓ 125.....
- דרך II לתיאור פונקצית הצריכה והחיסכון ע"י תרשים ✓ 126.....
- דרך III לתיאור פונקצית הצריכה והחיסכון ע"י משוואה אלגברית ✓ 127.....
- שאלה 128.....
- תנועה על ושל עקומת הצריכה והחסכון ✓ 130.....
- תנועה על ושל עקומת ✓ 130.....
- השפעת הריבית על הצריכה והחיסכון ✓ 130.....
- השפעת הציפיות/שינוי בטעמים על הצריכה ✓ 130.....

- 131..... עקומת הצריכה המצרפי ✓
- השפעת התחלקות ההכנסות על הצריכה המצרפית כאשר הנש"צ פוחתת עם עליית
- 131..... הכנסה עקומת הצריכה של כל המשפחות זהה ✓
- השפעת התחלקות ההכנסות על הצריכה המצרפית כאשר הנש"צ קבוע בכל רמת הכנסה
- 132..... וזהה לכל המשפחות ✓
- 132..... שאלה
- 133..... שאלה
- 134..... פונקציית ההשקעה ✓
- 134..... הגורמים המשפיעים על רמת ההשקעה ✓
- 134..... עקומת ההשקעה כפונקציה של התוצר ✓
- 135..... תנועה על ושל עקומת ההשקעה ✓
- 135..... שינוי בריבית – מה קורה לעקומת ההשקעה ✓
- 135..... שינוי בציפיות – מה קורה לעקומת ההשקעה ✓
- 136..... בחינת כדאיות של תכניות השקעה ✓
- 136..... ערך נוכחי נקי NPV ענן ✓
- 136..... טיפים בנושא תכניות השקעה ✓
- 137..... שאלה
- 137..... שאלה
- 138..... שאלה
- 138..... שאלה
- 140..... שאלות מסכמות ליחידה 3 (ממ"ן 11).....
- 140..... שאלה
- 140..... שאלה
- 141..... שאלה
- 141..... שאלה
- 142..... שאלה
- 143..... שאלה
- 144..... שאלה
- 144..... שאלה
- 145..... שאלה

146.....שאלה

147.....שאלה

148.....שאלה

149.....שאלה

150.....שאלה

151.....שאלה

152.....שאלה

152.....שאלה

153.....שאלה

153.....שאלה

154.....שאלה

154.....שאלה

155.....שאלה

156.....שאלה

156.....שאלה

156.....שאלה

157.....שאלה

157.....שאלה

158.....שאלה

158.....שאלה

158.....שאלה

159.....שאלה

159.....שאלה

160.....שאלה

160.....שאלה

161.....שאלה

161.....שאלה

162.....שאלה

163.....שאלה

164.....שאלה

165.....שאלה

166.....	שאלה
166.....	שאלה
167.....	שאלה
167.....	שאלה
168.....	שאלה
168.....	שאלה
169.....	שאלה
169.....	שאלה
170.....	שאלה
170.....	שאלה
171.....	שאלה
171.....	שאלה
172.....	שאלה
172.....	שאלה
173.....	שאלה
173.....	שאלה
173.....	שאלה
174.....	שאלה
175.....	שאלה
176.....	שאלה
177.....	שאלה
178.....	המודל הקיינסיאני הפשוט ✓
178.....	הצגת פונקצית הצריכה הפרטית במונחי התוצר מקרה (1) ✓
178.....	הצגת פונקצית הצריכה הפרטית במונחי התוצר מקרה (2) ✓
179.....	תרגיל ✓
179.....	הצגת פונקצית הצריכה הפרטית במונחי התוצר מקרה (3) ✓
180.....	AD – הביקוש המצרפי ✓
180.....	תרגיל ✓
181.....	מכפיל ההכנסה הלאומית/המכפיל k ✓
181.....	תוצר תעסוקה מלאה y_F ✓

- 182..... פער אינפלציוני $y^F > y^*$
- 183..... פרדוקס החיסכון
- 183..... שאלה
- 184..... מדיניות פискаלית
- 184..... תקציב מאוזן
- 184..... מדיניות פסיקלית מרחיבה לסגירת פ.ד.
- 184..... מכפיל תקציב מאוזן KG
- 184..... שאלה
- 185..... שאלה
- 185..... שאלה
- 185..... שאלה
- 186..... שאלה
- 186..... שאלה
- 187..... שאלה
- 187..... שאלה
- 188..... שאלה
- 188..... שאלה
- 189..... שאלה
- 189..... שאלה
- 190..... שאלה
- 191..... שאלות מסכמות ליחידה 4 (ממ"ן 12)
- 191..... שאלה
- 191..... שאלה
- 191..... שאלה
- 192..... שאלה
- 192..... שאלה
- 193..... שאלה
- 193..... שאלה
- 194..... שאלה
- 194..... שאלה

195.....שאלה

195.....שאלה

196.....שאלה

196.....שאלה

197.....שאלה

198.....שאלה

198.....שאלה

199.....שאלה

199.....שאלה

200.....שאלה

200.....שאלה

201.....שאלה

201.....שאלה

201.....שאלה

201.....שאלה

202.....שאלה

202.....שאלה

202.....שאלה

203.....שאלה

203.....שאלה

203.....שאלה

204.....שאלה

204.....שאלה

204.....שאלה

205.....שאלה

205.....שאלה

205.....שאלה

206.....שאלה

207.....שאלה

207.....שאלה

208.....שאלות מסכמות ליחידה 4 (ממ"ח 02)

208.....	שאלה
208.....	שאלה
208.....	שאלה
208.....	שאלה
208.....	שאלה
209.....	שאלה
209.....	שאלה
209.....	שאלה
209.....	שאלה
210.....	שאלה
210.....	שאלה
210.....	שאלה
211.....	שאלה
211.....	שאלה
212.....	שאלה
212.....	שאלה
213.....	שאלה
213.....	שאלה
213.....	שאלה
214.....	שאלה
214.....	שאלה
214.....	שאלה
215.....	שאלה
215.....	שאלה
215.....	שאלה
216.....	שאלה
216.....	שאלה
216.....	שאלה
217.....	שאלה
217.....	שאלה
217.....	שאלה

- שאלה 217.....
- שאלה 218.....
- שאלה 218.....
- שאלה 218.....
- שאלה 219.....
- שאלה 219.....
- יחידה 5: הכסף במשק ומערכת הבנקאות במשק..... 220
- מערכת הבנקאות במשק השחקנים במשק ומושגים בסיסיים ✓ 220.....
- איך הבנקים מייצרים כסף? ✓ 221.....
- שאלה 222.....
- שינוי במזומן שהציבור מחזיק עירוי פנימי ✓ 223.....
- שינוי של בסיס הכסף עירוי חיצוני ✓ 223.....
- עירוי חיצוני – צורות תשלום ✓ 223.....
- שאלה 223.....
- כיצד הבנק המרכזי משפיע על כמות הכסף במשק M ✓ 224.....
- קניה או מכירה של אג"ח ✓ 224.....
- קניה או מכירה של מט"ח ✓ 224.....
- מתן הלוואות לממשלה ✓ 224.....
- מתן הלוואות לבנקים המסחריים ✓ 224.....
- שינוי הריבית המוניטרית ✓ 224.....
- שינוי ביחס הרזרבה (משתנה רק את M) ✓ 224.....
- אמצעים העומדים לרשות הבנק המרכזי לשינוי כמות הכסף ✓ 225.....
- שאלה 225.....
- שאלה 225.....
- שאלה 226.....
- שאלה 226.....
- שאלות מסכמות ליחידה 5 (ממ"ח 02)..... 227
- שאלה 227.....
- שאלה 227.....
- שאלה 227.....

227.....	שאלה
227.....	שאלה
228.....	שאלה
228.....	שאלה
228.....	שאלה
229.....	שאלה
229.....	שאלה
229.....	שאלה
230.....	שאלה
230.....	שאלה
230.....	שאלה
231.....	שאלה
231.....	שאלה
231.....	שאלה
232.....	שאלה
232.....	שאלה
232.....	שאלה
233.....	שאלה
233.....	שאלה
233.....	שאלה
234.....	שאלה
234.....	שאלה
234.....	שאלה
235.....	שאלה
235.....	שאלה
236.....	שאלה
236.....	שאלה
236.....	שאלה
237.....	שאלה
237.....	שאלה
237.....	שאלה

- 238.....שאלה
- 239.....יחידה 6: שוק הכסף
- 239..... מושגים בסיסיים ומערכת צירים
- 239..... היצע הכסף
- 240..... הביקוש לכסף
- 240..... תנועה על ושל עקומת הביקוש לכסף
- 241.....שאלה
- 241.....שאלה
- 242..... תנועה של עקומת ההיצע
- 242..... אמצעים העומדים לרשות הבנק המרכזי לשינוי כמות הכסף
- 243.....שאלה
- 243.....שאלה
- 243.....שאלה
- 244..... שיווי משקל בשוק הכסף
- 245.....יחידה 7: המודל המשולב
- 245..... תזכורת
- 246..... מדיניות פסיקלית(תקציבית)
- 246..... מדיניות פסיקלית – הסבר בגובה העיניים
- 247.....מתי מתרחשת אינפלציה גבוהה? (הסבר בגובה העיניים)
- 248..... תרגיל מתגלגל
- 248..... אפקט קיזוז (Offset Effect)
- 248..... מה זה אפקט הקיזוז? הסבר בגובה העיניים
- 249..... המשך תרגיל מתגלגל
- ההשלכות האפשריות של גידול בגירעון התקציבי והשפעתן על אופן המימון (מעבר
- 250.....מהנפקת אג"ח להעלאת מסים)
- 250..... תרגיל המודל המשולב סגור אבטלה השקעה ציבורית גדלה
- 250.....שאלה
- 251..... הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית ומימנה ע"י הטלת מיסים
- 251.....שאלה

- 252..... מדיניות מוניטרית (כספית)
- 252.....💰 מדיניות מוניטרית – הסבר בגובה העיניים
- 252..... תרגיל מתגלגל
- 253..... מודל משולב בתעסוקה מלאה (פער אינפלציוני)
- 254..... תרגיל
- 254..... תרגיל
- 254..... תרגיל
- 254..... תרגיל
- 254.....שאלה
- 255.....שאלה
- 255.....שאלה
- 256..... הניטרליות של הכסף
- 256.....הניטרליות של הכסף – הסבר פשוט
- 257.....שאלות מסכמות ליחידות 6 ו-7 (ממ"ן 13)
- 257.....שאלה
- 257.....שאלה
- 257.....שאלה
- 257.....שאלה
- 258.....שאלה
- 258.....שאלה
- 258.....שאלה
- 258.....שאלה
- 259.....שאלה
- 259.....שאלה
- 259.....שאלה
- 260.....שאלה
- 260.....שאלה
- 260.....שאלה
- 261.....שאלה
- 261.....שאלה

261.....שאלה

261.....שאלה

262.....שאלה

262.....שאלה

262.....שאלה

262.....שאלה

262.....שאלה

263.....שאלה

263.....שאלה

263.....שאלה

263.....שאלה

263.....שאלה

264.....שאלה

264.....שאלה

265.....שאלה

265.....שאלה

265.....שאלה

265.....שאלה

266.....שאלה

266.....שאלה

266.....שאלה

266.....שאלה

267.....שאלה

267.....שאלה

267.....שאלה

267.....שאלה

268.....שאלה

268.....שאלה

269.....שאלות מסכמות יחידה 7 (ממ"ח 03).....שאלה

269.....שאלה

269.....שאלה

269.....	שאלה
270.....	שאלה
270.....	שאלה
270.....	שאלה
271.....	שאלה
271.....	שאלה
272.....	שאלה
272.....	שאלה
272.....	שאלה
273.....	שאלה
273.....	שאלה
273.....	שאלה
274.....	שאלה
274.....	שאלה
275.....	שאלה
275.....	שאלה
276.....	יחידה 8: מאזן התשלומים ✓
277.....	תרגיל ✓
278.....	שאלה
278.....	שאלה
278.....	שאלה
279.....	שאלה
280.....	שוק מט"ח
280.....	שוק מט"ח במונחים נומינליים ✓
280.....	שוק מט"ח במונחים ריאליים ✓
280.....	איך שע"ח נומינלי משפיע על היבוא והיצוא ✓
280.....	עקומת הביקוש למט"ח D ✓
281.....	עקומת היצע המט"ח S ✓
282.....	תנועות הון נכנסות נטו CF ✓
283.....	שיווי משקל בשוק המט"ח ✓

- 284.....שאלה
- 284.....שאלה
- 285.....שאלה
- 285.....שאלה
- 286.....שוק המט"ח במונחים ריאליים הביקוש למט"ח ✓
- 286.....תנועה על עקומת הביקוש ✓
- 286.....תנועה של עקומת הביקוש ✓
- 287.....שוק המט"ח במונחים ריאליים היצע המט"ח
- 287.....היצע המטח ✓
- 287.....תנועה על עקומת ההיצע ✓
- 287.....תנועה של עקומת ההיצע ✓
- 287.....השפעת הריבית: (CF)
- 288.....שיווי משקל בשוק המט"ח ✓
- 288.....👁 הסבר בגובה העיניים – שוק המט"ח במונחים ריאליים
- 290.....תרגילים מסכמים ליחידה 8 (ממ"ח 03)
- 290.....שאלה
- 290.....שאלה
- 290.....שאלה
- 290.....שאלה
- 291.....שאלה
- 291.....שאלה
- 291.....שאלה
- 292.....שאלה
- 292.....שאלה
- 293.....שאלה
- 293.....שאלה
- 293.....שאלה
- 294.....שאלה
- 294.....שאלה
- 295.....שאלה

- 295.....שאלה
- 295.....שאלה
- 296.....שאלה
- 296.....שאלה
- 296.....שאלה
- 297.....שאלה
- 297.....שאלה
- 298.....שאלה
- 298.....שאלה
- 299.....שאלה
- 299.....שאלה
- 299.....שאלה
- 300.....שאלה
- 300.....שאלה
- 300.....שאלה
- 301.....שאלה
- 301.....שאלה
- 301.....שאלה
- 302.....שאלה
- 302.....שאלה
- 303.....מודל משולב של משק פתוח.
- 303..... שוק המט"ח במונחים ריאליים הביקוש למט"ח
- 303..... תנועה על עקומת הביקוש
- 303..... תנועה של עקומת הביקוש
- 303.....שוק המט"ח במונחים ריאליים היצע המט"ח
- 303..... היצע המטח
- 304..... תנועה על עקומת ההיצע
- 304..... תנועה של עקומת ההיצע
- 304..... היצע המטח
- 305..... שיווי משקל בשוק המט"ח

- 306..... הקדמה ליחידה
- 306..... תרגיל
- 306..... הביקוש המצרפי
- 307..... תרגיל
- 307..... שאלה
- 307..... שאלה
- 308..... שאלה
- 308..... שאלה
- 309..... שאלה
- 309..... שאלה
- 309..... שאלה
- 309..... שאלה
- 309..... שאלה
- 310..... שאלה
- 310..... שאלה
- 310..... שאלה
- 311..... שאלה
- 311..... שאלה
- 312..... (ממ"ן 14) 9 מסכמים ליחידה
- 312..... שאלה
- 312..... שאלה
- 312..... שאלה
- 313..... שאלה
- 313..... שאלה
- 314..... שאלה
- 314..... שאלה
- 314..... שאלה
- 315..... שאלה
- 315..... שאלה
- 315..... שאלה
- 315..... שאלה

315.....שאלה

316.....שאלה

316.....שאלה

316.....שאלה

316.....שאלה

316.....שאלה

317.....שאלה

317.....שאלה

317.....שאלה

317.....שאלה

318.....שאלה

318.....שאלה

318.....שאלה

319.....שאלה

319.....שאלה

319.....שאלה

320.....שאלה

320.....שאלה

320.....שאלה

321.....שאלה

321.....שאלה

322.....שאלה

322.....שאלה

322.....שאלה

323.....שאלה

323.....שאלה

הקדמה לספר – מבוא למאקרו כלכלה

הכלכלה משפיעה על החיים של כל אחת ואחד מאיתנו – על המחירים בסופר, על מצב התעסוקה, על שכר הדירה, על הריבית בבנק ואפילו על ההחלטות של ממשלות ובנקים מרכזיים.

אבל כדי להבין את כל זה – אנחנו צריכים להסתכל **על הכלכלה כולה** – כמערכת אחת גדולה עם הרבה גורמים שפועלים בו-זמנית ומשפיעים זה על זה.

מקרו-כלכלה (או בקיצור: מאקרו) היא התחום בכלכלה שחוקר את התמונה הגדולה:

לא עסק אחד או מוצר אחד – אלא **כל המשק כולו**.

המטרה שלנו היא להבין איך הכלכלה פועלת ברמה הלאומית – מה משפיע על צמיחה, על אבטלה, על רמות מחירים, על שער חליפין, על מאזן תשלומים, על תקציב המדינה – ומה הכלים שיש לממשלה ולבנק המרכזי כדי לנהל את המשק.

בספר הזה תמצאו שילוב של:

- הסברים בהירים ופשוטים
- תרגילים לדוגמה
- דיאגרמות שממחישות את המודלים הכלכליים
- טבלאות סיכום
- קישורים לסרטונים ופתרונות מלאים (באתר או בסריקת קוד)

מה ההבדל בין מיקרו למאקרו?

כשלמדנו **מיקרו-כלכלה**, הסתכלנו על הכלכלה ב"מבט קרוב":

בדקנו איך ענף מסוים פועל – למשל, שוק הפיצריות, שוק הבגנות או שוק העבודה.

שאלנו איך משפיעה עליהם רמת המחירים, מה עושים הצרכנים, מה מחליטים היצרנים ואיך נקבע שיווי משקל בענף אחד.

מאקרו-כלכלה זה בדיוק ההפך:

אנחנו מרחיקים את המצלמה ורואים את **כל התמונה** – כל הענפים ביחד, כל הצרכנים, כל החברות, כל הממשלות.

המאקרו הוא כמו **סכום של כל הענפים**, אבל לא רק חיבור טכני – אלא גם הבנה של הקשרים וההשפעות ביניהם.

כל הנתונים שאנחנו בוחנים – כמו תוצר, צריכה, השקעה, "בוא, יצוא" – נמדדים **במונחים כספיים כוללים**.

 טענה

במה מהבאים עוסקת מקרו כלכלה:

- א. מחיר העגבניות.
- ב. הצמיחה של המשק
- ג. הנכסים של משפחת גלעד.
- ד. מחיר דירה בפלורידה.
- ה. כל התשובות אינן נכונות.

 טענה

במה מהבאים עוסקת מקרו כלכלה:

- א. מחיר דירה בפריס.
- ב. צמיחה ומיתון.
- ג. מחיר הקמח.
- ד. כמות השולחנות המיוצרת בארץ.
- ה. כל התשובות אינן נכונות.

 משתנה זרם ומשתנה מלאי

 משתנה זרם (Flow Variable)

זהו משתנה שנמדד לאורך תקופת זמן – לדוגמה: יום, שבוע, חודש, רבעון או שנה. המשתנה מבטא כמה זרם במשך הזמן, ולכן תמיד כולל יחידת זמן בצידו.

דוגמאות:

- הכנסה חודשית (שקל לחודש)
- תוצר לאומי שנתי
- צריכה פרטית לרבעון
- השקעות בשנה מסוימת

 משתנה מלאי (Stock Variable)

זהו משתנה שנמדד ברגע נתון בזמן – כמו צילום סטילס של מצב כלשהו. לא משנה כמה זמן עבר, הוא תמיד מייצג כמות קיימת באותו רגע.

דוגמאות:

- יתרת חשבון בנק ביום מסוים

- מספר המובטלים ברגע נתון
- חוב ממשלתי נכון לסוף השנה
- מלאי סחורה במחסן ב-31 בדצמבר

👓 הסבר בגובה העיניים – משתנה זרם ומלאי

משתנה זרם = כמו סרט וידאו

זה משהו **שקורה לאורך זמן** – כמו כמה מים זורמים בצינור כל שעה.
לדוגמה: "כמה כסף הרווחתי החודש"?
זו **הכנסה חודשית** – משתנה זרם.

משתנה מלאי = כמו תמונה

זה משהו **שנמדד ברגע אחד** – כמו כמה מים יש עכשיו בדלי.
לדוגמה: "כמה כסף יש לי עכשיו בארנק"?
זו **יתרה** – משתנה מלאי.

שאלה

להלן רשימה של משתנים:

1. פדיון חודשי של חנות
 2. התוצר השנתי של ישראל
 3. צריכה פרטית רבעונית בישראל
 4. יצוא חודשי
 5. אורך הכבישים בק"מ
 6. כמות הדירות בישראל
 7. מספר המפעלים בישראל
 8. יתרות המט"ח של ישראל
 9. צריכה ציבורית שנתי
 10. מלאי ההון של ישראל
 11. ערך הרכוש של משפחה
 12. חיסכון אישי שנתי.
- מכאן ניתן להסיק כי,
- א. משתני הזרם ברשימה הם: 2-5, וכל השאר הם משתני מלאי
- ב. המשתנים 1-6 הם משתני זרם והשאר הם משתני מלאי.

ג. משתני הזרם ברשימה הם: 1-4, 9 ו-12. כל השאר הם משתני מלאי.

ד. משתני הזרם ברשימה הם: 1-5, 9 ו-9. כל השאר הם משתני מלאי.

ה. משתני הזרם ברשימה הם: 1-5, 8-9 ו-12. כל השאר הם משתני מלאי.

✓ משתנה אנדוגני(פנימי) אקסוגני(חיצוני)

במודלים כלכליים, אנו מבחינים בין משתנים אנדוגניים (פנימיים) לבין משתנים אקסוגניים (חיצוניים), לפי מעמדם בתוך המודל.

◆ משתנה אנדוגני(Endogenous Variable)

- משתנה שהערך שלו נקבע בתוך המודל, על ידי מנגנון שיווי המשקל.
- במונחים גרפיים – מופיע על אחד מצירי הגרף (למשל: מחיר וכמות).
- שינוי במשתנה אנדוגני מזיז נקודה על העקומה הקיימת, אך לא משנה את העקומה עצמה.

◆ משתנה אקסוגני(Exogenous Variable)

- משתנה שהערך שלו ניתן כנתון חיצוני למודל – הוא אינו נקבע בתוכו, אלא "מוכתב מבחוץ".
- אינו מופיע על הצירים – אך משפיע על העקומה כולה.
- שינוי במשתנה אקסוגני מזיז את העקומה עצמה למעלה, למטה, ימינה או שמאלה, ובכך משפיע על המשתנים האנדוגניים.

📌 סיכום חשוב:

- שינוי במשתנה אנדוגני → תנועה לאורך העקומה
- שינוי במשתנה אקסוגני → הזזה של העקומה כולה

בקורס זה המשתנים האנדוגניים הם המשתנים על הצירים
האקסוגניים הם שאינם על מערכת הצירים.

כל שינוי במשתנה אנדוגני משפיע על משתנה אנדוגני אחר ומזיז נקודה על העקומה אך לא משפיע על משתנים אקסוגניים.

כל שינוי במשתנה אקסוגני יזיז את העקומה כולה למעלה/למטה ומשפיע על המשתנים האנדוגניים.

ערכו של המשתנה האנדוגני נקבע במודל ואילו ערכו של המשתנה האקסוגני מתקבל כנתון

שאלה

מה מהמשפטים הבאים נכון?

- א. שינוי בערכו של משתנה אנדוגני ישפיע על ערכו של המשתנה האקסוגני אך ההפך לא נכון.
- ב. משתנים אנדוגנים הם המשתנים החשובים ואילו המשתנים האקסוגניים חשובים פחות.
- ג. ערכו של המשתנה האנדוגני נקבע במודל ואילו ערכו של המשתנה האקסוגני מתקבל כנתון.
- ד. משתנים אנדוגניים הינם משתנים כלכליים, ואילו משתנים אקסוגניים הם משתנים כלכליים ואינם כלכליים.
- ה. כל המשפטים א-ד אינם נכונים.

חשבונאות לאומית

מהו תוצר?

התוצר הוא הערך הכספי של כל הסחורות והשירותים שיוצרו במשק במהלך תקופה נתונה (לרוב: שנה).

מדובר במדד מרכזי שמודד את רמת הפעילות הכלכלית במדינה.

תוצר לאומי מול תוצר מקומי

תוצר לאומי – מתייחס ללאום (ארץ המוצא) של גורם הייצור.

התוצר המיוצר ע"י גורמי ייצור הלאום.

למשל, בהקשר למדינת ישראל, תוצר לאומי הוא תוצר של הישראלים.

תוצר מקומי – מתייחס למקום שבו הוא מיוצר.

התוצר המיוצר בגבולות המדינה.

בהקשר לישראל, תוצר מקומי הוא התוצר שמיוצר במדינת ישראל.

תוצר מקומי = תוצר לאומי – תוצר של ישראלים בחו"ל + תוצר של עובדים זרים בישראל.

קשר בין השניים:

תוצר מקומי = **תוצר לאומי** – (תוצר ישראלים בחו"ל) + (תוצר של זרים בישראל)

דוגמה לישראל	מה הוא מודד	סוג תוצר
תוצר שמיוצר בישראל, גם ע"י עובדים זרים	איפה התוצר יוצר – בתוך גבולות המדינה	תוצר מקומי (GDP)
תוצר שמיוצר ע"י ישראלים, גם אם בחו"ל	מי ייצר – לפי לאום של גורמי הייצור	תוצר לאומי (GNP)

תוצר מקומי גולמי ותוצר לאומי גולמי

תוצר לאומי גולמי (תל"ג GNP)

הערך הכספי של כל הסחורות והשירותים שיוצרו על ידי אזרחי המדינה (גם בחו"ל), בתקופה מסוימת.

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג GDP)

הערך הכספי של כל הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך המדינה, בתקופה מסוימת.

הערות חשובות על חישוב התוצר

1. סופרים רק מה שיוצר השנה - בחישוב התוצר אסור לכלול מוצרים שלא יוצרו השנה.

2. רק דברים שיש בהם ייצור - בחישוב התוצר אסור לכלול עסקאות שאינן כרוכות בייצור מוצרים או מתן שירות.

3. לא סופרים פעמיים – בחישוב התוצר אסור לספור מוצרים פעמיים

✓ ערך מוסף

ערך מוסף הוא התרומה של כל יחידת ייצור למשק.
זה בעצם: כמה היא הוסיפה לתהליך הייצור, מעבר למה שקנתה מאחרים.

ערך פירושו בכלכלה שווי כספי

מוסף – להוסיף.

ערך מוסף = (מכירות) פחות (קניות מפירמות אחרות).

נוסחה:

ערך מוסף = סך המכירות – קניות מחברות אחרות

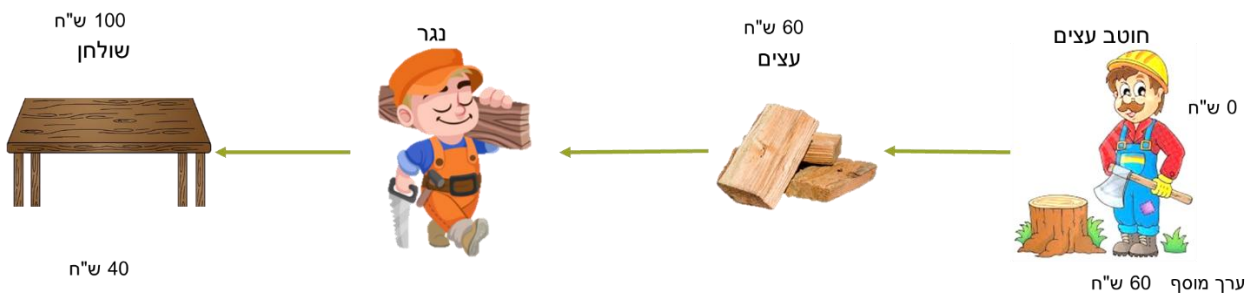
✓ דוגמה פשוטה: חוטב עצים ונגר התוצר הלאומי וערך מוסף

עד כה הבנו שהתוצר הלאומי הוא השווי הכספי בשקלים של כל הסחורות והשירותים שיוצרו במשק בשנה מסוימת.

נניח שיש לנו חוטב עצים (שאינו לו עלויות ייצור) הוא מוכר את העצים לנגר ב 60 ₪, מהי התרומה של חוטב העצים למשק? 60 ₪.

הנגר מכין שולחן עם עצים בלבד וללא חומרי גלם נוספים ומוכר ב 100 ₪,

מהי התרומה של הנגר למשק? 40 ₪.

זה הערך המוסף במחירי שוק של כל המוצרים והשירותים שיוצרו על ידי גורמי ייצור במשק בתקופה נתונה.

בדוגמה שלנו $100 = 60 + 40$ ₪

🧠 תזכורת כללית:

- תוצר = סכום כל הערכים המוספים במשק
- ערך מוסף = מה כל עסק הוסיף – לא מה שהוא מכר
- לא סופרים דברים פעמיים, ולא סופרים עסקאות שאינן בהן ייצור

טענה

להלן טענות שנשמעו בשיעור לכלכלה לגבי תוצר לאומי ותוצר מקומי:

- I. התוצר המקומי מייצג את ערך המוצרים שייצרו בתחום הגיאוגרפי של המשק בתקופה נתונה ואילו התוצר הלאומי מייצג את ערך המוצרים שייצרו בני המשק ובנות המשק וגורמי הייצור שבבעלותם/ בתקופה נתונה.
- II. אם בעולם הייתה מדינה אחת בלבד, אז התל"נ (תוצר לאומי נקי) של המדינה היה שווה לתמ"נ (תוצר מקומי נקי) שלה.
- III. אם ההכנסות של גורמי הייצור המקומיים שנוצרו בחו"ל גדולות מההכנסות של גורמי ייצור זרים שנוצרו במשק, אז התל"ג (תוצר לאומי גולמי) קטן מהתמ"ג (תוצר מקומי גולמי).

א- רק טענה II נכונה.

ב- כל שלוש הטענות נכונות.

ג- רק טענות II ו-III נכונות.

ד- רק טענה I נכונה.

ה- רק טענות I ו-II נכונות.

שאלה

התוצר המקומי הגולמי (תמ"ג) של המדינה בשנת 2019 היה 1,300 מיליארד ש"ח.

כמו-כן, נתון כי באותה שנה ההכנסות של גורמי הייצור הלאומיים שנוצרו בחו"ל הסתכמו ב- 120 מיליארד ש"ח וההכנסות של גורמי ייצור זרים שנוצרו במשק הסתכמו ב- 110 מיליארד ש"ח.

מכאן ניתן להסיק כי התוצר הלאומי הגולמי (תל"ג) בשנת 2019 היה:

א. 1,310 מיליארד ש"ח.

ב. 1,290 מיליארד ש"ח.

ג. 1,420 מיליארד ש"ח.

ד. 1,190 מיליארד ש"ח.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

הערך המוסף של פירמה מבטא את:

א. הוצאות הפירמה לייצור המוצרים.

ב. הרווח של בעלי הפירמה.

ג. התרומה של הפירמה לתוצר של המשק.

ד. הפדיון של הפירמה ממכירות.

ה. הקניות של הפירמה מפירמות אחרות.

דו"ח רווח והפסד

דוח רווח והפסד הוא אחד הדוחות המרכזיים בדיווח הכספי של פירמה (יחידת ייצור/עסק), והוא מסכם את הכנסותיה והוצאותיה בתקופה נתונה – לרוב שנה או רבעון.

מטרת הדוח:

להראות האם העסק הרוויח או הפסיד בתקופה המדווחת, וכמה.

+ מכירות
+ גידול במלאי
- קניית חומרי גלם
- פחת
- שכר עבודה
- ריבית ורנטה (דמי שכירות)
- מיסים עקיפיים
+ סובסידיות (מענקים)
= רווח

+ מכירות	+ שכר עבודה
+ גידול במלאי	+ ריבית ורנטה
- קניית חומרי גלם	+ רווח
- פחת	
= ערך מוסף נקי	= הכנסה נובעת

מה שהפירמה מייצרת = ייצור ערך מוסף גולמי של פירמה

+ מכירות	+ שכר עבודה
+ גידול במלאי	+ ריבית ורנטה
- קניית חומרי גלם	+ רווח
- פחת	+ מיסים עקיפיים
	- סובסידיות(מענקים)
=ערך מוסף נקי של פירמה	=הכנסה נובעת מהפירמה + מיסים עקיפיים - סובסידיות

דו"ח רווח והפסד אם אין מיסים עקיפים וסובסידיות

+ מכירות
+ גידול במלאי
- קניית חומרי גלם
- פחת
- שכר עבודה
- ריבית ורנטה (דמי שכירות)
= רווח

+ מכירות	+ שכר עבודה
+ גידול במלאי	+ ריבית ורנטה
- קניית חומרי גלם	+ רווח
- פחת	
= ערך מוסף נקי של פירמה	= הכנסה נובעת מהפירמה

ערך מוסף נקי והכנסה נובעת

	ערך מוסף נקי של פירמה	הכנסה נובעת + מיסים עקיפים נטו
הכנסה נובעת	+ מכירות	+ שכ"ע
	+ גידול במלאי	+ רנטה ריבית
	- קניות	+ רווח
	- פחת	+ מיסים עקיפים
		- סובסידיה
	=	=

מהו ערך מוסף נקי?

ערך מוסף נקי של פירמה הוא התרומה שלה לתוצר הלאומי, לאחר ניכוי הפחת. הוא מייצג את הערך הכלכלי שהיא הוסיפה בעצמה – כלומר, מה היא יצרה מעבר למה שקנתה מאחרים, ולא כולל בלאי של ציוד ונכסים.

ערך מוסף נקי = ערך מוסף גולמי – פחת

מהי הכנסה נובעת?

הכנסה נובעת היא הדרך השנייה לחשב את התוצר – לפי התשלומים שהפירמה מעבירה לגורמי הייצור:

- שכר עבודה
- ריבית
- רווח
- רנטה
- מיסים עקיפים (נטו מסובסידיות)

הכנסה זו מחולקת לכל הגורמים שתרמו לייצור.

תוצר לאומי נקי (NNP)

תוצר לאומי נקי = סכום הערכים המוספים הנקיים של כל הפירמות במשק.

אבל שימי לב:

הוא לא כולל את התרומה של הממשלה, מפני שהממשלה אינה נמדדת לפי רווחים או מכירות, אלא לפי שווי השירותים שהיא מספקת.

● את תרומת הממשלה לתוצר נוסף בנפרד – כפי שמוסבר בסרטון הבא.

שאלה

במשק סגור בלי ממשלה ובלי פחת פעלו בשנה שעברה שתי פירמות בלבד.

מנתוני דו"ח רווח והפסד של הפירמות עולים הנתונים הבאים:

פירמה א: מכירות 2,000 ש"ח, אין שינוי במלאי, תשלומי שכר 1,000 ש"ח, רווח 1,000.

פירמה ב: מכירות 3,000 ש"ח, גידול במלאי 500 ש"ח, קניות מפירמה א 1,000 ש"ח, תשלומי שכר 1,000 ש"ח, רווח 1,500.

הצריכה הפרטית בשנה שעברה הייתה:

א- 3,500 ש"ח.

ב- 4,000 ש"ח.

ג- 4,500 ש"ח.

ד- 5,000 ש"ח.

ה- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

במשק סגור בלי ממשלה פעלו בשנה שעברה שתי פירמות בלבד. מנתוני דו"ח רווח והפסד של הפירמות עולים הנתונים הבאים:

פירמה א: מכירות 1,250 ש"ח, אין שינוי במלאי, תשלומי שכר 750 ש"ח, ואין הוצאות נוספות מלבד רווח.

פירמה ב: מכירות 1,000 ש"ח, גידול במלאי 250 ש"ח, קניות מפירמה א 500 ש"ח, תשלומי שכר 500 ש"ח, ואין הוצאות נוספות מלבד רווח. שתי הפירמות חילקו את כל הרווחים.

מכאן ניתן להסיק כי בשנה שעברה:

ההכנסה הלאומית שווה ל- _____ והחיסכון האישי שווה ל- _____.

שאלה חלק א'

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שתי פירמות. פירמה חקלאית שמגדלת גידולי שדה (חיטה, ירקות ופירות) ומסעדה שמייצרת מזון מוכן.

להלן דו"חות רווח והפסד של שתי הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות גידולי שדה ומזון מוכן. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית חילקה את כל הרווחים ואילו במסעדה חולקו 900 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הפירמה החקלאית			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	2,000	שכר עבודה	X
		רווח	750

המסעדה			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	3,750	קניית גידולי שדה	Y
גידול במלאי	750	שכר עבודה	2,000
		רווח	1,000

הערכים של X ו-Y הם:

א. $X=1,750$, $Y=1,500$

ב. $X=1,500$, $Y=1,750$

ג. $Y=1,500$, $X=1,250$

ד. $Y=750$, $X=1,250$

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה חלק ב'

המשך התרגיל:

הערכים המוספים של הפירמות והתוצר של המשק בש"ח הם:

א. הערך המוסף של הפירמה החקלאית – 2,000 , הערך המוסף של המסעדה – 3,000 והתוצר 5,000.

ב. הערך המוסף של הפירמה החקלאית – 2,000 , הערך המוסף של המסעדה – 4,500 והתוצר 6,500.

ג. הערך המוסף של הפירמה החקלאית – 1,250 , הערך המוסף של המסעדה – 4,500 והתוצר 5,750.

ד. הערך המוסף של הפירמה החקלאית – 2,000 , הערך המוסף של המסעדה – 2,250 והתוצר 4,250.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה חלק ג'

המשך התרגיל:

ההכנסה הלאומית וההכנסה הפנויה בש"ח הן:

א. ההכנסה הלאומית – 4,250 ההכנסה הפנויה 4,250

ב. ההכנסה הלאומית – 5,000 ההכנסה הפנויה 4,900

ג. ההכנסה הלאומית – 5,750 ההכנסה הפנויה 5,650

ד. ההכנסה הלאומית – 4,900 ההכנסה הפנויה 4,900

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה חלק ד'

המשך התרגיל:

הצריכה הפרטית וההשקעה בש"ח הן:

א. הצריכה הפרטית – 5,000 וההשקעה – 750

ב. הצריכה הפרטית – 5,000 וההשקעה – 750

ג. הצריכה הפרטית – 4,250 וההשקעה – 0

ד. הצריכה הפרטית – 4,250 וההשקעה – 750

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה חלק ה'

המשך התרגיל:

החיסכון האישי, החיסכון העסקי והחיסכון במשק בש"ח הם:

- א. החיסכון האישי- 750 , החיסכון העסקי- 0 והחיסכון במשק 750
- ב. החיסכון האישי- 650 , החיסכון העסקי- 0 והחיסכון במשק 650
- ג. החיסכון האישי- 750 , החיסכון העסקי- 100 והחיסכון במשק 850
- ד. החיסכון האישי- 650 , החיסכון העסקי- 100 והחיסכון במשק 750
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות

חישוב תוצר

שיטה 1 – סכום הערכים המוספים

תל"נ = ערך מוסף נקי פירמות + ערך מוסף ממשלה

ערך מוסף נקי פירמות = מכירות – עלות חומרי גלם + שינוי במלאי – פחת

	הכנסה נובעת + מיסים עקיפים נטו	ערך מוסף נקי של פירמה
הכנסה נובעת	+ שכ"ע + רנטה ריבית + רווח + מיסים עקיפים - סובסידיה	+ מכירות + גידול במלאי - קניות - פחת
	=	=

תקציב הממשלה

מהו תקציב הממשלה?

תקציב הממשלה הוא דוח שנתי הכולל:

- את סך ההוצאות שהממשלה מתכננת להוציא (שימושים)
- את סך ההכנסות (מקורות מימון), בעיקר ממסים והלוואות

התקציב מאוזן על הנייר, אך בפועל יכול להיווצר גרעון תקציבי – כאשר ההוצאות עולות על ההכנסות.

התרומה של הממשלה לתוצר = הערך המוסף של הממשלה

תקציב הממשלה הוא דוח המסכם את כל ההוצאות שהממשלה מתכוונת להוציא במהלך השנה ואת דרכי המימון שלה.

התקציב מחולק להוצאות (שימושים) ומקורות (הכנסות).

הוצאות	הכנסות
--------	--------

$G =$	$T_{net} =$
$I_G =$	$BG =$
$=$	$=$

✓ **תקציב הממשלה: צד ההוצאות (שימושים)**

ההוצאות הממשלתיות נחלקות ל-2 סוגים עיקריים:

(1) הוצאה בגין פעילות שוטפת (כגון- שכר לעובדי מדינה, שירותים שוטפים- צבא, חינוך וכו')

נהוג לסמן הוצאה זו באות G – צריכה ציבורית.

הוצאות שוטפות: תשלום שכר לעובדי מדינה, חינוך, ביטחון, בריאות

(2) הוצאה המיועדת להשקעות (הוצאה שההנאה ממנה היא לטווח הארוך)

כגון- בניית בתי ספר, בניית בתי חולים, סלילת כבישים וכו'

נהוג לסמן הוצאה זו באותיות I_G – השקעה ציבורית.

הוצאות שמיועדות לעתיד: סלילת כבישים, בניית בתי חולים, תשתיות

הוצאות
$G =$
$I_G =$

סה"כ הוצאות הממשלה:

$$G + I_G$$

✓ **תקציב הממשלה: צד תקבולים הכנסות (מקורות מימון)**

הכנסות הממשלה מגיעות בעיקר מ-מיסים, שמחולקים ל:

הסבר	סימון	סוג מס
מס שמוטל על הכנסה או רווח (מס הכנסה, מס חברות)	T_d	מס ישיר

מס עקיף	T_i	מס שמוטל על מוצרים (מע"מ, מס קנייה)
---------	-------	-------------------------------------

מיסים - מתחלקים לשניים **עקיפים TI** (מע"מ) ו**מיסים ישירים TD** (מס הכנסה, מס חברות).

סימונים:

T מיסים נטו.

מס ישיר – הוא מס שמוטל על הרווח או על ההכנסה של היחידה הכלכלית.

מס עקיף – מס שמוטל על המוצר ולא תלוי ברווח.

מיסים ישירים נטו (Td נטו) = מיסים ישירים בניכוי תשלומי העברה.

בניכוי תשלומי העברה (קצבאות, דמי אבטלה), נקבל:

• **מיסים ישירים נטו** $(T_d \text{ net}) = T_d -$ תשלומי העברה

• **מיסים עקיפים נטו** $(T_i \text{ net}) = T_i -$ סובסידיות

סה"כ מיסים נטו:

$$T_{\text{net}} = T_d \text{ net} + T_i \text{ net}$$

תשלומי העברה

תשלומי העברה - הם תשלומים שהממשלה משלמת לאנשים שלא תמורת עבודה.

מדובר על קצבאות למשל דמי אבטלה, קצבת זקנה, קצבת ילדים וכו.

מבחינת המשמעות שלה זהו מס שלילי מכיוון שהיא מקטין הכנסות

ולכן ניתן לרשום אותו גם בצד ההכנסות וגם בצד ההוצאות.

כגון- דמי אבטלה, דמי ילודה, קצבאות וכו'...

תקציב הממשלה: צד תקבולים הכנסות

מיסים - מתחלקים לשניים **עקיפים TI** (מע"מ) ו**מיסים ישירים TD** (מס הכנסה, מס חברות).

סימונים:

T מיסים נטו.

מיסים ישירים נטו (Td נטו) = מיסים ישירים בניכוי תשלומי העברה.

מיסים עקיפים נטו (Ti נטו) = מיסים עקיפים בניכוי סובסידיות.

$$T = T_i + T_d$$

הגרעון בתקציב כולל את כל ההכנסות שיש לממשלה פרט למיסים.

גרעון ממשלתי = הוצאות ממשלה $(G+I_g)$ בניכוי הכנסות ממשלה (T_i+T_d) .

$$BD = (G + I_g) - T$$

הוצאות	הכנסות
G=	$T_{net} =$
$I_G =$	BG=
=	=

גרעון תקציבי (Budget Deficit)

הגרעון הממשלתי הוא הפער בין הוצאות להכנסות:

$$BD = (G + I_G) - T_{net}$$

אם הגרעון חיובי → הממשלה נזקקת למימון נוסף (למשל מהנפקת אג"ח לציבור).

דו"ח תקציב הממשלה

דו"ח המתאר את הוצאות הממשלה מצד אחד ואת ההכנסות למימון הוצאות אלה מצד שני.
 G – צריכה ציבורית. הוצאות הממשלה שיש להן אופי של תצרוכת כמו בטחון, בריאות, חינוך וכו.
 I_G – השקעה ציבורית. הוצאות ממשלה שיש להן אופי של השקעה כמו סלילת כבישים, בניית מחלפים וכו.
 T_{net} – מיסים (ישירים ועקיפים) שהממשלה מטילה על הציבור.
 BD – גרעון בתקציב. ממומן על ידי הלוואות שהממשלה לוקחת מהציבור בתמורה להנפקת אג"ח.

$$T_{net} = T_{i net} + T_{d net}$$

$T_{i net}$ = כל מס שאינו ישיר פחות סובסידיות.

$T_{d net}$ = מס המוטל ישירות על תלושי השכר + מס חברות – תשלומי העברות (דמי אבטלה, קצבאות וכו)

$$BD = G + I_g - T_{net}$$

S_G – חסכון ציבורי/ממשלתי.

$$S_G = T_{net} - G$$

הכנסות	הוצאות
$T_{net} =$	$G =$
BG=	$I_G =$
=	=

 הערך המוסף של הממשלה

הערך המוסף של הממשלה הוא סך תשלומי השכר שהממשלה משלמת לעובדים. תשלומי השכר שהיא משלמת שזו גם למעשה ההכנסה לאותם גו"י (כגון: עובדים וקבלנים). הממשלה אינה נמדדת לפי "מכירות", אלא לפי השכר שהיא משלמת לעובדיה – זה נחשב התרומה שלה לתוצר.

ערך מוסף של הממשלה = תשלומי שכר ברוטו לעובדי המדינה

 נוסחה 1 תוצר לאומי נקי (תל"נ)

תל"נ γ = סיכום ערך מוסף נקי של פירמות + ערך מוסף של הממשלה
 ערך מוסף נקי פירמות = מכירות – עלות חומרי גלם + שינוי במלאי – פחת
 ערך מוסף של הממשלה = תשלומי שכר ברוטו לעובדי הממשלה ללא קניות.

פירמה א'	פירמה ב'	ממשלה		
+ מכירות	+ מכירות	שכר עובדים במגזר הציבורי		
- קניות מפירמות אחרות	- קניות מפירמות אחרות			
+ שינוי במלאי	+ שינוי במלאי			
- פחת	- פחת			
ערך מוסף נקי א'	ערך מוסף נקי ב'	ערך מוסף ממשלה	+	= תל"נ

✓ הכנסה לאומית N או NI

הכנסה לאומית היא סך ההכנסה שקיבלו כל גורמי היצוא במשק תמורת השתתפותם בפעילות כלכלית, סך ההכנסות הנובעות במשק.

באופן טבעי ההכנסה הלאומית שווה לסך ההכנסות הנובעות של כל הפרטים במשק.

סך ההכנסות הנובעות במשק כתוצאה מפעילות כלכלית.

הכנסה נובעת מהממשלה = תשלומי השכר שהיא משלמת

כלומר, תשלומים לכל גו"י שעסקו בפעילות כלכלית (עבודה, קרקע, הון)

✓ הכנסה נובעת

ההכנסה הכספית שמפיקה כל פירמה והיא שווה בערכה לסך הערך המוסף של אותה פירמה ועוד הכנסה נובעת מהממשלה.

ההכנסה הנובעת מהפירמה היא סך התמורה ששילמה הפירמה לכל גורמי הייצור שהשתתפו בפעילות הכלכלית שלה.

הפירמה מעסיקה 4 סוגים של גורמי ייצור:

✓ **עובדים** – שכר עבודה. זוהי הכנסה שמתקבלת (נובעת) מהפירמה.

✓ **בעלי ההון הפיזי**. (בעלי המבנה, ציוד מכונות) ההכנסה שלהם היא רנטה (דמי שכירות).

✓ **בעלי ההון הפיננסי** (בנקים, חברות אשראי מלווים לפירמה כספים) ההכנסה שלהם היא הריבית.

✓ **יזמים/בעלי הפירמה** יוזמה זה גו"י לכל דבר. הכנסתם זה רווח.

+ שכ"ע
+ רנטה ריבית
+ רווח
= הכנסה נובעת

✓ הכנסה לאומית N או NI

הכנסה לאומית היא סך ההכנסה שקיבלו כל גורמי היצוא במשק תמורת השתתפותם בפעילות כלכלית, סך ההכנסות הנובעות במשק.

באופן טבעי ההכנסה הלאומית שווה לסך ההכנסות הנובעות של כל הפרטים במשק.

סך ההכנסות הנובעות במשק כתוצאה מפעילות כלכלית.

הכנסה נובעת מהממשלה = תשלומי השכר שהיא משלמת

כלומר, תשלומים לכל גו"י שעסקו בפעילות כלכלית (עבודה, קרקע, הון)

W- שכר (פרטי+ציבורי)

R- רנטה, ריבית ורווחים לפני מס

$$N=W+R$$

הכנסה לאומית והתוצר הלאומי

$$W + R = N$$

ולכן אם הממשלה אינה מטילה מיסים עקיפים

התל"נ יהיה זהה להכנסה הלאומית

ואילו במצב שבו יש מיסים עקיפים התל"נ יהיה שווה להכנסה הלאומית בתוספת מיסים עקיפים.

$$N+Ti = \text{תל"נ}$$

שיטה 2 – התוצר כהכנסה נובעת

זוהי דרך עקיפה לחישוב התוצר על ידי סיכום האופן שבו הוא התחלק בין הגורמים במשק.

בבסיס השיטה:

תל"נ = הכנסה נובעת.

תל"נ = מיסים עקיפים נטו + הכנסה נובעת מהפירמות + הכנסה נובעת מהממשלה

שיטה זו בודקת איך מתחלקות ההכנסות בין הגורמים השונים.

פירמה א'	פירמה ב'	ממשלה	
שכר עובדים W	שכר עובדים W	שכר עובדים במגזר הציבורי	
+ רווחים	+ רווחים		
+ רנטה R	+ רנטה R		
+ ריבית	+ ריבית		
הכנסה נובעת מפירמה א'	הכנסה נובעת מפירמה ב'	הכנסה נובעת מהממשלה	= תל"ג במחירי גו"י

דו"ח מקורות ושימושים

מקורות: תוצר לאומי נקי γ

דו"ח זה יתאר את המקורות (סחורות ושירותים) שעמדו לרשות המשק בשנה מסוימת אל מול השימושים שעשה המשק באותה שנה.

γ – תוצר לאומי נקי (תל"ן) זהו השווי הכספי בשקלים של סך הסחורות והשירותים שיוצרו במשק בשנה מסוימת.

מקורות במשק פתוח: יבוא IM

Im – יבוא סחורות ושירותים.

מקורות
$y =$ $Im =$
=

שימושים מקומיים: צריכה פרטית במשק סגור ללא ממשלה

הצריכה הפרטית צריכה לבטא את המוצרים שמשקי הבית צרכו בתקופה נתונה. משתנה זרם.

C – תצרוכת פרטית.

הכוונה לסחורות ולשירותים ששימשו את משקי הבית/ האזרחים לצריכה פרטית בתקופה נתונה.

הערך הכספי של המוצרים שנרכשו על ידי משקי הבית בתקופה נתונה.

$$\begin{aligned}
 &+ \text{ סך המכירות} \\
 &- \text{ קניות פירמות} \\
 &= \text{ צריכה פרטית} \\
 &\text{קניות של משקי הבית}
 \end{aligned}$$

שימושים מקומיים: צריכה פרטית במשק סגור עם ממשלה

$$\begin{aligned} &+ \text{ מכירות פירמות} \\ &- \text{ קניות פירמות} \\ &- \text{ קניות ממשלה} \\ &= \text{ צריכה פרטית} \end{aligned}$$

שימושים מקומיים: השקעה נקייה (נטו) $I = I_N$

השקעה נקיה היא סך ההוצאות של המשק על תשתיות, בניית מבנים רכישת מכונות וציוד וגידול במלאי פחות הפחת.

היא השינוי בפועל במלאי ההון של המשק שחלה בתקופה נתונה (משתנה זרם).

השקעה גולמית I_G בניכוי פחת ההון השנה D .

$$I = I_G - D$$

השקעה גולמית I_G

סך גורמי הייצור שייצרנו השנה (מכונות + מבנים).

הערך הכספי של הנכסים שהמשק הוסיף למלאי ההון של המשק בתקופה נתונה (משתנה זרם).

פחת D-Depreciation

הערך הכספי של הבלאי בתקופה נתונה (משתנה זרם).

שימושים מקומיים: סך ההשקעה במשק

סך ההשקעה שווה להשקעה עסקית והשקעה ציבורית

$$I = I_B + I_G$$

גידול במלאי של הממשלה I_G השקעה ציבורית

הגידול במלאי של הפירמות פחות I_B השקעה עסקית

השקעה עסקית נקייה I_B - השקעה נקייה של פירמות

+ תוספת למלאי (השקעה עסקית גולמית)

- פחת

= השקעה עסקית נקייה

שימושים מקומיים: צריכה ציבורית

הוצאה בגין פעילות שוטפת (כגון- שכר לעובדי מדינה, שירותים שוטפים- צבא, חינוך וכו')
 נהוג לסמן הוצאה זו באות G – צריכה ציבורית.

שימושים במשק פתוח: יצוא EX=X

Ex – ייצוא סחורות ושירותים.

שימושים	מקורות
C=	y=
I=	Im=
G=	
Ex=	
=	=

דו"ח מקורות ושימושים (מקו"ש) משק סגור

דו"ח זה יתאר את המקורות (סחורות ושירותים) שעמדו לרשות המשק בשנה מסוימת אל מול השימושים שעשה המשק באותה שנה.

Y – תוצר לאומי נקי (תל"ן) זהו השווי הכספי בשקלים של סך הסחורות והשירותים שיוצרו במשק בשנה מסוימת.

C – תצרוכת פרטית. הכוונה לסחורות ולשירותים ששימשו את משקי הבית/ האזרחים לצריכה פרטית.

G – תצרוכת ציבורית. הכוונה לסחורות ולשירותים שרכשה הממשלה כדי לספק שירותים שונים לאזרחים. (ביטחון, בריאות, חינוך וכו)

I – השקעה נקיה במשק. הכוונה לסחורות ולשירותים שלא נצרכו והופנו למלאי ומשמשים את המשק בעתיד.

מקורות	שימושים
$y =$	$C =$
	$G =$
	$I =$
$=$	$=$

צד המקורות חייב להיות שווה לצד השימושים !

מהטבלה נקבל: $Y = C + G + I$

$Y = C + G + I$

דו"ח מקורות ושימושים (מקו"ש) משק פתוח

דו"ח זה יתאר את המקורות (סחורות ושירותים) שעמדו לרשות המשק בשנה מסוימת אל מול השימושים שעשה המשק באותה שנה.

Y – תוצר לאומי נקי (תל"ן) זהו השווי הכספי בשקלים של סך הסחורות והשירותים שיוצרו במשק בשנה מסוימת.

C – תצרוכת פרטית. הכוונה לסחורות ולשירותים ששימשו את משקי הבית/ האזרחים לצריכה פרטית.

G – תצרוכת ציבורית. הכוונה לסחורות ולשירותים שרכשה הממשלה כדי לספק שירותים שונים לאזרחים. (ביטחון, בריאות, חינוך וכו)

I- השקעה נקיה במשק. הכוונה לסחורות ולשירותים שלא נצרכו והופנו למלאי ומשמשים את המשק בעתיד.

Ex- ייצוא סחורות ושירותים.

Im- ייבוא סחורות ושירותים.

Ex-Im- עודף ייצוא/השקעת המשק בחו"ל.

מקורות	שימושים
y=	C=
Im-Ex=	G=
	I=
=	=

צד המקורות חייב להיות שווה לצד השימושים !

מהטבלה נקבל: $Y=C+G+I+(Ex-Im)$

$Y+(Im-Ex)=C+G+I$

שאלה

נתוני החשבונאות הלאומית של משק מסוים בשנה שעברה מראים שהתוצר של המשק גדול מסכום השימושים המקומיים.

מכאן ניתן להסיק כי:

- א- היבוא גדול מהיצוא.
- ב- המשק באבטלה.
- ג- החיסכון הציבורי גדול מההשקעה הציבורית.
- ד- החיסכון של המשק גדול מההשקעה במשק.
- ה- בתקציב הממשלה יש גירעון.

✓ דו"ח היווי הון

דו"ח זה מתאר כיצד נוצר מלאי של המשק.

במשק סגור לפי הדוח חסכון=השקעה.

✓ חסכון עסקי

S_B - חסכון הסקטור העסקי = חסכון הפירמות = רווחים שלא חולקו

רווחים שלא חולקו על ידי הפירמות

✓ הכנסה פנויה Disposable Income

Y_d - ההכנסה הפנויה = הכנסה נטו של אנשים פרטיים במשק.

היא ההכנסה של משקי הבית (הפרטים, שכירים ובעלי הון) נטו פנוי לשימוש, כלומר פנויה לצריכה או לחסכון.

$$Y_d = y - T - S_B$$

✓ חסכון אישי/פרטי

S_P - חסכון הסקטור הפרטי/אישי (חיסכון משקי הבית, חיסכון אישי).

$$S_P = Y_d - C$$

✓ חסכון ציבורי

S_G - חסכון הסקטור הציבורי/ממשלתי.

$$S_G = T - G$$

✓ S חסכון של המשק

חסכון של המשק = השקעת המשק = החיסכון של כל המגזרים במשק

$$S = S_P + S_B + S_G \text{ ולכן}$$

נחלק את המשק לשלושה סקטורים שחוסכים:

S_P - חסכון הסקטור הפרטי/אישי (חיסכון משקי הבית, חיסכון אישי).

S_B - חסכון הסקטור העסקי = חסכון הפירמות = רווחים שלא חולקו

S_G - חסכון הסקטור הציבורי/ממשלתי.

דוח היווי הון משק סגור

חסכון	השקעה
$S_p = y_d - C =$	$I =$
$S_B =$	
$S_G = T - G$	
$=$	$=$

דוח היווי הון משק פתוח

חסכון	השקעה
$S_p = y_d - C =$	$I =$
$S_B =$	
$S_G = T - G$	
$Im-Ex =$	

שאלה

להלן נתונים שנמדדו במשק פתוח בשנת 2013:

צריכה ציבורית – 200 מיליון ש"ח

מסים נטו – 150 מיליון ש"ח

תוצר לאומי נקי – 450 מיליון ש"ח

צריכה פרטית – 200 מיליון ש"ח

רווחים לא מחולקים – 25 מיליון ש"ח

עודף היבוא – 75 מיליון ש"ח

ידוע כי במשק לא מוטלים מסים עקיפים וסובסידיות. מכאן ניתן להסיק כי:

- א. ההשקעה הנקייה היא (25-) מיליון ש"ח והחיסכון האישי הוא 7.5 מיליון ש"ח.
ב. ההשקעה הנקייה היא 50 מיליון ש"ח והחיסכון האישי הוא 25 מיליון ש"ח.
ג. ההשקעה הנקייה היא 125 מיליון ש"ח והחיסכון האישי הוא 75 מיליון ש"ח.
ד. ההשקעה הנקייה היא 75 מיליון ש"ח והחיסכון האישי הוא 25 מיליון ש"ח.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

תוצר נומינלי וריאלי

תוצר נומינלי

התוצר הנומינלי מודד את השווי הכספי של כל הסחורות והשירותים שיוצרו במשק בשנה מסוימת במחירי אותה שנה.

לכן, התוצר הנומינלי מכונה גם "תוצר במחירים שוטפים".

תוצר ריאלי

תוצר ריאלי – הוא תוצר שלא מושפע משינויים במחירים ולכן כל שינוי בו משקף שינוי אמיתי של התפוקה.

תוצר נומינלי = תוצר ריאלי X מדד המחירים (P)

מדד המחירים לצרכן P

מדד זה בודק את מחירו של סל מוצרים מייצג שצורכת משפחה ישראלית ממוצעת בהשוואה לתקופת בסיס כלשהי.

מדד המחירים לצרכן

מדד המחירים לצרכן הינו אחד המדדים אשר מאפשרים לעקוב אחרי רמת המחירים במשק הישראלי.

מטרתו של מדד המחירים לצרכן הינה **למדוד את השינויים** ברמת המחירים עבור **סל מוצרים ושירותים בישראל**.

למשל **מחירי מזון, דיור, בריאות, ביגוד ועוד**.

כאשר מדד המחירים **עולה**, הכסף שלנו שווה **פחות**,

כיוון **שבאותו** סכום כסף,

נוכל לרכוש **פחות** דברים מכיוון **שמחירים עלה**.

תוצר לנפש

לא לקחנו בחשבון את גודל האוכלוסיה.

לא ניתן להשוות בין מדינות בהתבסס על התוצר.

אם התוצר שווה ובמדינה אחת שבה האוכלוסיה גדולה פי 2 מהמדינה השנייה אז ממוצע התוצר לנפש קטן יותר

המדד לרווחה ולפעילות הוא התוצר לנפש.

אם התוצר לנפש גדל זה טוב ☺

$$\text{לנפש תוצר} = \frac{\text{תוצר}}{\text{האוכלוסיה גודל}}$$

$$\text{לנפש ריאלי תוצר} = \frac{\text{ריאלי תוצר}}{\text{אוכלוסיה גודל}} = \frac{\text{נומינלי תוצר}}{\text{המחירים מדד X האוכלוסיה גודל}}$$

$$\text{לנפש נומינלי תוצר} = \frac{\text{נומינלי תוצר}}{\text{האוכלוסיה גודל}} = \frac{\text{ריאלי תוצר X המחירים מדד}}{\text{האוכלוסיה גודל}}$$

שאלה

מנתונים שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה כי בשנה האחרונה התוצר הנומינלי גדל ב- 7.1% ורמת המחירים עלתה ב- 2%.

מכאן ניתן להסיק כי:

- אין מספיק נתונים כדי לקבוע מה קרה לתוצר הריאלי.
- אם לא חל שינוי בגודל האוכלוסייה, אזי התוצר הנומינלי לנפש עלה ב- 9.1%.
- התוצר הנומינלי עלה בשיעור נמוך משיעור עליית התוצר הריאלי.
- התוצר הריאלי גדל ב- 5%.
- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

בשנת 2019 הכנסתה הפנויה של משפחת כהן היא 500,000 ש"ח.

בשנה זו רכשה המשפחה המוצרים שונים ב- 510,000 ש"ח ורכשה אגרות-חוב ממשלתיות ב- 50,000 ש"ח. נתונים אלו נרשמו בחשבונאות הלאומית של אותה שנה:

- לא יתכן כי נתונים אלו מדויקים, שכן ההוצאות של המשפחה גדולות מהכנסתה הפנויה.
- צריכה הפרטית 510,000 ש"ח והחיסכון האישי 10,000 - (מינוס) ש"ח.
- צריכה פרטית 560,000 ש"ח והחיסכון אישי 60,000 - (מינוס) ש"ח.
- צריכה פרטית 510,000 ש"ח וחיסכון אישי 50,000 ש"ח.
- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

ממ"ח 01 – יחידה 1 ו-2

שאלה

ההכנסה הנובעת מפירמה שווה ל:

- א. הקניות של הפירמה מפירמות אחרות.
- ב. הסכום של השכר שהפירמה משלמת והרווח של בעלי הפירמה.
- ג. הוצאות הפירמה לייצור המוצרים.
- ד. הרווח של בעלי הפירמה.
- ה. הפדיון של הפירמה ממכירות.

טענה

במה מהבאים עוסקת מקרו כלכלה:

- א. מחיר דירה בפריס.
- ב. צמיחה ומיתון.
- ג. מחיר הקמח.
- ד. כמות השולחנות המיוצרת בארץ.
- ה. כל התשובות אינן נכונות.

שאלה

להלן רשימה של משתנים:

1. פדיון יומי של חנות
 2. ההשקעה השנתית של משק 3. התוצר הרבעוני בישראל
 4. יצוא חודשי
 5. חיסכון אישי שנתי
 6. כמות הדירות בישראל
 7. כמות המפעלים בישראל
 8. יתרות המט"ח של ישראל
 9. צריכה פרטית שנתית
 10. מלאי ההון של ישראל
 11. ערך הרכוש של משפחה
 12. אורך הכבישים בק"מ
- מכאן ניתן להסיק כי,

- א. משתני הזרם ברשימה הם: 1-4, 9 ו-12. כל השאר הם משתני מלאי
- ב. משתני הזרם ברשימה הם: 1-5, 9 ו-9 כל השאר הם משתני מלאי
- ג. משתני הזרם ברשימה הם: 1-5, 8-9 ו-12. כל השאר הם משתני מלאי.
- ד. משתני הזרם ברשימה הם: 2-5, וכל השאר הם משתני מלאי.
- ה. המשתנים 1-6 הם משתני זרם והשאר הם משתני מלאי.

שאלה חלק א'

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפייה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפייה חולקו רק 2,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

החקלאי:	
2,000	+ מכירות
1,400	- שכר עבודה
600	רווח

טחנת הקמח:	
4,600	+ מכירות
400	+ גידול מלאי
2,000	- קניית חיטה
1,600	- שכר עבודה
1,400	רווח

מאפייה:	
8,000	+ מכירות
600	+ גידול מלאי
2,600	- קניית קמח

3,600	- שכר עבודה
2,400	רווח

הערכים המוספים של הפירמות בש"ח הם:

שאלה חלק ב'

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפייה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפייה חולקו רק 2,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

החקלאי:	
2,000	+ מכירות
1,400	- שכר עבודה
600	רווח

טחנת הקמח:	
4,600	+ מכירות
400	+ גידול מלאי
2,000	- קניית חיטה
1,600	- שכר עבודה
1,400	רווח

מאפיה:	
8,000	+ מכירות
600	+ גידול מלאי
2,600	- קניית קמח
3,600	- שכר עבודה
2,400	רווח

התוצר של המשק הוא (בש"ח):

שאלה חלק ג'

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפיה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפיה חולקו רק 2,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

החקלאי:	
2,000	+ מכירות
1,400	- שכר עבודה
600	רווח

טחנת הקמח:	
4,600	+ מכירות

400	+ גידול מלאי
2,000	- קניית חיטה
1,600	- שכר עבודה
1,400	רווח

מאפייה:	
8,000	+ מכירות
600	+ גידול מלאי
2,600	- קניית קמח
3,600	- שכר עבודה
2,400	רווח

ההכנסה הפנויה בש"ח היא:

שאלה חלק ד'

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפייה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפייה חולקו רק 2,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

החקלאי:	
2,000	+ מכירות
1,400	- שכר עבודה
600	רווח

טחנת הקמח:	
4,600	+ מכירות
400	+ גידול מלאי
2,000	- קניית חיטה
1,600	- שכר עבודה
1,400	רווח

מאפייה:	
8,000	+ מכירות
600	+ גידול מלאי
2,600	- קניית קמח
3,600	- שכר עבודה
2,400	רווח

הצריכה הפרטית וההשקעה הש"ח הן:

שאלה חלק ו'

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפייה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפייה חולקו רק 2,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

החקלאי:	
2,000	+ מכירות
1,400	- שכר עבודה
600	רווח

טחנת הקמח:	
4,600	+ מכירות
400	+ גידול מלאי
2,000	- קניית חיטה
1,600	- שכר עבודה
1,400	רווח

מאפייה:	
8,000	+ מכירות
600	+ גידול מלאי
2,600	- קניית קמח
3,600	- שכר עבודה
2,400	רווח

החיסכון האישי, החיסכון העסקי והחיסכון במשק בש"ח הם:

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שתי פירמות. פירמה חקלאית שמגדלת גידולי שדה (חיטה, ירקות ופירות) ומסעדה שמייצרת מזון מוכן.

להלן דו"חות רווח והפסד של שתי הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות גידולי שדה ומזון מוכן. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית חילקה את כל הרווחים ואילו במסעדה חולקו 900 ש"ח מתוך הרווחים. ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הפירמה החקלאית			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	2,000	שכר עבודה	X
		רווח	750

המסעדה			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	3,750	קניית גידולי שדה	Y
גידול במלאי	750	שכר עבודה	2,000
		רווח	1,000

הערכים של X ו- Y הם:

א. $X=1,750$, $Y=1,500$

ב. $X=1,500$, $Y=1,750$

ג. $X=1,250$, $Y=1,500$

ד. $X=1,250$, $Y=750$

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שתי פירמות. פירמה חקלאית שמגדלת גידולי שדה (חיטה, ירקות ופירות) ומסעדה שמייצרת מזון מוכן.

להלן דו"חות רווח והפסד של שתי הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות גידולי שדה ומזון מוכן. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית חילקה את כל הרווחים ואילו במסעדה חולקו 900 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הפירמה החקלאית			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	2,000	שכר עבודה	X
		רווח	750

המסעדה			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	3,750	קניית גידולי שדה	Y
גידול במלאי	750	שכר עבודה	2,000
		רווח	1,000

- הערכים המוספים של הפירמות והתוצר של המשק בש"ח הם:
- א. הערך המוסף של הפירמה החקלאית – 2,000 , הערך המוסף של המסעדה- 3,000 והתוצר 5,000.
- ב. הערך המוסף של הפירמה החקלאית – 2,000 , הערך המוסף של המסעדה- 4,500 והתוצר 6,500.
- ג. הערך המוסף של הפירמה החקלאית – 1,250 , הערך המוסף של המסעדה- 4,500 והתוצר 5,750.
- ד. הערך המוסף של הפירמה החקלאית – 2,000 , הערך המוסף של המסעדה- 2,250 והתוצר 4,250.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שתי פירמות. פירמה חקלאית שמגדלת גידולי שדה (חיטה, ירקות ופירות) ומסעדה שמייצרת מזון מוכן.

להלן דו"חות רווח והפסד של שתי הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות גידולי שדה ומזון מוכן. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית חילקה את כל הרווחים ואילו במסעדה חולקו 900 ש"ח מתוך הרווחים. ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הפירמה החקלאית			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	2,000	שכר עבודה	X
		רווח	750

המסעדה			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	3,750	קניית גידולי שדה	Y
גידול במלאי	750	שכר עבודה	2,000
		רווח	1,000

ההכנסה הלאומית וההכנסה הפנויה בש"ח הן:

- א. ההכנסה הלאומית- 4,250 ההכנסה הפנויה 4,250
- ב. ההכנסה הלאומית- 5,000 ההכנסה הפנויה 4,900
- ג. ההכנסה הלאומית- 5,750 ההכנסה הפנויה 5,650
- ד. ההכנסה הלאומית- 4,900 ההכנסה הפנויה 4,900
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שתי פירמות. פירמה חקלאית שמגדלת גידולי שדה (חיטה, ירקות ופירות) ומסעדה שמייצרת מזון מוכן.

להלן דו"חות רווח והפסד של שתי הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות גידולי שדה ומזון מוכן. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית חילקה את כל הרווחים ואילו במסעדה חולקו 900 ש"ח מתוך הרווחים. ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הפירמה החקלאית			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	2,000	שכר עבודה	X
		רווח	750

המסעדה			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	3,750	קניית גידולי שדה	Y
גידול במלאי	750	שכר עבודה	2,000
		רווח	1,000

הצריכה הפרטית וההשקעה בש"ח הן:

- א. הצריכה הפרטית- 5,000 וההשקעה - 750
- ב. הצריכה הפרטית- 5,000 וההשקעה - 750
- ג. הצריכה הפרטית- 4,250 וההשקעה - 0
- ד. הצריכה הפרטית- 4,250 וההשקעה - 750
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שתי פירמות. פירמה חקלאית שמגדלת גידולי שדה (חיטה, ירקות ופירות) ומסעדה שמייצרת מזון מוכן.

להלן דו"חות רווח והפסד של שתי הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות גידולי שדה ומזון מוכן. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית חילקה את כל הרווחים ואילו במסעדה חולקו 900 ש"ח מתוך הרווחים. ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הפירמה החקלאית			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	2,000	שכר עבודה	X
		רווח	750

המסעדה			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	3,750	קניית גידולי שדה	Y
גידול במלאי	750	שכר עבודה	2,000
		רווח	1,000

- החיסכון האישי, החיסכון העסקי והחיסכון במשק בש"ח הם:
- החיסכון האישי- 750 , החיסכון העסקי- 0 והחיסכון במשק 750
 - החיסכון האישי- 650 , החיסכון העסקי- 0 והחיסכון במשק 650
 - החיסכון האישי- 750 , החיסכון העסקי- 100 והחיסכון במשק 850
 - החיסכון האישי- 650 , החיסכון העסקי- 100 והחיסכון במשק 750
 - כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שתי פירמות. פירמה חקלאית שמגדלת גידולי שדה (חיטה, ירקות ופירות) ומסעדה שמייצרת מזון מוכן.

להלן דו"חות רווח והפסד של שתי הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות גידולי שדה ומזון מוכן. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית חילקה את כל הרווחים ואילו במסעדה חולקו 4,500 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הפירמה החקלאית			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	X	שכר עבודה	6,250
		רווח	3,750

המסעדה	
הכנסות	הוצאות
מכירות 18,750	קניית גידולי שדה 7,500
גידול במלאי 3,750	שכר עבודה 10,000
	רווח Y

- הערכים של X ו- Y הם:
- א. $X=10,000$, $Y=10,000$
- ב. $X=10,000$, $Y=1,250$
- ג. $X=10,000$, $Y=5,000$
- ד. $X=2,500$, $Y=10,000$
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

 שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שתי פירמות. פירמה חקלאית שמגדלת גידולי שדה (חיטה, ירקות ופירות) ומסעדה שמייצרת מזון מוכן.
להלן דו"חות רווח והפסד של שתי הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:
ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות גידולי שדה ומזון מוכן. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:
הפירמה החקלאית חילקה את כל הרווחים ואילו במסעדה חולקו 4,500 ש"ח מתוך הרווחים.
ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הפירמה החקלאית			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	X	שכר עבודה	6,250
		רווח	3,750

המסעדה			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	18,750	קניית גידולי שדה	7,500
גידול במלאי	3,750	שכר עבודה	10,000
		רווח	Y

- הערכים המוספים של הפירמות והתוצר של המשק בש"ח הם:
- א. הערך המוסף של הפירמה החקלאית – 10,000 , הערך המוסף של המסעדה- 15,000 והתוצר 25,000.
- ב. הערך המוסף של הפירמה החקלאית – 10,000 , הערך המוסף של המסעדה- 22,500 והתוצר 32,500.
- ג. הערך המוסף של הפירמה החקלאית – 6,250 , הערך המוסף של המסעדה- 22,500 והתוצר 28,750.
- ד. הערך המוסף של הפירמה החקלאית – 10,000 , הערך המוסף של המסעדה- 11,250 והתוצר 21,250.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שתי פירמות. פירמה חקלאית שמגדלת גידולי שדה (חיטה, ירקות ופירות) ומסעדה שמייצרת מזון מוכן.

להלן דו"חות רווח והפסד של שתי הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות גידולי שדה ומזון מוכן. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית חילקה את כל הרווחים ואילו במסעדה חולקו 4,500 ש"ח מתוך הרווחים. ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הפירמה החקלאית			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	X	שכר עבודה	6,250
		רווח	3,750

המסעדה			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	18,750	קניית גידולי שדה	7,500
גידול במלאי	3,750	שכר עבודה	10,000
		רווח	Y

- ההכנסה הלאומית וההכנסה הפנויה בש"ח הן:
- ההכנסה הלאומית- 28,750 ההכנסה הפנויה 28,250
 - ההכנסה הלאומית- 24,500 ההכנסה הפנויה 24,500
 - ההכנסה הלאומית- 21,250 ההכנסה הפנויה 21,250
 - ההכנסה הלאומית- 25,000 ההכנסה הפנויה 24,500
 - כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שתי פירמות. פירמה חקלאית שמגדלת גידולי שדה (חיטה, ירקות ופירות) ומסעדה שמייצרת מזון מוכן.

להלן דו"חות רווח והפסד של שתי הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות גידולי שדה ומזון מוכן. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית חילקה את כל הרווחים ואילו במסעדה חולקו 4,500 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הפירמה החקלאית			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	X	שכר עבודה	6,250
		רווח	3,750

המסעדה	
הכנסות	הוצאות
מכירות 18,750	קניית גידולי שדה 7,500
גידול במלאי 3,750	שכר עבודה 10,000
	רווח Y

- הצריכה הפרטית וההשקעה בש"ח הן:
- הצריכה הפרטית- 25,000 וההשקעה – 3,750
 - הצריכה הפרטית- 25,000 וההשקעה - 0
 - הצריכה הפרטית- 21,250 וההשקעה - 0
 - הצריכה הפרטית- 21,250 וההשקעה – 3,750
 - כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שתי פירמות. פירמה חקלאית שמגדלת גידולי שדה (חיטה, ירקות ופירות) ומסעדה שמייצרת מזון מוכן.

להלן דו"חות רווח והפסד של שתי הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות גידולי שדה ומזון מוכן. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית חילקה את כל הרווחים ואילו במסעדה חולקו 4,500 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הפירמה החקלאית			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	X	שכר עבודה	6,250
		רווח	3,750

המסעדה	
הכנסות	הוצאות
מכירות 18,750	קניית גידולי שדה 7,500
גידול במלאי 3,750	שכר עבודה 10,000
	רווח Y

- החיסכון האישי, החיסכון העסקי והחיסכון במשק בש"ח הם:
- החיסכון האישי- 3,750 , החיסכון העסקי- 5050 והחיסכון במשק 4,250
 - החיסכון האישי- 3,250 , החיסכון העסקי- 500 והחיסכון במשק 3,750
 - החיסכון האישי- 3,750 , החיסכון העסקי- 0 והחיסכון במשק 3,750
 - החיסכון האישי- 3,250 , החיסכון העסקי- 0 והחיסכון במשק 3,250
 - כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה

בשנת 2013 נמדדו במשק הנתונים הבאים (במיליוני ש"ח):

צריכה ציבורית	–	12
מסים ישירים	–	8
תשלומי העברה–	–	4
תוצר לאומי נקי –	–	80
עודף יבוא	–	2.4
חיסכון אישי	–	6
רווחים לא מחולקים –	–	6
השקעה ציבורית	–	4

הניחו שאין מסים נוספים ואין סובסידיות.

מנתונים אלו ניתן להסיק, כי הצריכה הפרטית והגירעון בתקציב הממשלה (במיליוני ש"ח) הם:

- א- הצריכה הפרטית – 60 והגירעון בתקציב הממשלה – 12.
- ב- הצריכה הפרטית – 64 ואין גירעון בתקציב הממשלה.
- ג- הצריכה הפרטית – 60 והגירעון בתקציב הממשלה – 4.
- ד- הצריכה הפרטית – 64 והגירעון בתקציב הממשלה – 12.
- ה- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

בדין שנערך במשק נשמעו הטענות הבאות בנושא ההשקעה (הנקייה) והחיסכון במשק פתוח:

- טענה I - אם החיסכון קטן מההשקעה אז היבוא גדול מהיצוא.
 - טענה II - אם היבוא שווה ליצוא אזי החיסכון שווה להשקעה.
 - טענה III - החיסכון העסקי שווה להשקעה הפרטית (השקעה של הפירמות).
- מכאן ניתן להסיק כי:

- א. כל שלוש הטענות נכונות.
- ב. רק טענות I ו-II נכונות.
- ג. רק טענה II נכונה.
- ד. רק טענה I נכונה.
- ה. רק טענות II ו-III נכונות.

שאלה

להלן נתונים שנמדדו במשק פתוח בשנת 2013:

צריכה ציבורית	– 200 מיליון ש"ח
מסים נטו	– 150 מיליון ש"ח
תוצר לאומי נקי	– 450 מיליון ש"ח
צריכה פרטית	– 200 מיליון ש"ח
רווחים לא מחולקים	– 25 מיליון ש"ח
עודף היבוא	– 75 מיליון ש"ח

- ידוע כי במשק לא מוטלים מסים עקיפים וסובסידיות. מכאן ניתן להסיק כי:
- ההשקעה הנקייה היא (25-) מיליון ש"ח והחיסכון האישי הוא 7.5 מיליון ש"ח.
 - ההשקעה הנקייה היא 50 מיליון ש"ח והחיסכון האישי הוא 25 מיליון ש"ח.
 - ההשקעה הנקייה היא 125 מיליון ש"ח והחיסכון האישי הוא 75 מיליון ש"ח.
 - ההשקעה הנקייה היא 75 מיליון ש"ח והחיסכון האישי הוא 25 מיליון ש"ח.
 - כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

מנתוני החשבונאות הלאומית של משק פתוח עולה שבשנים האחרונות חלו בו השינויים הבאים:

- התוצר הלאומי גדל
 - הצריכה הציבורית לא השתנתה
 - המסים נטו ירדו
 - החיסכון של משקי הבית לא השתנה.
 - היבוא קטן והיצוא גדל
- כמו כן, ידוע כי במשק אין מסים עקיפים, אין סובסידיות וכל הרווחים מחולקים.
- מכאן ניתן להסיק, כי במשך שנים אלו:
- א. לא ניתן לקבוע מה קרה להשקעה ולא ניתן לקבוע מה קרה לצריכה הפרטית.
 - ב. ההשקעה קטנה והצריכה הפרטית גדלה.
 - ג. ההשקעה גדלה והצריכה הפרטית קטנה.
 - ד. ההשקעה קטנה ולא ניתן לקבוע מה קרה לצריכה הפרטית.
 - ה. לא ניתן לקבוע מה קרה להשקעה והצריכה הפרטית גדלה.

שאלה

להלן טענות שנשמעו בשיעור לכלכלה לגבי תוצר לאומי ותוצר מקומי:

- I. התוצר המקומי מייצג את ערך המוצרים שייצרו בתחום הגיאוגרפי של המשק בתקופה נתונה ואילו התוצר הלאומי מייצג את ערך המוצרים שייצרו בני המשק ובנות המשק וגורמי הייצור שבבעלותם/ בתקופה נתונה.
- II. אם בעולם הייתה מדינה אחת בלבד, אז התל"נ (תוצר לאומי נקי) של המדינה היה שווה לתמ"נ (תוצר מקומי נקי) שלה.
- III. אם ההכנסות של גורמי הייצור המקומיים שנוצרו בחו"ל גדולות מההכנסות של גורמי ייצור זרים שנוצרו במשק, אז התל"ג (תוצר לאומי גולמי) קטן מהתמ"ג (תוצר מקומי גולמי).

לפיכך,

- א- רק טענה II נכונה.
- ב- כל שלוש הטענות נכונות.
- ג- רק טענות II ו-III נכונות.
- ד- רק טענה I נכונה.
- ה- רק טענות I ו-II נכונות.

שאלה

בדיון בנושא חישוב התוצר וההכנסה הלאומית נשמעו הטענות הבאות:

- I. אם המסים העקיפים נטו מסתכמים ב- 10 מיליון ש"ח אז התוצר הלאומי הנקי גדול מההכנסה הלאומית.
- II. ההכנסה הלאומית שווה לסכום של השכר שמשלמות הפירמות והשכר שמשלמת הממשלה.
- III. הערך המוסף של פירמה שווה למכירות של הפירמה פחות כל עלויות הייצור.

לפיכך,

- א- רק טענות I ו-III נכונות.
- ב- רק טענות I ו-II נכונות.
- ג- כל שלוש הטענות אינן נכונות.
- ד- רק טענה I נכונה.
- ה- רק טענה II נכונה.

שאלה

במשק סגור בלי ממשלה ובלי פחת פעלו בשנה שעברה שתי פירמות בלבד.

מנתוני דו"ח רווח והפסד של הפירמות עולים הנתונים הבאים:

פירמה א: מכירות 2,000 ש"ח, אין שינוי במלאי, תשלומי שכר 1,000 ש"ח, רווח 1,000.

פירמה ב: מכירות 3,000 ש"ח, גידול במלאי 500 ש"ח, קניות מפירמה א 1,000 ש"ח, תשלומי שכר 1,000 ש"ח, רווח 1,500.

הצריכה הפרטית בשנה שעברה הייתה:

א- 3,500 ש"ח.

ב- 4,000 ש"ח.

ג- 4,500 ש"ח.

ד- 5,000 ש"ח.

ה- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

בדיון בנושא חישוב התוצר וההכנסה הלאומית נשמעו הטענות הבאות:

I. אם אין מסים עקיפים וסובסידיות, אז הערך המוסף הנקי של כל פירמה שווה להכנסה הנובעת ממנה.

II. ההכנסה הלאומית שווה לסכום ההכנסות הנובעות מהפירמות בתוספת המסים הישירים נטו.

III. ההכנסה הנובעת מהממשלה שווה לתשלומי השכר שמשלמת הממשלה ואילו ההכנסה הנובעת מהפירמות שווה לתשלומים של הפירמות לשכר, לרנטה ולריבית ולרווחים.

לפיכך,

א- רק טענות II ו-III נכונות.

ב- רק טענות I ו-II נכונות.

ג- כל שלוש הטענות נכונות.

ד- רק טענה II נכונה.

ה- רק טענות I ו-III נכונות.

שאלה

נתוני החשבונאות הלאומית של משק מסוים בשנה שעברה מראים שהתוצר של המשק גדול מסכום השימושים המקומיים.

מכאן ניתן להסיק כי:

- א- היבוא גדול מהיצוא.
- ב- המשק באבטלה.
- ג- החיסכון הציבורי גדול מההשקעה הציבורית.
- ד- החיסכון של המשק גדול מההשקעה במשק.
- ה- בתקציב הממשלה יש גירעון.

שאלה

בחרו את התשובה הנכונה:

- א. המשפט "ככל שהריבית גבוהה יותר שער החליפין של המטבע המקומי נמוך יותר" הוא משפט נורמטיבי.
- ב. המשפט "ככל ששכר המינימום נמוך יותר יש פחות אבטלה" הוא משפט פוזיטיבי.
- ג. המשפט "העלאת שכר המינימום היא פגיעה מיותרת במעסיקים הקטנים ואינה מוסרית" הוא משפט פוזיטיבי.
- ד. התוכן של משפט פוזיטיבי הוא נכון בעוד שהתוכן של משפט נורמטיבי יכול להיות נכון או לא נכון.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

איזו מהרשימות הבאות כוללת רק משתני זרם?

- א. פדיון חודשי של פירמה, יבוא שנתי, כמות הדירות במשק.
- ב. יצוא חודשי, צריכה ציבורית שנתית, יתרות המט"ח של ישראל.
- ג. תוצר חודשי, צריכה פרטית רבעונית והשקעה שנתית.
- ד. צריכה ציבורית שנתית, מלאי ההון של המשק.
- ה. אף אחת מהרשימות א-ד אינה מתאימה.

שאלה

מה מהמשפטים הבאים נכון?

- א. שינוי בערכו של משתנה אנדוגני ישפיע על ערכו של המשתנה האקסוגני אך ההפך לא נכון.
- ב. משתנים אנדוגנים הם המשתנים החשובים ואילו המשתנים האקסוגניים חשובים פחות.
- ג. ערכו של המשתנה האנדוגני נקבע במודל ואילו ערכו של המשתנה האקסוגני מתקבל כנתון.
- ד. משתנים אנדוגניים הינם משתנים כלכליים, ואילו משתנים אקסוגניים הם משתנים כלכליים ואינם כלכליים.
- ה. כל המשפטים א-ד אינם נכונים.

שאלה

בדיון כלכלי העלו הטענות הבאות לגבי נתוני החשבונאות הלאומית:

- טענה I - התוצר כפי שהוא מחושב בחשבונאות הלאומית מבטא באופן מדויק את התוצר שאכן יוצר במשק.
 - טענה II - התוצר כפי שהוא מחושב בחשבונאות הלאומית אינו כולל מוצרים שונים שיוצרו כגון:
 - מוצרים שיוצרו ונתרמו ללא תשלום ומוצרים שיוצרו על-ידי פרטים במשק לצריכה עצמית.
 - טענה III - התוצר כפי שהוא מחושב בחשבונאות הלאומית אינו לוקח בחשבון את ההשפעה השלילית של מוצרים כגון זיהום אוויר.
- איזה מהטענות נכונות?

שאלה

בדיון כלכלי העלו הטענות הבאות לגבי נתוני החשבונאות הלאומית:

- טענה I - התוצר כפי שהוא מחושב בחשבונאות הלאומית אינו כולל מוצרים שונים שיוצרו כגון:
 - מוצרים שיוצרו ונתרמו ללא תשלום ומוצרים שיוצרו על-ידי פרטים במשק לצריכה עצמית.
 - טענה II - אם הממשלה תעלה את השכר של עובדי המדינה, אז התוצר שיחושב בחשבונאות הלאומית יגדל למרות שהתוצר שמוצא בפועל לא השתנה
 - טענה III - התוצר כפי שהוא מחושב בחשבונאות הלאומית מבטא באופן מדויק את התוצר שאכן יוצר במשק.
- איזה מהטענות נכונות?

שאלה

במה מהבאים עוסקת מקרו כלכלה:

- א. מחיר העגבניות.
- ב. הצמיחה של המשק
- ג. הנכסים של משפחת גלעד.
- ד. מחיר דירה בפלורידה.
- ה. כל התשובות אינן נכונות.

שאלה

הערך המוסף של פירמה מבטא את:

- א. הוצאות הפירמה לייצור המוצרים.
- ב. הרווח של בעלי הפירמה.
- ג. התרומה של הפירמה לתוצר של המשק.
- ד. הפדיון של הפירמה ממכירות.
- ה. הקניות של הפירמה מפירמות אחרות

שאלה

להלן רשימה של משתנים:

- 1. פדיון חודשי של חנות
- 2. התוצר השנתי של ישראל
- 3. צריכה פרטית רבעונית בישראל
- 4. יצוא חודשי
- 5. אורך הכבישים בק"מ
- 6. כמות הדירות בישראל
- 7. מספר המפעלים בישראל
- 8. יתרות המט"ח של ישראל
- 9. צריכה ציבורית שנתי
- 10. מלאי ההון של ישראל
- 11. ערך הרכוש של משפחה
- 12. חיסכון אישי שנתי.

מכאן ניתן להסיק כי,

- א. משתני הזרם ברשימה הם: 2-5, וכל השאר הם משתני מלאי
- ב. המשתנים 1-6 הם משתני זרם והשאר הם משתני מלאי.
- ג. משתני הזרם ברשימה הם: 1-4, 9 ו-12. כל השאר הם משתני מלאי.
- ד. משתני הזרם ברשימה הם: 1-5, 9 ו-9. כל השאר הם משתני מלאי.
- ה. משתני הזרם ברשימה הם: 1-5, 8-9 ו-12. כל השאר הם משתני מלאי.

שאלה

סטודנטיות/ים לכלכלה קיבלו מטלה לבדוק מה קרה לכמות המוצרים הנצרכת ע"י משקי הבית במשק הישראלי במהלך השנים 2005-2014.

הם מצאו באתר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה 2 סדרות נתונים.

בסדרה 1- היה פרוט של הצריכה הפרטית במחירים שוטפים בכל אחת מעשר השנים 2005-2014

ובסדרה 2- חושבה הצריכה הפרטית בכל אחת מעשר השנים הנ"ל במחירי שנת 2005 להלן 3 טענות שהעלו:

- i. סדרה 1 מפרטת את הצריכה הפרטית הנומינלית וסדרה 2 מייצגת הצריכה הפרטית הריאלית.
 - ii. הסדרה הדרושה להכנת המטלה היא סדרה 1.
 - iii. שתי הסדרות מתאימות להכנת המטלה.
- איזה מהטענות נכונות?

שאלה

להלן טענות שנשמעו בשיעור לכלכלה לגבי תוצר לאומי ותוצר מקומי:

- i. התוצר המקומי מייצג את ערך המוצרים שייצרו בתחום הגיאוגרפי של המשק בתקופה נתונה ואילו התוצר הלאומי מייצג את ערך המוצרים שיוצרו על-ידי בני ובנות המשק וגורמי הייצור שבבעלותם/ן בתקופה נתונה.
- ii. אם בעולם הייתה מדינה אחת בלבד אז לא ניתן לדעת אם התל"ג (תוצר לאומי נקי) של המדינה היה שווה, גדול או קטן מהתמ"ג (תוצר מקומי נקי) שלה.
- iii. אם ההכנסות של גורמי הייצור הלאומיים שנוצרו בחו"ל קטנות מההכנסות של גורמי ייצור זרים שנוצרו במשק אז התמ"ג (תוצר מקומי גולמי) גדול מהתל"ג (תוצר לאומי גולמי).

איזה מהטענות נכונות?

שאלה

להלן טענות שנשמעו בשיעור לכלכלה לגבי תוצר לאומי ותוצר מקומי:

- I. התוצר המקומי מודד את ערך המוצרים שיוצרו בתחום הגיאוגרפי של המשק בתקופה נתונה.
- II. התוצר הלאומי מודד את ערך המוצרים שיוצרו בתחום הגיאוגרפי של המשק בתקופה נתונה.
- III. אם ההכנסות של גורמי הייצור הלאומיים שנוצרו בחו"ל גדולות מההכנסות של גורמי ייצור זרים שנוצרו במשק אז התל"ג (תוצר לאומי גולמי) קטן מהתמ"ג (תוצר מקומי גולמי).

איזה מהטענות נכונות?

שאלה

להלן נתונים על פעילות הממשלה במשק בשנה שעברה במיליוני ש"ח:

- (1) הממשלה גבתה מס הכנסה בסכום של 300
- (2) הממשלה גבתה מע"מ בסכום של 200
- (3) משרד הרווחה שילם קיצבאות נכות, זקנה ודמי אבטלה בסכום של 140
- (4) המשרד לבטחון פנים הוציא 80 , מתוכם 50 משכורות והשאר קניות מפירמות של מדים, אקדחים, ציוד משרדי וכו...
- (5) הוצאות החינוך הסתכמו ב- 200 מתוכם 140 תשלומי שכר והיתרה רכישה של עזרי לימוד.
- (6) משרד התשתיות הוציא 100 לסלילת כבישים ובניית גשרים, מתוכם 60 תשלומי שכר והיתרה רכישות של בטון/אספלט/צבע.
- (7) הממשלה בנתה מבני ציבור בסכום של 20 מתוכם 10 לשכר והיתרה לרכישת חומרי בניה.

הצריכה הציבורית וההשקעה הציבורית במיליוני ש"ח הן:

- א. הצריכה הציבורית- 260 וההשקעה הציבורית - 0
- ב. הצריכה הציבורית- 280 וההשקעה הציבורית - 120
- ג. הצריכה הציבורית- 420 וההשקעה הציבורית - 120
- ד. הצריכה הציבורית- 300 וההשקעה הציבורית - 70
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

להלן נתונים על פעילות הממשלה במשק בשנה שעברה במיליוני ש"ח:

- (1) הממשלה גבתה מס הכנסה בסכום של 300
 - (2) הממשלה גבתה מע"מ בסכום של 200
 - (3) משרד הרווחה שילם קיצבאות נכות, זקנה ודמי אבטלה בסכום של 140
 - (4) המשרד לבטחון פנים הוציא 80 , מתוכם 50 משכורות והשאר קניות מפירמות של מדים, אקדחים, ציוד משרדי וכו'...
 - (5) הוצאות החינוך הסתכמו ב- 200 מתוכם 140 תשלומי שכר והיתרה רכישה של עזרי לימוד.
 - (6) משרד התשתיות הוציא 100 לסלילת כבישים ובניית גשרים, מתוכם 60 תשלומי שכר והיתרה רכישות של בטון/אספלט/צבע.
 - (7) הממשלה בנתה מבני ציבור בסכום של 20 מתוכם 10 לשכר והיתרה לרכישת חומרי בניה.
- הערך המוסף של הממשלה במיליוני ש"ח הוא:
- א. 540
 - ב. 400
 - ג. 260
 - ד. 140
 - ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

להלן נתונים על פעילות הממשלה במשק בשנה שעברה במיליוני ש"ח:

- (1) הממשלה גבתה מס הכנסה בסכום של 300
- (2) הממשלה גבתה מע"מ בסכום של 200
- (3) משרד הרווחה שילם קיצבאות נכות, זקנה ודמי אבטלה בסכום של 140
- (4) המשרד לבטחון פנים הוציא 80 , מתוכם 50 משכורות והשאר קניות מפירמות של מדים, אקדחים, ציוד משרדי וכו'...
- (5) הוצאות החינוך הסתכמו ב- 200 מתוכם 140 תשלומי שכר והיתרה רכישה של עזרי לימוד.
- (6) משרד התשתיות הוציא 100 לסלילת כבישים ובניית גשרים, מתוכם 60 תשלומי שכר והיתרה רכישות של בטון/אספלט/צבע.
- (7) הממשלה בנתה מבני ציבור בסכום של 20 מתוכם 10 לשכר והיתרה לרכישת חומרי בניה.

המסים נטו והגירעון/עודף בתקציב הממשלה במיליוני ש"ח הם:

- א. המסים נטו - 360 ויש גירעון - 40
- ב. המסים נטו - 500 ויש עודף - 100
- ג. המסים נטו - 360 ויש גירעון - 140
- ד. המסים נטו - 500 ויש עודף - 140
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

להלן נתונים על פעילות הממשלה במשק בשנה שעברה במיליוני ש"ח:

- (1) הוצאות החינוך הסתכמו ב- 100 מתוכם 70 תשלומי שכר והיתרה רכישה של עזרי לימוד.
 - (2) משרד התשתיות הוציא 50 לסלילת כבישים ובניית גשרים, מתוכם 30 תשלומי שכר והיתרה רכישות של בטון/אספלט/צבע.
 - (3) משרד הרווחה שילם קיצבאות נכות, זקנה ודמי אבטלה בסכום של 70
 - (4) המשרד לבטחון פנים הוציא 40, מתוכם 25 משכורות והשאר קניות מפירמות של מדים, אקדחים, ציוד משרדי וכו'...
 - (5) הממשלה בנתה מבני ציבור בסכום של 10 מתוכם 5 לשכר והיתרה לרכישת חומרי בניה.
 - (6) הממשלה גבתה מס הכנסה בסכום של 150
 - (7) הממשלה גבתה מע"מ בסכום של 100
- הצריכה הציבורית וההשקעה הציבורית במיליוני ש"ח הן:
- א. הצריכה הציבורית- 130 וההשקעה הציבורית - 0
 - ב. הצריכה הציבורית- 140 וההשקעה הציבורית - 60
 - ג. הצריכה הציבורית- 210 וההשקעה הציבורית - 60
 - ד. הצריכה הציבורית- 150 וההשקעה הציבורית - 35
 - ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

להלן נתונים על פעילות הממשלה במשק בשנה שעברה במיליוני ש"ח:

- (1) הוצאות החינוך הסתכמו ב- 100 מתוכם 70 תשלומי שכר והיתרה רכישה של עזרי לימוד.
- (2) משרד התשתיות הוציא 50 לסלילת כבישים ובניית גשרים, מתוכם 30 תשלומי שכר והיתרה רכישות של בטון/אספלט/צבע.
- (3) משרד הרווחה שילם קיצבאות נכות, זקנה ודמי אבטלה בסכום של 70

4) המשרד לבטחון פנים הוציא 40 , מתוכם 25 משכורות והשאר קניות מפירמות של מדים, אקדחים, ציוד משרדי וכו...

5) הממשלה בנתה מבני ציבור בסכום של 10 מתוכם 5 לשכר והיתרה לרכישת חומרי בניה.

6) הממשלה גבתה מס הכנסה בסכום של 150

7) הממשלה גבתה מע"מ בסכום של 100

הערך המוסף של הממשלה במיליוני ש"ח הוא:

א. 270

ב. 200

ג. 130

ד. 70

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה

להלן נתונים על פעילות הממשלה במשק בשנה שעברה במיליוני ש"ח:

1) הוצאות החינוך הסתכמו ב- 100 מתוכם 70 תשלומי שכר והיתרה רכישה של עזרי לימוד.

2) משרד התשתיות הוציא 50 לסלילת כבישים ובניית גשרים, מתוכם 30 תשלומי שכר והיתרה רכישות של בטון/אספלט/צבע.

3) משרד הרווחה שילם קיצבאות נכות, זקנה ודמי אבטלה בסכום של 70

4) המשרד לבטחון פנים הוציא 40 , מתוכם 25 משכורות והשאר קניות מפירמות של מדים, אקדחים, ציוד משרדי וכו...

5) הממשלה בנתה מבני ציבור בסכום של 10 מתוכם 5 לשכר והיתרה לרכישת חומרי בניה.

6) הממשלה גבתה מס הכנסה בסכום של 150

7) הממשלה גבתה מע"מ בסכום של 100

המסים נטו והגירעון/עודף בתקציב הממשלה במיליוני ש"ח הם:

א. המסים נטו - 180 ויש גירעון - 20

ב. המסים נטו - 250 ויש עודף - 50

ג. המסים נטו - 180 ויש גירעון - 70

ד. המסים נטו - 250 ויש עודף - 70

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה

בשנת 2015 נמדדו במשק הנתונים הבאים (במיליוני ש"ח):

צריכה ציבורית – 30

מסים ישירים – 40

תשלומי העברה – 10

תוצר לאומי נקי – 200

עודף יבוא – 6

חיסכון אישי – 15

רווחים לא מחולקים – 5

השקעה ציבורית – 10

הניחו שאין מסים נוספים ואין סובסידיות

מנתונים אלו ניתן להסיק, כי הצריכה הפרטית והגירעון בתקציב הממשלה (במיליוני ש"ח) הם:

א. הצריכה הפרטית- 150 והגירעון בתקציב הממשלה- 10

ב. הצריכה הפרטית- 160 והגירעון בתקציב הממשלה- 10

ג. הצריכה הפרטית- 150 והגירעון בתקציב הממשלה- 30

ד. הצריכה הפרטית- 160 ואין גירעון בתקציב הממשלה.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה

בשנת 2015 נמדדו במשק הנתונים הבאים (במיליוני ש"ח):

צריכה ציבורית – 30

מסים ישירים – 40

תשלומי העברה – 10

תוצר לאומי נקי – 200

עודף יבוא – 6

חיסכון אישי – 15

רווחים לא מחולקים – 5

השקעה ציבורית – 10

הניחו שאין מסים נוספים ואין סובסידיות

מנתונים אלו ניתן להסיק, כי, ההכנסה הפנויה (במיליוני ש"ח) היא:

א. 175

ב. 165

ג. 160

ד. 155

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה

בשנת 2015 נמדדו במשק הנתונים הבאים (במיליוני ש"ח):

בשנה שעברה נמדדו במשק הנתונים הבאים (במיליוני ש"ח):

צריכה ציבורית – 300

מסים ישירים – 400

תשלומי העברה – 100

תוצר לאומי נקי – 2000

עודף יבוא – 60

חיסכון אישי – 150

רווחים לא מחולקים – 50

השקעה ציבורית – 100

הניחו שאין מסים נוספים ואין סובסידיות

מנתונים אלו ניתן להסיק, כי הצריכה הפרטית והגירעון בתקציב הממשלה (במיליוני ש"ח) הם:

א. הצריכה הפרטית- 1,500 והגירעון בתקציב הממשלה- 20

ב. הצריכה הפרטית- 1,600 והגירעון בתקציב הממשלה- 20

ג. הצריכה הפרטית- 1,500 והגירעון בתקציב הממשלה- 60

ד. הצריכה הפרטית- 1,600 ואין גירעון בתקציב הממשלה.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

בשנת 2015 נמדדו במשק הנתונים הבאים (במיליוני ש"ח):

בשנה שעברה נמדדו במשק הנתונים הבאים (במיליוני ש"ח):

צריכה ציבורית – 300

מסים ישירים – 400

תשלומי העברה – 100

תוצר לאומי נקי – 2000

עודף יבוא – 60

חיסכון אישי – 150

רווחים לא מחולקים – 50

השקעה ציבורית – 100

הניחו שאין מסים נוספים ואין סובסידיות

מנתונים אלו ניתן להסיק, כי, ההכנסה הפנויה (במיליוני ש"ח) היא:

א. 1,750

ב. 1,650

ג. 1,600

ד. 1,550

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

בדיון שנערך במשק נשמעו הטענות הבאות בנושא ההשקעה (הנקייה) והחיסכון במשק פתוח:

טענה I - אם החיסכון גדול מההשקעה אז היצוא גדול מהיבוא.

טענה II - אם היבוא שווה ליצוא אזי החיסכון שווה להשקעה.

טענה III - החיסכון העסקי שווה להשקעה הפרטית (השקעה של הפרמות).

איזה מהטענות נכונות?

שאלה

בדיון שנערך במשק נשמעו הטענות הבאות בנושא המקורות והשימושים במשק פתוח:

טענה I - אם סכום השימושים המקומיים גדול מהתוצר אזי היבוא גדול מהיצוא.

טענה II - אם היבוא שווה ליצוא אז סכום השימושים המקומיים שווה לתוצר.

טענה III - אם היצוא גדול מהיבוא אזי התוצר קטן מסכום השימושים המקומיים.

איזה מהטענות נכונות?

שאלה

בדיון שנערך במשק נשמעו הטענות הבאות בנושא המקורות והשימושים במשק פתוח:

- טענה I - אם סכום השימושים המקומיים גדול מהתוצר אזי היבוא גדול מהיצוא.
טענה II - אם היבוא שווה ליצוא אז סכום השימושים המקומיים שווה לתוצר.
טענה III - אם היצוא גדול מהיבוא אזי התוצר גדול מסכום השימושים המקומיים.
איזה מהטענות נכונות?

שאלה

- בשנת 2016 הכנסתה הפנויה של משפחת כהן היא 150,000 ש"ח.
בשנה זו רכשה המשפחה המוצרים שונים ב- 110,000 ש"ח ורכשה אגרות-חוב ממשלתיות ב- 60,000 ש"ח. נתונים אלו נרשמו בחשבונאות הלאומית של אותה שנה:
א. לא יתכן כי נתונים אלו מדויקים, שכן ההוצאות של המשפחה גדולות מהכנסתה הפנויה.
ב. צריכה הפרטית 150,000 ש"ח והחיסכון האישי 40,000 ש"ח.
ג. צריכה פרטית 170,000 ש"ח והחיסכון אישי -20,000 (מינוס).
ד. צריכה פרטית 150,000 ש"ח וחיסכון אישי 60,000 ש"ח.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

- בשנת 2016 הכנסתה הפנויה של משפחת כהן היא 100,000 ש"ח.
בשנה זו רכשה המשפחה המוצרים שונים ב- 90,000 ש"ח ורכשה אגרות-חוב ממשלתיות ב- 50,000 ש"ח. נתונים אלו נרשמו בחשבונאות הלאומית של אותה שנה:
א. לא יתכן כי נתונים אלו מדויקים, שכן ההוצאות של המשפחה גדולות מהכנסתה הפנויה.
ב. צריכה הפרטית 140,000 ש"ח והחיסכון האישי 40,000 (מינוס) ש"ח.
ג. צריכה פרטית 90,000 ש"ח והחיסכון אישי 10,000 ש"ח.
ד. צריכה פרטית 90,000 ש"ח וחיסכון אישי 60,000 ש"ח.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

- מנתונים שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה כי בשנה האחרונה התוצר הנומינלי גדל ב- 7.1% ורמת המחירים עלתה ב- 2%.
מכאן ניתן להסיק כי:
א. אין מספיק נתונים כדי לקבוע מה קרה לתוצר הריאלי.
ב. אם לא חל שינוי בגודל האוכלוסייה, אזי התוצר הנומינלי לנפש עלה ב- 9.1%

ג. התוצר הנומינלי עלה בשיעור נמוך משיעור עליית התוצר הריאלי.

ד. התוצר הריאלי גדל ב- 5%

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה

מנתונים שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה כי בעשור האחרון התוצר הנומינלי גדל ב- 32% , רמת המחירים עלתה ב- 10%.

מכאן ניתן להסיק כי בעשור האחרון:

א. אין מספיק נתונים כדי לקבוע מה קרה לתוצר הריאלי.

ב. אם לא חל שינוי בגודל האוכלוסייה, אזי התוצר הנומינלי לנפש עלה ב- 22%

ג. התוצר הנומינלי עלה בשיעור נמוך משיעור עליית התוצר הריאלי.

ד. התוצר הריאלי גדל ב- 20%

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שתי פירמות. פירמה חקלאית שמגדלת גידולי שדה (חיטה, ירקות ופירות) ומסעדה שמייצרת מזון מוכן.

להלן דו"חות רווח והפסד של שתי הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות גידולי שדה ומזון מוכן. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית חילקה את כל הרווחים ואילו במסעדה חולקו 800 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הפירמה החקלאית			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	3,000	שכר עבודה	X
		רווח	500

המסעדה	
הכנסות	הוצאות

מכירות	5,000	קניית גידולי שדה	1,800
גידול במלאי	300	שכר עבודה	2,500
		רווח	Y

הערכים של X ו-Y הם:

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שתי פירמות. פירמה חקלאית שמגדלת גידולי שדה (חיטה, ירקות ופירות) ומסעדה שמייצרת מזון מוכן. להלן דו"חות רווח והפסד של שתי הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות גידולי שדה ומזון מוכן. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית חילקה את כל הרווחים ואילו במסעדה חולקו 800 ש"ח מתוך הרווחים. ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הפירמה החקלאית			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	3,000	שכר עבודה	X
		רווח	500

המסעדה			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	5,000	קניית גידולי שדה	1,800
גידול במלאי	300	שכר עבודה	2,500
		רווח	Y

הערכים המוספים של הפירמות והתוצר של המשק בש"ח הם:

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שתי פירמות. פירמה חקלאית שמגדלת גידולי שדה (חיטה, ירקות ופירות) ומסעדה שמייצרת מזון מוכן.

להלן דו"חות רווח והפסד של שתי הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות גידולי שדה ומזון מוכן. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית חילקה את כל הרווחים ואילו במסעדה חולקו 800 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הפירמה החקלאית			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	3,000	שכר עבודה	X
		רווח	500

המסעדה			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	5,000	קניית גידולי שדה	1,800
גידול במלאי	300	שכר עבודה	2,500
		רווח	Y

ההכנסה הלאומית וההכנסה הפנויה בש"ח הן:

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שתי פירמות. פירמה חקלאית שמגדלת גידולי שדה (חיטה, ירקות ופירות) ומסעדה שמייצרת מזון מוכן.

להלן דו"חות רווח והפסד של שתי הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות גידולי שדה ומזון מוכן. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית חילקה את כל הרווחים ואילו במסעדה חולקו 800 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הפירמה החקלאית			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	3,000	שכר עבודה	X
		רווח	500

המסעדה	
הכנסות	הוצאות
מכירות 5,000	קניית גידולי שדה 1,800
גידול במלאי 300	שכר עבודה 2,500
	רווח Y

הצריכה הפרטית וההשקעה בש"ח הן:

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שתי פירמות. פירמה חקלאית שמגדלת גידולי שדה (חיטה, ירקות ופירות) ומסעדה שמייצרת מזון מוכן.

להלן דו"חות רווח והפסד של שתי הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות גידולי שדה ומזון מוכן. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית חילקה את כל הרווחים ואילו במסעדה חולקו 800 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הפירמה החקלאית			
הכנסות		הוצאות	
מכירות	3,000	שכר עבודה	X
		רווח	500

המסעדה

הכנסות	הוצאות
מכירות 5,000	קניית גידולי שדה 1,800
גידול במלאי 300	שכר עבודה 2,500
	רווח Y

החיסכון האישי, החיסכון העסקי והחיסכון במשק בש"ח הם:

שאלה

להלן נתונים על פעילות הממשלה במשק בשנה שעברה במיליוני ש"ח:

- (1) הממשלה גבתה מס הכנסה בסכום של 150
- (2) הממשלה גבתה מע"מ בסכום של 100
- (3) משרד הרווחה שילם קיצבאות נכות, זקנה ודמי אבטלה בסכום של 70
- (4) המשרד לבטחון פנים הוציא 40 , מתוכם 25 משכורות והשאר קניות מפירמות של מדים, אקדחים, ציוד משרדי וכו...
- (5) הוצאות החינוך הסתכמו ב- 100 מתוכם 70 תשלומי שכר והיתרה רכישה של עזרי לימוד.
- (6) משרד התשתיות הוציא 50 לסלילת כבישים ובניית גשרים, מתוכם 30 תשלומי שכר והיתרה רכישות של בטון/אספלט/צבע.
- (7) הממשלה בנתה מבני ציבור בסכום של 10 מתוכם 5 לשכר והיתרה לרכישת חומרי בניה.

הצריכה הציבורית וההשקעה הציבורית במיליוני ש"ח הן:

שאלה

להלן נתונים על פעילות הממשלה במשק בשנה שעברה במיליוני ש"ח:

- (1) הממשלה גבתה מס הכנסה בסכום של 150
- (2) הממשלה גבתה מע"מ בסכום של 100
- (3) משרד הרווחה שילם קיצבאות נכות, זקנה ודמי אבטלה בסכום של 70
- (4) המשרד לבטחון פנים הוציא 40 , מתוכם 25 משכורות והשאר קניות מפירמות של מדים, אקדחים, ציוד משרדי וכו...
- (5) הוצאות החינוך הסתכמו ב- 100 מתוכם 70 תשלומי שכר והיתרה רכישה של עזרי לימוד.
- (6) משרד התשתיות הוציא 50 לסלילת כבישים ובניית גשרים, מתוכם 30 תשלומי שכר והיתרה רכישות של בטון/אספלט/צבע.
- (7) הממשלה בנתה מבני ציבור בסכום של 10 מתוכם 5 לשכר והיתרה לרכישת חומרי בניה.

הערך המוסף של הממשלה במיליוני ש"ח הוא:

שאלה

להלן נתונים על פעילות הממשלה במשק בשנה שעברה במיליוני ש"ח:

- (1) הממשלה גבתה מס הכנסה בסכום של 150
- (2) הממשלה גבתה מע"מ בסכום של 100
- (3) משרד הרווחה שילם קיצבאות נכות, זקנה ודמי אבטלה בסכום של 70
- (4) המשרד לבטחון פנים הוציא 40 , מתוכם 25 משכורות והשאר קניות מפירמות של מדים, אקדחים, ציוד משרדי וכו...
- (5) הוצאות החינוך הסתכמו ב- 100 מתוכם 70 תשלומי שכר והיתרה רכישה של עזרי לימוד.
- (6) משרד התשתיות הוציא 50 לסלילת כבישים ובניית גשרים, מתוכם 30 תשלומי שכר והיתרה רכישות של בטון/אספלט/צבע.
- (7) הממשלה בנתה מבני ציבור בסכום של 10 מתוכם 5 לשכר והיתרה לרכישת חומרי בניה.

המסים נטו והגירעון/עודף בתקציב הממשלה במיליוני ש"ח הם:

שאלה

במה מהבאים עוסקת מקרו כלכלה:

- א. מחיר דירה בתל אביב.
- ב. אינפלציה ורמת מחירים.
- ג. מחיר הקמח.
- ד. כמות הקמח המיוצרת בארץ.
- ה. כל התשובות אינן נכונות.

שאלה

הערך המוסף של פירמה מבטא את:

- א. הקניות של הפירמה מפירמות אחרות.
- ב. התרומה של הפירמה לתוצר של המשק.
- ג. הוצאות הפירמה לייצור המוצרים.
- ד. הרווח של בעלי הפירמה .
- ה. הפדיון של הפירמה ממכירות.

שאלה

להלן רשימה של משתנים:

1. פדיון יומי של חנות
 2. ההשקעה השנתית של משק
 3. התוצר הרבעוני בישראל
 4. יבוא חודשי
 5. חיסכון אישי שנתי
 6. כמות הדירות בישראל
 7. כמות השדות בישראל
 8. יתרות המט"ח של ישראל
 9. צריכה ציבורית שנתית
 10. מלאי ההון של ישראל
 11. ערך הרכוש של משפחה
 12. אורך הכבישים בק"מ
- מכאן ניתן להסיק כי,

- א. משתני הזרם ברשימה הם: 1-4, 9 ו-12. כל השאר הם משתני מלאי
- ב. משתני הזרם ברשימה הם: 1-5, 9 ו-12. כל השאר הם משתני מלאי
- ג. משתני הזרם ברשימה הם: 1-5, 8-9 ו-12. כל השאר הם משתני מלאי.
- ד. משתני הזרם ברשימה הם: 2-5, וכל השאר הם משתני מלאי.
- ה. המשתנים 1-6 הם משתני זרם והשאר הם משתני מלאי.

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפייה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

החקלאי:	
1,000	+ מכירות
700	- שכר עבודה
300	רווח

טחנת הקמח:	
2,300	+ מכירות
200	+ גידול מלאי
1,000	- קניית חיטה
800	- שכר עבודה
700	רווח

מאפייה:	
4,000	+ מכירות
300	+ גידול מלאי
1,300	- קניית קמח
1,800	- שכר עבודה
1,200	רווח

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפייה חולקו רק 1,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הערכים המוספים של הפירמות בש"ח הם:

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפייה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

החקלאי:	
1,000	+ מכירות
700	- שכר עבודה

רווח	300
------	-----

טחנת הקמח:	
+ מכירות	2,300
+ גידול מלאי	200
- קניית חיטה	1,000
- שכר עבודה	800
רווח	700

מאפייה:	
+ מכירות	4,000
+ גידול מלאי	300
- קניית קמח	1,300
- שכר עבודה	1,800
רווח	1,200

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפייה חולקו רק 1,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

התוצר של המשק הוא (בש"ח):

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפייה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

החקלאי:	
1,000	+ מכירות
700	- שכר עבודה
300	רווח

טחנת הקמח:	
2,300	+ מכירות
200	+ גידול מלאי
1,000	- קניית חיטה
800	- שכר עבודה
700	רווח

מאפייה:	
4,000	+ מכירות
300	+ גידול מלאי
1,300	- קניית קמח
1,800	- שכר עבודה
1,200	רווח

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפייה חולקו רק 1,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

ההכנסה הפנויה בש"ח היא:

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפייה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

החקלאי:	
1,000	+ מכירות
700	- שכר עבודה
300	רווח

טחנת הקמח:	
2,300	+ מכירות
200	+ גידול מלאי
1,000	- קניית חיטה
800	- שכר עבודה
700	רווח

מאפייה:	
4,000	+ מכירות
300	+ גידול מלאי
1,300	- קניית קמח
1,800	- שכר עבודה
1,200	רווח

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפייה חולקו רק 1,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הצריכה הפרטית וההשקעה הש"ח הן:

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפייה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

החקלאי:	
1,000	+ מכירות
700	- שכר עבודה
300	רווח

טחנת הקמח:	
2,300	+ מכירות
200	+ גידול מלאי
1,000	- קניית חיטה
800	- שכר עבודה
700	רווח

מאפייה:	
4,000	+ מכירות
300	+ גידול מלאי
1,300	- קניית קמח
1,800	- שכר עבודה
1,200	רווח

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפייה חולקו רק 1,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

החיסכון האישי, החיסכון העסקי והחיסכון במשק בש"ח הם:

שאלה

להלן נתונים על פעילות הממשלה במשק בשנה שעברה במיליוני ש"ח:

- (1) הממשלה גבתה מס הכנסה בסכום של 1500
 - (2) משרד הרווחה שילם קיצבאות נכות, זקנה ודמי אבטלה בסכום של 420
 - (3) המשרד לבטחון פנים הוציא 240, מתוכם 150 משכורות והשאר קניות מפירמות של מדים, אקדחים, ציוד משרדי וכו...
 - (4) הוצאות החינוך הסתכמו ב- 600 מתוכם 420 תשלומי שכר והיתרה רכישה של עזרי לימוד.
 - (5) משרד התשתיות הוציא 300 לסלילת כבישים ובניית גשרים, מתוכם 180 תשלומי שכר והיתרה רכישות של בטון/אספלט/צבע.
 - (6) הממשלה בנתה מבני ציבור בסכום של 60 מתוכם 30 לשכר והיתרה לרכישת חומרי בניה.
- הצריכה הציבורית וההשקעה הציבורית במיליוני ש"ח הן:

שאלה

להלן נתונים על פעילות הממשלה במשק בשנה שעברה במיליוני ש"ח:

- (1) הממשלה גבתה מס הכנסה בסכום של 1500
 - (2) משרד הרווחה שילם קיצבאות נכות, זקנה ודמי אבטלה בסכום של 420
 - (3) המשרד לבטחון פנים הוציא 240, מתוכם 150 משכורות והשאר קניות מפירמות של מדים, אקדחים, ציוד משרדי וכו...
 - (4) הוצאות החינוך הסתכמו ב- 600 מתוכם 420 תשלומי שכר והיתרה רכישה של עזרי לימוד.
 - (5) משרד התשתיות הוציא 300 לסלילת כבישים ובניית גשרים, מתוכם 180 תשלומי שכר והיתרה רכישות של בטון/אספלט/צבע.
 - (6) הממשלה בנתה מבני ציבור בסכום של 60 מתוכם 30 לשכר והיתרה לרכישת חומרי בניה.
- הערך המוסף של הממשלה במיליוני ש"ח הוא:

שאלה

להלן נתונים על פעילות הממשלה במשק בשנה שעברה במיליוני ש"ח:

- (1) הממשלה גבתה מס הכנסה בסכום של 1500
- (2) משרד הרווחה שילם קיצבאות נכות, זקנה ודמי אבטלה בסכום של 420
- (3) המשרד לבטחון פנים הוציא 240, מתוכם 150 משכורות והשאר קניות מפירמות של מדים, אקדחים, ציוד משרדי וכו...
- (4) הוצאות החינוך הסתכמו ב- 600 מתוכם 420 תשלומי שכר והיתרה רכישה של עזרי לימוד.
- (5) משרד התשתיות הוציא 300 לסלילת כבישים ובניית גשרים, מתוכם 180 תשלומי שכר והיתרה רכישות של בטון/אספלט/צבע.
- (6) הממשלה בנתה מבני ציבור בסכום של 60 מתוכם 30 לשכר והיתרה לרכישת חומרי בניה.

המסים נטו והגירעון/עודף בתקציב הממשלה במיליוני ש"ח הם:

שאלה

מנתונים שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה כי בשנה האחרונה התוצר הנומינלי גדל ב- 15.5% ורמת המחירים עלתה ב- 5%.

מכאן ניתן להסיק כי:

- א. אין מספיק נתונים כדי לקבוע מה קרה לתוצר הריאלי.
- ב. התוצר הריאלי גדל ב- 8%
- ג. אם לא חל שינוי בגודל האוכלוסייה, אזי התוצר הנומינלי לנפש עלה ב- 9.1%
- ד. אם האוכלוסייה גדלה ב- 10%, אזי התוצר הריאלי לנפש לא השתנה.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה

בדיון שנערך במשק נשמעו הטענות הבאות בנושא ההשקעה (הנקייה) והחיסכון **במשק פתוח**:

- טענה I - אם החיסכון גדול מההשקעה אז היצוא גדול מהיבוא.
 - טענה II - החיסכון העסקי שווה להשקעה הפרטית (השקעה של הפירמות)
 - טענה III - אם היצוא קטן מהיבוא אזי התוצר גדול מסכום השימושים המקומיים.
 - טענה IV - אם ההשקעה גדולה מהחיסכון אז סכום השימושים המקומיים גדול מהתוצר.
- איזה מהטענות נכונות?

שאלה

במשק סגור בלי ממשלה פעלו בשנה שעברה שתי פירמות בלבד. מנתוני דו"ח רווח והפסד של הפירמות עולים הנתונים הבאים:

פירמה א: מכירות 2,500 ש"ח, אין שינוי במלאי, תשלומי שכר 1,500 ש"ח, ואין הוצאות נוספות מלבד רווח.

פירמה ב: מכירות 2,000 ש"ח, גידול במלאי 500 ש"ח, קניות מפירמה א 1,000 ש"ח, תשלומי שכר 1,000 ש"ח, ואין הוצאות נוספות מלבד רווח. שתי הפירמות חילקו את כל הרווחים.

מכאן ניתן להסיק כי בשנה שעברה:

ההכנסה הלאומית שווה ל- _____ והחיסכון האישי שווה ל- _____.

שאלה

במה מהבאים עוסקת מקרו כלכלה:

א. מחיר דירה בפריס.

ב. צמיחה ומיתון.

ג. מחיר הקמח.

ד. כמות השולחנות המיוצרת בארץ.

ה. כל התשובות אינן נכונות.

שאלה

ההכנסה הנובעת מפירמה מבטא את:

א. הקניות של הפירמה מפירמות אחרות.

ב. הסכום של השכר שהפירמה משלמת והרווח של בעלי הפירמה.

ג. הוצאות הפירמה לייצור המוצרים.

ד. הרווח של בעלי הפירמה.

ה. הפדיון של הפירמה ממכירות.

שאלה

להלן רשימה של משתנים:

1. פדיון יומי של חנות
 2. ההשקעה השנתית של משק 3. התוצר הרבעוני בישראל
 4. יצוא חודשי
 5. חיסכון אישי שנתי
 6. כמות הדירות בישראל
 7. כמות המפעלים בישראל
 8. יתרות המט"ח של ישראל
 9. צריכה פרטית שנתית
 10. מלאי ההון של ישראל
 11. ערך הרכוש של משפחה
 12. אורך הכבישים בק"מ
- מכאן ניתן להסיק כי,

- א. משתני הזרם ברשימה הם: 1-4, 9 ו-12. כל השאר הם משתני מלאי
- ב. משתני הזרם ברשימה הם: 1-5, 9 ו-12. כל השאר הם משתני מלאי
- ג. משתני הזרם ברשימה הם: 1-5, 8-9 ו-12. כל השאר הם משתני מלאי.
- ד. משתני הזרם ברשימה הם: 2-5, וכל השאר הם משתני מלאי.
- ה. המשתנים 1-6 הם משתני זרם והשאר הם משתני מלאי.

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפייה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

החקלאי:	
2,000	+ מכירות
1,400	- שכר עבודה
600	רווח

טחנת הקמח:	
4,600	+ מכירות
400	+ גידול מלאי
2,000	- קניית חיטה
1,600	- שכר עבודה
1,400	רווח

מאפיה:	
8,000	+ מכירות
600	+ גידול מלאי
2,600	- קניית קמח
3,600	- שכר עבודה
2,400	רווח

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפיה חולקו רק 2,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הערכים המוספים של הפירמות בש"ח הם:

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפיה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

החקלאי:	
2,000	+ מכירות
1,400	- שכר עבודה
600	רווח

טחנת הקמח:	
4,600	+ מכירות
400	+ גידול מלאי
2,000	- קניית חיטה
1,600	- שכר עבודה
1,400	רווח

מאפיה:	
8,000	+ מכירות
600	+ גידול מלאי
2,600	- קניית קמח
3,600	- שכר עבודה
2,400	רווח

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפיה חולקו רק 2,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

התוצר של המשק הוא (בש"ח):

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפיה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

החקלאי:	
2,000	+ מכירות
1,400	- שכר עבודה
600	רווח

טחנת הקמח:	
4,600	+ מכירות
400	+ גידול מלאי
2,000	- קניית חיטה
1,600	- שכר עבודה
1,400	רווח

מאפיה:	
8,000	+ מכירות
600	+ גידול מלאי
2,600	- קניית קמח
3,600	- שכר עבודה
2,400	רווח

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפיה חולקו רק 2,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

ההכנסה הפנויה בש"ח היא:

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפיה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

החקלאי:	
2,000	+ מכירות
1,400	- שכר עבודה
600	רווח

טחנת הקמח:	
4,600	+ מכירות
400	+ גידול מלאי
2,000	- קניית חיטה
1,600	- שכר עבודה
1,400	רווח

מאפייה:	
8,000	+ מכירות
600	+ גידול מלאי
2,600	- קניית קמח
3,600	- שכר עבודה
2,400	רווח

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפייה חולקו רק 2,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

הצריכה הפרטית וההשקעה הש"ח הן:

שאלה

במשק סגור בלי פחת וברי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפייה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

החקלאי:	
2,000	+ מכירות
1,400	- שכר עבודה
600	רווח

טחנת הקמח:	
4,600	+ מכירות
400	+ גידול מלאי
2,000	- קניית חיטה
1,600	- שכר עבודה
1,400	רווח

מאפייה:	
8,000	+ מכירות
600	+ גידול מלאי
2,600	- קניית קמח
3,600	- שכר עבודה
2,400	רווח

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפייה חולקו רק 2,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

החיסכון האישי, החיסכון העסקי והחיסכון במשק בש"ח הם:

שאלה

להלן נתונים על פעילות הממשלה במשק בשנה שעברה במיליוני ש"ח:

- 1) הממשלה גבתה מס הכנסה בסכום של 150
 - 2) משרד הרווחה שילם קיצבאות נכות, זקנה ודמי אבטלה בסכום של 42
 - 3) המשרד לבטחון פנים הוציא 24, מתוכם 15 משכורות והשאר קניות מפירמות של מדים, אקדחים, ציוד משרדי וכו...
 - 4) הוצאות החינוך הסתכמו ב- 60 מתוכם 42 תשלומי שכר והיתרה רכישה של עזרי לימוד.
 - 5) משרד התשתיות הוציא 30 לסלילת כבישים ובניית גשרים, מתוכם 180 תשלומי שכר והיתרה רכישות של בטון/אספלט/צבע.
 - 6) הממשלה בנתה מבני ציבור בסכום של 6 מתוכם 3 לשכר והיתרה לרכישת חומרי בניה.
- הצריכה הציבורית וההשקעה הציבורית במיליוני ש"ח הן:**

שאלה

להלן נתונים על פעילות הממשלה במשק בשנה שעברה במיליוני ש"ח:

- (1) הממשלה גבתה מס הכנסה בסכום של 150
- (2) משרד הרווחה שילם קיצבאות נכות, זקנה ודמי אבטלה בסכום של 42
- (3) המשרד לבטחון פנים הוציא 24, מתוכם 15 משכורות והשאר קניות מפירמות של מדים, אקדחים, ציוד משרדי וכו...
- (4) הוצאות החינוך הסתכמו ב- 60 מתוכם 42 תשלומי שכר והיתרה רכישה של עזרי לימוד.
- (5) משרד התשתיות הוציא 30 לסלילת כבישים ובניית גשרים, מתוכם 180 תשלומי שכר והיתרה רכישות של בטון/אספלט/צבע.
- (6) הממשלה בנתה מבני ציבור בסכום של 6 מתוכם 3 לשכר והיתרה לרכישת חומרי בניה.

הערך המוסף של הממשלה במיליוני ש"ח הוא:

שאלה

להלן נתונים על פעילות הממשלה במשק בשנה שעברה במיליוני ש"ח:

- (1) הממשלה גבתה מס הכנסה בסכום של 150
- (2) משרד הרווחה שילם קיצבאות נכות, זקנה ודמי אבטלה בסכום של 42
- (3) המשרד לבטחון פנים הוציא 24, מתוכם 15 משכורות והשאר קניות מפירמות של מדים, אקדחים, ציוד משרדי וכו...
- (4) הוצאות החינוך הסתכמו ב- 60 מתוכם 42 תשלומי שכר והיתרה רכישה של עזרי לימוד.
- (5) משרד התשתיות הוציא 30 לסלילת כבישים ובניית גשרים, מתוכם 180 תשלומי שכר והיתרה רכישות של בטון/אספלט/צבע.
- (6) הממשלה בנתה מבני ציבור בסכום של 6 מתוכם 3 לשכר והיתרה לרכישת חומרי בניה.

המסים נטו והגירעון/עודף בתקציב הממשלה במיליוני ש"ח הם:

שאלה

מנתונים שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה כי בשנה האחרונה התוצר הריאלי גדל ב- 10% ורמת המחירים עלתה ב- 5%.

מכאן ניתן להסיק כי:

- א. אין מספיק נתונים כדי לקבוע מה קרה לתוצר הנומינלי.
- ב. התוצר הנומינלי גדל ב- 5%
- ג. אם לא חל שינוי בגודל האוכלוסייה, אזי התוצר הנומינלי לנפש עלה ב- 15.5%
- ד. אם האוכלוסייה גדלה ב- 10%, אזי התוצר הריאלי לנפש ירד.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה

סטודנטיות/ים לכלכלה קיבלו מטלה לבדוק מה קרה לכמות המוצרים הנצרכת ע"י משקי הבית במשק הישראלי במהלך השנים 2010-2019. הם מצאו באתר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה 2 סדרות נתונים.

בסדרה 1- היה פרוט של הצריכה הפרטית במחירים שוטפים בכל אחת מעשר השנים 2010-2019

ובסדרה 2- חושבה הצריכה הפרטית בכל אחת מעשר השנים הנ"ל במחירי שנת 2020 להלן 3 טענות שהעלו:

I. סדרה 1 מפרטת את הצריכה הפרטית הריאלית וסדרה 2 מייצגת הצריכה הפרטית הנומינלית.

II. הסדרה הדרושה להכנת המטלה היא סדרה 1.

III. הסדרה הדרושה להכנת המטלה היא סדרה 2.

איזה מהטענות נכונות?

שאלה

בשנת 2019 הכנסתה הפנויה של משפחת כהן היא 500,000 ש"ח.

בשנה זו רכשה המשפחה המוצרים שונים ב- 510,000 ש"ח ורכשה אגרות-חוב ממשלתיות ב- 50,000 ש"ח. נתונים אלו נרשמו בחשבונאות הלאומית של אותה שנה:

א. לא יתכן כי נתונים אלו מדויקים, שכן ההוצאות של המשפחה גדולות מהכנסתה הפנויה.

ב. צריכה הפרטית 510,000 ש"ח והחיסכון האישי 10,000 - (מינוס) ש"ח.

ג. צריכה פרטית 560,000 ש"ח והחיסכון אישי 60,000 - (מינוס) ש"ח.

ד. צריכה פרטית 510,000 ש"ח וחיסכון אישי 50,000 ש"ח.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

התוצר המקומי הגולמי (תמ"ג) של המדינה בשנת 2019 היה 1,300 מיליארד ש"ח.

כמו-כן, נתון כי באותה שנה ההכנסות של גורמי הייצור הלאומיים שנוצרו בחו"ל הסתכמו ב- 120 מיליארד ש"ח וההכנסות של גורמי יצור זרים שנוצרו במשק הסתכמו ב- 110 מיליארד ש"ח.

מכאן ניתן להסיק כי התוצר הלאומי הגולמי (תל"ג) בשנת 2019 היה:

א. 1,310 מיליארד ש"ח.

ב. 1,290 מיליארד ש"ח.

ג. 1,420 מיליארד ש"ח.

ד. 1,190 מיליארד ש"ח.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

במשק סגור בלי ממשלה פעלו בשנה שעברה שתי פירמות בלבד. מנתוני דו"ח רווח והפסד של הפירמות עולים הנתונים הבאים:

פירמה א: מכירות 1,250 ש"ח, אין שינוי במלאי, תשלומי שכר 750 ש"ח, ואין הוצאות נוספות מלבד רווח.

פירמה ב: מכירות 1,000 ש"ח, גידול במלאי 250 ש"ח, קניות מפירמה א 500 ש"ח, תשלומי שכר 500 ש"ח, ואין הוצאות נוספות מלבד רווח. שתי הפירמות חילקו את כל הרווחים.

מכאן ניתן להסיק כי בשנה שעברה:

ההכנסה הלאומית שווה ל- _____ והחיסכון האישי שווה ל- _____.

שאלה

במה מהבאים עוסקת מקרו כלכלה:

- הנכסים של משפחת גלעד
- מחיר דירה בפלורידה
- מחיר העגבניות
- הצמיחה של המשק
- כל התשובות אינן נכונות

שאלה

הערך המוסף של פירמה מבטא את:

- התרומה של הפירמה לתוצר של המשק
- הפדיון של הפירמה ממכירות
- הוצאות הפירמה לייצור המוצרים
- הרווח של בעלי הפירמה
- הקניות של הפירמה מפירמות אחרות

שאלה

להלן רשימה של משתנים:

- פדיון חודשי של חנות 2. התוצר השנתי של ישראל 3. צריכה פרטית רבעונית בישראל
- יצוא חודשי 5. אורך הכבישים בק"מ 6. כמות הדירות בישראל
- מספר המפעלים בישראל 8. יתרות המט"ח של ישראל 9. צריכה ציבורית שנתי
- מלאי ההון של ישראל 11. ערך הרכוש של משפחה 12. חיסכון אישי שנתי.

מכאן ניתן להסיק כי,

משתני הזרם ברשימה הם: _____ וכל השאר הם משתני מלאי.

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפייה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפייה חולקו רק 1,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

החקלאי:	
1,000	+ מכירות
800	- שכר עבודה
200	רווח

טחנת הקמח:	
2,300	+ מכירות
100	+ גידול מלאי
1,000	- קניית חיטה
800	- שכר עבודה
600	רווח

מאפייה:	
4,000	+ מכירות
400	+ גידול מלאי
1,300	- קניית קמח
1,800	- שכר עבודה
1,300	רווח

הערכים המוספים של הפירמות בש"ח הם:

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפייה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפייה חולקו רק 1,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

החקלאי:	
1,000	+ מכירות
800	- שכר עבודה
200	רווח

טחנת הקמח:	
2,300	+ מכירות
100	+ גידול מלאי
1,000	- קניית חיטה
800	- שכר עבודה
600	רווח

מאפייה:	
4,000	+ מכירות
400	+ גידול מלאי
1,300	- קניית קמח
1,800	- שכר עבודה
1,300	רווח

התוצר של המשק הוא (בש"ח):

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפייה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפייה חולקו רק 1,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

החקלאי:	
1,000	+ מכירות
800	- שכר עבודה
200	רווח

טחנת הקמח:	
2,300	+ מכירות
100	+ גידול מלאי
1,000	- קניית חיטה
800	- שכר עבודה
600	רווח

מאפייה:	
4,000	+ מכירות
400	+ גידול מלאי
1,300	- קניית קמח
1,800	- שכר עבודה
1,300	רווח

ההכנסה הפנויה בש"ח היא:

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפייה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפייה חולקו רק 1,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

החקלאי:	
1,000	+ מכירות
800	- שכר עבודה
200	רווח

טחנת הקמח:	
2,300	+ מכירות
100	+ גידול מלאי
1,000	- קניית חיטה
800	- שכר עבודה
600	רווח

מאפייה:	
4,000	+ מכירות
400	+ גידול מלאי
1,300	- קניית קמח
1,800	- שכר עבודה
1,300	רווח

הצריכה הפרטית וההשקעה בש"ח הן:

שאלה

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל חיטה, טחנת קמח שמייצרת קמח מחיטה ומאפייה שמייצרת מוצרי מאפה.

להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה:

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות קמח ומוצרי מאפה. כמו-כן ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה:

הפירמה החקלאית וטחנת הקמח חילקו את כל הרווחים ואילו במאפייה חולקו רק 1,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות הבאות בהתבסס על נתונים אלה.

החקלאי:	
1,000	+ מכירות
800	- שכר עבודה
200	רווח

טחנת הקמח:	
2,300	+ מכירות
100	+ גידול מלאי
1,000	- קניית חיטה
800	- שכר עבודה
600	רווח

מאפייה:	
4,000	+ מכירות
400	+ גידול מלאי
1,300	- קניית קמח
1,800	- שכר עבודה
1,300	רווח

החיסכון האישי, החיסכון העסקי והחיסכון במשק בש"ח הם:

שאלה

בשנה שעברה נמדדו במשק הנתונים הבאים (במיליוני ש"ח):

צריכה ציבורית – 300

מסים ישירים – 400

תשלומי העברה – 100

תוצר לאומי נקי – 3,000

עודף יבוא – 60

חיסכון אישי – 150

רווחים לא מחולקים – 50

השקעה ציבורית – 100

הניחו שאין מסים נוספים ואין סובסידיות

מנתונים אלו ניתן להסיק, כי הצריכה הפרטית והגירעון בתקציב הממשלה (במיליוני ש"ח) הם:

הצריכה הפרטית- _____ והגירעון בתקציב הממשלה- _____

מנתונים אלו ניתן להסיק, כי הצריכה הפרטית והגירעון בתקציב הממשלה (במיליוני ש"ח) הם:

א. הצריכה הפרטית- 2,500 והגירעון בתקציב הממשלה- 20

ב. הצריכה הפרטית- 2,600 והגירעון בתקציב הממשלה- 20

ג. הצריכה הפרטית- 2,500 והגירעון בתקציב הממשלה- 60

ד. הצריכה הפרטית- 2,600 ואין גירעון בתקציב הממשלה.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

בשנה שעברה נמדדו במשק הנתונים הבאים (במיליוני ש"ח):

צריכה ציבורית – 300

מסים ישירים – 400

תשלומי העברה – 100

תוצר לאומי נקי – 3,000

עודף יבוא – 60

חיסכון אישי – 150

רווחים לא מחולקים – 50

השקעה ציבורית – 100

הניחו שאין מסים נוספים ואין סובסידיות

מנתונים אלו ניתן להסיק, כי, ההכנסה הפנויה (במיליוני ש"ח) היא:

מנתונים אלו ניתן להסיק, כי, ההכנסה הפנויה (במיליוני ש"ח) היא:

א. 2,750

ב. 2,650

ג. 2,600

ד. 2,550

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

התוצר המקומי הגולמי (תמ"ג) של המדינה בשנת 2019 היה 1,300 מיליארד ש"ח.

כמו-כן, נתון כי באותה שנה ההכנסות של גורמי הייצור הלאומיים שנוצרו בחו"ל הסתכמו ב- 110 מיליארד ש"ח וההכנסות של גורמי יצור זרים שנוצרו במשק הסתכמו ב- 120 מיליארד ש"ח.

מכאן ניתן להסיק כי התוצר הלאומי הגולמי (תל"ג) בשנת 2019 היה:

א. 1,310 מיליארד ש"ח.

ב. 1,290 מיליארד ש"ח.

ג. 1,420 מיליארד ש"ח.

ד. 1,190 מיליארד ש"ח.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

בדיון שנערך במשק נשמעו הטענות הבאות בנושא ההשקעה (הנקייה) והחיסכון במשק פתוח:

טענה I - אם החיסכון גדול מההשקעה אז היצוא קטן מהיבוא.

טענה II - אם החיסכון שווה להשקעה אזי היבוא שווה ליצוא.

טענה III - החיסכון הציבורי שווה להשקעה הציבורית.

איזה מהטענות נכונות?

שאלה

בדין שנערך במשק נשמעו הטענות הבאות בנושא המקורות והשימושים **במשק פתוח**:
טענה I - אם סכום השימושים המקומיים גדול מהתוצר אזי היבוא קטן מהיצוא.
טענה II - אם היבוא שווה ליצוא אז סכום השימושים המקומיים שווה לתוצר.
טענה III - אם היצוא גדול מהיבוא אזי התוצר גדול מסכום השימושים המקומיים.
איזה מהטענות נכונות?

שאלה

מנתונים שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה כיבעשור האחרון התוצר הנומינלי גדל ב- 15.5% ורמת המחירים עלתה ב- 5% .
מכאן ניתן להסיק כי:
א. אין מספיק נתונים כדי לקבוע מה קרה לתוצר הריאלי.
ב. התוצר הריאלי גדל ב- 8%.
ג. אם לא חל שינוי בגודל האוכלוסייה, אזי התוצר הנומינלי לנפש עלה ב- 9.1%.
ד. אם האוכלוסייה גדלה ב- 10%, אזי התוצר הריאלי לנפש לא השתנה.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה

סטודנטיות/ים לכלכלה קיבלו מטלה לבדוק מה קרה לייצור של המשק הישראלי במהלך השנים (עשר השנים) 2009-2018 .
הם מצאו באתר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה 2 סדרות נתונים.
בסדרה 1- היה פרוט של התוצר במחירים שוטפים בכל אחת מעשר השנים 2009-2018
ובסדרה 2- היה פירוט של התוצר בכל אחת מעשר השנים הנ"ל במחירי שנת 2009 (שנת הבסיס)
להלן 3 טענות שהעלו:
I. סדרה 1 מפרטת את התוצר הנומינלי וסדרה 2 מייצגת התוצר הריאלי.
II. הסדרה הדרושה להכנת המטלה היא סדרה 2.
III. כל אחת משתי הסדרות (כמו שהיא וללא שינוי) מתאימה להכנת המטלה.
איזה מהטענות נכונות?

 שאלה

במה מהבאים עוסקת מקרו כלכלה:

- א. מחיר הקמח.
- ב. כמות השולחנות המיוצרת בארץ.
- ג. מחיר דירה בפריס.
- ד. צמיחה ומיתון.
- ה. כל התשובות אינן נכונות

 שאלה

התוצר המקומי הגולמי (תמ"ג) של המדינה בשנת 2019 היה 1,350 מיליארד ש"ח.

כמו-כן, נתון כי באותה שנה ההכנסות של גורמי הייצור הלאומיים שנוצרו בחו"ל הסתכמו ב- 150 מיליארד ש"ח וההכנסות של גורמי יצור זרים שנוצרו במשק הסתכמו ב- 100 מיליארד ש"ח.

מכאן ניתן להסיק כי התוצר הלאומי הגולמי (תל"ג) בשנת 2019 היה:

- א. 1,400 מיליארד ש"ח.
- ב. 1,500 מיליארד ש"ח.
- ג. 1,300 מיליארד ש"ח.
- ד. 1,250 מיליארד ש"ח.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

 שאלה

להלן נתונים על פעילות הממשלה במשק בשנה שעברה במיליוני ש"ח:

- (1) הממשלה גבתה מס הכנסה בסכום של 250
 - (2) משרד הרווחה שילם קיצבאות נכות, זקנה ודמי אבטלה בסכום של 70
 - (3) המשרד לבטחון פנים הוציא 40, מתוכם 25 משכורות והשאר קניות מפירמות של מדים, אקדחים, ציוד משרדי וכו...
 - (4) הוצאות החינוך הסתכמו ב- 100 מתוכם 70 תשלומי שכר והיתרה רכישה של עזרי לימוד.
 - (5) משרד התשתיות הוציא 50 לסלילת כבישים ובניית גשרים, מתוכם 30 תשלומי שכר והיתרה רכישות של בטון/אספלט/צבע.
 - (6) הממשלה בנתה מבני ציבור בסכום של 10 מתוכם 5 לשכר והיתרה לרכישת חומרי בניה.
- הצריכה הציבורית וההשקעה הציבורית במיליוני ש"ח הן:

שאלה

להלן נתונים על פעילות הממשלה במשק בשנה שעברה במיליוני ש"ח:

- (1) הממשלה גבתה מס הכנסה בסכום של 250
 - (2) משרד הרווחה שילם קיצבאות נכות, זקנה ודמי אבטלה בסכום של 70
 - (3) המשרד לבטחון פנים הוציא 40, מתוכם 25 משכורות והשאר קניות מפירמות של מדים, אקדחים, ציוד משרדי וכו...
 - (4) הוצאות החינוך הסתכמו ב- 100 מתוכם 70 תשלומי שכר והיתרה רכישה של עזרי לימוד.
 - (5) משרד התשתיות הוציא 50 לסלילת כבישים ובניית גשרים, מתוכם 30 תשלומי שכר והיתרה רכישות של בטון/אספלט/צבע.
 - (6) הממשלה בנתה מבני ציבור בסכום של 10 מתוכם 5 לשכר והיתרה לרכישת חומרי בניה.
- הערך המוסף של הממשלה במיליוני ש"ח הוא:

שאלה

להלן נתונים על פעילות הממשלה במשק בשנה שעברה במיליוני ש"ח:

- (1) הממשלה גבתה מס הכנסה בסכום של 250
 - (2) משרד הרווחה שילם קיצבאות נכות, זקנה ודמי אבטלה בסכום של 70
 - (3) המשרד לבטחון פנים הוציא 40, מתוכם 25 משכורות והשאר קניות מפירמות של מדים, אקדחים, ציוד משרדי וכו...
 - (4) הוצאות החינוך הסתכמו ב- 100 מתוכם 70 תשלומי שכר והיתרה רכישה של עזרי לימוד.
 - (5) משרד התשתיות הוציא 50 לסלילת כבישים ובניית גשרים, מתוכם 30 תשלומי שכר והיתרה רכישות של בטון/אספלט/צבע.
 - (6) הממשלה בנתה מבני ציבור בסכום של 10 מתוכם 5 לשכר והיתרה לרכישת חומרי בניה.
- המסים נטו והגירעון/עודף בתקציב הממשלה במיליוני ש"ח הם:

✓ הצריכה הפרטית – C

הביקוש לצריכה הפרטית

פונקציית הצריכה מבטאת את הקשר שבין סך כל ההוצאות לצריכה הפרטית לבין ההכנסה הפנויה במשק,

כאשר שאר המשתנים קבועים (שער הריבית קבוע).

ניתן לתאר את הקשר בין הצריכה הפרטית להכנסה הפנויה ע"י טבלה, תרשים או ביטוי מתמטי.

צריכה פרטית – C – ערכם של המוצרים והשירותים שקנו משקי הבית בתקופה נתונה.

✓ דרך | לתיאור פונקציית הצריכה ע"י טבלה

C	Yd
צריכה פרטית	הכנסה פנויה
200	0
230	100
260	200
290	300
320	400
350	500
380	600

✓ MP_C הנטייה השולית לצרוך

MP_C - הנטייה השולית לצרוך – נש"צ MPC Marginal Propensity to Consume

נטייה שולית לצרוך (נש"צ) מבטאת את הגידול בצריכה הפרטית הנובע מתוספת של שקל אחד בהכנסה הפנויה.

הגידול ב C חלקי הגידול ב Y_d .

נטייה זו תלמד כמה מהשקל השולי/האחרון שעומד לרשותנו יופנה לצריכה.

על מנת לחשב את הנטייה השולית לצרוך MP_C עלינו:

✓ למצוא את תוספת ההכנסה הפנויה ΔY_d שבין שתי רמות ההכנסה הפנויה;

✓ למצוא את הגידול בצריכה הפרטית ΔC הנובע מתוספת ההכנסה הפנויה ;

✓ לחלק את תוספת הצריכה הפרטית בתוספת ההכנסה הפנויה.

✓ APC הנטייה הממוצעת לצרוך

נמ"צ APC Average Propensity to Consume

מודדת את חלקה של הצריכה הפרטית בכל רמת הכנסה פנויה.

תלמד כמה בממוצע מכל שקל מההכנסה הפנויה שעמדה לרשותנו הופנתה לצריכה.

$$APC = \frac{C}{Y_d}$$

הנטייה השולית לצרוך מודדת את חלקה של תוספת הצריכה הפרטית בתוספת ההכנסה הפנויה,

ואילו הנטייה הממוצעת לצרוך מודדת את חלקה של הצריכה הפרטית כולה בסך כל ההכנסה הפנויה.

✓ החיסכון האישי

החיסכון האישי מה שאני לא מוציאה אני חוסכת.

$$S_p = Y_d - C$$

✓ MPS נטייה שולית לחסוך

MP_S - הנטייה השולית לחסוך – נש"ח MPS Marginal Propensity to Saving

מודדת בכמה גדל החיסכון האישי כשההכנסה הפנויה גדלה בשקל אחד.

$$MP_S = \frac{\Delta S_p}{\Delta Y_d}$$

$$MPC + MPS = 1$$

✓ AP_S הנטייה הממוצעת לחסוך

נמ"ח APC Average Propensity to Save

מודדת איזה חלק מההכנסה הפנויה מיועד לחסכון אישי.

$$APS = \frac{S_p}{Y_d}$$

$$Y_D = C + S_p \text{ תזכורת:}$$

$$\text{מתקיים ש } APC + APS = 1$$

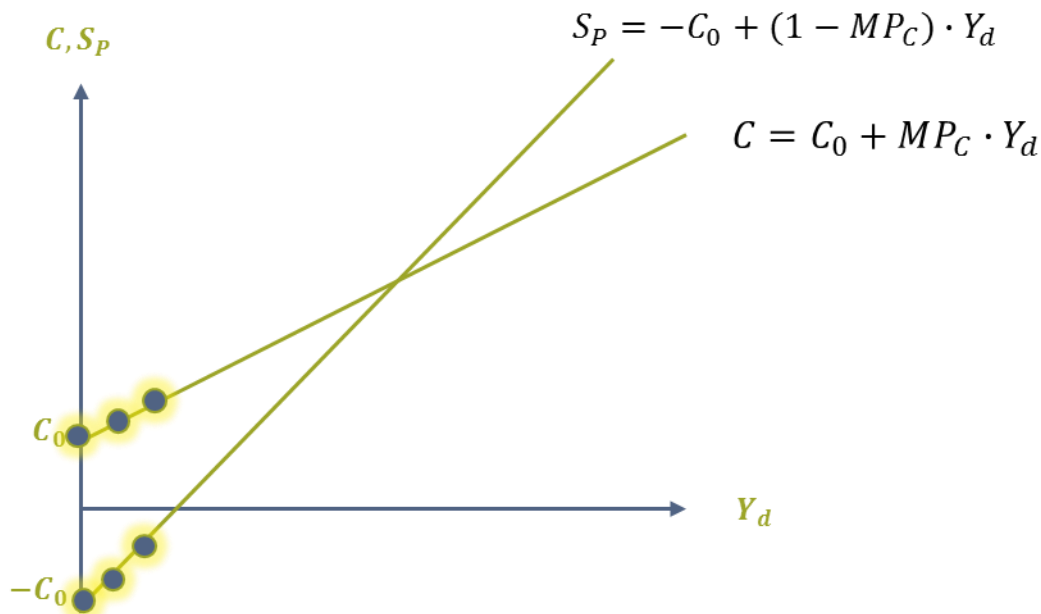
דגש: נשים לב למרות שהנטייה הממוצעת לצרוך הולכת ויורדת ככל שההכנסה

גדלה היא תמיד תהיה גדולה מהנטייה השולית לצרוך.

APS	MPS	S_p	APC	MPC	C	Yd
נטיה ממוצעת לחסוך	נטיה שולית לחסוך	חיסכון אישי	נטייה ממוצעת לצרוך	נטיה שולית לצרוך	צריכה פרטית	הכנסה פנויה
					200	0
					230	100
					260	200
					290	300
					320	400
					350	500
					380	600

דרך II לתיאור פונקצית הצריכה והחיסכון ע"י תרשים

MPS	S_p	MPC	C	Yd
נטיה שולית לחסוך	חיסכון אישי	נטיה שולית לצרוך	צריכה פרטית	הכנסה פנויה
-	-200	-	200	0
0.7	-130	0.3	230	100
0.7	-60	0.3	260	200
0.7	10	0.3	290	300
0.7	80	0.3	320	400
0.7	150	0.3	350	500
0.7	220	0.3	380	600

השיפוע של עקומת הצריכה הפרטית שווה לנטיה השולית לצרוך.

$$m = \frac{\Delta y}{\Delta x} = \frac{\Delta C}{\Delta y_d} = MPC$$

השיפוע של עקומת החיסכון האישי שווה לנטיה השולית לחסוך.

$$m = \frac{\Delta y}{\Delta x} = \frac{\Delta S_p}{\Delta y_d} = MPS$$

C_0 - זוהי צריכה פרטית בכל רמה של הכנסה פנויה Y_d .

זהו הרכיב האוטונומי של פונ' הצריכה הפרטית

ולכן הוא לא מושפע משינוי בהכנסה הפנויה Y_d ,

אלא יושפע מגורמים אחרים אקסוגניים כמו הריבית וציפיות העתיד

✓ דרך ||| לתיאור פונקציית הצריכה והחיסכון ע"י משוואה אלגברית

פונקציית הצריכה מבטאת את הקשר שבין סך ההוצאות לצריכה הפרטית לבין ההכנסה הפנויה במשק, כאשר שאר המשתנים קבועים.

$$C = C_0 + MPC \cdot Y_d$$

C_0 - זוהי צריכה פרטית בכל רמה של הכנסה פנויה Y_d .

זהו הרכיב האוטונומי של פונ' הצריכה הפרטית ולכן הוא לא מושפע משינוי בהכנסה הפנויה Y_d ,

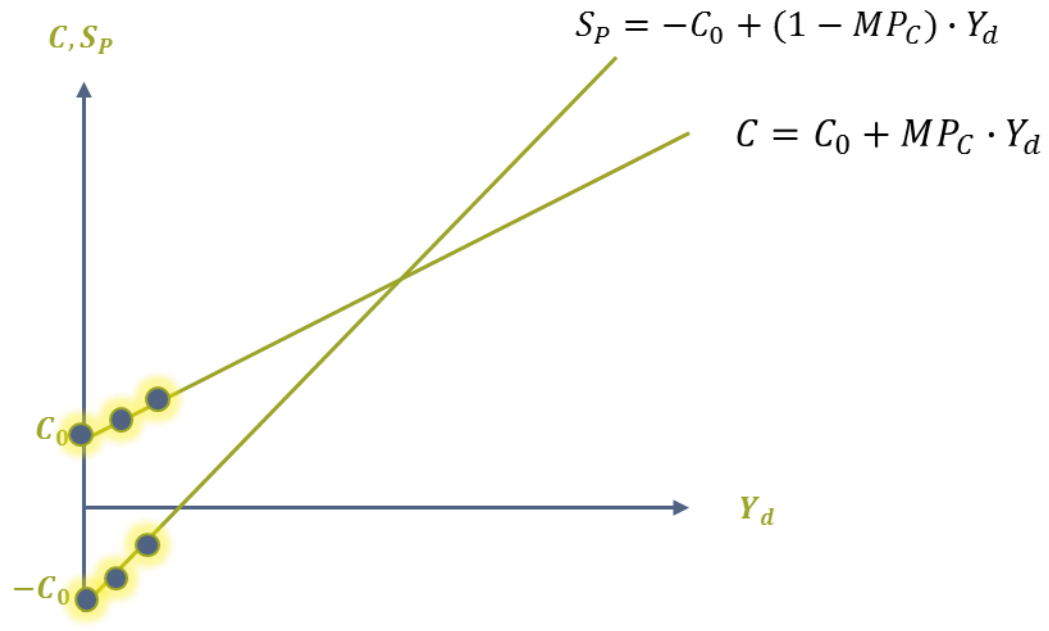
אלא יושפע מגורמים אחרים אקסוגניים כמו הריבית וציפיות העתיד

פונקציית החיסכון האישי היא פונקציה המתארת את הקשר בין החיסכון

האישי לבין ההכנסה הפנויה כששער הריבית קבוע

$$S_p = S_0 + MP_S \cdot Y_d$$

$$S_p = -C_0 + (1 - MP_C) \cdot Y_d$$

שאלה

להלן נתונים על עקומת הצריכה הפרטית של משפחה 1 כפונקציה של הכנסתה הפנויה בש"ח:

APS נטייה ממוצעת לחסוך	MPS נטייה שולית לחסוך	APC נטייה ממוצעת לצרוך	MPC נטייה שולית לצרוך	C צריכה פרטית	Y _d הכנסה פנויה
				1,050	0
				2,000	1,000
				2,900	2,000
				3,700	3,000
				4,400	4,000
				5,000	5,000
				5,500	6,000

הניחו שבין כל 2 רמות הכנסה עוקבות הנטייה השולית לצרוך קבועה.

א. מלאו את הטורים. מה קורה לנטיות השוליות לצרוך ולחסוך כשהכנסה הפנויה עולה?
מה קורה לנטיות הממוצעות לצרוך ולחסוך כשהכנסה הפנויה עולה? הסבירו בקצרה.

ב. הניחו כי במשק משפחה נוספת, משפחה 2, שעקומת הצריכה הפרטית שלה זהה לזו של משפחה 1. במצב המוצא לכל אחת משתי המשפחות הכנסה פנויה בסך 4,000 ש"ח.

חשבו את ההכנסה הפנויה במשק, את הצריכה הפרטית במשק ואת החיסכון במשק.

ג. בהמשך לסעיף ב, הממשלה החליטה להעניק קצבאות ילדים ולממן את ההוצאה ע"י הטלת מס על משפחות בלי ילדים. לאור זאת, הוטל מס בסך 1,000 ש"ח על משפחת 1, ואילו משפחה 2 קיבלה קצבת ילדים באותו הסכום. חשבו את השינוי בצריכה הפרטית במשק ובחיסכון במשק.

ד. הניחו כי במשק משפחות רבות שלכולן עקומות צריכה פרטית כמו שמתואר בטבלה.

הממשלה ביצעה רפורמה במס כך שסך המסים נותרו ללא שינוי אך התחלקות ההכנסה הפנויה בין המשפחות שוויונית יותר. כלכלנית טענה שכתוצאה מהרפורמה הצריכה הפרטית במשק תגדל. האמנם? הסבירו/י בקצרה.

✓ תנועה על ושל עקומת הצריכה והחסכון

✓ תנועה על ושל עקומת

באופן כללי:

- תנועה על העקומה מתרחשת כשמשנתה פרמטר שמסומן על אחד מהצירים.
- תנועה של עקומה מתרחשת כשמשנתה פרמטר של מסומן על הצירים.
- תנועה על עקומת הצריכה הפרטית- מתרחשת כשמשנתה ההכנסה הפנויה.
- תנועה של עקומת הצריכה הפרטית – מתרחשת כתוצאה משינוי של הריבית.

✓ השפעת הריבית על הצריכה והחסכון

- הצריכה הפרטית רגישה/מושפעת משינוי בריבית בקשר הפוך.
- החסכון מושפעת/רגישה משינוי בריבית בקשר ישר.
- ככל שהריבית יותר גבוהה התשואה על חיסכון גדולה יותר ולכן משקי הבית יגדילו את החיסכון על חשבון הצריכה. ניתן לראות זאת באמצעות הקשר $y_d = c + s_p$
- כלומר יש קשר שלילי בין הריבית לבין הצריכה הפרטית

✓ השפעת הציפיות/שינוי בטעמים על הצריכה

- הציפיות לעתיד כלכלי משתפרות ולכן תגדל הצריכה הפרטית
- הריבית והציפיות משפיעים על הרכיב האוטונומי – החותך.
- הם גורמים אקסוגניים חיצוניים.
- שינוי בגורם אקסוגני יתבטא בתזוזה של העקומה
- ($^+ ציפיות, r^-, C(Yd^+, r^-)$ זוהי צורת רישום מקוצרת – בתוך הסוגריים מופיעים הגורמים המשפיעים על זה שמחוץ לסוגריים יחד עם כיוון ההשפעה.
- (+) מסמן קשר חיובי/ישר. המשתנים מתנהגים באותו כיוון
- (-) מסמן קשר שלילי/הפוך. המשתנים מתנהגים בכיוונים מנוגדים.

✓ עקומת הצריכה המצרפית

נש"צ מצרפי – פונקציית הצריכה הפרטית המצרפית

המשק מורכב מפרטים רבים שעשויים להיות שונים ברכיב האוטונומי C_0 ו/או בנש"צ MP_c לקבלת פונקציית הצריכה הפרטית המצרפית, נחבר את הרכיבים האוטונומיים חיבור פשוט $C = C_1 + C_2 + \dots$

ואת הנש"צ המצרפי נחשב כממוצע משוקלל

$$C = \sum C_0 + MP_c \cdot \sum Y_d$$

כדי לדעת פונקציה הצריכה המצרפית:

(1) חייבים לדעת חלוקה

(2) אם החלוקה שוויונית הנטייה השולית לצרוך המצרפית היא ממוצע הנטיות.

במידה והחלוקה לא שוויונית הנטייה השולית לצרוך המצרפית תהיה קטנה או גדולה מהממוצע.

השפעת התחלקות ההכנסות על הצריכה המצרפית כאשר הנש"צ פוחתת

✓ עם עליית הכנסה עקומת הצריכה של כל המשפחות זהה

אם לכל המשפחות פונקציית צריכה פרטית זהה והנש"צ פוחתת

אז ככל שחלוקת ההכנסות שוויונית יותר כך הצריכה המצרפית גדולה יותר

דוגמה:

MPc	C	Yd
נטיה שולית לצרוך	צריכה פרטית	הכנסה פנויה
-	60	0
0.9	150	100
0.8	230	200
0.7	300	300
0.6	360	400
0.5	410	500

השפעת התחלקות ההכנסות על הצריכה המצרפית כאשר הנש"צ קבוע בכל

רמת הכנסה וזהה לכל המשפחות

אם לכל המשפחות נש"צ קבוע וזהה (לכל המשפחות)

אז במקרה כזה לשינויים בחלוקת ההכנסות לא תהיה השפעה על הצריכה המצרפית

השפעת התחלקות ההכנסות על הצריכה המצרפית כאשר הנש"צ קבוע בכל רמת

הכנסה אך שונה מפרט לפרט

אם לכל הפרטים במשק נש"צ קבוע אך שונה מפרט לפרט,

אז במקרה כזה לא ניתן לדעת איך שינויים בחלוקת ההכנסות ישפיעו על הצריכה המצרפית

כדי לדעת פונקציה הצריכה המצרפית:

(1) חייבים לדעת חלוקה

(2) אם החלוקה שוויונית הנטייה השולית לצורך המצרפית היא ממוצע הנטיות.

במידה והחלוקה לא שוויונית הנטייה השולית לצורך המצרפית תהיה קטנה או גדולה מהממוצע.

שאלה

משק סגור נמצא בשיווי משקל באבטלה. במשק שני סוגים של משפחות:

משפחות מסוג A שלהן נטייה שולית לצורך קבועה בכל רמת של הכנסה פנויה ושווה ל-0.6,

ומשפחות מסוג B שלהן נטייה שולית לצורך קבועה בכל רמת של הכנסה פנויה ושווה ל-0.8.

במסגרת רפורמה במערכת המיסוי הופחתו המסים המוטלים על משפחות מסוג B והועלו המסים המוטלים על משפחות מסוג A,

כך שסכום המסים במשק לא השתנה. כתוצאה מכך:

א. הצריכה הפרטית תגדל והתוצר יגדל.

ב. רק אם משפחות מסוג A עניות יותר ממשפחות מסוג B, אזי הצריכה הפרטית תגדל והתוצר יגדל.

ג. הצריכה הפרטית תקטן והתוצר יקטן.

ד. מכיוון שסכום המסים במשק לא השתנה, לא יהיה שינוי בתוצר.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

למשפחה פונקציית צריכה פרטית המקיימת נטייה שולית לצרוך הפוחתת ככל שההכנסה הפנויה עולה. הניחו כי ברמת ההכנסה הנוכחית של המשפחה היא חוסכת 1,000 ש"ח בחודש. מכאן ניתן להסיק כי:

א. אם המשפחה מוציאה לצריכה 3,000 ש"ח אזי הנטייה הממוצעת לצרוך של המשפחה היא 0.75.

ב. אם הכנסת המשפחה תקטן ב-1 ש"ח וכתוצאה מכך היא תקטין את החיסכון ב-25 אגורות, אזי ברמת הכנסה זו הנטייה השולית לחסוך של המשפחה שווה לנטייה השולית לצרוך.

ג. ייתכן שברמת ההכנסה הנוכחית הנטייה הממוצעת לחסוך היא שלילית.

ד. אם הנטייה הממוצעת לחסוך היא 0.25, אזי ההכנסה הפנויה של המשפחה היא 2,500 ש"ח.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

פונקציית ההשקעה

השקעה נקייה

גידול במלאי ההון במשק (תוספת למכונות, לבניינים, לציוד ומלאים)
הביקוש להשקעה מורכב מהביקוש של המגזר העסקי, הפירמות ושל המגזר הציבורי.

$$I_0 = I_G + I_B$$

אם לא מצוין אחרת אנו מניחים כי $I_G = 0$

ההשקעה של הפירמות תלויה בשני משתנים:

(1) התוצר (y) – קיים קשר חיובי בין התוצר לבין ההשקעה. אם $y \uparrow \Rightarrow I \uparrow$ ולהפך.

(2) ריבית (r) – קיים קשר שלילי בין הריבית לבין ההשקעה $r \uparrow \Rightarrow I \downarrow$

הגורמים המשפיעים על רמת ההשקעה

א. התוצר Y .

ב. טעם הפירמות.

ג. שער הריבית.

ריבית – פיצוי שהלווה משלם למלווה עבור הכספים שהעמיד לרשותו.

שער הריבית – חלקו של סכום הריבית בסך כל ההלוואה (הקרן). שער הריבית מייצג את ההוצאה האלטרנטיבית לכל תכניות ההשקעה.

ככל ששער הריבית עולה, כך עולה ההוצאות האלטרנטיבית של תכנית ההשקעה, ועל כן המניע לבצעה קטן. לעומת זאת, כששער הריבית יורד, גדלה כדאיות ההשקעה.

השפעת הריבית על ההשקעה

כפי שראינו במקרה של פונק' הצריכה הפרטית גם ההשקעה תלויה בריבית. ככל שהריבית גבוהה יותר, ההשקעה תקטן ולהפך. אם הריבית תעלה כל העקומה תזוז למטה (ולהפך)

$$I = I_0 + MPI * Y$$

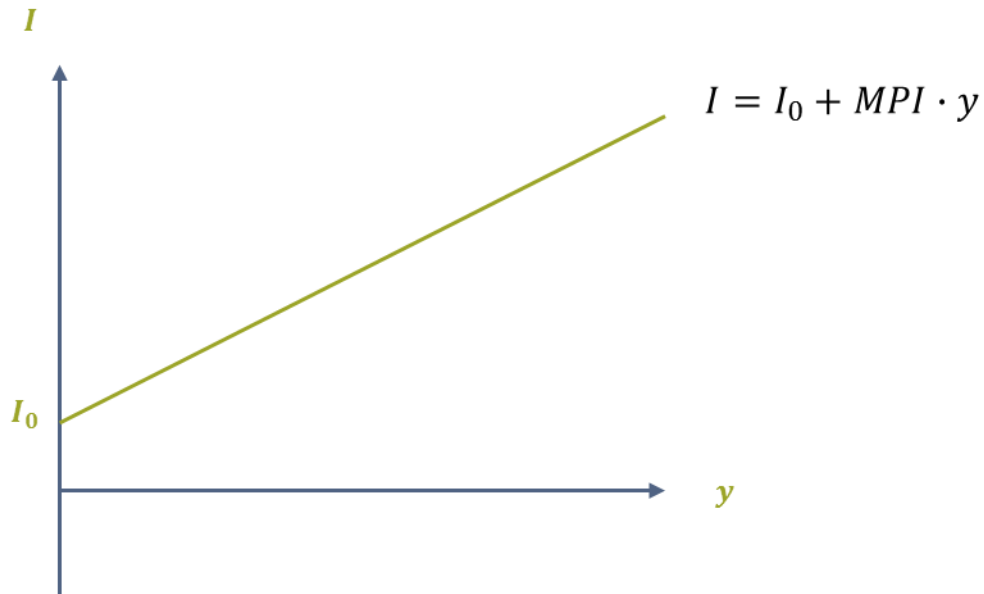
עקומת ההשקעה כפונקציה של התוצר

עקומת ההשקעה היא עקומה המתארת את הקשר בין ההשקעה לבין התוצר כששער הריבית קבוע.

נטיה שולית להשקיע MPI – מודדת בכמה גדלה ההשקעה כשהתוצר גדל בשקל אחד.

זה השיפוע של עקומת ההשקעה.

$$MPI = \frac{\Delta I}{\Delta y}$$

תנועה על ושל עקומת ההשקעה

באופן כללי:

תנועה על העקומה מתרחשת כשמשנתה פרמטר שמסומן על אחד מהצירים.

תנועה של עקומה מתרחשת כשמשנתה פרמטר של מסומן על הצירים.

תנועה על עקומת ההשקעה - מתרחשת כשמשנתה התוצר.

תנועה של עקומת ההשקעה - מתרחשת כתוצאה משינוי של הריבית וטעמים/ציפיות.

הערה - כאשר בשאלות יופיע הנתון הבא: הניחו שההשקעה במשק לא תלויה בתוצר.

אז עקומת ההשקעה היא אופקית. השיפוע $0 = MPI$

$$I = I_0 + MPI \cdot y$$

שינוי בריבית - מה קורה לעקומת ההשקעה

תנועה של העקומה.

כל העקומה יורדת במקביל או עולה במקביל.

קיים קשר שלילי בין הריבית לבין ההשקעה $r \uparrow \Rightarrow I \downarrow$

שינוי בציפיות - מה קורה לעקומת ההשקעה

תנועה של העקומה.

כל העקומה יורדת במקביל או עולה במקביל.

✓ בחינת כדאיות של תכניות השקעה

כדי להשוות בין התקבולים בעתיד לבין ההוצאות בהווה, עלינו למצוא את:
הערך הנוכחי (Present Value PV) של התקבולים - הערך בהווה של סכום שמתקבל בעתיד.

היוון - פעולת חישוב למציאת הערך הנוכחי של התקבולים :

$$PV \text{ ערך נוכחי של תקבול} = \frac{A}{(1+r)^n}$$

עלות ההשקעה (Cost Investment CO) - הוצאות הרכישה בהווה

A - התקבול

r - ריבית

n - מספר שנים עד קבלת התקבול.

ערך נוכחי נקי (Net Present Value NPV) ההפרש שבין הערך הנוכחי של התקבולים לבין עלות ההשקעה. $PV - CO = \text{ערך נוכחי נקי}$

✓ ערך נוכחי נקי NPV ענן

A - התקבול

r - ריבית

n - מספר שנים עד קבלת התקבול.

ההשקעה תהיה כדאית, אם הערך הנוכחי הנקי הוא חיובי;

כאשר $NPV > 0$ ההשקעה כדאית

אם הערך הנוכחי הנקי שלילי, תהיה ההשקעה בלתי כדאית.

כאשר $NPV < 0$ ההשקעה אינה כדאית.

$$NPV = \sum \frac{A}{(1+r)^n} - Cost$$

✓ טיפים בנושא תכניות השקעה

✓ אם לשתי תכניות השקעה יש אותה עלות והתקבולים מסתכמים לאותו הסכום אז התוכנית הקצרה יותר תהיה עדיפה והע.נ.ג שלה יהיה גדול יותר

✓ אם קיים יחס קבוע בין שתי תכניות השקעה גם בעלות וגם בתקבולים אז:

✓ אותו היחס קיים גם לגבי הע.נ.ג

✓ אם אחת התוכניות כדאית בהכרח גם השנייה כדאית

✓ אם קיים שער ריבית r^* שבו שתי תכניות השקעה שקולות שוות, אז:

- ✓ אם הריבית תהיה מעל r^* אז התוכנית הקצרה תהיה עדיפה
- ✓ אם הריבית תהיה מתחת ל- r^* הריבית הארוכה תהיה עדיפה

 שאלה

בלוח שלהלן מוצגות 3 תכניות השקעה אותן בוחנת פירמה.

הערך הנוכחי של התקבולים נטו			
שער ריבית 5%	שער ריבית 3%	עלות ההשקעה	התכנית
112	122	100	א
122	137	125	ב
150	170	175	ג

הערך הנוכחי של התקבולים נטו בכל אחת מהתוכניות חושב עבור שערי ריבית 3 אחוזים ו-5 אחוזים (הנתונים באלפי ש"ח).

הפירמה מתכוונת לבצע כל תכנית השקעה שהיא כדאית לפי קריטריון הערך הנוכחי הנקי.

א. אם שער הריבית במשק 3% איזה מהתוכניות כדאי לפירמה לבצע ובכמה תסתכם השקעתה? הסבירו תשובתכם.

ב. אם שער הריבית במשק 5% איזה מהתוכניות כדאי לפירמה לבצע ובכמה תסתכם השקעתה? הסבירו תשובתכם.

ג. אם שער הריבית במשק הוא 1% האם יתכן שהפירמה תשקיע 400 אלף ש"ח? 300 אלף ש"ח? 225 אלף ש"ח? 100 אלף? לא תשקיע בכלל? הסבירו תשובתכם.

ד. מה קורה להשקעה של הפירמה ככל שהריבית נמוכה יותר?

 שאלה

יזמית בוחנת פיתוח תוכנה משרדית. בבדיקה של הנושא נאספו הנתונים הבאים:

שנה	הכנסות ממכירת התוכנה	עלויות שכר
שנה ראשונה, $t=1$	81,200	50,000
שנה שנייה, $t=2$	66,224	50,000
שנה שלישית, $t=3$	61,248.64	50,000

בשנה הנוכחית ($t=0$) יהיו לה עלויות של פיתוח התוכנה בסכום של 55,100 ש"ח.

החל מהשנה הבאה ולמשך שלוש שנים בסה"כ ($t=1$, $t=2$ ו- $t=3$) היא תוכל למכור את התוכנה.

בכל אחד משלוש השנים יהיו לה הכנסות ממכירת התוכנה אך גם עלויות שוטפות הכוללות שכר למשווקים ולצוות התמיכה בלקוחות.

הריבית הרלוונטית ליזמית היא 4%.

להלן טבלה המתארת את הצפי להכנסות ולעלויות השוטפות (בש"ח) בכל שנה:

היזמית בוחנת את כדאיות הפרויקט לפי קריטריון הערך הנוכחי הנקי.

א. מהו התקבול נטו הצפוי בכל אחת משלושת השנים בהן הפרויקט יפעל?

ב. חשבו את הערך הנוכחי של התקבולים נטו.

ג. חשבו את הערך הנוכחי הנקי (NPV) של הפרויקט. האם הוא כדאי? הסבירו.

ד. ענו מחדש על ג' בהנחה שהממשלה הודיעה שתתן לכל יזם/ית באזור מענק עידוד השקעה בסך 1,000 ש"ח.

ה. התעלמו מסעיף ד'. ענו מחדש על סעיף ג' בהנחה שהריבית הרלבנטית ליזמית היא 3%.

שאלה

למשפחת ביטון עקומת צריכה פרטית המקיימת נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת הכנסה פנויה ושווה ל-0.75. כמו-כן ידוע כי ברמת הכנסה פנויה אפס הצריכה המתוכננת של המשפחה חיובית ושווה ל-900 ש"ח. ענו על הסעיפים הבאים והסבירו בקצרה תשובותיכם.

א. חשבו את הצריכה הפרטית ואת ההכנסה הפנויה של המשפחה אם נתון שברמת ההכנסה הפנויה הנוכחית הנטייה הממוצעת לצרוך שווה ל-0.9.

ב. מה קורה לערכה של הנטייה הממוצעת לחסוך ככל שההכנסה הפנויה עולה? מה קורה לערכה של הנטייה הממוצעת לצרוך ככל שההכנסה הפנויה עולה? נמקו בקצרה.

ג. התוו את עקומת הצריכה הפרטית של המשפחה כאשר ההכנסה הפנויה על הציר האופקי והצריכה על הציר האנכי.

ד. מה יקרה לעקומת הצריכה של המשפחה אם הריבית במשק תרד? הראו בתרשים והסבירו.

ה. הניחו כי במשק משפחה נוספת, משפחת פוזנר, שעקומת הצריכה הפרטית שלה זהה לזו של משפחת כהן. הניחו כעת כי בעקבות רפורמה הצפויה במערכת המיסוי הכנסתה של משפחת פוזנר תגדל ב-A ש"ח. על חשבון ירידה של A ש"ח הכנסתה של משפחת כהן.

מה יקרה לצריכה המצרפית במשק? נמקו בקצרה.

שאלה

להלן נתונים על עקומת הצריכה הפרטית של משפחה 1 כפונקציה של הכנסתה הפנויה בש"ח:

C	Y_d
צריכה פרטית	הכנסה פנויה
600	0
1,500	1,000
2,300	2,000
3,000	3,000
3,600	4,000
4,100	5,000

הניחו שבין כל 2 רמות הכנסה עוקבות הנטייה השולית לצרוך קבועה.

מומלץ למלא את הטבלה לפני שניגשים לפתור את השאלות.

מנתונים אלה ניתן להסיק כי:

א. אם ההכנסה של המשפחה שווה ל- 2,000 ש"ח אז הנטייה הממוצעת לצרוך היא 0.15 והנטייה הממוצעת לחסוך היא -0.15.

ב. אם ההכנסה של המשפחה שווה ל- 4,000 ש"ח אז הנטייה הממוצעת לצרוך היא 0.9 והנטייה

הממוצעת לחסוך היא 0.

ג. אם ההכנסה של המשפחה היא 4,500 ש"ח אז הנטייה השולית לצרוך היא 0.5.

ד. אם ההכנסה של המשפחה היא 3,500 ש"ח אז הנטייה השולית לחסוך היא 0.6.

שאלות מסכמות ליחידה 3 (ממ"ן 11)

שאלה

בלוח שלהלן מוצגות 3 תכניות השקעה אותן בוחנת פירמה.

הערך הנוכחי של התקבולים נטו			
שער ריבית 5%	שער ריבית 3%	עלות ההשקעה	התכנית
112	122	100	א
122	137	125	ב
150	170	175	ג

הערך הנוכחי של התקבולים נטו בכל אחת מהתוכניות חושב עבור שערי ריבית 3 אחוזים ו-5 אחוזים (הנתונים באלפי ש"ח).

הפירמה מתכוונת לבצע כל תכנית השקעה שהיא כדאית לפי קריטריון הערך הנוכחי הנקי.

א. אם שער הריבית במשק 3% איזה מהתוכניות כדאי לפירמה לבצע ובכמה תסתכם השקעתה? הסבירו תשובתכם.

ב. אם שער הריבית במשק 5% איזה מהתוכניות כדאי לפירמה לבצע ובכמה תסתכם השקעתה? הסבירו תשובתכם.

ג. אם שער הריבית במשק הוא 1% האם יתכן שהפירמה תשקיע 400 אלף ש"ח? 300 אלף ש"ח? 225 אלף ש"ח? 100 אלף ש"ח? לא תשקיע בכלל? הסבירו תשובתכם.

ד. מה קורה להשקעה של הפירמה ככל שהריבית נמוכה יותר?

שאלה

בלוח שלהלן מוצגות 3 תכניות השקעה אותן בוחנת פירמה.

הערך הנוכחי של התקבולים נטו			
שער ריבית 5%	שער ריבית 3%	עלות ההשקעה	התכנית
98	112	100	א
126	137	125	ב
158	173	175	ג

הערך הנוכחי של התקבולים נטו בכל אחת מהתוכניות חושב עבור שערי ריבית 3 אחוזים ו-5 אחוזים (הנתונים באלפי ש"ח).

הפירמה מתכוונת לבצע כל תכנית השקעה שהיא כדאית לפי קריטריון הערך הנוכחי הנקי.

א. אם שער הריבית במשק 3% איזה מהתוכניות כדאי לפירמה לבצע ובכמה תסתכם השקעתה? הסבירו תשובתכם.

ב. אם שער הריבית במשק 5% איזה מהתוכניות כדאי לפירמה לבצע ובכמה תסתכם השקעתה? הסבירו תשובתכם.

ג. (1) אם שער הריבית במשק הוא 1% האם יתכן שהפירמה תשקיע 400 אלף ש"ח? 100 אלף? לא תשקיע בכלל? הסבירו תשובתכם.

(2) אם שער הריבית במשק הוא 7% האם יתכן שהפירמה תשקיע 400 אלף ש"ח? 125 אלף? לא תשקיע בכלל? הסבירו תשובתכם.

ד. מה קורה להשקעה של הפירמה ככל שהריבית נמוכה יותר?

שאלה

בלוח שלהלן מוצגות 3 תכניות השקעה אותן בוחנת פירמה.

הערך הנוכחי של התקבולים נטו			
שער ריבית 5%	שער ריבית 3%	עלות ההשקעה	התכנית
98	112	100	א
126	137	125	ב
158	180	175	ג

הערך הנוכחי של התקבולים נטו בכל אחת מהתוכניות חושב עבור שערי ריבית 3 אחוזים ו-5 אחוזים (הנתונים באלפי ש"ח).

הפירמה מתכוונת לבצע כל תכנית השקעה שהיא כדאית לפי קריטריון הערך הנוכחי הנקי.

א. אם שער הריבית במשק 3% איזה מהתוכניות כדאי לפירמה לבצע ובכמה תסתכם השקעתה? הסבירו תשובתכם.

ב. אם שער הריבית במשק 5% איזה מהתוכניות כדאי לפירמה לבצע ובכמה תסתכם השקעתה? הסבירו תשובתכם.

ג. (1) אם שער הריבית במשק הוא 1% האם יתכן שהפירמה תשקיע 300 אלף ש"ח? לא תשקיע בכלל? הסבירו תשובתכם.

(2) אם שער הריבית במשק הוא 7% האם יתכן שהפירמה תשקיע 400 אלף ש"ח? 125 אלף? לא תשקיע בכלל? הסבירו תשובתכם.

ד. מה קורה להשקעה של הפירמה ככל שהריבית גבוהה יותר? הסבירו בפרוט. הניקוד ניתן על ההסבר. ניתן להציג נוסחאות אך אין להשתמש בדוגמה מספרית.

שאלה

יזמית בוחנת פיתוח תוכנה משרדית. בבדיקה של הנושא נאספו הנתונים הבאים:

שנה	הכנסות ממכירת התוכנה	עלויות שכר
שנה ראשונה, $t=1$	81,200	50,000
שנה שנייה, $t=2$	66,224	50,000
שנה שלישית, $t=3$	61,248.64	50,000

בשנה הנוכחית ($t=0$) יהיו לה עלויות של פיתוח התוכנה בסכום של 55,100 ש"ח.
 החל מהשנה הבאה ולמשך שלוש שנים בסה"כ ($t=1$, $t=2$ ו- $t=3$) היא תוכל למכור את התוכנה.
 בכל אחד משלוש השנים יהיו לה הכנסות ממכירת התוכנה אך גם עלויות שוטפות הכוללות שכר למשווקים ולצוות התמיכה בלקוחות.
 הריבית הרלוונטית ליזמית היא 4%.
 להלן טבלה המתארת את הצפי להכנסות ולעלויות השוטפות (בש"ח) בכל שנה:
 היזמית בוחנת את כדאיות הפרויקט לפי קריטריון הערך הנוכחי הנקי.
 א. מהו התקבול נטו הצפוי בכל אחת משלושת השנים בהן הפרויקט יפעל?
 ב. חשבו את הערך הנוכחי של התקבולים נטו.
 ג. חשבו את הערך הנוכחי הנקי (NPV) של הפרויקט. האם הוא כדאי? הסבירו.
 ד. ענו מחדש על ג' בהנחה שהממשלה הודיעה שתתן לכל יזם/ית באזור מענק עידוד השקעה בסך 1,000 ש"ח.
 ה. התעלמו מסעיף ד'. ענו מחדש על סעיף ג' בהנחה שהריבית הרלבנטית ליזמית היא 3%.

שאלה

יזמית בוחנת פיתוח תוכנה משרדית. בבדיקה של הנושא נאספו הנתונים הבאים:

שנה	הכנסות ממכירת התוכנה	עלויות שכר
שנה ראשונה, $t=1$	81,200	50,000
שנה שנייה, $t=2$	66,224	50,000
שנה שלישית, $t=3$	61,248.64	50,000

בשנה הנוכחית ($t=0$) יהיו לה עלויות של פיתוח התוכנה בסכום של 55,100 ש"ח.
 החל מהשנה הבאה ולמשך שלוש שנים בסה"כ ($t=1$, $t=2$ ו- $t=3$) היא תוכל למכור את התוכנה.

בכל אחד משלוש השנים יהיו לה הכנסות ממכירת התוכנה אך גם עלויות שוטפות הכוללות שכר למשווקים ולצוות התמיכה בלקוחות.

הריבית הרלוונטית ליזמית היא 4%.

להלן טבלה המתארת את הצפי להכנסות ולעלויות השוטפות (בש"ח) בכל שנה:

היזמית בוחנת את כדאיות הפרויקט לפי קריטריון הערך הנוכחי הנקי.

א. מהו התקבול נטו הצפוי בכל אחת משלושת השנים בהן הפרויקט יפעל?

ב. חשבו את הערך הנוכחי של התקבולים נטו.

ג. חשבו את הערך הנוכחי הנקי (NPV) של הפרויקט. האם הוא כדאי? הסבירו.

ד. ענו מחדש על ג' בהנחה שהממשלה הודיעה שתתן לכל יזם/ית באזור מענק עידוד השקעה בסך 1,000 ש"ח.

ה. שר האוצר טען כי כדי לעודד את ההשקעה במשק יש להוריד את הריבית.

נגידת הבנק המרכזי טענה כי כדי לעודד את ההשקעה במשק הממשלה צריכה לתת מענקים ליזמים. האם הם צודקים? הסבירו.

שאלה

יזמית בוחנת ביצוע פרויקט תיירותי. בבדיקה של הנושא נאספו הנתונים הבאים:

שנה	הכנסות ממכירות כרטיסים	עלויות שכר
שנה ראשונה, $t=1$	8,050	7,000
שנה שנייה, $t=2$	13,205	11,000
שנה שלישית, $t=3$	15,315.25	13,000

בשנה הנוכחית ($t=0$) יהיה עליה לשלם סכום של 4,800 ש"ח עבור הקמת המתחם.

החל מהשנה הבאה ולמשך שלוש שנים בסה"כ ($t=1$, $t=2$, $t=3$) הפרויקט יפעל ולאחר מכן המתחם ייסגר. בכל אחד משלושת השנים בהן המתחם יפעל יהיו לה הכנסות ממכירת כרטיסים ועלויות שכר שיהיה עליה לשלם לעובדים.

הריבית הרלוונטית ליזמית היא 5%.

להלן טבלה המתארת את הצפי להכנסות ולעלויות השוטפות בכל שנה:

א. מהו התקבול הנקי הצפוי בכל אחת משלושת השנים בהן הפרויקט יפעל?

ב. חשבו את הערך הנוכחי הנקי (NPV) של הפרויקט. האם הוא כדאי? הסבירו.

ג. ענו מחדש על ב' בהנחה שהממשלה הודיעה שכל יזם/ית שמעוניין לבצע פרויקט באזור ידרש לשלם בשנה הנוכחית אגרה בסך 500 ש"ח.

ד. שר האוצר טען כי כדי לעודד את ההשקעה במשק יש להוריד את הריבית.

נגידת הבנק המרכזי טענה כי כדי לעודד את ההשקעה במשק הממשלה צריכה לתת מענקים ליזמים. האם הם צודקים? הסבירו.

שאלה

יזמית בוחנת ביצוע פרויקט תיירותי. בבדיקה של הנושא נאספו הנתונים הבאים:

שנה	הכנסות ממכירות כרטיסים	עלויות שכר
שנה ראשונה, $t=1$	8,100	6,000
שנה שנייה, $t=2$	15,410	11,000
שנה שלישית, $t=3$	20,630.5	16,000

- בשנה הנוכחית ($t=0$) יהיה עליה לשלם סכום של 10,050 ש"ח עבור הקמת המתחם.
- החל מהשנה הבאה ולמשך שלוש שנים בסה"כ ($t=1$, $t=2$, $t=3$) הפרויקט יפעל ולאחר מכן המתחם ייסגר. בכל אחד משלושת השנים בהן המתחם יפעל יהיו לה הכנסות ממכירת כרטיסים ועלויות שכר שיהיה עליה לשלם לעובדים.
- הריבית הרלוונטית ליזמית היא 5%.
- להלן טבלה המתארת את הצפי להכנסות ולעלויות השוטפות בכל שנה:
- מהו התקבול הנקי הצפוי בכל אחת משלושת השנים בהן הפרויקט יפעל?
 - חשבו את הערך הנוכחי של התקבולים נטו.
 - חשבו את הערך הנוכחי הנקי (NPV) של הפרויקט. האם הוא כדאי? הסבירו.
 - ענו מחדש על ג' בהנחה שהממשלה הודיעה שתתן לכל יזם/ית באזור מענק עידוד השקעה בסך 500 ש"ח שישולם בתקופה הנוכחית.
 - שר האוצר טען כי כדי לעודד את ההשקעה במשק יש להוריד את הריבית.
- נגידת הבנק המרכזי טענה כי כדי לעודד את ההשקעה במשק הממשלה צריכה לתת מענקים ליזמים. האם הם צודקים? הסבירו.

שאלה

יזמית בוחנת ביצוע פרויקט תיירותי. בבדיקה של הנושא נאספו הנתונים הבאים:

שנה	הכנסות ממכירות כרטיסים	עלויות שכר
שנה ראשונה, $t=1$	8,100	6,000
שנה שנייה, $t=2$	15,410	11,000

שנה שלישית, $t=3$	20,630.5	16,000
-------------------	----------	--------

- בשנה הנוכחית ($t=0$) יהיה עליה לשלם סכום של 10,001 ש"ח עבור הקמת המתחם.
- החל מהשנה הבאה ולמשך שלוש שנים בסה"כ ($t=1$, $t=2$ ו- $t=3$) הפרויקט יפעל ולאחר מכן המתחם ייסגר. בכל אחד משלושת השנים בהן המתחם יפעל יהיו לה הכנסות ממכירת כרטיסים ועלויות שכר שיהיה עליה לשלם לעובדים.
- הריבית הרלוונטית ליזמית היא 5%.
- להלן טבלה המתארת את הצפי להכנסות ולעלויות השוטפות בכל שנה:
- א. מהו התקבול הנקי הצפוי בכל אחת משלושת השנים בהן הפרויקט יפעל?
- ב. חשבו את הערך הנוכחי של התקבולים נטו.
- ג. חשבו את הערך הנוכחי הנקי (NPV) של הפרויקט. האם הוא כדאי? הסבירו.
- ד. ענו מחדש על ג' בהנחה שהממשלה הודיעה שתתן לכל יזם/ית באזור מענק עידוד השקעה בסך 1,000 ש"ח בשנה הנוכחית ($t=0$).
- ה. התעלמו מסעיף ד' ענו מחדש על סעיף ג' בהנחה שהריבית הרלבנטית ליזמית היא 3.5%.

שאלה

יזמית בוחנת ביצוע פרויקט תיירותי. בבדיקה של הנושא נאספו הנתונים הבאים:

שנה	הכנסות ממכירות כרטיסים	עלויות שכר
שנה ראשונה, $t=1$	8,060	6,000
שנה שנייה, $t=2$	16,304.5	11,000
שנה שלישית, $t=3$	19,824.55	16,000

- בשנה הנוכחית ($t=0$) יהיה עליה לשלם סכום של 10,000 ש"ח עבור הקמת המתחם.
- החל מהשנה הבאה ולמשך שלוש שנים בסה"כ ($t=1$, $t=2$ ו- $t=3$) הפרויקט יפעל ולאחר מכן המתחם ייסגר. בכל אחד משלושת השנים בהן המתחם יפעל יהיו לה הכנסות ממכירת כרטיסים ועלויות שכר שיהיה עליה לשלם לעובדים.
- הריבית הרלוונטית ליזמית היא 3%.
- להלן טבלה המתארת את הצפי להכנסות ולעלויות השוטפות בכל שנה:
- א. מהו התקבול הנקי הצפוי בכל אחת משלושת השנים בהן הפרויקט יפעל?
- ב. חשבו את הערך הנוכחי של התקבולים נטו.
- ג. חשבו את הערך הנוכחי הנקי (NPV) של הפרויקט. האם הוא כדאי? הסבירו.

- ד. ענו מחדש על ג' אם התברר שכל יזם/ית באזור יהיה חייב לשלם בנוסף לדמי הקמת המתחם גם אגרה עירונית בסך 1,000 ש"ח עבור פיתוח.
- ה. התעלמו מסעיף ד' ענו מחדש על סעיף ג' בהנחה שהריבית הרלבנטית ליזמית היא 10%.

שאלה

להלן נתונים על עקומת הצריכה הפרטית של משפחה 1 כפונקציה של הכנסתה הפנויה בש"ח:

APS נטייה ממוצעת לחסוך	MPS נטייה שולית לחסוך	APC נטייה ממוצעת לצרוך	MPC נטייה שולית לצרוך	C צריכה פרטית	Y_d הכנסה פנויה
				1,050	0
				2,000	1,000
				2,900	2,000
				3,700	3,000
				4,400	4,000
				5,000	5,000
				5,500	6,000

- הניחו שבין כל 2 רמות הכנסה עוקבות הנטייה השולית לצרוך קבועה.
- א. מלאו את הטורים. מה קורה לנטיית השוליות לצרוך ולחסוך כשהכנסה הפנויה עולה? מה קורה לנטיית הממוצעות לצרוך ולחסוך כשהכנסה הפנויה עולה? הסבירו בקצרה.
- ב. הניחו כי במשק משפחה נוספת, משפחה 2, שעקומת הצריכה הפרטית שלה זהה לזו של משפחה 1. במצב המוצא לכל אחת משתי המשפחות הכנסה פנויה בסך 4,000 ש"ח. חשבו את ההכנסה הפנויה במשק, את הצריכה הפרטית במשק ואת החיסכון במשק.
- ג. בהמשך לסעיף ב, הממשלה החליטה להעניק קצבאות ילדים ולממן את ההוצאה ע"י הטלת מס על משפחות בלי ילדים. לאור זאת, הוטל מס בסך 1,000 ש"ח על משפחת 1, ואילו משפחה 2 קיבלה קצבת ילדים באותו הסכום. חשבו את השינוי בצריכה הפרטית במשק ובחיסכון במשק.

ד. הניחו כי במשק משפחות רבות שלכולן עקומות צריכה פרטית כמו שמתואר בטבלה.

הממשלה ביצעה רפורמה במס כך שסך המסים נותרו ללא שינוי אך התחלקות ההכנסה הפנויה בין המשפחות שוויונית יותר. כלכלנית טענה שכתוצאה מהרפורמה הצריכה הפרטית במשק תגדל. האמנם? הסבירו/י בקצרה.

שאלה

להלן נתונים על עקומת הצריכה הפרטית של משפחה 1 כפונקציה של הכנסתה הפנויה בש"ח:

APS נטייה ממוצעת לחסוך	MPS נטייה שולית לחסוך	APC נטייה ממוצעת לצרוך	MPC נטייה שולית לצרוך	C צריכה פרטית	Y_d הכנסה פנויה
				1,050	0
				2,000	1,000
				2,900	2,000
				3,700	3,000
				4,400	4,000
				5,000	5,000
				5,500	6,000

הניחו שבין כל 2 רמות הכנסה עוקבות הנטייה השולית לצרוך קבועה.

א. מלאו את הטורים. מה קורה לנטיית השוליות לצרוך ולחסוך כשהכנסה הפנויה עולה? מה קורה לנטיית הממוצעות לצרוך ולחסוך כשהכנסה הפנויה עולה? הסבירו בקצרה.

ב. כלכלן טען כי כאשר הנטייה השולית לצרוך פוחתת ככל שהכנסה הפנויה עולה, יתכן שמשפחה שהכנסתה גבוהה יותר תצרוך פחות ממשפחה עם הכנסה נמוכה. האם הטענה נכונה? הסבירו בקצרה.

ג. הניחו כי במשק משפחה נוספת, משפחה 2, שעקומת הצריכה הפרטית שלה זהה לזו של משפחה 1. במצב המוצא לכל אחת משתי המשפחות הכנסה פנויה בסך 4,000 ש"ח.

חשבו את ההכנסה הפנויה במשק, את הצריכה הפרטית במשק ואת החיסכון במשק.

ד. בהמשך לסעיף ב, הממשלה החליטה להעניק קצבאות ילדים ולממן את ההוצאה ע"י הטלת מס על משפחות בלי ילדים. לאור זאת, הוטל מס בסך 1,000 ש"ח על משפחת 1, ואילו משפחה 2 קיבלה קצבת ילדים באותו הסכום. חשבו את השינוי בצריכה הפרטית במשק ובחיסכון במשק.

ה. הניחו כי במשק משפחות רבות שלכולן עקומות צריכה פרטית כמו שמתואר בטבלה.

הממשלה ביצעה רפורמה במס כך שסך המסים נותרו ללא שינוי אך התחלקות ההכנסה הפנויה בין המשפחות שוויונית יותר. כלכלנית טענה שכתוצאה מהרפורמה הצריכה הפרטית במשק תגדל. האמנם? הסבירו/י בקצרה.

שאלה

להלן נתונים על עקומת הצריכה הפרטית של משפחה 1 כפונקציה של הכנסתה הפנויה בש"ח:

APS נטייה ממוצעת לחסוך	MPS נטייה שולית לחסוך	APC נטייה ממוצעת לצרוך	MPC נטייה שולית לצרוך	C צריכה פרטית	Y_d הכנסה פנויה
				1,050	0
				2,000	1,000
				2,900	2,000
				3,700	3,000
				4,400	4,000
				5,000	5,000
				5,500	6,000

הניחו שבין כל 2 רמות הכנסה עוקבות הנטייה השולית לצרוך קבועה.

מומלץ למלא את הטבלה לפני שניגשים לפתור את השאלות.

מנתונים אלה ניתן להסיק כי:

א. אם ההכנסה של המשפחה שווה ל- 2,000 ש"ח אז הנטייה הממוצעת לצרוך היא 0.35 והנטייה הממוצעת לחסוך היא 0.35.

ב. אם ההכנסה של המשפחה שווה ל- 4,000 ש"ח אז הנטייה הממוצעת לצרוך היא 0 והנטייה

הממוצעת לחסוך היא 1.

ג. אם ההכנסה של המשפחה היא 3,500 ש"ח אז הנטייה השולית לצרוך היא 0.8.

ד. אם ההכנסה של המשפחה היא 3,500 ש"ח אז הנטייה השולית לחסוך היא 0.4.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה

להלן נתונים על עקומת הצריכה הפרטית של משפחה 1 כפונקציה של הכנסתה הפנויה בש"ח:

APS נטייה ממוצעת לחסוך	MPS נטייה שולית לחסוך	APC נטייה ממוצעת לצרוך	MPC נטייה שולית לצרוך	C צריכה פרטית	Y_d הכנסה פנויה
				1,050	0
				2,000	1,000
				2,900	2,000
				3,700	3,000
				4,400	4,000
				5,000	5,000
				5,500	6,000

הניחו שבין כל 2 רמות הכנסה עוקבות הנטייה השולית לצרוך קבועה.

מומלץ למלא את הטבלה לפני שניגשים לפתור את השאלות.

מנתונים אלה ניתן להסיק כי:

א. הנטייה הממוצעת לצרוך גדלה ככל שההכנסה הפנויה עולה

- ב. מכיוון שהנטייה השולית לצרוך היא פוחתת, יתכן שהמשפחה תצרוך פחות כשהכנסתה עולה.
- ג. הסכום של הנטייה השולית לצרוך והנטייה הממוצעת לצרוך שווה תמיד ל 1.
- ד. ככל שהכנסת המשפחה גדולה יותר היא מקצה חלק קטן יותר מהכנסתה לצריכה וחלק גדול יותר מהכנסתה לחיסכון.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

להלן נתונים על עקומת הצריכה הפרטית של משפחה 1 כפונקציה של הכנסתה הפנויה בש"ח:

APS נטייה ממוצעת לחסוך	MPS נטייה שולית לחסוך	APC נטייה ממוצעת לצרוך	MPC נטייה שולית לצרוך	C צריכה פרטית	Y_d הכנסה פנויה
				1,050	0
				2,000	1,000
				2,900	2,000
				3,700	3,000
				4,400	4,000
				5,000	5,000
				5,500	6,000

- הניחו שבין כל 2 רמות הכנסה עוקבות הנטייה השולית לצרוך קבועה.
- מומלץ למלא את הטבלה לפני שניגשים לפתור את השאלות.
- הניחו כי יש במשק שתי משפחות 1 ו 2-, שעקומת הצריכה של כל אחת מהן נתונה בטבלה למעלה. במצב המוצא הכנסתה הפנויה של משפחה 1 היא 4,000 והכנסתה הפנויה של משפחה 2 היא 6,000 מכאן ניתן להסיק כי במשק:
- א. הצריכה הפרטית היא 8,900 , החיסכון הוא 1,100 וההכנסה הפנויה היא 10,000

ב. הצריכה הפרטית היא 9,800 , החיסכון הוא 2,200 וההכנסה הפנויה היא 12,000.

ג. הצריכה הפרטית היא 9,000 , החיסכון הוא 1,000 וההכנסה הפנויה היא 10,000.

ד. מכיוון שהנתונים הוצגו בצורה של טבלה ולא בפונקצייה, לא ניתן לחשב את הצריכה הפרטית

ואת החיסכון במשק.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה

להלן נתונים על עקומת הצריכה הפרטית של משפחה 1 כפונקציה של הכנסתה הפנויה בש"ח:

APS נטייה ממוצעת לחסוך	MPS נטייה שולית לחסוך	APC נטייה ממוצעת לצרוך	MPC נטייה שולית לצרוך	C צריכה פרטית	Y_d הכנסה פנויה
				1,050	0
				2,000	1,000
				2,900	2,000
				3,700	3,000
				4,400	4,000
				5,000	5,000
				5,500	6,000

הניחו שבין כל 2 רמות הכנסה עוקבות הנטייה השולית לצרוך קבועה.

מומלץ למלא את הטבלה לפני שניגשים לפתור את השאלות.

הניחו כי יש במשק שתי משפחות 1 ו-2, שעקומת הצריכה של כל אחת מהן נתונה בטבלה למעלה.

במצב המוצא הכנסתה הפנויה של משפחה 1 היא 4,000 והכנסתה הפנויה של משפחה 2 היא 6,000,

הממשלה מעוניינת להגדיל את השוויון בהתחלקות ההכנסות במשק ולפיכך היא החליטה להטיל מס של 1,000 ש"ח על משפחה 2 ולתת קיצבה בסך 1,000 ש"ח למשפחה 1. מכאן ניתן להסיק כי נתוני המשק לעומת מצב המוצא:

- א. לשינוי בהתחלקות ההכנסות אין השפעה על הצריכה הפרטית במשק ולכן הצריכה הפרטית לא תשתנה.
- ב. בתנאים אלה הגדלת השוויון בהתחלקות ההכנסות מגדילה את הצריכה הפרטית במשק, ובנתונים אלה היא תגדל ב- 100 ש"ח.
- ג. בתנאים אלה הגדלת השוויון בהתחלקות ההכנסות מקטינה את הצריכה הפרטית במשק, ובנתונים אלה היא תקטן ב- 100 ש"ח.
- ד. לא ניתן לקבוע מה יקרה לצריכה הפרטית במשק.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

שימו לב, שאלה זו עומדת בפני עצמה ואינה מתבססת על הנתונים הקודמים.

למשפחת אור פונקציית צריכה פרטית, המקיימת נטייה שולית לצרוך הפוחתת ככל שההכנסה הפנויה עולה. הניחו כי ברמת ההכנסה הנוכחית של המשפחה היא חוסכת 1,000 ש"ח בחודש.

מכאן ניתן להסיק כי:

- א. אם המשפחה מוציאה לצריכה 9,000 ש"ח אזי הנטייה הממוצעת לצרוך שלה היא 9 (תשע).
- ב. אם הכנסת המשפחה תקטן ב- 1 ש"ח וכתוצאה מכך היא תקטין את החיסכון ב- 25 אגורות, אזי ברמת הכנסה זו הנטייה השולית לחסוך של המשפחה שווה לנטייה השולית לצרוך.
- ג. ייתכן שברמת ההכנסה הנוכחית הנטייה הממוצעת לחסוך היא שלילית.
- ד. אם הנטייה הממוצעת לחסוך היא 0.25, אזי ההכנסה הפנויה של המשפחה היא 2,500 ש"ח.
- ה. אם המשפחה מוציאה לצריכה 4,000 ש"ח אזי הנטייה הממוצעת לצרוך שלה היא 0.8.

שאלה

למשפחת ביטון עקומת צריכה פרטית המקיימת נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת הכנסה פנויה ושווה ל- 0.75. כמו-כן ידוע כי ברמת הכנסה פנויה אפס הצריכה המתוכננת של המשפחה חיובית ושווה ל- 900 ש"ח. ענו על הסעיפים הבאים והסבירו בקצרה תשובותיכם.

- א. חשבו את הצריכה הפרטית ואת ההכנסה הפנויה של המשפחה אם נתון שברמת ההכנסה הפנויה הנוכחית הנטייה הממוצעת לצרוך שווה ל 0.9.

- ב. מה קורה לערכה של הנטייה הממוצעת לחסוך ככל שההכנסה הפנויה עולה? מה קורה לערכה של הנטייה הממוצעת לצרוך ככל שההכנסה הפנויה עולה? נמקו בקצרה.
- ג. התוו את עקומת הצריכה הפרטית של המשפחה כאשר ההכנסה הפנויה על הציר האופקי והצריכה על הציר האנכי.
- ד. מה יקרה לעקומת הצריכה של המשפחה אם הריבית במשק תרד? הראו בתרשים והסבירו.
- ה. הניחו כי במשק משפחה נוספת, משפחת פוזנר, שעקומת הצריכה הפרטית שלה זהה לזו של משפחת כהן. הניחו כעת כי בעקבות רפורמה הצפויה במערכת המיסוי הכנסתה של משפחת פוזנר תגדל ב- A ש"ח. על חשבון ירידה של A ש"ח הכנסתה של משפחת כהן. מה יקרה לצריכה המצרפית במשק? נמקו בקצרה.

שאלה

- למשפחת כהן עקומת צריכה פרטית המקיימת נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת הכנסה פנויה ושווה ל- 0.75 . כמו-כן ידוע כי ברמת הכנסה פנויה אפס הצריכה המתוכננת של המשפחה חיובית ושווה ל- $1,200$ ש"ח. ענו על הסעיפים הבאים והסבירו בקצרה תשובותיכם.
- א. חשבו מהי הנטייה השולית לחסוך? האם גם היא קבועה בכל רמת הכנסה? נמקו בקצרה.
- ב. מהו החיסכון האישי וההכנסה הפנויה הנוכחיים של המשפחה אם נתון שברמת ההכנסה הפנויה הנוכחית הנטייה הממוצעת לחסוך שווה ל- 0.1 .
- ג. מה קורה לערכה של הנטייה הממוצעת לצרוך ככל שההכנסה הפנויה עולה? נמקו בקצרה.
- ד. הניחו כי במשק משפחה נוספת, משפחת לוי, שעקומת הצריכה הפרטית שלה זהה לזו של משפחת כהן. הניחו כעת כי בעקבות רפורמה הצפויה במערכת המיסוי הכנסתה של משפחת לוי תגדל ב- 100 ש"ח על חשבון ירידה של 100 ש"ח הכנסתה של משפחת כהן. מה יקרה לצריכה המצרפית במשק? נמקו בקצרה.
- ה. ענו מחדש על סעיף ד אם נתון כי עקומת הצריכה הפרטית של משפחת לוי היא בעלת נטייה שולית לצרוך קבועה ושווה ל- 0.6 .

שאלה

- למשפחת כהן עקומת צריכה פרטית המקיימת נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת הכנסה פנויה ושווה ל- 0.6 . כמו-כן ידוע כי ברמת הכנסה פנויה אפס הצריכה המתוכננת של המשפחה חיובית ושווה ל- 90 ש"ח. ענו על הסעיפים הבאים והסבירו בקצרה תשובותיכם.
- א. חשבו מהי הנטייה השולית לחסוך? האם גם היא קבועה בכל רמת הכנסה? נמקו בקצרה.

ב. מהו החיסכון האישי של המשפחה וההכנסה הפנויה הנוכחית אם נתון שברמת ההכנסה הפנויה הנוכחית הנטייה הממוצעת לחסוך שווה ל-0.25.

ג. מה קורה לערכה של הנטייה הממוצעת לצרוך ככל שההכנסה הפנויה עולה? נמקו בקצרה.

ד. הניחו כי במשק משפחה נוספת, משפחת לוי, שעקומת הצריכה הפרטית שלה זהה לזו של משפחת כהן. הניחו כעת כי בעקבות רפורמה הצפויה במערכת המיסוי הכנסתה של משפחת לוי תגדל ב-A ש"ח על חשבון ירידה של A ש"ח הכנסתה של משפחת כהן.

מה יקרה לצריכה המצרפית במשק? נמקו בקצרה.

ה. ענו מחדש על סעיף ד אם נתון כי עקומת הצריכה הפרטית של משפחת לוי היא בעלת נטייה שולית לצרוך קבועה ושווה ל-0.8.

שאלה

למשפחת ביטון עקומת צריכה פרטית המקיימת נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת הכנסה פנויה ושווה ל-0.75. כמו-כן ידוע כי ברמת הכנסה פנויה אפס הצריכה המתוכננת של המשפחה חיובית ושווה ל-120 ש"ח. ענו על הסעיפים הבאים והסבירו בקצרה תשובותיכם.

א. חשבו את הנטייה השולית לחסוך. האם גם היא קבועה בכל רמת הכנסה? נמקו בקצרה

ב. חשבו את הצריכה הפרטית ואת ההכנסה הפנויה של המשפחה אם נתון שברמת ההכנסה הפנויה הנוכחית הנטייה הממוצעת לצרוך שווה ל 0.81.

ג. מה קורה לערכה של הנטייה הממוצעת לחסוך ככל שההכנסה הפנויה עולה? מה קורה לערכה של הנטייה הממוצעת לצרוך ככל שההכנסה הפנויה עולה? נמקו בקצרה.

ד. התוו את עקומת הצריכה הפרטית של המשפחה כאשר ההכנסה הפנויה על הציר האופקי והצריכה על הציר האנכי.

ה. מה יקרה לעקומת הצריכה של המשפחה אם הריבית במשק תרד? הראו בתרשים והסבירו.

שאלה

לפירמה מוצעות שתי תוכניות השקעה (באלפי ש"ח):

תקבולים נקיים		השקעה ב- t=0	תכנית
t=2	t=1		
605	550	900	א
1,210	0	900	ב

מכאן ניתן להסיק, כי:

א. אם שער הריבית הרלבנטי לפירמה הוא 5% והפירמה צריכה לבחור רק באחת מהן אז היא תבצע את תוכנית ב.

ב. אם שער הריבית הרלבנטי לפירמה הוא 10% והפירמה מתכוונת לבצע את כל תוכניות ההשקעה הכדאיות, אז היא תבצע רק את תוכנית א.

ג. אם שער הריבית הרלבנטי לפירמה הוא 10% אז הערך הנוכחי הנקי של תוכנית ב גדול מזה של תוכנית א.

ד. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

 שאלה

לפניכם נתונים (באלפי ש"ח) על שתי תכניות השקעה, א ו-ב, המוצעות ליזם:

תקבולים נקיים		השקעה ב- t=0	תכנית
t=2	t=1		
1,694	660	1,900	א
1,210	1,100	?	ב

שער הריבית במשק הוא 10%.

מהי ההשקעה (באלפי ש"ח) הדרושה לביצוע תוכנית ב, אם ידוע שהיזם אדיש בין שתי התוכניות?

א. 2,000.

ב. 1,900.

ג. 1,800.

ד. בכל מקרה תוכנית ב עדיפה על תוכנית א.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

- כלכלן של פירמה ביצע חישוב לגבי כדאיות השקעה שהוצעה לפירמה ומצא שבנתונים הקיימים הערך הנוכחי הנקי של התכנית הוא אפס.
- לאחר שהחישוב בוצע, התברר שנפלה טעות באחד הנתונים. בכל אחת מהתשובות למטה מפורט מהו הנתון שהשתבש ומה הפירמה תעשה כתוצאה מכך. איזו מהן נכונה?
- א. אם תקבול שבתכנית המקורית נרשם כך שהוא מתקבל בתקופה $t=2$, אך התברר שיתקבל רק ב- $t=3$ אז תכנית ההשקעה היא כדאית.
- ב. אם הוצאה שוטפת שבתכנית המקורית נרשמה כך שהיא משולמת בתקופה $t=2$, אך התברר שהיא תשולם רק ב- $t=3$ אז תכנית ההשקעה היא כדאית.
- ג. אם הריבית הרלבנטית לפירמה נמוכה יותר מהריבית לפיה נערך החישוב אז תכנית ההשקעה אינה כדאית.
- ד. אם התברר שעלות ההשקעה גבוהה מזו הרשומה בתכנית המקורית אז תכנית ההשקעה כדאית.

שאלה

- כלכלן מתחיל ביצע בדיקה לגבי תכנית השקעה ומצא שהערך הנוכחי הנקי של התכנית חיובי.
- כלכלן בכיר, שעבר על החישובים, הורה לו לבצע את התיקונים הבאים:
- י. תקבול בסך 10,000 ש"ח שבחישוב המקורי מתקבל ב- $t=2$, יתקבל בפועל ב- $t=3$.
- ii. הוצאה בסך 20,000 ש"ח שבחישוב המקורי תתבצע ב- $t=3$, תתבצע בפועל ב- $t=2$.
- לאור התיקונים ניתן להסיק כי,
- א. תכנית ההשקעה כדאית.
- ב. תכנית ההשקעה אינה כדאית.
- ג. לא ניתן לקבוע אם התכנית כדאית או לא.
- ד. אם בנוסף שער הריבית ירד אזי ברור שהתכנית אינה כדאית.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

- כלכלן ביצע בדיקה לגבי תכנית השקעה ומצא שהערך הנוכחי הנקי של התכנית חיובי.
- שבוע מאוחר יותר השתנו התנאים כך ש:
- י. התברר שחלק מהתקבולים יתקבלו מוקדם יותר מאשר בחישוב המקורי

11. הריבית במשק עלתה

לאור התיקונים ניתן להסיק כי,

- א. תכנית ההשקעה כדאית גם לאחר השינויים.
- ב. תכנית ההשקעה אינה כדאית לאחר השינויים.
- ג. לא ניתן לקבוע אם התכנית כדאית או לא לאור השינויים.
- ד. השינויים המפורטים אינם משפיעים על כדאיות התוכנית.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

- למשפחה עקומת צריכה פרטית המקיימת נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמה של הכנסה. להלן טענות המתייחסות לצריכה של המשפחה, שהכנסתה הפנויה חיובית. איזו מהן נכונה?
- א. אם המשפחה מוציאה לצריכה סכום השווה להכנסתה הפנויה, אזי הנטייה הממוצעת לחסוך של המשפחה היא אפס.
 - ב. אם תוכפל הכנסתה של המשפחה פי 2, אזי הצריכה של המשפחה תגדל פי 2.
 - ג. אם תוכפל הכנסתה של המשפחה פי 2, אזי הנטייה הממוצעת לחסוך של המשפחה תקטן.
 - ד. בתנאים אלו, בכל רמת הכנסה הנטייה השולית לחסוך שווה לנטייה הממוצעת לחסוך.
 - ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

- עקומת הצריכה הפרטית המתוכננת של כל אחת מהמשפחות במשק זהה ומקיימת נטייה שולית לצרוך פוחתת ככל שהכנסה הפנויה גדלה.
- בתנאים אלו:
- א. מכיוון שלכל המשפחות אותה עקומת צריכה פרטית מתוכננת אזי הצריכה הפרטית של כל המשפחות במשק שווה.
 - ב. מכיוון שהנטייה השולית לצרוך פוחתת ככל שהכנסה הפנויה עולה, יתכן שמשפחה עשירה תוציא לצריכה פרטית פחות ממשפחה ענייה.
 - ג. רפורמה במס שתקטין את אי השוויון בהתחלקות ההכנסה הפנויה (מבלי לשנות את סכום המס) לא תשנה את הצריכה הפרטית במשק.
 - ד. רפורמה במס שתקטין את אי השוויון בהתחלקות ההכנסה הפנויה (מבלי לשנות את סכום המס) תגדיל את הצריכה הפרטית במשק.
 - ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

למשפחה פונקציית צריכה פרטית המקיימת נטייה שולית לצרוך הפוחתת ככל שההכנסה הפנויה עולה. כמו-כן ידוע כי ברמת הכנסה פנויה אפס הצריכה המתוכננת של המשפחה חיובית. להלן טענות המתייחסות לצריכה של המשפחה. איזו מהן נכונה?

- א. אם המשפחה מוציאה לצריכה סכום השווה להכנסתה הפנויה, אזי הנטייה השולית לחסוך של המשפחה היא אפס.
- ב. אם תוכפל הכנסתה הפנויה של המשפחה פי 2, יגדל החיסכון של המשפחה ביותר מפי 2.
- ג. אם תוכפל הכנסתה הפנויה של המשפחה פי 2, תקטן הנטייה הממוצעת לצרוך של המשפחה פי 2.
- ד. בתנאים אלו, בכל רמת הכנסה פנויה הנטייה הממוצעת לצרוך גדולה מ-1.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

למשפחה פונקציית צריכה פרטית המקיימת נטייה שולית לצרוך הפוחתת ככל שההכנסה הפנויה עולה. הניחו כי ברמת ההכנסה הנוכחית של המשפחה היא חוסכת 1,000 ש"ח בחודש. מכאן ניתן להסיק כי:

- א. אם המשפחה מוציאה לצריכה 3,000 ש"ח אזי הנטייה הממוצעת לצרוך של המשפחה היא 0.75.
- ב. אם הכנסת המשפחה תקטן ב-1 ש"ח וכתוצאה מכך היא תקטין את החיסכון ב-25 אגורות, אזי ברמת הכנסה זו הנטייה השולית לחסוך של המשפחה שווה לנטייה השולית לצרוך.
- ג. ייתכן שברמת ההכנסה הנוכחית הנטייה הממוצעת לחסוך היא שלילית.
- ד. אם הנטייה הממוצעת לחסוך היא 0.25, אזי ההכנסה הפנויה של המשפחה היא 2,500 ש"ח.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

הנטייה הממוצעת לצרוך שווה ל:

- א. שינוי בצריכה הפרטית הנובע מעלייה של שקל אחד בהכנסה הפנויה.
- ב. סך הצריכה הפרטית במשק מחולקת במספר המשפחות.
- ג. צריכה הפרטית מחולקת בהכנסה הפנויה.
- ד. הפרש שבין ההכנסה הלאומית לבין החיסכון האישי.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

- משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. במשק שני סוגים של משפחות:
- משפחות מסוג A שלהן נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת של הכנסה פנויה ושווה ל-0.6, ומשפחות מסוג B שלהן נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת של הכנסה פנויה ושווה ל-0.8. במסגרת רפורמה במערכת המיסוי הופחתו המסים המוטלים על משפחות מסוג B והועלו המסים המוטלים על משפחות מסוג A,
- כך שסכום המסים במשק לא השתנה. כתוצאה מכך:
- הצריכה הפרטית תגדל והתוצר יגדל.
 - רק אם משפחות מסוג A עניות יותר ממשפחות מסוג B, אזי הצריכה הפרטית תגדל והתוצר יגדל.
 - הצריכה הפרטית תקטן והתוצר יקטן.
 - מכיוון שסכום המסים במשק לא השתנה, לא יהיה שינוי בתוצר.
 - כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

זמית בוחנת ביצוע פרויקט תיירותי. בבדיקה של הנושא נאספו הנתונים הבאים:

שנה	הכנסות ממכירות כרטיסים	עלויות שכר
שנה ראשונה, $t=1$	6,050	5,000
שנה שנייה, $t=2$	9,205	7,000
שנה שלישית, $t=3$	10,315.25	8,000

- בשנה הנוכחית ($t=0$) יהיה עליה לשלם סכום של 5,100 ש"ח עבור הקמת המתחם.
- החל מהשנה הבאה ולמשך שלוש שנים בסה"כ ($t=1$, $t=2$ ו- $t=3$) הפרויקט יפעל ולאחר מכן המתחם ייסגר. בכל אחד משלושת השנים בהן המתחם יפעל יהיו לה הכנסות ממכירת כרטיסים ועלויות שכר שיהיה עליה לשלם לעובדים.
- הריבית הרלוונטית לזמית היא 5%.
- להלן טבלה המתארת את הצפי להכנסות ולעלויות השוטפות בכל שנה:
- מהו התקבול הנקי הצפוי בכל אחת משלושת השנים בהן הפרויקט יפעל?
 - חשבו את הערך הנוכחי הנקי (NPV) של הפרויקט. האם הוא כדאי? הסבירו.
 - ענו מחדש על ב' בהנחה שהממשלה הודיעה שתתן לכל יזם/ית שמעוניין לבצע פרויקט באזור מענק של 1,000 ש"ח בשנה הנוכחית כהשתתפות בעלויות ההקמה.

ד. שר האוצר התנגד למתן המענקים כעידוד להשקעה בגלל אילוצים בתקציב וטען כי אפשר לעודד את ההשקעה במשק על-ידי הפחתת הריבית. האם טענתו נכונה? הסבירו.

שאלה

בלוח שלהלן מוצגות 3 תכניות השקעה אותן בוחנת פירמה.

הערך הנוכחי של התקבולים נטו		
שער ריבית 3%	עלות ההשקעה	התכנית
108	100	א
124	125	ב
196	175	ג

הניחו כי אין לפניה תכניות נוספות.

הריבית הרלבנטית לפירמה היא 3% והנתונים הם באלפי ש"ח.

הפירמה תבצע כל תכנית השקעה שהיא כדאית.

מנתונים אלה ניתן להסיק כי:

א. הפירמה תבצע את כל שלוש התכניות.

ב. הפירמה תבצע רק את תכנית ג.

ג. ההשקעה של הפירמה תהיה 275 אלף ש"ח.

ד. ההשקעה של הפירמה תהיה 225 אלף ש"ח.

שאלה

בלוח שלהלן מוצגות 3 תכניות השקעה אותן בוחנת פירמה.

הערך הנוכחי של התקבולים נטו		
שער ריבית 3%	עלות ההשקעה	התכנית
108	100	א
124	125	ב
196	175	ג

הניחו כי אין לפניו תכניות נוספות.

הריבית הרלבנטית לפירמה היא 3% והנתונים הם באלפי ש"ח.

הפירמה תבצע כל תכנית השקעה שהיא כדאית.

הניחו עתה שהריבית הרלבנטית לפירמה עלתה ל-5%. מכך ניתן להסיק כי:

א. יתכן שההשקעה של הפירמה תהיה 400 אלף ש"ח.

ב. יתכן שהפירמה תבצע את כל שלוש התכניות.

ג. הפירמה תבצע רק את תכנית ג והשקעתה תהיה 175 אלף ש"ח.

ד. לא ניתן לקבוע מה תהיה ההשקעה, אך היא תהיה לכל היותר 275 אלף ש"ח.

שאלה

ככל ששער הריבית גבוה יותר,

א. פירמות יבצעו יותר תכניות השקעה כי התשואה על ההשקעה יותר גבוהה.

ב. פירמות יבצעו פחות תכניות השקעה כי הערך הנוכחי של התקבולים הנקיים של תכניות ההשקעה במשק יקטנו.

ג. פירמות לא ישנו את ההשקעה כי לריבית אין השפעה על הערך הנוכחי הנקי של תכניות ההשקעה.

ד. הערך הנוכחי הנקי של כל תכנית ההשקעה במשק יגדל ולכן יהיו יותר תכניות השקעה כדאיות.

שאלה

למשפחת כהן עקומת צריכה פרטית המקיימת נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת הכנסה פנויה ושווה ל-0.75.

כמו-כן ידוע כי ברמת הכנסה פנויה אפס הצריכה המתוכננת של המשפחה חיובית ושווה ל-1,000 ש"ח. ענו על הסעיפים הבאים והסבירו בקצרה תשובותיכם.

א. חשבו את הצריכה הפרטית, את החיסכון ואת ההכנסה הפנויה של המשפחה אם נתון שברמת ההכנסה הפנויה הנוכחית הנטייה הממוצעת לחסוך שווה ל-0.2.

ב. מה קורה לערכה של הנטייה הממוצעת לצרוך ככל שההכנסה הפנויה עולה? נמקו בקצרה.

ג. התוו את עקומת הצריכה הפרטית של המשפחה כאשר ההכנסה הפנויה על הציר האופקי והצריכה על הציר האנכי.

מה יקרה לעקומת הצריכה של המשפחה אם הריבית במשק תעלה? הראו בתרשים והסבירו

ד. טענה: "אם הכנסת המשפחה נמוכה מ-4,000 ש"ח אז הנטייה הממוצעת לחסוך היא שלילית והנטייה הממוצעת לצרוך גדולה מ-1". האם הטענה נכונה? נמקו.

ה. הניחו כי במשק משפחות רבות ולכולן אותה עקומת צריכה פרטית כמו למשפחת סגל. הממשלה מתכננת לבצע רפורמה שתגדיל את המס על משפחות בעלות הכנסה גבוהה ותקטין את המס על משפחות בעלות הכנסה נמוכה, כך שסכום המס לא ישתנה. מה יקרה לצריכה המצרפית במשק? הסבירו את תשובתכם.

 שאלה

להלן נתונים על עקומת הצריכה הפרטית של משפחה 1 כפונקציה של הכנסתה הפנויה בש"ח:

C צריכה פרטית	Y_d הכנסה פנויה
600	0
1,500	1,000
2,300	2,000
3,000	3,000
3,600	4,000
4,100	5,000

הניחו שבין כל 2 רמות הכנסה עוקבות הנטייה השולית לצרוך קבועה.

מומלץ למלא את הטבלה לפני שניגשים לפתור את השאלות.

מנתונים אלה ניתן להסיק כי:

א. אם ההכנסה של המשפחה שווה ל- 2,000 ש"ח אז הנטייה הממוצעת לצרוך היא 0.15 והנטייה הממוצעת לחסוך היא -0.15.

ב. אם ההכנסה של המשפחה שווה ל- 4,000 ש"ח אז הנטייה הממוצעת לצרוך היא 0.9 והנטייה

הממוצעת לחסוך היא 0.

ג. אם ההכנסה של המשפחה היא 4,500 ש"ח אז הנטייה השולית לצרוך היא 0.5.

ד. אם ההכנסה של המשפחה היא 3,500 ש"ח אז הנטייה השולית לחסוך היא 0.6.

 שאלה

להלן נתונים על עקומת הצריכה הפרטית של משפחה 1 כפונקציה של הכנסתה הפנויה בש"ח:

C צריכה פרטית	Y_d הכנסה פנויה
600	0
1,500	1,000
2,300	2,000
3,000	3,000
3,600	4,000
4,100	5,000

הניחו שבין כל 2 רמות הכנסה עוקבות הנטייה השולית לצרוך קבועה.

מומלץ למלא את הטבלה לפני שניגשים לפתור את השאלות.

מנתונים אלה ניתן להסיק כי:

א. הנטייה הממוצעת לצרוך גדלה ככל שהכנסה הפנויה עולה

ב. מכיוון שהנטייה השולית לצרוך היא פוחתת, יתכן שהמשפחה תצרוך פחות כשהכנסתה עולה.

ג. הסכום של הנטייה השולית לצרוך והנטייה הממוצעת לצרוך שווה תמיד ל 1.

ד. ככל שהכנסת המשפחה גדולה יותר היא מקצה חלק קטן יותר מהכנסתה לצריכה וחלק גדול

יותר מהכנסתה לחיסכון.

 שאלה

להלן נתונים על עקומת הצריכה הפרטית של משפחה 1 כפונקציה של הכנסתה הפנויה בש"ח:

C צריכה פרטית	Y_d הכנסה פנויה
600	0
1,500	1,000
2,300	2,000
3,000	3,000
3,600	4,000
4,100	5,000

הניחו שבין כל 2 רמות הכנסה עוקבות הנטייה השולית לצרוך קבועה.

מומלץ למלא את הטבלה לפני שניגשים לפתור את השאלות.

הניחו כי יש במשק שתי משפחות 1 ו- 2, שעקומת הצריכה של כל אחת מהן נתונה בטבלה למעלה. במצב המוצא הכנסתה הפנויה של כל אחת מהמשפחות היא 4,000 ש"ח לחודש.

מכאן ניתן להסיק כי במשק:

א. הצריכה הפרטית היא 7,200, החיסכון הוא 800 וההכנסה הפנויה היא 8,000

ב. הצריכה הפרטית היא 8,000, החיסכון הוא 0 וההכנסה הפנויה היא 8,000.

ג. הצריכה הפרטית היא 3,600, החיסכון הוא 800 וההכנסה הפנויה היא 4,000.

ד. מכיוון שהנתונים הוצגו בצורה של טבלה ולא בפונקציה, לא ניתן לחשב את הצריכה הפרטית

ואת החיסכון במשק.

 שאלה

להלן נתונים על עקומת הצריכה הפרטית של משפחה 1 כפונקציה של הכנסתה הפנויה בש"ח:

C צריכה פרטית	Y_d הכנסה פנויה
600	0
1,500	1,000
2,300	2,000
3,000	3,000
3,600	4,000
4,100	5,000

הניחו שבין כל 2 רמות הכנסה עוקבות הנטייה השולית לצרוך קבועה.
מומלץ למלא את הטבלה לפני שניגשים לפתור את השאלות.

הניחו כי יש במשק שתי משפחות 1 ו- 2, שעקומת הצריכה של כל אחת מהן נתונה בטבלה למעלה. במצב המוצא הכנסתה הפנויה של כל אחת מהמשפחות היא 4,000 ש"ח לחודש.

הממשלה מעוניינת החליטה להטיל מס של 1,000 ש"ח על משפחה 2 ולתת קיצבה בסך 1,000 ש"ח למשפחה 1. מכאן ניתן להסיק כי נתוני המשק לעומת מצב המוצא:

א. לשינוי בהתחלקות ההכנסות בתנאים אלה אין השפעה על הצריכה הפרטית במשק ולכן הצריכה הפרטית לא תשתנה.

ב. הגדלת אי השוויון בהתחלקות ההכנסות מגדילה את הצריכה הפרטית במשק, ובנתונים אלה היא תגדל ב- 100 ש"ח.

ג. בתנאים אלה הגדלת אי השוויון בהתחלקות ההכנסות מקטינה את הצריכה הפרטית במשק, ובנתונים אלה היא תקטן ב- 100 ש"ח.

ד. לא ניתן לקבוע מה יקרה לצריכה הפרטית במשק.

שאלה

יזמית בוחנת ביצוע פרויקט תיירותי. בבדיקה של הנושא נאספו הנתונים הבאים:

שנה	הכנסות ממכירות כרטיסים	עלויות שכר
שנה ראשונה, $t=1$	5,050	4,000
שנה שנייה, $t=2$	8,205	6,000
שנה שלישית, $t=3$	11,315.25	9,000

בשנה הנוכחית ($t=0$) יהיה עליה לשלם סכום של 4,500 ש"ח עבור הקמת המתחם.

החל מהשנה הבאה ולמשך שלוש שנים בסה"כ ($t=1$, $t=2$, $t=3$) הפרויקט יפעל ולאחר מכן המתחם ייסגר. בכל אחד משלושת השנים בהן המתחם יפעל יהיו לה הכנסות ממכירת כרטיסים ועלויות שכר שיהיה עליה לשלם לעובדים.

הריבית הרלוונטית ליזמית היא 5%.

להלן טבלה המתארת את הצפי להכנסות ולעלויות השוטפות בכל שנה:

א. מהו התקבול הנקי הצפוי בכל אחת משלושת השנים בהן הפרויקט יפעל?

ב. חשבו את הערך הנוכחי הנקי (NPV) של הפרויקט. האם הוא כדאי? הסבירו.

ג. ענו מחדש על ב' אם יתברר שעלות הקמת המתחם היא 5,200 ש"ח?

שאלה

בלוח שלהלן מוצגות 3 תכניות השקעה אותן בוחנת פירמה.

הערך הנוכחי של התקבולים נטו		
שער ריבית 3%	עלות ההשקעה	התכנית
98	100	א
140	125	ב
196	175	ג

הניחו כי אין לפניה תכניות נוספות.

הריבית הרלבנטית לפירמה היא 3% והנתונים הם באלפי ש"ח.

הפירמה תבצע כל תכנית השקעה שהיא כדאית.

מנתונים אלה ניתן להסיק כי:

א. הפירמה תבצע את כל שלוש התכניות.

ב. הפירמה תבצע רק את תכנית ג.

ג. ההשקעה של הפירמה תהיה 300 אלף ש"ח.

ד. ההשקעה של הפירמה תהיה 125 אלף ש"ח.

שאלה

בלוח שלהלן מוצגות 3 תכניות השקעה אותן בוחנת פירמה.

הערך הנוכחי של התקבולים נטו		
שער ריבית 3%	עלות ההשקעה	התכנית
98	100	א
140	125	ב
196	175	ג

הניחו כי אין לפניה תכניות נוספות.

הריבית הרלבנטית לפירמה היא 3% והנתונים הם באלפי ש"ח.

הפירמה תבצע כל תכנית השקעה שהיא כדאית.

הניחו עתה שהריבית הרלבנטית לפירמה ירדה ל-1%. מכך ניתן להסיק כי:

א. יתכן שההשקעה של הפירמה תהיה 400 אלף ש"ח.

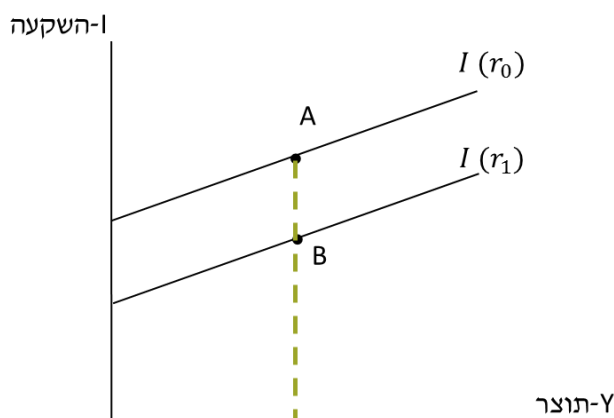
ב. יתכן שהפירמה תבצע רק תכנית אחת – ב או ג.

ג. הפירמה תבצע רק את תכנית ג והשקעתה תהיה 175 אלף ש"ח.

ד. לא ניתן לקבוע מה תהיה ההשקעה, אך היא תהיה לכל היותר 300 אלף ש"ח.

שאלה

להלן פונקציות ההשקעה של משק בשנה הנוכחית ובשנה הקודמת.

ההשקעה בשנה הקודמת מיוצגת על ידי נקודה A ובשנה הנוכחית ע"י נקודה B.

מכאן ניתן להסיק כי בשנה הנוכחית ביחס לקודמת:

א- הריבית עלתה והתוצר קטן.

ב- הריבית ירדה והתוצר לא השתנה.

ג- הריבית עלתה והתוצר לא השתנה.

ד- הריבית ירדה והתוצר גדל.

שאלה

למשפחה עקומת צריכה פרטית המקיימת נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת הכנסה פנויה ושווה ל- 0.8 .

כמו-כן ידוע כי ברמת הכנסה פנויה אפס הצריכה המתוכננת של המשפחה חיובית ושווה ל- 500 ש"ח. ענו על הסעיפים הבאים והסבירו בקצרה תשובותיכם.

א. חשבו את הצריכה הפרטית, את החיסכון ואת ההכנסה הפנויה של המשפחה אם נתון שברמת ההכנסה הפנויה הנוכחית הנטייה הממוצעת לחסוך שווה ל- 0.1.

ב. מה קורה לערכה של הנטייה הממוצעת לצרוך ככל שההכנסה הפנויה עולה? הוכיחו קביעתכם.

ג. התוו את עקומת הצריכה הפרטית של המשפחה כאשר ההכנסה הפנויה על הציר האופקי והצריכה על הציר האנכי.

מה יקרה לעקומת הצריכה של המשפחה אם הריבית במשק תעלה? הראו בתרשים והסבירו

ד. טענה: "אם הכנסת המשפחה נמוכה מ- 5,000 ש"ח אז הנטייה הממוצעת לחסוך היא שלילית והנטייה הממוצעת לצרוך גדולה מ-1". האם הטענה נכונה? נמקו.

ה. טענה: "בכל רמת הכנסה פנויה מתקיים שהנטייה השולית לצרוך גדולה מהנטייה הממוצעת לצרוך". האם הטענה נכונה? נמקו.

ו. הניחו כי במשק משפחות רבות ולכולן אותה עקומת צריכה פרטית כמו למשפחה. הממשלה מתכננת לבצע רפורמה שתגדיל את המס על משפחות בעלות הכנסה גבוהה ותקטין את המס על משפחות בעלות הכנסה נמוכה, כך שסכום המס לא ישתנה.

מה יקרה לצריכה המצרפית במשק? הסבירו את תשובתכם.

שאלה

בלוח שלהלן מוצגות 3 תכניות השקעה אותן בוחנת פירמה.

הערך הנוכחי של התקבולים נטו		
שער ריבית 3%	עלות ההשקעה	התכנית
106	100	א
120	125	ב
196	175	ג

הניחו כי אין לפניה תכניות נוספות.

- הריבית הרלבנטית לפירמה היא 3% והנתונים הם באלפי ש"ח.
- הפירמה תבצע כל תכנית השקעה שהיא כדאית.
- מנתונים אלה ניתן להסיק כי:
- הפירמה תבצע את כל שלוש התכניות.
 - הפירמה תבצע רק את תכנית ג.
 - ההשקעה של הפירמה תהיה 275 אלף ש"ח.
 - ההשקעה של הפירמה תהיה 125 אלף ש"ח.

שאלה

בלוח שלהלן מוצגות 3 תכניות השקעה אותן בוחנת פירמה.

הערך הנוכחי של התקבולים נטו		
שער ריבית 3%	עלות ההשקעה	התכנית
106	100	א
120	125	ב
196	175	ג

- הניחו כי אין לפניה תכניות נוספות.
- הריבית הרלבנטית לפירמה היא 3% והנתונים הם באלפי ש"ח.
- הפירמה תבצע כל תכנית השקעה שהיא כדאית.
- הניחו עתה שהריבית הרלבנטית לפירמה ירדה ל- 1%. מכך ניתן להסיק כי:
- יתכן שההשקעה של הפירמה תהיה 400 אלף ש"ח.
 - יתכן שהפירמה תבצע רק תכנית אחת – א או ג.
 - הפירמה תבצע רק את תכנית ג והשקעתה תהיה 175 אלף ש"ח.
 - לא ניתן לקבוע מה תהיה ההשקעה, אך היא תהיה לכל היותר 275 אלף ש"ח.

שאלה

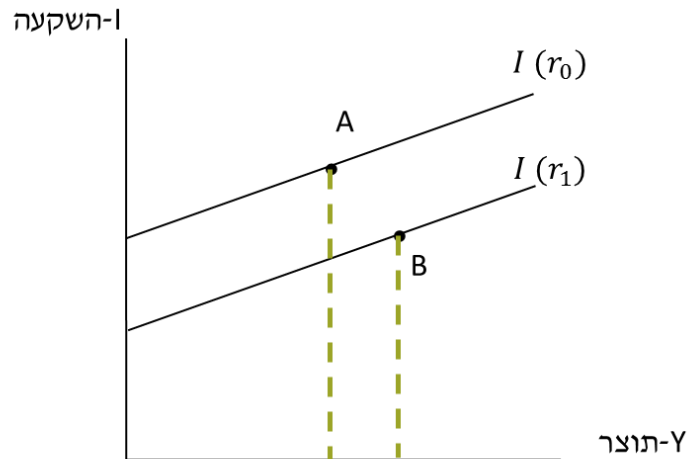
ככל ששער הריבית נמוך יותר,

- פירמות יבצעו פחות תכניות השקעה כי התשואה על ההשקעה יותר נמוכה.
- פירמות יבצעו פחות תכניות השקעה כי הערך הנוכחי של התקבולים הנקיים של תכניות ההשקעה במשק יקטנו.

ג. פירמות לא ישנו את ההשקעה כי לריבית אין השפעה על הערך הנוכחי הנקי של תכניות ההשקעה.

ד. הערך הנוכחי הנקי של כל תכנית ההשקעה במשק יגדל ולכן יהיו יותר תכניות השקעה כדאיות.

 שאלה
להלן פונקציות ההשקעה של משק בשנה הנוכחית ובשנה הקודמת.

ההשקעה בשנה הקודמת מיוצגת על ידי נקודה A ובשנה הנוכחית ע"י נקודה B.
מכאן ניתן להסיק כי בשנה הנוכחית ביחס לקודמת:

- א- הריבית עלתה והתוצר קטן.
- ב- הריבית ירדה והתוצר גדל.
- ג- הריבית עלתה והתוצר לא השתנה.
- ד- הריבית עלתה והתוצר גדל.

 שאלה
למשפחה עקומת צריכה פרטית המקיימת נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת הכנסה פנויה ושווה ל- 0.6.

- כמו-כן ידוע כי ברמת הכנסה פנויה אפס הצריכה המתוכננת של המשפחה חיובית ושווה ל- 900 ש"ח. ענו על הסעיפים הבאים והסבירו בקצרה תשובותיכם.
- א. חשבו את הצריכה הפרטית, את החיסכון ואת ההכנסה הפנויה של המשפחה אם נתון שברמת ההכנסה הפנויה הנוכחית הנטייה הממוצעת **לחסוך** שווה ל- 0.1.
 - ב. מה קורה לערכה של הנטייה הממוצעת לצרוך ככל שההכנסה הפנויה עולה? נמקו בקצרה.

ג. התוו את עקומת הצריכה הפרטית של המשפחה כאשר ההכנסה הפנויה על הציר האופקי והצריכה על הציר האנכי.

מה יקרה לעקומת הצריכה של המשפחה אם הריבית במשק תעלה? הראו בתרשים והסבירו

ד. טענה: "אם הכנסת המשפחה נמוכה מ- 2,250 ש"ח אז הנטייה הממוצעת לחסוך היא שלילית והנטייה הממוצעת לצרוך גדולה מ-1". האם הטענה נכונה? נמקו.

ה. טענה: "בכל רמת הכנסה פנויה מתקיים שהנטייה השולית לצרוך גדולה מהנטייה הממוצעת לצרוך". האם הטענה נכונה? נמקו.

ו. הניחו כי במשק משפחות רבות ולכולן אותה עקומת צריכה פרטית כמו למשפחה.

הממשלה מתכננת לבצע רפורמה שתגדיל את המס על משפחות בעלות הכנסה גבוהה ותקטין את המס על משפחות בעלות הכנסה נמוכה, כך שסכום המס לא ישתנה.

מה יקרה לצריכה המצרפית במשק? הסבירו את תשובתכם.

שאלה

למשפחה פונקציית צריכה פרטית המקיימת נטייה שולית לצרוך הפוחתת ככל שההכנסה הפנויה עולה.

הניחו כי ברמת ההכנסה הנוכחית של המשפחה היא חוסכת 500 ש"ח בחודש. מכאן ניתן להסיק כי:

א. אם המשפחה מוציאה לצריכה 4,500 ש"ח אזי הנטייה הממוצעת לצרוך של המשפחה היא 9(תשע).

ב. אם המשפחה מוציאה לצריכה 4,000 ש"ח אזי הנטייה הממוצעת לצרוך שלה היא 0.8.

ג. ייתכן שברמת ההכנסה הנוכחית הנטייה הממוצעת לחסוך היא שלילית.

ד. אם הנטייה הממוצעת לחסוך היא 0.25, אזי ההכנסה הפנויה של המשפחה היא 2,000 ש"ח.

שאלה

בלוח שלהלן מוצגות 3 תכניות השקעה אותן בוחנת פירמה.

הניחו כי אין לפניה תכניות נוספות.

הריבית הרלבנטית לפירמה היא 3% והנתונים הם באלפי ש"ח.

הפירמה תבצע כל תכנית השקעה שהיא כדאית.

מנתונים אלה ניתן להסיק כי:

א. הפירמה תבצע את כל שלוש התכניות.

ב. הפירמה תבצע רק את תכנית ג.

ג. ההשקעה של הפירמה תהיה 300 אלף ש"ח.

ד. ההשקעה של הפירמה תהיה 125 אלף ש"ח.

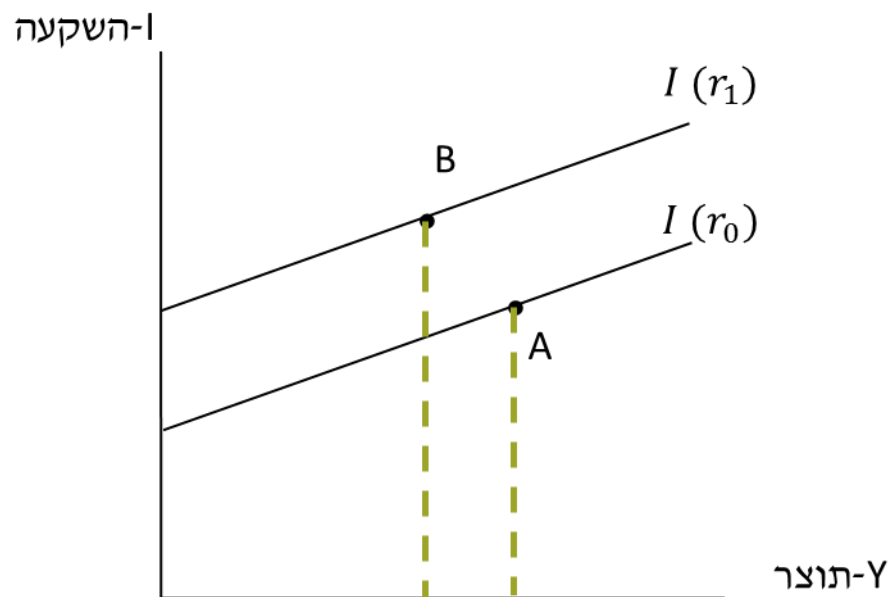
שאלה

בלוח שלהלן מוצגות 3 תכניות השקעה אותן בוחנת פירמה.
הניחו כי אין לפניה תכניות נוספות.
הריבית הרלבנטית לפירמה היא 3% והנתונים הם באלפי ש"ח.
הפירמה תבצע כל תכנית השקעה שהיא כדאית.
הניחו עתה שהריבית הרלבנטית לפירמה עלתה ל- 5%. מכך ניתן להסיק כי:
א. יתכן שההשקעה של הפירמה תהיה 400 אלף ש"ח.
ב. יתכן שהפירמה תבצע את כל שלוש התכניות.
ג. הפירמה תבצע רק את תכנית ג והשקעתה תהיה 175 אלף ש"ח.
ד. לא ניתן לקבוע מה תהיה ההשקעה, אך היא תהיה לכל היותר 300 אלף ש"ח.

שאלה

להלן פונקציות ההשקעה של משק בשנה הנוכחית ובשנה הקודמת.

ההשקעה בשנה הקודמת מיוצגת על ידי נקודה A ובשנה הנוכחית ע"י נקודה B.

מכאן ניתן להסיק כי בשנה הנוכחית ביחס לקודמת:

- א- הריבית עלתה והתוצר קטן.
- ב- הריבית ירדה והתוצר גדל.
- ג- הריבית עלתה והתוצר לא השתנה.
- ד- הריבית ירדה והתוצר קטן.

שאלה

- להלן מספר טענות לגבי הקשר שבין ההשקעה במשק לבין שער הריבית. איזו מהן נכונה?
- א. ככל שהריבית גבוהה יותר התשואה מכל תכנית השקעה גדולה יותר ולכן ההשקעה במשק גדולה יותר.
- ב. ככל שהריבית נמוכה יותר כדאי לפירמות להתייעל ולפיכך ההשקעה במשק תהיה קטנה יותר.
- ג. ככל שהריבית נמוכה יותר קיימות יותר תכניות השקעה כדאיות ולפיכך ההשקעה במשק גדולה יותר.
- ד. ככל שהריבית גבוהה יותר התוצר גדול יותר ולכן כדאי להשקיע יותר וההשקעה במשק תגדל.

שאלה

- למשפחה עקומת צריכה פרטית המקיימת נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת הכנסה פנויה ושווה ל- 0.75 .
- כמו-כן ידוע כי ברמת הכנסה פנויה אפס הצריכה המתוכננת של המשפחה חיובית ושווה ל- 1,500 ש"ח. ענו על הסעיפים הבאים והסבירו בקצרה תשובותיכם.
- ג. התוו את עקומת הצריכה הפרטית של המשפחה כאשר ההכנסה הפנויה על הציר האופקי והצריכה על הציר האנכי.
- מה יקרה לעקומת הצריכה של המשפחה אם הריבית במשק תרד? הראו בתרשים והסבירו
- ד. טענה: "אם הכנסת המשפחה נמוכה מ- 6,000 ש"ח אז הנטייה הממוצעת לחסוך היא שלילית והנטייה הממוצעת לצרוך גדולה מ-1". האם הטענה נכונה? נמקו.
- ה. טענה: "בכל רמת הכנסה פנויה מתקיים שהנטייה השולית לצרוך גדולה מהנטייה הממוצעת לצרוך". האם הטענה נכונה? נמקו.
- ו. הניחו כי במשק משפחות רבות ולכולן אותה עקומת צריכה פרטית כמו למשפחה. הממשלה מתכננת לבצע רפורמה שתגדיל את המס על משפחות בעלות הכנסה גבוהה ותקטין את המס על משפחות בעלות הכנסה נמוכה, כך שסכום המס לא ישתנה. מה יקרה לצריכה המצרפית במשק? הסבירו את תשובתכם.

שאלה

- למשפחת אור פונקציית צריכה פרטית המקיימת נטייה שולית לצרוך הפוחתת ככל שההכנסה הפנויה עולה.
- הניחו כי ברמת ההכנסה הנוכחית של המשפחה היא חוסכת 2,000 ש"ח בחודש. מכאן ניתן להסיק כי:
- א. ייתכן שברמת ההכנסה הנוכחית הנטייה הממוצעת לחסוך היא שלילית.

ב. אם הנטייה הממוצעת לחסוך היא 0.25, אזי ההכנסה הפנויה של המשפחה היא 8,000 ש"ח.

ג. אם המשפחה מוציאה לצריכה 9,000 ש"ח אזי הנטייה הממוצעת לצרוך של המשפחה היא 9 (תשע).

ד. אם המשפחה מוציאה לצריכה 6,000 ש"ח אזי הנטייה הממוצעת לצרוך של המשפחה היא 0.8.

שאלה

להלן נתונים על עקומת הצריכה הפרטית של משפחה 1 כפונקציה של הכנסתה הפנויה בש"ח:

C צריכה פרטית	Y_d הכנסה פנויה
60	0
150	100
230	200
300	300
360	400
410	500

הניחו שבין כל 2 רמות הכנסה עוקבות הנטייה השולית לצרוך קבועה.

מנתונים אלה ניתן להסיק כי:

א. אם ההכנסה של המשפחה היא 450 ש"ח אז הנטייה השולית לצרוך היא 0.6.

ב. אם ההכנסה של המשפחה היא 350 ש"ח אז הנטייה השולית לחסוך היא 0.6.

ג. אם ההכנסה של המשפחה שווה ל- 200 ש"ח אז הנטייה הממוצעת לצרוך היא 0.15 והנטייה

הממוצעת לחסוך היא -0.15.

ד. אם הנטייה הממוצעת לצרוך היא 0.9 אז ההכנסה של המשפחה שווה ל- 400 ש"ח.

שאלה

להלן נתונים על עקומת הצריכה הפרטית של משפחה 1 כפונקציה של הכנסתה הפנויה בש"ח:

C צריכה פרטית	Y_d הכנסה פנויה
60	0
150	100
230	200
300	300
360	400
410	500

- הניחו שבין כל 2 רמות הכנסה עוקבות הנטייה השולית לצרוך קבועה.
- מנתונים אלה ניתן להסיק כי:
- א. הסכום של הנטייה השולית לצרוך והנטייה הממוצעת לצרוך שווה תמיד ל- 1.
- ב. ככל שהכנסת המשפחה גדולה יותר היא מקצה חלק קטן יותר מהכנסתה לצריכה וחלק גדול יותר מהכנסתה לחיסכון.
- ג. הנטייה הממוצעת לצרוך גדלה ככל שההכנסה הפנויה עולה
- ד. מכיוון שהנטייה השולית לצרוך היא פוחתת, יתכן שהמשפחה תצרוך פחות כשהכנסתה עולה.

 שאלה

להלן נתונים על עקומת הצריכה הפרטית של משפחה 1 כפונקציה של הכנסתה הפנויה בש"ח:

C צריכה פרטית	Y_d הכנסה פנויה
60	0
150	100
230	200
300	300
360	400
410	500

הניחו שבין כל 2 רמות הכנסה עוקבות הנטייה השולית לצרוך קבועה.

הניחו כי יש במשק שתי משפחות 1 ו- 2, שעקומת הצריכה של כל אחת מהן נתונה בטבלה למעלה. במצב המוצא הכנסתה הפנויה של כל אחת מהמשפחות היא 300 ש"ח לחודש.

מכאן ניתן להסיק כי במשק:

א. הצריכה הפרטית היא 600, החיסכון הוא 0 וההכנסה הפנויה היא 600.

ב. הצריכה הפרטית היא 300, החיסכון הוא 300 וההכנסה הפנויה היא 600.

ג. הצריכה הפרטית היא 600, החיסכון הוא 300 וההכנסה הפנויה היא 900.

ד. מכיוון שהנתונים הוצגו בצורה של טבלה ולא בפונקציה, לא ניתן לחשב את הצריכה הפרטית

ואת החיסכון במשק.

 שאלה

להלן נתונים על עקומת הצריכה הפרטית של משפחה 1 כפונקציה של הכנסתה הפנויה בש"ח:

C צריכה פרטית	Y_d הכנסה פנויה
60	0
150	100
230	200
300	300
360	400
410	500

הניחו שבין כל 2 רמות הכנסה עוקבות הנטייה השולית לצרוך קבועה.
הניחו כי יש במשק שתי משפחות 1 ו- 2, שעקומת הצריכה של כל אחת מהן נתונה בטבלה למעלה.

במצב המוצא הכנסתה הפנויה של כל אחת מהמשפחות היא 300 ש"ח לחודש,
הממשלה מעוניינת להטיל מס של 100 ש"ח על משפחה 2 ולתת קיצבה בסך 100 ש"ח
למשפחה 1.

מכאן ניתן להסיק כי נתוני המשק לעומת מצב המוצא:

- א. לשינוי בהתחלקות ההכנסות אין השפעה על הצריכה הפרטית במשק ולכן הצריכה הפרטית לא תשתנה.
- ב. בתנאים אלה הגדלת השוויון בהתחלקות ההכנסות מגדילה את הצריכה הפרטית במשק, ובנתונים אלה היא תגדל ב- 10 ש"ח.
- ג. בתנאים אלה הגדלת השוויון בהתחלקות ההכנסות מקטינה את הצריכה הפרטית במשק, ובנתונים אלה היא תקטן ב- 10 ש"ח.
- ד. לא ניתן לקבוע מה יקרה לצריכה הפרטית במשק.

המודל הקיינסיאני הפשוט

הנחות

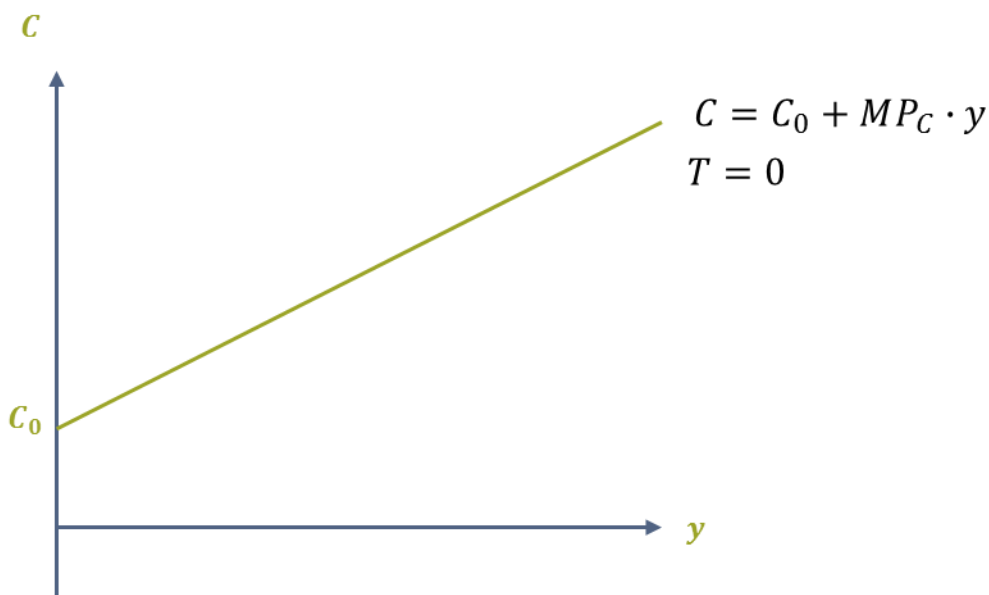
- (1) משק סגור
- (2) שער הריבית קבוע
- (3) אם לא מצויין אחרת: $I_G = 0$, $S_B = 0$

הצגת פונקצית הצריכה הפרטית במונחי התוצר מקרה (1)

מקרה (1): אין מיסים ולכן $T=0$

$$Y_d = y$$

$$C = C_0 + MPC \cdot y$$

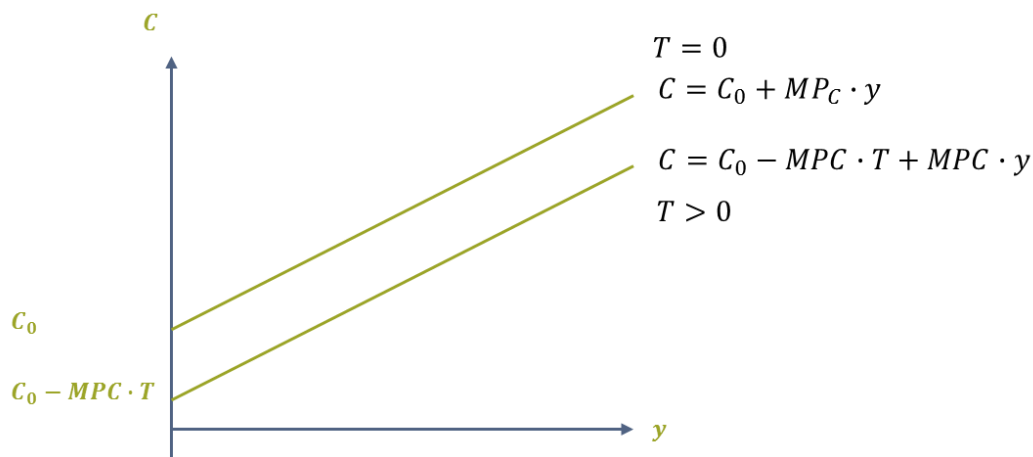

הצגת פונקצית הצריכה הפרטית במונחי התוצר מקרה (2)

מקרה (2): מוטל מס בסכום קבוע

$$C = C_0 + MPC \cdot (y - T)$$

$$C = C_0 - MPC \cdot T + MPC \cdot y$$

תרגיל

דוגמה: $C = 1000 + 0.8 y_d$

א. הניחו שאין מיסים. חשבו ושרטטו את C במונחי y.

ב. הניחו שמוטל מס של 100 ש"ח. חשבו ושרטטו את C במונחי y.

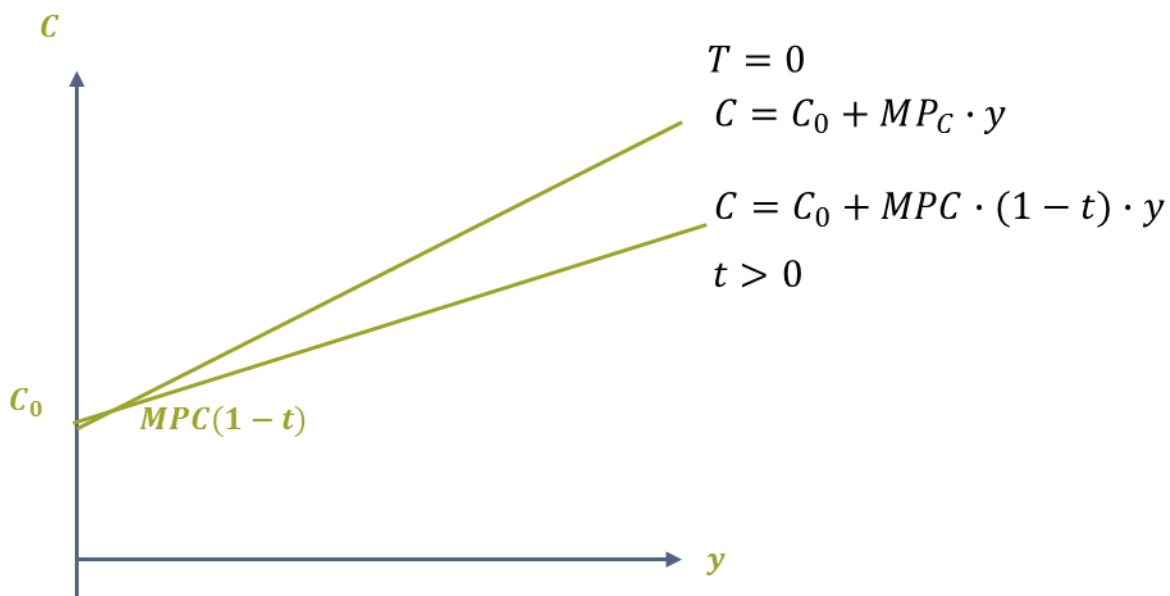
הצגת פונקצית הצריכה הפרטית במונחי התוצר מקרה (3)

מקרה (3): מוטל מס יחסי

שמחושב באחוזים, או בשיעור מהתוצר

$t =$ אחוז/שיעור המס מהתוצר

$$Y_d = (1 - t) \cdot y$$

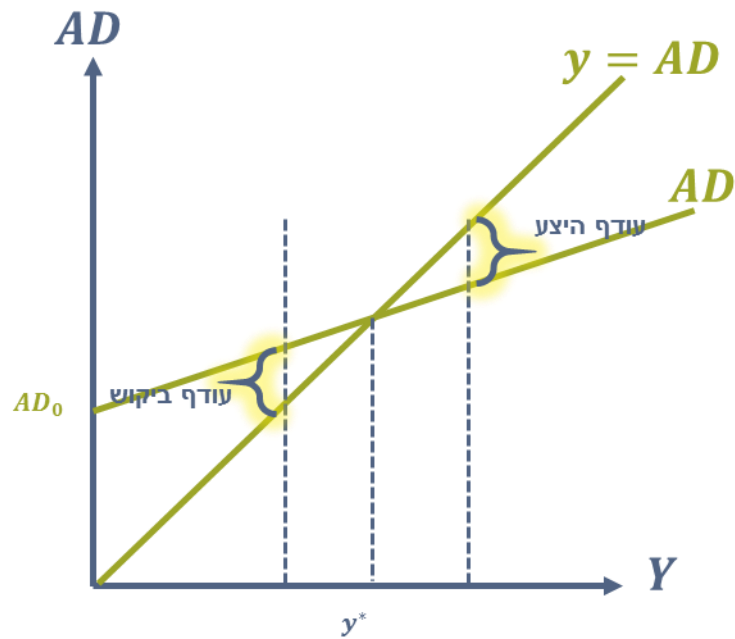
AD – הביקוש המצרפי

AD – הביקוש המצרפי

הביקוש המצרפי במשק סגור הוא סכום של הביקושים במשק: הביקוש לצריכה פרטית (C), הביקוש להשקעה (I) ולצריכה ציבורית (G)

MPE – הנטייה השולית להוציא מודדת בכמה השתנה הביקוש המצרפי AD אם התוצר גדל בשקל אחד. (Expand).

$$AD = C + I + G$$

$$AD = C_0 + MPC \cdot Y_d + I_0 + MPI \cdot y + G_0$$

$$AD_0 = C_0 + I_0 + G_0$$

$$AD = AD_0 + MPE \cdot y$$

$$MPE = MPI + MPC$$

תרגיל

להלן נתונים על משק סגור באבטלה, במיליוני ש"ח.

עקומת הצריכה הפרטית במשק נתונה על ידי: $C = 75 + 0.7Y_d$

כאשר Y_d ההכנסה הפנויה ו-C הצריכה הפרטית.

עקומת ההשקעה במשק נתונה על-ידי: $I = 25 + 0.1Y$

כאשר Y התוצר ו-I ההשקעה.

הצריכה הציבורית שווה ל- 50 מיליון ש"ח והממשלה אינה גובה מסים.

א. חשבו את הביקוש המצרפי, את התוצר הלאומי של שיווי משקל, את הצריכה הפרטית ואת ההשקעה. הציגו בתרשים את עקומת הביקוש המצרפי והראו בעזרת קו עזר ששיפועו 1 את תוצר שיווי המשקל שחישבתם.

מכפיל ההכנסה הלאומית/המכפיל k

מודד בכמה יגדל התוצר של שיווי משקל אם הגודל האוטונומי של AD יגדל בשקל אחד.

$$K = \frac{1}{1 - MPE}$$

באמצעות המכפיל אפשר לחשב שינוי בתוצר

$$\Delta y = \Delta AD_0 \cdot k$$

$$y^* = AD_0 \cdot k$$

תוצר תעסוקה מלאה y_F

תוצר תעסוקה מלאה - הוא התוצר המקסימלי שהמשק יכול לייצר.

כאשר המשק נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה (אין אבטלה ולא קיים כל פער) מתקיים:

$$y^* = y_F$$

כאשר המשק נמצא בשיווי משקל באבטלה מתקיים: $y^* < y_F$ קיים פער דיפלציוני

פער התוצר - ההפרש בין התוצר הלאומי של תעסוקה מלאה לבין רמת התוצר של שיווי משקל.

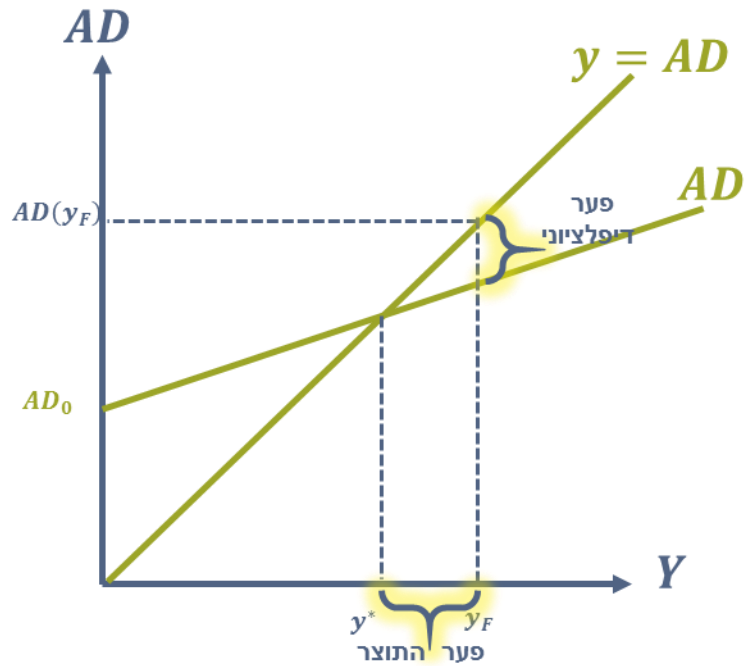
מודד ביחידות תוצר את רמת האבטלה במשק $y_F - y^*$

פער דיפלציוני - הוא עודף ההיצע שיהיה במשק אם התוצר המיוצר הוא תוצר תעסוקה מלאה y_F

$$y_F - AD(y_F)$$

מראה בכמה צריך להגדיל את AD_0 (מהו הגידול הדרוש בחותך של עקומת AD) על מנת שהמשק יגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

$$\frac{y_F - y^*}{k}$$

✓ פער אינפליציוני $y^* > y_F$

הוא עודף הביקוש שקיים במשק כאשר עקומת AD חותכת את קו העזר בתוצר שגדולה מתוצר תעסוקה מלאה מ y_F

הפער האינפליציוני מודד בכמה יש להקטין את הביקוש המצרפי על מנת שהמשק יגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

התוצר שמיוצר בפועל הוא y_F

אין שיווי משקל

קיים עודף ביקוש=פער אינפליציוני

חישוב הפער האינפליציוני: $\frac{y^*-y_F}{k}$

או $-\frac{y_F-y^*}{k}$

פרדוקס החיסכון

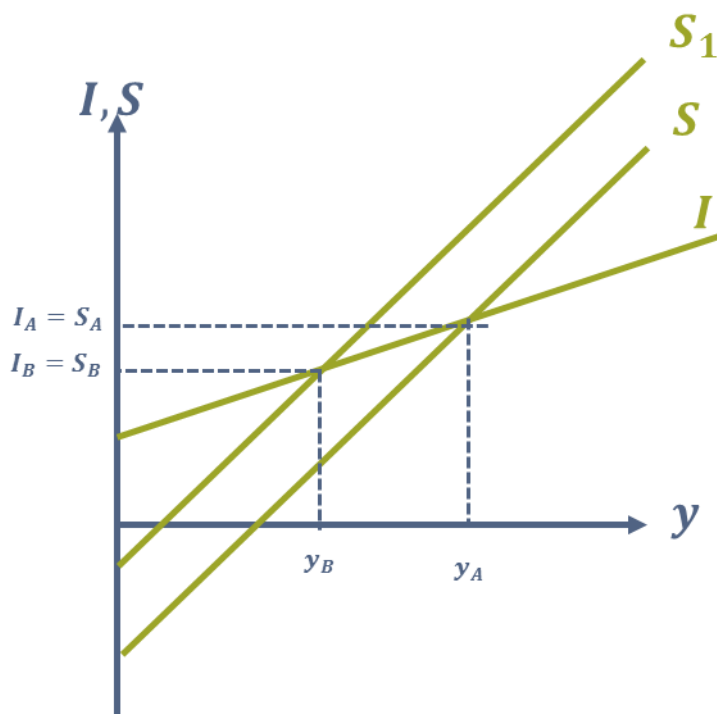
כאשר מגדילים את החיסכון באופן טבעי הצריכה יורדת וזה מוביל לירידה בתוצר.

מאחר והחיסכון תלוי חיובית בתוצר, החיסכון יורד וכך קיבלנו את הפרדוקס:

$$\begin{aligned}\uparrow S_{p_0} &\Rightarrow \downarrow C_0 \Rightarrow \downarrow AD_0 \Rightarrow \downarrow y \\ &\Rightarrow \downarrow y \Rightarrow \downarrow I_0, C_0 \xRightarrow{I=S} \downarrow S_0\end{aligned}$$

זה פרדוקס החיסכון!

$$\downarrow I \Rightarrow \downarrow S_p + \frac{S_B}{=0} + \overline{S_G}$$

שאלה

כתוצאה מציפיות למיתון משקי הבית הגדילו את החיסכון לכל רמה של הכנסה פנויה.
פרדוקס החיסכון של קיינס צופה שהתוצאה של התנהגות זו תהיה ירידה ברמת החיסכון.
הסבירו מדוע.

✓ מדיניות פискаלית

פסקאל = fiscal = תקציב

היא מדיניות כלכלית שקובעת את הצריכה הציבורית ו/או את המיסים במטרה להשפיע על הביקוש המצרפי.

מדיניות פסקאלית היא כל שינוי שהממשלה עושה שמשפיע על הגדלים בתקציב הממשלה, כלומר שינויים ב G, I_G, T, BD

מדיניות פסקאלית **מרחיבה** – היא מדיניות שמגדילה את הביקוש המצרפי.

מדיניות פסקאלית **מרסנת** – היא מדיניות שמקטינה את הביקוש המצרפי.

✓ תקציב מאוזן

הוא מצב שבו הוצאות הממשלה על צריכה ציבורית ממומנות על ידי מיסים

$$G=T$$

$$\Delta G = \Delta T$$

✓ מדיניות פסיקלית מרחיבה לסגירת פ.ד.

מדיניות פסיקלית מרחיבה 3 נוסחאות לסגירת הפער הדיפלציוני:

$$(1) \Delta G = \Delta T \text{ אגח: פ.ד.} \Delta G = \Delta T$$

(2) ירידה הדרושה במיסים והגדלת מכירות אג"ח באותו סכום על מנת שהפער יסגר:

$$\Delta T = -\frac{\Delta G}{MPC}$$

(3) הגדלת המיסים והגדלת צריכה ציבורית באותו סכום. הגידול הדרוש ב G וב T על

$$\Delta G = \Delta T = \frac{\Delta G}{1-MPC} \text{ מנת שהפער יסגר:}$$

✓ מכפיל תקציב מאוזן K_G

מכפיל תקציב מאוזן מודד בכמה יגדל התוצר של שיווי משקל אם הממשלה תגדיל את G ואת T בשקל אחד.

$$K_G = \frac{1 - MPC}{1 - MPE}$$

✓ שאלה

משק סגור נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה ולממשלה גירעון גדול בתקציבה.

לאור זאת היא שוקלת להקטין את הצריכה הציבורית כך שתוכל להקטין את סכום האג"ח שהיא מוכרת לציבור.

תארו את ההתרחשות במשק כתוצאה מכך וציינו מה יקרה לתוצר, לתעסוקה, לצריכה הפרטית ולהשקעה.

שאלה

להלן נתונים על משק סגור מסוים:

$$AD = 1,000 + 0.75Y$$

הביקוש המצרפי הוא:

הנטייה השולית להשקיע שווה ל-0.15 ופער התוצר שווה ל-120.

א. חשבו את המכפיל, את הפער הדפלציוני ואת תוצר תעסוקה מלאה.

עתה הניחו כי הממשלה מעוניינת להביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

חשבו לכל אחד מהסעיפים הבאים את השינוי הדרוש להשגת המטרה ואת השינוי בתוצר, בהשקעה, בצריכה הציבורית ובצריכה הפרטית.

ב. על-ידי הגדלת הצריכה הציבורית ומימונה ע"י מכירת אג"ח.

ג. על-ידי הפחתת מסים והגדלת מכירת האג"ח.

ד. על-ידי הגדלת הצריכה הציבורית ומימונה על-ידי מסים.

שאלה

משק סגור נמצא בשיווי משקל באבטלה.

הגודל האוטונומי של עקומת ההשקעה משתנה בתדירות גבוהה בהתאם למצב הביטחוני במשק.

במשרד האוצר שוקלים לשנות את שיטת המיסוי למס יחסי (במקום מס קבוע).

כלכלן טען שבשיטה החדשה הזעזועים בתעסוקה הנגרמים כתוצאה מהשינויים בהשקעה יהיו קטנים יותר.

(הניחו כי ברמת התוצר של שיווי המשקל נכון להיום, יהיה סך המס שווה בשתי השיטות).

האם טענתו נכונה? נמקו.

שאלה

משק סגור נמצא בשיווי משקל באבטלה. נתון שהבנק המרכזי שומר תמיד על שער ריבית קבוע.

בשל ציפיות למיתון, משקי הבית מעוניינים לחסוך יותר בכל רמה של הכנסה פנויה.

מכאן ניתן להסיק, כי:

א- החיסכון יקטן ואילו הצריכה הפרטית תגדל.

ב- הן החיסכון והן הצריכה הפרטית יקטנו.

ג- החיסכון יגדל ואילו הצריכה הפרטית תקטן.

ד- לא ניתן לקבוע מה יקרה לחיסכון אך הצריכה הפרטית תקטן.

ה- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. נתון כי ההשקעה תלויה רק בריבית.

כתוצאה מציפיות למיתון, הגדילו משקי הבית את החיסכון האישי בכל רמה של הכנסה פנויה וריבית.

מכאן ניתן להסיק כי:

א- התוצר יקטן, החיסכון של המשק יקטן, והצריכה הפרטית תקטן.

ב- התוצר יקטן, החיסכון של המשק לא ישתנה, והצריכה הפרטית תקטן.

ג- התוצר יקטן, החיסכון של המשק יגדל, והצריכה הפרטית תקטן.

ד- התוצר לא ישתנה, החיסכון של המשק יקטן, והצריכה הפרטית תגדל.

ה- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

להלן נתונים על משק **סגור באבטלה**:

הצריכה הפרטית: $C = 500 + 0.6Y_d$

ההשקעה: $I = 200 + 0.15Y$

הצריכה הציבורית: $G = 600$

נתון שהממשלה גובה מס בסכום קבוע, יש לה גירעון של 100 ש"ח בתקציבה, והיא אינה משקיעה. הבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע. א. חשבו את משוואת הביקוש המצרפי ואת התוצר של שיווי המשקל.

משוואת הביקוש המצרפי: _____ תוצר שיווי משקל הוא: _____

ב. לרגל חגיגות ה-70 למדינה הגדילה הממשלה את הצריכה הציבורית ב-50 ש"ח ומימנה את תוספת ההוצאה על-ידי מסים. חשבו את השינוי בתוצר ואת השינוי בצריכה הפרטית שתתרחש כתוצאה מכך.

השינוי בתוצר הוא: _____ השינוי בצריכה הפרטית הוא: _____

שאלה

להלן נתונים על משק סגור :

$$C = 1,000 + 0.6Y_d \quad \text{הצריכה הפרטית:}$$

$$I = 400 \quad \text{ההשקעה:}$$

$$G = 1,200 \quad \text{הצריכה הציבורית:}$$

נתון שהממשלה גובה מס בסכום קבוע, יש לה גירעון של 200 ש"ח בתקציבה, והיא אינה משקיעה. הבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע. א. חשבו את משוואת הביקוש המצרפי ואת התוצר של שיווי המשקל.

משוואת הביקוש המצרפי: _____ תוצר שיווי משקל הוא: _____

ב. נתון שהתוצר של תעסוקה מלאה הוא 5,150 ש"ח. הממשלה מעוניינת להביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה מבלי שיעלו המחירים, על-ידי הגדלת הצריכה הציבורית ומימון תוספת ההוצאה באמצעות מסים. חשבו את השינוי הדרוש בצריכה הציבורית ואת השינוי של הצריכה הפרטית שייגרם כתוצאה מיישום המדיניות.

השינוי הדרוש בצריכה הציבורית הוא: _____ השינוי בצריכה הפרטית הוא: _____

שאלה

להלן נתונים על משק סגור באבטלה נתונות פונקציות ההתנהגות הבאות (במיליוני ש"ח):

$$C = 980 + 0.6y_d \quad \text{צריכה פרטית:}$$

$$I = 500 + 0.15y \quad \text{השקעה:}$$

$$G = 1,000 \quad \text{צריכה ציבורית:}$$

נתון שהממשלה גובה מס בסכום קבוע, יש לה גירעון של 200 ש"ח בתקציבה, והיא אינה משקיעה. כמו כן, נתון כי הבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע.

א. חשבו את משוואת הביקוש המצרפי ואת התוצר של שיווי המשקל.

משוואת הביקוש המצרפי: _____ תוצר שיווי משקל הוא: _____

ב. לרגל חגיגות ה-70 למדינה הגדילה הממשלה את הצריכה הציבורית ב-100 מיליון ש"ח ומימנה את תוספת ההוצאה על-ידי מסים. ידוע כי כתוצאה מכך המשק הגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה. חשבו את תוצר תעסוקה מלאה ואת השינוי שחל בצריכה הפרטית.

תוצר תעסוקה מלאה הוא: _____ השינוי בצריכה הפרטית הוא: _____

 שאלה

להלן נתונים על משק סגור (ב ש"ח):

הצריכה הפרטית: $C = 600 + 0.6y_d$

ההשקעה: $I = 200 + 0.15y$

הצריכה הציבורית: $G = 500$

במצב המוצא הממשלה גובה מסים בסכום הצריכה הציבורית הממשלה אינה משקיעה והבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע.

התוצר של תעסוקה מלאה הוא 4,800 ש"ח

א. חשבו את תוצר שיווי משקל ואת הפער הדפלציוני.

תוצר שיווי משקל הוא: _____ הפער הדפלציוני הוא: _____

ב. לקראת הבחירות הממשלה יצאה בתכנית כלכלית "נטו בחירות" שבמסגרתה היא הקטינה את המסים על הציבור ב-200 ש"ח על חשבון הגדלת מכירת האג"ח לציבור. חשבו את השפעת התכנית על התוצר ועל הצריכה הפרטית.

השינוי בתוצר הוא: _____ השינוי בצריכה הפרטית הוא: _____

 שאלה

להלן נתונים על משק סגור (ב ש"ח):

הצריכה הפרטית: $C = 1,500 + 0.75y_d$

ההשקעה: $I = 600 + 0.05y$

הצריכה הציבורית: $G = 1,600$

במצב המוצא הממשלה גובה מסים בסכום הצריכה הציבורית. הממשלה אינה משקיעה והבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע.

הפער הדפלציוני שווה ל-90 ש"ח.

א. חשבו את תוצר של שיווי המשקל ואת תוצר תעסוקה מלאה.

תוצר שיווי משקל הוא: _____ תוצר תעסוקה מלאה הוא: _____

ב. הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ב-120 ש"ח ולממן את תוספת ההוצאה על-ידי מסים. חשבו את השינוי בתוצר ואת השינוי בצריכה הפרטית כתוצאה מיישום ההחלטה.

השינוי בתוצר הוא: _____ השינוי בצריכה הפרטית הוא: _____

שאלה

להלן נתונים על משק סגור (במיליוני ש"ח):

$$C = 80 + 0.6y_d \quad \text{הצריכה הפרטית:}$$

$$I = 25 + 0.15y \quad \text{ההשקעה:}$$

$$G = 50 \quad \text{הצריכה הציבורית:}$$

כמו-כן נתון כי במשק פער תוצר של 80 ש"ח. במצב המוצא הממשלה מממנת את כל הוצאותיה לצריכה ציבורית על-ידי מס קבוע.

נתון שהממשלה אינה משקיעה והבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע

א. חשבו את התוצר של שיווי המשקל ואת גודל הפער הדפלציוני.

התוצר של שיווי משקל הוא: _____ הפער הדפלציוני הוא: _____

ב. הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ולממן זאת באמצעות מסים בסכום שיביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

חשבו את השינוי הדרוש בצריכה הציבורית ואת השינוי בצריכה הפרטית כתוצאה מיישום ההחלטה.

השינוי הדרוש בצריכה הציבורית הוא: _____ השינוי בצריכה הפרטית הוא: _____

שאלה

להלן נתונים על משק סגור (ב ש"ח):

$$C = 800 + 0.6y_d \quad \text{הצריכה הפרטית:}$$

$$I = 200 + 0.2y \quad \text{ההשקעה:}$$

$$G = 500 \quad \text{הצריכה הציבורית:}$$

כמו-כן נתון כי במשק פער דפלציוני של 60 ש"ח. במצב המוצא הממשלה מממנת את כל הוצאותיה לצריכה ציבורית על-ידי מס קבוע.

נתון שהממשלה אינה משקיעה והבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע

א. חשבו את תוצר שיווי משקל ואת תוצר תעסוקה מלאה.

תוצר שיווי משקל הוא: _____ תוצר תעסוקה מלאה הוא: _____

ב. לקראת הבחירות הממשלה מעוניינת להביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה, ללא עליות מחירים, על-ידי הגדלת תשלומי ההעברה ומימון על-ידי מכירת אג"ח לציבור.

חשבו את השינוי הדרוש בתשלומי ההעברה ואת השינוי של הצריכה הפרטית שייגרם כתוצאה מיישום המדיניות.

השינוי הדרוש בתשלומי ההעברה הוא: _____ השינוי בצריכה הפרטית
 הוא: _____

שאלה

להלן נתונים על משק סגור (ב ש):

$C = 800 + 0.6y_d$
הצריכה הפרטית:

$I = 150 + 0.15y$
ההשקעה:

$G = 500$
הצריכה הציבורית:

במצב המוצא הממשלה גובה מסים בסכום הצריכה הציבורית. הממשלה אינה משקיעה והבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע.

התוצר של תעסוקה מלאה שווה ל- 5,000.

א. חשבו את תוצר שיווי משקל ואת תוצר תעסוקה מלאה.

תוצר שיווי משקל הוא: _____ הפער הדפלציוני הוא: _____

ב. לקראת הבחירות הממשלה מעוניינת להביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה, ללא עליות מחירים, על-ידי הגדלת הצריכה הציבורית ומימונה על-ידי העלאת המסים. חשבו את השינוי הדרוש בצריכה הציבורית ואת השינוי של הצריכה הפרטית שייגרם כתוצאה מיישום המדיניות.

השינוי הדרוש בצריכה הציבורית הוא: _____ השינוי בצריכה הפרטית הוא: _____

שאלות מסכמות ליחידה 4 (ממ"ן 12)

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. נתון שהבנק המרכזי שומר תמיד על שער ריבית קבוע.

בשל ציפיות למיתון, משקי הבית מעוניינים לחסוך **יותר** בכל רמה של הכנסה פנויה.

מכאן ניתן להסיק, כי:

א- החיסכון יקטן ואילו הצריכה הפרטית תגדל.

ב- הן החיסכון והן הצריכה הפרטית יקטנו.

ג- החיסכון יגדל ואילו הצריכה הפרטית תקטן.

ד- לא ניתן לקבוע מה יקרה לחיסכון אך הצריכה הפרטית תקטן.

ה- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. נתון כי ההשקעה תלויה רק בריבית.

כתוצאה מציפיות למיתון, הגדילו משקי הבית את החיסכון האישי בכל רמה של הכנסה פנויה וריבית.

מכאן ניתן להסיק כי:

א- התוצר יקטן, החיסכון של המשק יקטן, והצריכה הפרטית תקטן.

ב- התוצר יקטן, החיסכון של המשק לא ישתנה, והצריכה הפרטית תקטן.

ג- התוצר יקטן, החיסכון של המשק יגדל, והצריכה הפרטית תקטן.

ד- התוצר לא ישתנה, החיסכון של המשק יקטן, והצריכה הפרטית תגדל.

ה- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

להלן נתונים על משק **סגור באבטלה**:

הצריכה הפרטית: $C = 500 + 0.6Y_d$

ההשקעה: $I = 200 + 0.15Y$

הצריכה הציבורית: $G = 600$

נתון שהממשלה גובה מס בסכום קבוע, יש לה גירעון של 100 ש"ח בתקציבה, והיא אינה משקיעה. הבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע. א. חשבו את משוואת הביקוש המצרפי ואת התוצר של שיווי המשקל.

משוואת הביקוש המצרפי: _____ תוצר שיווי משקל הוא: _____

ב. לרגל חגיגות ה-70 למדינה הגדילה הממשלה את הצריכה הציבורית ב-50 ש"ח ומימנה את תוספת ההוצאה על-ידי מסים. חשבו את השינוי בתוצר ואת השינוי בצריכה הפרטית שתתרחש כתוצאה מכך.

השינוי בתוצר הוא: _____ השינוי בצריכה הפרטית הוא: _____

שאלה

להלן נתונים על משק סגור :

$$C = 1,000 + 0.6Y_d \quad \text{הצריכה הפרטית:}$$

$$I = 400 \quad \text{ההשקעה:}$$

$$G = 1,200 \quad \text{הצריכה הציבורית:}$$

נתון שהממשלה גובה מס בסכום קבוע, יש לה גירעון של 200 ש"ח בתקציבה, והיא אינה משקיעה. הבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע. א. חשבו את משוואת הביקוש המצרפי ואת התוצר של שיווי המשקל.

משוואת הביקוש המצרפי: _____ תוצר שיווי משקל הוא: _____

ב. נתון שהתוצר של תעסוקה מלאה הוא 5,150 ש"ח. הממשלה מעוניינת להביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה מבלי שיעלו המחירים, על-ידי הגדלת הצריכה הציבורית ומימון תוספת ההוצאה באמצעות מסים. חשבו את השינוי הדרוש בצריכה הציבורית ואת השינוי של הצריכה הפרטית שייגרם כתוצאה מיישום המדיניות.

השינוי הדרוש בצריכה הציבורית הוא: _____ השינוי בצריכה הפרטית הוא: _____

שאלה

להלן נתונים על משק סגור באבטלה נתונות פונקציות ההתנהגות הבאות (במיליוני ₪):

$$C = 980 + 0.6y_d \quad \text{צריכה פרטית:}$$

$$I = 500 + 0.15y \quad \text{השקעה:}$$

$$G = 1,000 \quad \text{צריכה ציבורית:}$$

נתון שהממשלה גובה מס בסכום קבוע, יש לה גירעון של 200 ש"ח בתקציבה, והיא אינה משקיעה. כמו כן, נתון כי הבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע.

א. חשבו את משוואת הביקוש המצרפי ואת התוצר של שיווי המשקל.

משוואת הביקוש המצרפי: _____ תוצר שיווי משקל הוא: _____

ב. לרגל חגיגות ה-70 למדינה הגדילה הממשלה את הצריכה הציבורית ב-100 מיליון ש"ח ומימנה את תוספת ההוצאה על-ידי מסים. ידוע כי כתוצאה מכך המשק הגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה. חשבו את תוצר תעסוקה מלאה ואת השינוי שחל בצריכה הפרטית.

תוצר תעסוקה מלאה הוא: _____ השינוי בצריכה הפרטית הוא: _____

 שאלה

להלן נתונים על משק סגור (ב ש):

הצריכה הפרטית: $C = 600 + 0.6y_d$

ההשקעה: $I = 200 + 0.15y$

הצריכה הציבורית: $G = 500$

במצב המוצא הממשלה גובה מסים בסכום הצריכה הציבורית הממשלה אינה משקיעה והבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע.

התוצר של תעסוקה מלאה הוא 4,800 ש"ח

א. חשבו את תוצר שיווי משקל ואת הפער הדפלציוני.

תוצר שיווי משקל הוא: _____ הפער הדפלציוני הוא: _____

ב. לקראת הבחירות הממשלה יצאה בתכנית כלכלית "נטו בחירות" שבמסגרתה היא הקטינה את המסים על הציבור ב-200 ש"ח על חשבון הגדלת מכירת האג"ח לציבור. חשבו את השפעת התכנית על התוצר ועל הצריכה הפרטית.

השינוי בתוצר הוא: _____ השינוי בצריכה הפרטית הוא: _____

 שאלה

להלן נתונים על משק סגור (ב ש):

הצריכה הפרטית: $C = 1,500 + 0.75y_d$

ההשקעה: $I = 600 + 0.05y$

הצריכה הציבורית: $G = 1,600$

במצב המוצא הממשלה גובה מסים בסכום הצריכה הציבורית. הממשלה אינה משקיעה והבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע.

הפער הדפלציוני שווה ל-90 ש.

א. חשבו את תוצר של שיווי המשקל ואת תוצר תעסוקה מלאה.

תוצר שיווי משקל הוא: _____ תוצר תעסוקה מלאה הוא: _____

ב. הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ב-120 ש"ח ולממן את תוספת ההוצאה על-ידי מסים. חשבו את השינוי בתוצר ואת השינוי בצריכה הפרטית כתוצאה מיישום ההחלטה.

השינוי בתוצר הוא: _____ השינוי בצריכה הפרטית הוא: _____

שאלה

להלן נתונים על משק סגור (במיליוני ש"ח):

$$C = 80 + 0.6y_d \quad \text{הצריכה הפרטית:}$$

$$I = 25 + 0.15y \quad \text{ההשקעה:}$$

$$G = 50 \quad \text{הצריכה הציבורית:}$$

כמו-כן נתון כי במשק פער תוצר של 80 ש"ח. במצב המוצא הממשלה מממנת את כל הוצאותיה לצריכה ציבורית על-ידי מס קבוע.

נתון שהממשלה אינה משקיעה והבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע

א. חשבו את התוצר של שיווי המשקל ואת גודל הפער הדפלציוני.

התוצר של שיווי משקל הוא: _____ הפער הדפלציוני הוא: _____

ב. הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ולממן זאת באמצעות מסים בסכום שיביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

חשבו את השינוי הדרוש בצריכה הציבורית ואת השינוי בצריכה הפרטית כתוצאה מיישום ההחלטה.

השינוי הדרוש בצריכה הציבורית הוא: _____ השינוי בצריכה הפרטית הוא: _____

שאלה

להלן נתונים על משק סגור (ב ש"ח):

$$C = 800 + 0.6y_d \quad \text{הצריכה הפרטית:}$$

$$I = 200 + 0.2y \quad \text{ההשקעה:}$$

$$G = 500 \quad \text{הצריכה הציבורית:}$$

כמו-כן נתון כי במשק פער דפלציוני של 60 ש"ח. במצב המוצא הממשלה מממנת את כל הוצאותיה לצריכה ציבורית על-ידי מס קבוע.

נתון שהממשלה אינה משקיעה והבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע

א. חשבו את תוצר שיווי משקל ואת תוצר תעסוקה מלאה.

תוצר שיווי משקל הוא: _____ תוצר תעסוקה מלאה הוא: _____

ב. לקראת הבחירות הממשלה מעוניינת להביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה, ללא עליות מחירים, על-ידי הגדלת תשלומי ההעברה ומימון על-ידי מכירת אג"ח לציבור.

חשבו את השינוי הדרוש בתשלומי ההעברה ואת השינוי של הצריכה הפרטית שייגרם כתוצאה מיישום המדיניות.

השינוי הדרוש בתשלומי ההעברה הוא: _____ השינוי בצריכה הפרטית הוא: _____

שאלה

להלן נתונים על משק סגור (ב ש"ח):

$$C = 800 + 0.6y_d \quad \text{הצריכה הפרטית:}$$

$$I = 150 + 0.15y \quad \text{ההשקעה:}$$

$$G = 500 \quad \text{הצריכה הציבורית:}$$

במצב המוצא הממשלה גובה מסים בסכום הצריכה הציבורית. הממשלה אינה משקיעה והבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע.

התוצר של תעסוקה מלאה שווה ל- 5,000.

א. חשבו את תוצר שיווי משקל ואת תוצר תעסוקה מלאה.

תוצר שיווי משקל הוא: _____ הפער הדפלציוני הוא: _____

ב. לקראת הבחירות הממשלה מעוניינת להביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה, ללא עליות מחירים, על-ידי הגדלת הצריכה הציבורית ומימונה על-ידי העלאת המסים. חשבו את השינוי הדרוש בצריכה הציבורית ואת השינוי של הצריכה הפרטית שייגרם כתוצאה מיישום המדיניות.

השינוי הדרוש בצריכה הציבורית הוא: _____ השינוי בצריכה הפרטית הוא: _____

שאלה

להלן נתונים על משק סגור באבטלה, במיליוני ש"ח.

$$C = 750 + 0.7Y_d \quad \text{עקומת הצריכה הפרטית במשק נתונה על ידי:}$$

כאשר Y_d ההכנסה הפנויה ו- C הצריכה הפרטית.

$$I = 250 + 0.1Y \quad \text{עקומת ההשקעה במשק נתונה על ידי:}$$

כאשר Y התוצר ו- I ההשקעה.

הצריכה הציבורית שווה ל- 500 מיליון ש"ח והממשלה אינה גובה מסים.

א. חשבו את הביקוש המצרפי, את המכפיל, את התוצר הלאומי של שיווי משקל, את הצריכה הפרטית ואת ההשקעה. הציגו בתרשים את עקומת הביקוש המצרפי והראו בעזרת קו עזר ששיפועו 1 את תוצר שיווי המשקל שחישבתם.

ב. אם בשנה שעברה התוצר במשק היה 7,000 מיליון ש"ח, מה קרה לתוצר ולתעסוקה השנה?

ג. הניחו כי משקי הבית שינו את התנהגותם והן מעוניינים לצרוך 10 מיליון ש"ח יותר בכל רמה של הכנסה פנויה. מהי עקומת הצריכה הפרטית החדשה? חשבו את השינוי בתוצר של שיווי המשקל, את השינוי בהשקעה ואת השינוי בצריכה הפרטית.

ד. בהמשך לסעיף קודם, כיצד יתכן שהתוצר עלה ביותר מ- 10 מיליון ש"ח? הסבירו.

ה. נתון כי התוצר של תעסוקה מלאה הוא 8,000 מיליון ש"ח. חשבו את פער התוצר ואת הפער הדפלציוני.

שאלה

להלן נתונים על משק סגור באבטלה, במיליוני ש"ח.

עקומת הצריכה הפרטית במשק נתונה על ידי: $C = 75 + 0.7Y_d$

כאשר Y_d ההכנסה הפנויה ו- C הצריכה הפרטית.

עקומת ההשקעה במשק נתונה על-ידי: $I = 25 + 0.1Y$

כאשר Y התוצר ו- I ההשקעה.

הצריכה הציבורית שווה ל- 50 מיליון ש"ח והממשלה אינה גובה מסים.

א. חשבו את הביקוש המצרפי, את המכפיל, את התוצר הלאומי של שיווי משקל, את הצריכה הפרטית ואת ההשקעה. הציגו בתרשים את עקומת הביקוש המצרפי והראו בעזרת קו עזר ששיפועו 1 את תוצר שיווי המשקל שחישבתם.

ב. אם בשנה שעברה התוצר במשק היה 800 מיליון ש"ח, מה קרה לתוצר ולתעסוקה השנה?

ג. נתון שהתוצר של תעסוקה מלאה הינו 800 מיליון ש"ח, חשבו את פער התוצר ואת הפער הדיפלציוני.

ד. הניחו כי משקי הבית שינו את התנהגותם והן מעוניינים לצרוך 10 מיליון ש"ח יותר בכל רמה של הכנסה פנויה. מהי עקומת הצריכה הפרטית החדשה? חשבו את השינוי בתוצר של שיווי המשקל, את השינוי בהשקעה ואת השינוי בצריכה הפרטית.

ה. בהמשך לסעיף קודם, כיצד יתכן שהתוצר עלה ביותר מ- 10 מיליון ש"ח? הסבירו.

ו. כיצד השתנו פער התוצר והפער הדפלציוני בעקבות השינוי המפורט בסעיף ד'?

שאלה

להלן נתונים על משק סגור באבטלה, במיליוני ש"ח.

עקומת הצריכה הפרטית במשק נתונה על ידי: $C = 75 + 0.7Y_d$

כאשר Y_d ההכנסה הפנויה ו- C הצריכה הפרטית.

עקומת ההשקעה במשק נתונה על-ידי: $I = 25 + 0.1Y$

כאשר Y התוצר ו- I ההשקעה.

הצריכה הציבורית שווה ל- 50 מיליון ש"ח והממשלה אינה גובה מסים.

- א. חשבו את הביקוש המצרפי, את המכפיל, את התוצר הלאומי של שיווי משקל, את הצריכה הפרטית ואת ההשקעה. הציגו בתרשים את עקומת הביקוש המצרפי והראו בעזרת קו עזר ששיפועו 1 את תוצר שיווי המשקל שחישבתם.
- ב. אם בשנה שעברה התוצר במשק היה 800 מיליון ש"ח, מה קרה לתוצר ולתעסוקה השנה?
- ג. נתון שהתוצר של תעסוקה מלאה הינו 800 מיליון ש"ח, חשבו את פער התוצר ואת הפער הדיפלציוני.
- ד. הממשלה החליטה לנקוט במדיניות פסיקלית מרחיבה במטרה להביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה.
- ה. האוצר הציע להגדיל את הצריכה הציבורית ולממן את תוספת ההוצאה על ידי מכירת אג"ח לציבור.
- ו. חשבו את השינוי הדרוש בצריכה הציבורית שיביא להשגת המטרה ואת השינוי בצריכה הפרטית ובהשקעה שיתרחשו כתוצאה מכך.
- ז. התעלמו מסעיף ד וענו על סעיף זה בהמשך לנתונים ולחישובים של סעיפים א-ג.
- הניחו כי הפירמות הקטינו את ההשקעה המתוכננת ב- 10 מיליון ש"ח בכל רמה של תוצר. חשבו את השינוי בתוצר של שיווי המשקל, את השינוי בהשקעה ואת השינוי בצריכה הפרטית.
- ח. בהמשך לסעיף הקודם, כיצד יתכן שהתוצר ירד ביותר מ- 10 מיליון ש"ח? הסבירו.

שאלה

- להלן נתונים על משק סגור באבטלה, במיליוני ש"ח.
- עקומת הצריכה הפרטית במשק נתונה על ידי:
- $$C = 200 + 0.5Y_d$$
- כאשר Y_d ההכנסה הפנויה ו- C הצריכה הפרטית.
- עקומת ההשקעה במשק נתונה על-ידי:
- $$I = 100 + 0.1Y$$
- כאשר Y התוצר ו- I ההשקעה.
- הצריכה הציבורית שווה ל- 200 מיליון ש"ח והממשלה אינה גובה מסים.
- א. חשבו את הביקוש המצרפי, את המכפיל, את התוצר הלאומי של שיווי משקל, את הצריכה הפרטית ואת ההשקעה. הציגו בתרשים את עקומת הביקוש המצרפי והראו בעזרת קו עזר ששיפועו 1 את תוצר שיווי המשקל שחישבתם.
- ב. אם בשנה שעברה התוצר במשק היה 1,300 מיליון ש"ח, מה קרה לתוצר ולתעסוקה השנה?
- ג. הניחו כי משקי הבית שינו את התנהגותם והן מעוניינים לצרוך 10 מיליון ש"ח יותר בכל רמה של הכנסה פנויה. מהי עקומת הצריכה הפרטית החדשה? חשבו את השינוי בתוצר של שיווי המשקל, את השינוי בהשקעה ואת השינוי בצריכה הפרטית.

ד. בהמשך לסעיף קודם, כיצד יתכן שהתוצר עלה ביותר מ- 10 מיליון ש"ח? הסבירו.
ה. בהמשך לסעיף ג', נתון כי התוצר של תעסוקה מלאה הוא 1,400 מיליון ש"ח. חשבו את פער התוצר ואת הפער הדפלציוני.

שאלה

במשק סגור מסוים נתונות פונקציות ההתנהגות הבאות (במיליון ש"ח):

$$C = 1,540 + 0.6Y_d \quad \text{: הצריכה הפרטית}$$

$$I = 500 + 0.15Y \quad \text{: ההשקעה}$$

$$G=1,000 \quad \text{: הצריכה הציבורית}$$

הממשלה לא משקיעה.

א. הניחו כי במצב המוצא יש גרעון של 100 בתקציב הממשלה. חשבו את סכום המסים נטו, את נוסחת עקומת הצריכה הפרטית כפונקציה של התוצר הלאומי, את נוסחת הביקוש המצרפי, את התוצר של שיווי המשקל, והציגו דוח מקורות ושימושים מפורט.

ב. לאור הגירעון הגדול שבתקציב שר האוצר הציע להעלות את המסים ב- 20 מיליון ש"ח ולהקטין בסכום זה את מכירת אג"ח לציבור.

חשבו את השינוי בתוצר שיווי המשקל, את השינוי בגרעון בתקציב הממשלה, את השינוי בצריכה הפרטית ואת השינוי בהשקעה.

ג. ראש הממשלה התנגד להצעת שר האוצר והציע להקטין את הצריכה הציבורית ב- 20 מיליון ש"ח ולהקטין בסכום זה את מכירת האג"ח לציבור.

חשבו את השינוי בתוצר שיווי המשקל, את השינוי בגרעון בתקציב הממשלה, את השינוי בצריכה הפרטית ואת השינוי בהשקעה

שאלה

במשק סגור מסוים נתונות פונקציות ההתנהגות הבאות (במיליון ש"ח):

$$C = 1,540 + 0.6Y_d \quad \text{: הצריכה הפרטית}$$

$$I = 500 + 0.15Y \quad \text{: ההשקעה}$$

$$G=1,000 \quad \text{: הצריכה הציבורית}$$

הממשלה לא משקיעה ונתון כי הגירעון בתקציב הממשלה הוא 100.

כמו כן נתון שפער התוצר במשק הוא 480.

א. חשבו את סכום המסים נטו, את נוסחת עקומת הצריכה הפרטית כפונקציה של התוצר הלאומי, את נוסחת הביקוש המצרפי, את התוצר של שיווי המשקל, והציגו דוח מקורות ושימושים מפורט.

ב. בעקבות הקמת הממשלה החדשה, ראש הממשלה הציע להגדיל את הצריכה הציבורית ב- 100 מיליון ש"ח ולממן זאת על ידי העלאת מסים.

חשבו את השינוי בתוצר שיווי המשקל, את השינוי בצריכה הפרטית ואת השינוי בהשקעה.

ג. שרת האוצר הציעה כי במקום ההצעה של ראש הממשלה מסעיף ב, יש להגדיל את הצריכה הציבורית ולממן זאת על ידי הגדלת מסים בסכום שיביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה. חשבו בכמה על הממשלה להגדיל את הצריכה הציבורית והמסים כדי להשיג את המטרה, ומה יהיה השינוי בצריכה הפרטית כתוצאה מיישום ההצעה.

ד. שרת הרווחה הציעה כי במקום שתי ההצעות הקודמות, הממשלה תגדיל את תשלומי ההעברה בסכום שיביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

חשבו בכמה על הממשלה להגדיל את תשלומי ההעברה כדי להשיג את המטרה, ומה יהיה השינוי בצריכה הפרטית כתוצאה מיישום ההצעה ומה יהיה השינוי בגירעון בתקציב הממשלה.

שאלה

במשק סגור מסוים נתונות פונקציות ההתנהגות הבאות (במיליוני ש"ח):

$$C = 160 + 0.6Y_d \quad \text{הצריכה הפרטית :}$$

$$I = 50 + 0.15Y \quad \text{ההשקעה :}$$

$$G=100 \quad \text{הצריכה הציבורית:}$$

הממשלה לא משקיעה.

א. הניחו כי במצב המוצא הממשלה מממנת את כל הוצאותיה ע"י מסים. חשבו את נוסחת עקומת הצריכה הפרטית כפונקציה של התוצר הלאומי, את נוסחת הביקוש המצרפי, את תוצר שיווי המשקל, והציגו דוח מקורות ושימושים מפורט.

ב. לאור מחאת הציבור על האבטלה הגבוהה הממשלה שוקלת להפחית את המסים ב- 20 מיליון ש"ח ולממן זאת ע"י מכירת אג"ח לציבור.

חשבו את נוסחת עקומת הצריכה הפרטית כפונקציה של התוצר הלאומי, את נוסחת הביקוש המצרפי, את תוצר שיווי המשקל, את הגרעון בתקציב הממשלה והציגו דוח מקורות ושימושים מפורט אם תיושם תכנית זו.

ג. ענו מחדש על סעיף ב אם התכנית שנשקלת על-ידי הממשלה היא להגדיל את הצריכה הציבורית ב- 20 מיליון ש"ח ולממן זאת ע"י מסים.

שאלה

במשק סגור מסוים נתונות פונקציות ההתנהגות הבאות (במיליוני ש"ח):

$$C = 160 + 0.6Y_d \quad \text{הצריכה הפרטית :}$$

$$I = 50 + 0.15Y \quad \text{ההשקעה :}$$

הצריכה הציבורית: $G=100$

הממשלה לא משקיעה.

- א. הניחו כי במצב המוצא הממשלה מממנת את כל הוצאותיה ע"י מסים. חשבו את נוסחת עקומת הצריכה הפרטית כפונקציה של התוצר הלאומי, את נוסחת הביקוש המצרפי, את תוצר שיווי המשקל, והציגו דוח מקורות ושימושים מפורט.
- ב. לאור מחאת הציבור על האבטלה הגבוהה הממשלה שוקלת להפחית את המסים ב- 10 מיליון ש"ח ולממן זאת ע"י מכירת אג"ח לציבור. חשבו את נוסחת עקומת הצריכה הפרטית כפונקציה של התוצר הלאומי, את נוסחת הביקוש המצרפי, את תוצר שיווי המשקל, את הגרעון בתקציב הממשלה והציגו דוח מקורות ושימושים מפורט אם תיושם תכנית זו.
- ג. ענו מחדש על סעיף ב אם התכנית שנשקלת על-ידי הממשלה היא להגדיל את הצריכה הציבורית ב- 10 מיליון ש"ח ולממן זאת ע"י מסים.

שאלה

להלן נתונים על משק סגור מסוים:

$$AD = 1,000 + 0.75Y$$

הביקוש המצרפי הוא:

הנטייה השולית להשקיע שווה ל- 0.15 ופער התוצר שווה ל- 120.

- א. חשבו את המכפיל, את הפער הדפלציוני ואת תוצר תעסוקה מלאה. עתה הניחו כי הממשלה מעוניינת להביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה. חשבו לכל אחד מהסעיפים הבאים את השינוי הדרוש להשגת המטרה ואת השינוי בתוצר, בהשקעה, בצריכה הציבורית ובצריכה הפרטית.
- ב. על-ידי הגדלת הצריכה הציבורית ומימונה ע"י מכירת אג"ח.
- ג. על-ידי הפחתת מסים והגדלת מכירת האג"ח.
- ד. על-ידי הגדלת הצריכה הציבורית ומימונה על-ידי מסים.

שאלה

להלן נתונים על משק סגור מסוים:

הנטייה השולית להשקיע שווה ל- 0.15, הנטייה השולית לצרוך היא 0.6 ופער התוצר שווה ל- 120.

- א. חשבו את המכפיל ואת הפער הדפלציוני. עתה הניחו כי הממשלה מעוניינת להביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה. חשבו לכל אחד מהסעיפים הבאים את השינוי הדרוש להשגת המטרה ואת השינוי בתוצר, בהשקעה, בצריכה הציבורית ובצריכה הפרטית.

ב. על-ידי הגדלת הצריכה הציבורית ומימונה ע"י מכירת אג"ח.

ג. על-ידי הפחתת מסים והגדלת מכירת האג"ח.

ד. על-ידי הגדלת הצריכה הציבורית ומימונה על-ידי מסים.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**.

הגודל האוטונומי של עקומת ההשקעה משתנה בתדירות גבוהה בהתאם למצב הביטחוני במשק.

במשרד האוצר שוקלים לשנות את שיטת המיסוי למס יחסי (במקום מס קבוע).

לכלכלן טען שבשיטה החדשה הזעזועים בתעסוקה הנגרמים כתוצאה מהשינויים בהשקעה יהיו קטנים יותר.

(הניחו כי ברמת התוצר של שיווי המשקל נכון להיום, יהיה סך המס שווה בשתי השיטות).
האם טענתו נכונה? נמקו.

שאלה

כתוצאה מציפיות למיתון משקי הבית הגדילו את החיסכון לכל רמה של הכנסה פנויה.

פרדוקס החיסכון של קיינס צופה שהתוצאה של התנהגות זו תהיה ירידה ברמת החיסכון.
הסבירו מדוע.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה** ולממשלה גירעון גדול בתקציבה.

לאור זאת היא שוקלת להקטין את תשלומי ההעברה כך שתוכל להקטין את סכום האג"ח שהיא מוכרת לציבור.

תארו את ההתרחשות במשק כתוצאה מכך וציינו מה יקרה לתוצר, לתעסוקה, לצריכה הפרטית ולהשקעה.

שאלה

משק **סגור** שבו נהוג מס יחסי נמצא בשווי משקל **באבטלה**.

כתוצאה מציפיות פסימיות של היזמים, ההשקעה ירדה לכל רמה של תוצר.

שר האוצר טען כי שינוי זה יקטין גם את הצריכה הפרטית ויגדיל את הגירעון בתקציב הממשלה.

האם טענתו נכונה? תארו את ההתרחשות במשק והסבירו.

שאלה

משק סגור שבו נהוג מס יחסי נמצא בשווי משקל באבטלה.
כתוצאה מהחמרה במצב הביטחוני יש ציפיות לשפל כלכלי ולכן משקי הבית הקטינו את הצריכה הפרטית.
שר האוצר טען כי שינוי זה יקטין גם את ההשקעה ויגדיל את הגירעון בתקציב הממשלה.
האם טענתו נכונה? תארו את ההתרחשות במשק והסבירו.

שאלה

משק נמצא בשיווי משקל בתוצר של 500 ש"ח וסכום המסים שהממשלה גובה מסתכם ב-25 ש"ח.
כלכלנים הציעו לשנות את שיטת המס למס יחסי של 5% מהתוצר.
כתוצאה מיישום ההצעה:
א. המכפיל יקטן והתוצר יקטן.
ב. המכפיל יגדל והתוצר יגדל.
ג. המכפיל יקטן אך התוצר לא ישתנה.
ד. לא ניתן לדעת מה יקרה למכפיל ולתוצר.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק נמצא בשיווי משקל בתוצר של 10,000 ש"ח וסכום המסים שהממשלה גובה מסתכם ב-1,000 ש"ח.
כלכלנים הציעו לשנות את שיטת המס למס יחסי של 10% מהתוצר.
כתוצאה מיישום ההצעה:
א. המכפיל יקטן והתוצר יקטן.
ב. המכפיל יגדל והתוצר יגדל.
ג. המכפיל יקטן אך התוצר לא ישתנה.
ד. לא ניתן לדעת מה יקרה למכפיל ולתוצר.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה** ולממשלה גירעון גדול בתקציבה. לאור זאת היא שוקלת להקטין את הצריכה הציבורית כך שתוכל להקטין את סכום האג"ח שהיא מוכרת לציבור. תארו את ההתרחשות במשק כתוצאה מכך וצינו מה יקרה לתוצר, לתעסוקה, לצריכה הפרטית ולהשקעה.

שאלה

להלן נתונים על משק **סגור** מסוים:

הנטייה השולית להשקיע שווה ל-0.15, הנטייה השולית לצרוך היא 0.75, במשק מוטל מס יחסי של 40% מהתוצר.

א. חשבו את המכפיל במשק אם לא היה מס יחסי וכאשר יש מס כזה. הסבירו את ההבדל.

ב. הניחו כי משקי הבית הגדילו את הצריכה הפרטית ב-100 מיליון ש"ח בכל רמה של הכנסה פנויה (יש מס יחסי).

חשבו את השינוי בתוצר, את השינוי במסים ואת השינוי גירעון של הממשלה שייגרמו כתוצאה מכך.

ג. מה קורה לגירעון של הממשלה ככל שהתוצר של משק גדול יותר? נסחו תשובה כללית.

ד. הניחו כי במצב המוצא סכום המס שהממשלה גובה בשיטת המס היחסי שווה ל-100 מיליון ש"ח.

אם שיטת המס תוחלף למס קבוע בסכום זה, מה יקרה לתוצר של המשק?

הציגו בתרשים אחד עקומות ביקוש מצרפי המתאימות לכל שיטת מס והסבירו את תשובתכם.

שאלה

להלן נתונים על משק מסוים:

הנטייה השולית להשקיע שווה ל-0.15, הנטייה השולית לצרוך היא 0.8, במשק מוטל מס יחסי של 25% מהתוצר.

א. חשבו את המכפיל במשק אם לא היה מס יחסי וכאשר יש מס כזה. הסבירו את ההבדל.

ב. הניחו שיש מס יחסי של 25%. הפירמות הגדילו את ההשקעה ב-100 מיליון ש"ח בכל רמה של תוצר.

חשבו את השינוי בתוצר, במסים ובגירעון של הממשלה שייגרמו כתוצאה מכך.

ג. הניחו כי הגודל האוטונומי של עקומת ההשקעה במשק זה משתנה בתדירות גבוהה בהתאם למצב הביטחוני במשק וגורם לזעזועים ברמת התעסוקה.

באיזה משיטות המס – קבוע או יחסי הזעזועים בתעסוקה יהיו קטנים יותר? הסבירו תשובתכם.

שאלה

משק סגור עם ריבית קבועה נמצא בשיווי משקל באבטלה.
הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ולממן את התוספת להוצאה על-ידי מסים.
כתוצאה מכך:
א. התוצר יגדל וההשקעה תגדל.
ב. התוצר יגדל וההשקעה לא תשתנה.
ג. התוצר וההשקעה לא ישתנו.
ד. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק סגור עם ריבית קבועה נמצא בשיווי משקל באבטלה.
הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ולממן את התוספת להוצאה על-ידי מסים.
בהמשך לשאלה קודמת, ניתן להסיק כי הצריכה הפרטית
א. תגדל.
ב. לא תשתנה.
ג. תקטן.
ד. לא ניתן לקבוע מה יקרה לצריכה הפרטית

שאלה

משק סגור עם ריבית קבועה נמצא בשיווי משקל באבטלה.
ידוע כי במשק ההשקעה לא תלויה בתוצר.
הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ולממן את התוספת להוצאה על-ידי מסים.
כתוצאה מכך:
א. התוצר יגדל וההשקעה תגדל.
ב. התוצר יגדל וההשקעה לא תשתנה.
ג. התוצר וההשקעה לא ישתנו.
ד. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

- משק סגור עם ריבית קבועה נמצא בשיווי משקל באבטלה.
ידוע כי במשק ההשקעה לא תלויה בתוצר.
הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ולממן את התוספת להוצאה על-ידי מסים.
בהמשך לשאלה קודמת, ניתן להסיק כי הצריכה הפרטית:
- תגדל.
 - לא תשתנה.
 - תקטן.
 - לא ניתן לקבוע מה יקרה לצריכה הפרטית

שאלה

- הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ב- B מיליון ש"ח בשנה.
כדי לממן את התוספת להוצאה הוחלט להעלות את המסים.
א. תארו את התרחשות במשק כתוצאה מכך והראו מה יקרה לתוצר ולהשקעה.
ב. כלכלן טען כי לא ניתן לקבוע מה יקרה להכנסה הפנויה (עליית התוצר מעלה אותה ועליית המסים מורידה אותה)
ולכן לא ניתן לקבוע מה יקרה לצריכה הפרטית.

שאלה

- להלן נתונים על משק סגור באבטלה, במיליוני ש"ח.
עקומת הצריכה הפרטית במשק נתונה על ידי:
$$C = 200 + 0.6Y_d$$

כאשר Y_d ההכנסה הפנויה ו- C הצריכה הפרטית.
עקומת ההשקעה במשק נתונה על-ידי:
$$I = 100 + 0.15Y$$

כאשר Y התוצר ו- I ההשקעה.
הצריכה הציבורית שווה ל- 200 מיליון ש"ח והממשלה אינה גובה מסים.
א. חשבו את הביקוש המצרפי, את המכפיל, את התוצר הלאומי של שיווי משקל, את הצריכה הפרטית ואת ההשקעה. הציגו בתרשים את עקומת הביקוש המצרפי והראו בעזרת קו עזר ששיפועו 1 את תוצר שיווי המשקל שחישבתם.
ב. אם בשנה שעברה התוצר במשק היה 1,800 מיליון ש"ח, מה קרה לתוצר ולתעסוקה השנה?

ג. נתון שהתוצר של תעסוקה מלאה הינו 2,500 מיליון ש"ח, חשבו את פער התוצר ואת הפער הדיפלציוני.

ד. הממשלה החליטה לנקוט במדיניות פיסקלית מרחיבה במטרה להביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

שר האוצר הציע להגדיל את הצריכה הציבורית ולממן את תוספת ההוצאה על ידי מכירת אג"ח לציבור.

חשבו את השינוי הדרוש בצריכה הציבורית שיביא להשגת המטרה ואת השינוי בצריכה הפרטית ובהשקעה שיתרחשו כתוצאה מכך.

ה. התעלמו מסעיף ד וענו על סעיף זה בהמשך לנתונים ולחישובים של סעיפים א-ג.

הניחו כי משקי הבית שינו את התנהגותם והם מעוניינים לצרוך 10 מיליון ש"ח יותר בכל רמה של הכנסה פנויה. מהי עקומת הצריכה הפרטית החדשה? חשבו את השינוי בתוצר של שיווי המשקל, את השינוי בהשקעה ואת השינוי בצריכה הפרטית.

ו. בהמשך לסעיף הקודם, כיצד יתכן שהתוצר גדל ביותר מ- 10 מיליון ש"ח? הסבירו.

שאלה

במשק סגור מסוים נתונות פונקציות ההתנהגות הבאות (במיליון ש"ח):

$$C = 1,540 + 0.6Y_d \quad \text{: הצריכה הפרטית}$$

$$I = 500 + 0.15Y \quad \text{: ההשקעה}$$

$$G=1,000 \quad \text{: הצריכה הציבורית}$$

הממשלה לא משקיעה ונתון כי הגירעון בתקציב הממשלה הוא 100.

כמו כן נתון שפער התוצר במשק הוא 240.

א. חשבו את סכום המסים נטו, את נוסחת עקומת הצריכה הפרטית כפונקציה של התוצר הלאומי, את נוסחת הביקוש המצרפי, את התוצר של שיווי המשקל, והציגו דוח מקורות ושימושים מפורט.

ב. שרת האוצר הציעה להגדיל את הצריכה הציבורית ולממן זאת על ידי הגדלת מסים בסכום שיביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

חשבו בכמה על הממשלה להגדיל את הצריכה הציבורית והמסים כדי להשיג את המטרה, ומה יהיה השינוי בצריכה הפרטית כתוצאה מיישום ההצעה.

ג. שרת הרווחה הציעה כי במקום שתי ההצעות הקודמות, הממשלה תגדיל את תשלומי ההעברה בסכום שיביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

חשבו בכמה על הממשלה להגדיל את תשלומי ההעברה כדי להשיג את המטרה, ומה יהיה השינוי בצריכה הפרטית כתוצאה מיישום ההצעה ומה יהיה השינוי בגירעון בתקציב הממשלה.

שאלה

להלן נתונים על משק סגור מסוים:

הנטייה השולית להשקיע שווה ל-0.15, הנטייה השולית לצרוך היא 0.75, במשק מוטל מס יחסי של 40% מהתוצר.

א. חשבו את המכפיל במשק אם לא היה מס יחסי וכאשר יש מס כזה. הסבירו את ההבדל.

ב. הניחו כי משקי הבית הגדילו את הצריכה הפרטית ב-100 מיליון ש"ח בכל רמה של הכנסה פנויה (יש מס יחסי).

חשבו את השינוי בתוצר, את השינוי במסים ואת השינוי גירעון של הממשלה שייגרמו כתוצאה מכך.

ג. מה קורה לגירעון של הממשלה ככל שהתוצר של משק גדול יותר? נסחו תשובה כללית.

ד. הניחו כי הגודל האוטונומי של עקומת ההשקעה במשק זה משתנה בתדירות גבוהה בהתאם למצב הביטחוני במשק וגורם לזעזועים ברמת התעסוקה.

באיזה משיטות המס – קבוע או יחסי הזעזועים בתעסוקה יהיו קטנים יותר? הסבירו תשובתכם.

שאלה

להלן נתונים על משק סגור באבטלה, במיליוני ש"ח.

עקומת הצריכה הפרטית במשק נתונה על ידי: $C = 150 + 0.6Y_d$

כאשר Y_d ההכנסה הפנויה ו- C הצריכה הפרטית.

עקומת ההשקעה במשק נתונה על-ידי: $I = 50 + 0.2Y$

כאשר Y התוצר ו- I ההשקעה.

הצריכה הציבורית שווה ל-200 מיליון ש"ח והממשלה אינה גובה מסים.

א. חשבו את הביקוש המצרפי, את המכפיל, את התוצר הלאומי של שיווי משקל, את הצריכה הפרטית ואת ההשקעה. הציגו בתרשים את עקומת הביקוש המצרפי והראו בעזרת קו עזר ששיפועו 1 את תוצר שיווי המשקל שחישבתם.

ב. אם בשנה שעברה התוצר במשק היה 1,800 מיליון ש"ח, מה קרה לתוצר ולתעסוקה השנה?

ג. נתון שהתוצר של תעסוקה מלאה הינו 2,500 מיליון ש"ח, חשבו את פער התוצר ואת הפער הדיפלציוני.

ד. הניחו כי הפירמות הגדילו את ההשקעה המתוכננת ב-10 מיליון ש"ח בכל רמה של תוצר. מהי עקומת ההשקעה החדשה? חשבו את השינוי בתוצר של שיווי המשקל, את השינוי בהשקעה ואת השינוי בצריכה הפרטית.

ה. בהמשך לסעיף הקודם, כיצד יתכן שהתוצר עלה ביותר מ-10 מיליון ש"ח? הסבירו.

שאלות מסכמות ליחידה 4 (ממ"ח 02)

שאלה

נתון שהתוצר של שיווי משקל הוא 500 ש"ח והמכפיל שווה ל- 4.
מכאן ניתן להסיק כי עקומת הביקוש המצרפי במשק היא:

שאלה

נתון שהתוצר של שיווי משקל הוא 1,000 ש"ח והמכפיל שווה ל- 5.
מכאן ניתן להסיק כי עקומת הביקוש המצרפי במשק היא:

שאלה

נתון שהתוצר של שיווי משקל הוא 5,000 ש"ח והמכפיל שווה ל- 5.
מכאן ניתן להסיק כי עקומת הביקוש המצרפי במשק היא:

שאלה

מכפיל ההכנסה הלאומית (K) גדול יותר ככל ש:

- הנטייה השולית להשקיע קטנה יותר.
- התוצר של תעסוקה מלאה קטן יותר.
- הנטייה השולית לצרוך גדולה יותר.
- הגודל האוטונומי של הביקוש המצרפי גדול יותר.
- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

מכפיל ההכנסה הלאומית (K) גדול יותר ככל ש:

- הנטייה השולית להשקיע קטנה יותר.
- שיעור המס היחסי גדול יותר.
- הנטייה השולית לצרוך גדולה יותר.
- הגודל האוטונומי של הביקוש המצרפי גדול יותר.
- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

 שאלה

מכפיל ההכנסה הלאומית (K) גדול יותר ככל ש:

- א. הנטייה השולית להשקיע גדולה יותר.
- ב. התוצר של תעסוקה מלאה קטן יותר.
- ג. הנטייה השולית לצרוך קטנה יותר.
- ד. הגודל האוטונומי של הביקוש המצרפי גדול יותר.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

 שאלה

כתוצאה משינוי בהתנהגות הפירמות מעוניינות להשקיע יותר בכל רמה של תוצר.

התוצר יגדל בשיעור גדול יותר ככל ש:

- א. שיעור המס היחסי נמוך יותר.
- ב. הגודל האוטונומי של הביקוש המצרפי במצב המוצא גדול יותר.
- ג. הנטייה השולית להשקיע קטנה יותר.
- ד. הנטייה השולית לצרוך קטנה יותר.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

 שאלה

כתוצאה משינוי בהתנהגות משקי הבית במשק גדלה הצריכה הפרטית בכל רמה של תוצר.

התוצר יגדל בשיעור גדול יותר ככל ש:

- א. הנטייה השולית להשקיע קטנה יותר.
- ב. הנטייה השולית לצרוך קטנה יותר.
- ג. שיעור המס היחסי גבוה יותר.
- ד. הגודל האוטונומי של הביקוש המצרפי במצב המוצא גדול יותר.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

 שאלה

כתוצאה משינוי בהתנהגות הפירמות והיזמים במשק גדלה ההשקעה בכל רמה של תוצר.

התוצר יגדל בשיעור גדול יותר ככל ש:

- א. הנטייה השולית להשקיע גדולה יותר.

- ב. הנטייה השולית לצרוך קטנה יותר.
ג. ההשקעה במצב המוצא גדולה יותר.
ד. הגודל האוטונומי של הביקוש המצרפי במצב המוצא גדול יותר.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

- בשנה שעברה נמצא משק בשיווי משקל בתעסוקה מלאה. כתוצאה משיפורים טכנולוגיים התוצר של תעסוקה מלאה בשנה זו גדול מזה שהיה בשנה שעברה. ידוע כי לא חל שינוי במרכיבי הביקוש המצרפי. מכאן ניתן להסיק כי:
- א. המשק יהיה בתעסוקה מלאה גם בשנה הנוכחית.
ב. התוצר, ההשקעה והצריכה הפרטית לא ישתנו.
ג. התוצר יגדל אך ההשקעה והצריכה הפרטית לא ישתנו.
ד. ההשקעה והצריכה הפרטית יגדלו.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

- בשנה שעברה נמצא משק בשיווי משקל בתעסוקה מלאה. כתוצאה מגידול בכמות ההון במשק (מכונות, מבני תעשייה וכו...) התוצר של תעסוקה מלאה בשנה זו גדול מזה שהיה בשנה שעברה. ידוע כי לא חל שינוי במרכיבי הביקוש המצרפי. מכאן ניתן להסיק כי:
- א. התוצר יגדל אך ההשקעה והצריכה הפרטית לא ישתנו.
ב. ההשקעה והצריכה הפרטית יגדלו.
ג. המשק יהיה בתעסוקה מלאה גם בשנה הנוכחית.
ד. התוצר, ההשקעה והצריכה הפרטית לא ישתנו.
ה. הן תשובה ג והן תשובה ד נכונות.

שאלה

- במשק מסוים ההשקעה אינה תלויה בתוצר. כתוצאה ממשבר עולמי משקי הבית החליטו להגדיל את החיסכון האישי בכל רמה של הכנסה פנויה. כתוצאה מכך:
- א. החיסכון יגדל והצריכה הפרטית תקטן.
ב. הן החיסכון והן הצריכה הפרטית יקטנו.
ג. החיסכון לא ישתנה והצריכה הפרטית תקטן.

ד. החיסכון יקטן והצריכה הפרטית לא תשתנה.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

בשיעור לכלכלה נשמעו המשפטים הבאים ע"י הסטודנטים:

משפט I – הנטייה השולית להשקיע שווה לשינוי בהשקעה הנובע משינוי של שקל אחד בתוצר.

משפט II - המכפיל שווה ליחס שבין תוצר שיווי המשקל לבין הגודל האוטונומי (החותך) של עקומת הביקוש המצרפי.

משפט III - הנטייה השולית לצרוך שווה לשינוי בצריכה הפרטית הנובע משינוי של שקל אחד בהכנסה הפנויה.

מה מהבאים נכון?

א. רק משפט I נכון.

ב. רק משפט II נכון.

ג. רק משפט III נכון.

ד. רק משפטים I ו-III נכונים.

ה. שלושת המשפטים נכונים.

שאלה

בשיעור לכלכלה נשמעו המשפטים הבאים ע"י הסטודנטים:

משפט I – עלייה של שקל אחד בתוצר תגדיל את ההשקעה ב-MPI שקלים (כלומר, בנטייה השולית להשקיע).

משפט II - המכפיל שווה ליחס שבין תוצר שיווי המשקל לבין הגודל האוטונומי (החותך) של עקומת הביקוש המצרפי.

משפט III - הנטייה השולית לצרוך מוגדרת כשינוי בצריכה הפרטית הנובע משינוי של שקל אחד בהכנסה הפנויה.

מה מהבאים נכון?

א. רק משפט I נכון.

ב. רק משפט II נכון.

ג. רק משפט III נכון.

ד. רק משפטים I ו-III נכונים.

ה. שלושת המשפטים נכונים.

שאלה

בשיעור לכלכלה נשמעו המשפטים הבאים ע"י הסטודנטים:

משפט I – הנטייה השולית להשקיע שווה לשינוי בהשקעה הנובע משינוי של שקל אחד בהכנסה הפנויה.

משפט II - המכפיל שווה ליחס שבין תוצר שיווי המשקל לבין הגודל האוטונומי (החותך) של עקומת הביקוש המצרפי.

משפט III - הנטייה השולית לצרוך שווה לשינוי בצריכה הפרטית הנובע משינוי של שקל אחד בהכנסה הפנויה.

מה מהבאים נכון?

א. רק משפט I נכון.

ב. רק משפט II נכון.

ג. רק משפטים II ו-III נכונים.

ד. רק משפטים I ו-II נכונים.

ה. שלושת המשפטים נכונים.

שאלה

בשיעור לכלכלה נשמעו המשפטים הבאים ע"י הסטודנטים:

משפט I – עלייה של שקל אחד בתוצר תגדיל את ההשקעה ב-MPI שקלים (כלומר, בנטייה השולית להשקיע).

משפט II - המכפיל שווה ליחס שבין תוצר שיווי המשקל לבין הגודל האוטונומי (החותך) של עקומת הביקוש המצרפי.

משפט III - הנטייה השולית לצרוך מוגדרת כשינוי בצריכה הפרטית הנובע משינוי של שקל אחד בתוצר תעסוקה מלאה.

מה מהבאים נכון?

א. רק משפט I נכון.

ב. רק משפט II נכון.

ג. רק משפט III נכון.

ד. רק משפטים I ו-II נכונים.

ה. שלושת המשפטים נכונים.

שאלה

משק נמצא בשיווי משקל בתוצר של 500 ש"ח וסכום המסים שהממשלה גובה מסתכם ב- 25 ש"ח.

כלכלנים הציעו לשנות את שיטת המס למס יחסי של 5% מהתוצר.

כתוצאה מיישום ההצעה:

א. המכפיל יקטן והתוצר יקטן.

ב. המכפיל יגדל והתוצר יגדל.

ג. המכפיל יקטן אך התוצר לא ישתנה.

ד. לא ניתן לדעת מה יקרה למכפיל ולתוצר.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק נמצא בשיווי משקל בתוצר של 10,000 ש"ח וסכום המסים שהממשלה גובה מסתכם ב- 1,000 ש"ח.

כלכלנים הציעו לשנות את שיטת המס למס יחסי של 10% מהתוצר.

כתוצאה מיישום ההצעה:

א. המכפיל יקטן והתוצר יקטן.

ב. המכפיל יגדל והתוצר יגדל.

ג. המכפיל יקטן אך התוצר לא ישתנה.

ד. לא ניתן לדעת מה יקרה למכפיל ולתוצר.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק נמצא בשיווי משקל בתוצר של 1,000 ש"ח וסכום המסים שהממשלה גובה מסתכם ב- 100 ש"ח.

כלכלנים הציעו לשנות את שיטת המס למס יחסי של 10% מהתוצר.

כתוצאה מיישום ההצעה:

א. המכפיל יקטן והתוצר יקטן.

ב. המכפיל יגדל והתוצר יגדל.

ג. המכפיל יקטן אך התוצר לא ישתנה.

ד. לא ניתן לדעת מה יקרה למכפיל ולתוצר.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק נמצא בשיווי משקל באבטלה. לאור לחץ ציבורי הממשלה החליטה להגדיל את תשלומי ההעברה ולממן זאת על-ידי מכירת אג"ח לציבור. כתוצאה מכך:

א. התוצר, הצריכה הפרטית וההשקעה יגדלו.

ב. הצריכה הפרטית תגדל אך לא ברור מה יקרה להשקעה ולתוצר.

ג. התוצר יגדל אך לא ברור מה יקרה לצריכה הפרטית ולהשקעה.

ד. הצריכה הפרטית והתוצר יגדלו ולא יהיה שינוי בהשקעה.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

כתוצאה מציפיות לשיפור במצב הכלכלי משקי הבית החליטו להקטין את החיסכון האישי בכל רמה של הכנסה פנויה.

כתוצאה מכך:

א. החיסכון יגדל והצריכה הפרטית לא תשתנה.

ב. הן החיסכון והן הצריכה הפרטית יגדלו.

ג. החיסכון יקטן והצריכה הפרטית לא תשתנה.

ד. החיסכון לא ישתנה והצריכה הפרטית תגדל.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק נמצא בשיווי משקל באבטלה. הגודל האוטונומי של עקומת ההשקעה משתנה בתדירות גבוהה בהתאם למצב הביטחוני במשק וגורם לזעזועים ברמת התעסוקה.

במצב המוצא יש במשק מס קבוע. בדיון במשרד האוצר נשקלת אפשרות לרפורמה בשיטת המסוי כך שהמס יהיה מס יחסי (אחוז קבוע מהתוצר). הניחו כי שיעור המס ייקבע כך שסכום המס ברמת התוצר הנוכחית יהיה שווה בשתי השיטות.

איזה מהטענות הבאות נכונה?

א. הזעזועים ברמת התעסוקה אינם מושפעים משיטת המס.

ב. הזעזועים ברמת התעסוקה גדולים יותר בשיטת המס היחסי לעומת המס הקבוע.

ג. שיטת המס משפיעה על עוצמת הזעזועים בתעסוקה, אך לא ניתן לדעת באיזו מהשיטות הם יהיו קטנים יותר.

ד. הזעזועים ברמת התעסוקה גדולים יותר בשיטת המס הקבוע לעומת שיטת המס היחסי.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

מכפיל ההכנסה הלאומית (K) גדול יותר ככל ש:

א. הנטייה השולית להשקיע קטנה יותר.

ב. שיעור המס היחסי גדול יותר.

ג. הנטייה השולית להוציא מהתוצר גדולה יותר.

ד. הגודל האוטונומי של הביקוש המצרפי גדול יותר.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

בשנה שעברה נמצא משק בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. כתוצאה משיפורים טכנולוגיים התוצר של תעסוקה מלאה בשנה זו גדול מזה שהיה בשנה שעברה. ידוע כי לא חל שינוי במרכיבי הביקוש המצרפי. מכאן ניתן להסיק כי:

א. התוצר יגדל אך ההשקעה והצריכה הפרטית לא ישתנו.

ב. ההשקעה והצריכה הפרטית יגדלו.

ג. המשק יהיה בתעסוקה מלאה גם בשנה הנוכחית.

ד. התוצר, ההשקעה והצריכה הפרטית לא ישתנו.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

כתוצאה ממשבר עולמי משקי הבית החליטו להגדיל את החיסכון האישי בכל רמה של הכנסה פנויה.

כתוצאה מכך:

א. החיסכון יגדל והצריכה הפרטית תקטן.

ב. הן החיסכון והן הצריכה הפרטית יקטנו.

ג. החיסכון לא ישתנה והצריכה הפרטית תקטן.

ד. החיסכון יקטן והצריכה הפרטית לא תשתנה.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

- בשיעור לכלכלה נשמעו המשפטים הבאים ע"י הסטודנטים. מה מהם נכון:
- א. הנטייה השולית להשקיע שווה לשינוי בהשקעה הנובע משינוי של שקל אחד בהכנסה הפנויה.
- ב. המכפיל שווה ליחס שבין תוצר שיווי המשקל לבין הגודל האוטונומי (החותך) של עקומת הביקוש המצרפי.
- ג. הנטייה השולית להוציא שווה לשינוי בצריכה הפרטית הנובע משינוי של שקל אחד במסים.
- ד. הנטייה השולית לצרוך שווה לשינוי בצריכה הפרטית הנובע משינוי של שקל אחד בתוצר.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

- ידועים הנתונים הבאים על משק מסוים:
- התוצר של תעסוקה מלאה הוא 2,300 ש"ח.
- הנטייה השולית להוציא היא 0.8.
- גודל הפער הדפלציוני הוא 50 ש"ח.
- מנתונים אלה ניתן להסיק כי:
- א. $AD_0 = 460 + 0.8Y$
- ב. $AD = 2,050 + 0.8Y$
- ג. התוצר של שיווי משקל שווה 2,250 ש"ח
- ד. התוצר של שיווי משקל שווה 2,050 ש"ח
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה

- משק נמצא בשיווי משקל באבטלה. הגודל האוטונומי של עקומת ההשקעה משתנה בתדירות גבוהה בהתאם למצב הביטחוני במשק וגורם לזעזועים ברמת התעסוקה.
- במצב המוצא יש במשק מס קבוע. בדיון במשרד האוצר נשקלת אפשרות לרפורמה בשיטת המסוי כך שהמס יהיה מס יחסי (אחוז קבוע מהתוצר). הניחו כי שיעור המס ייקבע כך שסכום המס ברמת התוצר הנוכחית יהיה שווה בשתי השיטות.
- איזה מהטענות הבאות נכונה?

- א. שיטת המס משפיעה על עוצמת הזעזועים בתעסוקה, אך לא ניתן לדעת באיזו מהשיטות הם יהיו קטנים יותר.
- ב. הזעזועים ברמת התעסוקה גדולים יותר בשיטת המס הקבוע לעומת שיטת המס היחסי.
- ג. הזעזועים ברמת התעסוקה אינם מושפעים משיטת המס.
- ד. הזעזועים ברמת התעסוקה גדולים יותר בשיטת המס היחסי לעומת המס הקבוע.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

מכפיל ההכנסה הלאומית (K) גדול יותר ככל ש:

- א. הנטייה השולית להשקיע קטנה יותר.
- ב. התוצר של תעסוקה מלאה קטן יותר.
- ג. הנטייה השולית לצרוך קטנה יותר.
- ד. שיעור המס היחסי נמוך יותר.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

כתוצאה משינוי בהתנהגות משקי הבית במשק גדלה הצריכה הפרטית בכל רמה של תוצר.

התוצר יגדל בשיעור גדול יותר ככל ש:

- א. הנטייה השולית להשקיע גדולה יותר.
- ב. הנטייה השולית לצרוך קטנה יותר.
- ג. שיעור המס היחסי גבוה יותר.
- ד. הגודל האוטונומי של הביקוש המצרפי במצב המוצא גדול יותר.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

נתון שהתוצר של שיווי משקל הוא 10,000 ש"ח והמכפיל שווה ל-5.

מכאן ניתן להסיק כי עקומת הביקוש המצרפי במשק היא:

שאלה

ידועים הנתונים הבאים על משק מסוים:

הנטייה השולית לצרוך היא 0.6 , הנטייה השולית להשקיע שווה ל- 0.15 ופער התוצר הוא 100 ש"ח.

הממשלה רוצה להביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה על ידי העלאת הצריכה הציבורית ומימון ההוצאה על ידי מכירת אג"ח לציבור.

מכאן ניתן להסיק כי:

השינוי הדרוש בצריכה הציבורית: _____

הצריכה הפרטית תגדל ב- _____ או שאין מספיק נתונים כדי לחשב את השינוי בצריכה הפרטית.

שאלה

מכפיל ההכנסה הלאומית (K) גדול יותר ככל ש:

הנטייה השולית להשקיע קטנה יותר.

התוצר של תעסוקה מלאה גדול יותר.

הנטייה השולית לצרוך גדולה יותר.

שיעור המס היחסי גדול יותר.

כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

כתוצאה משינוי בהתנהגות המשקיעים גדלה ההשקעה בכל רמה של תוצר.

התוצר יגדל בשיעור גדול יותר ככל ש:

א. הנטייה השולית להשקיע קטנה יותר.

ב. הנטייה השולית לצרוך קטנה יותר.

ג. שיעור המס היחסי נמוך יותר.

ד. הגודל האוטונומי של הביקוש המצרפי במצב המוצא גדול יותר.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

נתון שהתוצר של שיווי משקל הוא 10,000 ש"ח והמכפיל שווה ל- 8.

מכאן ניתן להסיק כי עקומת הביקוש המצרפי במשק היא:

שאלה

כתוצאה מיציאה ממשבר הקורונה משקי הבית החליטו להקטין את החיסכון האישי בכל רמה של הכנסה פנויה.

הניחו כי במשק זה ההשקעה אינה תלויה בתוצר. כתוצאה מכך:

- א. החיסכון יגדל והצריכה הפרטית תקטן.
- ב. הן החיסכון והן הצריכה הפרטית יקטנו.
- ג. החיסכון לא ישתנה והצריכה הפרטית תגדל.
- ד. החיסכון יקטן והצריכה הפרטית תגדל.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

ידועים הנתונים הבאים על משק מסוים:

התוצר של תעסוקה מלאה הוא 4,600 ש"ח.

הנטיה השולית להוציא היא 0.8.

גודל הפער הדפלציוני הוא 100 ש"ח.

מנתונים אלה ניתן להסיק כי:

א. $AD_0 = 920 + 0.8Y$

ב. $AD = 2,050 + 0.8Y$

ג. התוצר של שיווי משקל שווה 4,500 ש"ח

ד. התוצר של שיווי משקל שווה 5,100 ש"ח

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות

יחידה 5: הכסף במשק ומערכת הבנקאות במשק

מערכת הבנקאות במשק השחקנים במשק ומושגים בסיסיים

הבנק המרכזי מעמיד לרשותנו – הציבור, כמות בסיסית של כסף שנקראת "בסיס הכסף". נניח שהציבור המקבל את בסיס הכסף מחליט כמה להחזיק במזומן לצרכיו השוטפים – מב"צ, ואת היתר מפקיד כחסכון בבנק מסחרי. הבנק המסחרי מתייחס לחסכון של הציבור כאל "רזרבות" שעל בסיסן הבנק מעניק אשראי ומפיק רוחים.

השחקנים במשק: בנק מרכזי, בנקים מסחריים והציבור

בסיס הכסף B – סך הכסף הפיזי במשק. **בסיס הכסף = מב"צ + רזרבה של הבנקים.**

מב"צ CA – כמה כסף יש עלינו בארנק, בתיק בכיס. מזומן שהפרטים מחזיקים בידיהם, זהו הכסף הפיזי.

רזרבות RZ – המזומן שהופקד בבנקים ומצוי בבנקים עצמם, מזומן בידי הבנקים, או הופק ע"י הבנקים בבנק המרכזי.

פיקדונות עו"ש D – (עובר ושב) פקדונות שיש לנו בבנקים, שהציבור מחזיק בבנקים.

יתרות זכות העומדות לידי הציבור בבנקים לשימוש וקנייה. (לא כסף פיזי)

כמות הכסף במשק M – מזומנים בידי הציבור + פיקדונות עו"ש.

סך היתרות לתשלום המצויות בידי הציבור שזה בעצם המב"צ, רזרבות והאשראי/הלוואות

כמות הכסף M = כמות אמצעי התשלום = מב"צ + רזרבות + הלוואות = **כמות הכסף = מב"צ + עו"ש**

הלוואות של הבנקים לציבור LO – אשראי שהבנקים נותנים לציבור (הלוואה, משכנתא, אוברדרפט וכו)

יחס רזרבה R – כדי למנוע מצב שבו הבנק המסחרי יעניק יותר מדי אשראי ויסכן את

יציבותו, קובע הבנק המרכזי את יחס הרזרבות המינימלי $R = \frac{\text{רזרבות}}{\text{עו"ש}}$.

יחס הרזרבה קובע כמה רזרבות צריך הבנק המסחרי לשמור ביחס להתחייבויות/עו"ש שלקח על עצמו.

מכפיל הפיקדונות – שווה ל 1 חלקי יחס הרזרבה עו"ש.

הלוואות/אשראי – ההפרש בין העו"ש העומדים לרשות הציבור לבי הרזרבות. זה Plug Number.

פקדונות עו"ש = רזרבות X מכפיל פקדונות עו"ש $\left(\frac{1}{R}\right)$

אשראי = רזרבות X מכפיל אשראי $\left(\frac{1}{R} - 1\right)$

מאזן של בנק – הוא סיכום כל נכסיו והתחייבויותיו של הבנק.

נכס – הוא כל רכוש שבבעלות הבנק (בקורס זה -רזרבות, הלוואות)
התחייבויות של בנקים – הם תשלומים שהבנק חייב לאחרים (פקדונות עו"ש)
הלוואה מוניטרית – הלוואה שהבנק המרכזי נותן לבנקים אחרים
ריבית מוניטרית – היא ריבית על ההלוואה שהבנק המרכזי מלווה לבנק המסחרי

התחייבויות	נכסים
עו"ש	רזרבות הלוואות

✓ איך הבנקים מייצרים כסף?

✓ מקרה 1: מצב שבו קיים בנק אחד וסניף אחד

יחס רזרבה – R – היחס שקיים בין הרזרבות של הבנק לבין פקדונות העו"ש שלו.
 כדי למנוע מצב שבו הבנק המסחרי יעניק יותר מדי אשראי ויסכן את יציבותו,
 קובע הבנק המרכזי את יחס הרזרבות המינימלי

$$R = \frac{RZ}{D}$$

✓ מקרה 2: מצב שבו קיים הרבה בנקים והרבה סניפי בנקים

מניחים 2 הנחות

- (1) כל בנק שומר על יחס רזרבה נדרש על פי החוק
- (2) כל לקוח שמקבל הלוואה מפקיד אותה בבנק כלשהו.

✓ מאזן מאוחד של כל הבנקים

מכפיל הפקדונות אומר פי כמה אני אכפיל את הרזרבות כדי לקבל את העושה
 הוא הביטוי שבו יש לכפול את ההפקדה המקורית כדי לחשב את סך פקדונות העושה שיווצרו
 במשק.

כללי העבודה:

כל הפקדה או משיכה מבטאים ברזרבות.

$$\frac{1}{R} = \text{מחשבים את מכפיל הפקדונות}$$

כופלים את הרזרבות במכפיל ומקבלים את העו"ש

הלוואות זה מספר מאזן

שאלה

במערכת הבנקאית של משק נתון שיחס הרזרבה הוא 0.2 , בסיס הכסף הוא 300 ש"ח והמזומן בידי הציבור 180 ש"ח.

מכאן ניתן להסיק כי:

הלוואות הבנקים הן _____ ש"ח , כמות הכסף היא _____ ש"ח והרזרבות הן _____ ש"ח.

שינוי במזומן שהציבור מחזיק עירוי פנימי

עירוי פנימי הוא שינוי בכמות המזומנים שבידי הציבור.

עירוי פנימי חיובי – מתרחש כשהציבור מקטין את כמות המזומנים שבידיו (הפקדת כסף)

עירוי פנימי שלילי – מתרחש כשהציבור מגדיל את כמו תהמזומנים שבידיו (משיכת כסף)

שינוי של בסיס הכסף עירוי חיצוני

עירוי חיצוני הוא שינוי של בסיס הכסף. התערבות הממשלה או הבנק המרכזי בכמות הכסף.

עירוי חיצוני חיובי – מתרחש כשבסיס הכסף גדל

עירוי חיצוני שלילי – מתרחש כשבסיס הכסף יורד.

עירוי חיצוני מתרחש רק כתוצאה מפעולות של הבנק המרכזי ומכיוון שמדובר על בסיס הכסף זה לא כולל את שינוי יחס הרזרבות.

$$B = CA + RZ$$

$$M = CA + D$$

עירוי חיצוני – צורות תשלום

(1) תשלום מהרזרבות – ברירת מחדל בקורס.

נניח שהמב"צ יחס הרזרבה R קבועים וישתנו רק אם נאמר במפורש.

$$\Delta m = \text{עירוי חיצוני } X \text{ מכפיל הפקדונות}$$

(2) תשלום מהמב"צ – רק אם נאמר במפורש.

אין שינוי ברזרבות הבנק המסחרי ולכן אין שינוי במאזן הבנק ובעוש.

$$\Delta m = \text{עירוי חיצוני}$$

השינוי בכמות הכסף שווה בדיוק לעירוי, מכיוון שאין פעולה של מכפיל.

(3) שמירה על יחס קבוע בין פקדונות עו"ש למב"צ. התשלום יבוצע בחלקו מהרזרבות ובחלקו מהמב"צ

שאלה

אם כל הלקוחות של בנק מסוים יבקשו בו-זמנית למשוך את כספם אזי:

א. הבנק יוכל לשלם לכולם בתנאי שאין לו גירעון ברזרבות.

ב. הבנק יוכל לשלם לכולם גם אם יש לו גירעון ברזרבות.

ג. הבנק יוכל לשלם לכולם רק אם המאזן שלו מאוזן, כלומר הנכסים שווים להתחייבויות.

ד. הבנק יוכל לשלם לכולם אם הוא הבנק היחיד במשק.

ה. הבנק לא יוכל לשלם לכולם.

✓ כיצד הבנק המרכזי משפיע על כמות הכסף במשק M

✓ קניה או מכירה של אג"ח

קניית אג"ח מהציבור מגדילה את כמות הכסף.

הבנק המרכזי מקבל אג"ח ומשלם לציבור כסף. יש יותר כסף במשק ולכן $M \uparrow$

מכירת אג"ח לציבור מקטינה את כמות הכסף.

הציבור מקבל אג"ח ומשלם לבנק המרכזי כסף. יש פחות כסף במשק ולכן $M \downarrow$

✓ קניה או מכירה של מט"ח

קניית מט"ח מהציבור מגדילה את כמות הכסף.

הבנק המרכזי מקבל מט"ח ומשלם לציבור בשקלים. יש יותר שקלים במשק ולכן $M \uparrow$

מכירת מט"ח לציבור מקטינה את כמות הכסף.

הציבור מקבל מט"ח ומשלם לבנק המרכזי בשקלים. יש פחות שקלים במשק ולכן $M \downarrow$

✓ מתן הלוואות לממשלה

כשהבנק המרכזי מלווה כסף לממשלה,

הממשלה משתמשת בו למימון הוצאותיה: משכורות, קניות מפירמות

כלומר הכסף מוזרם למשק

ממשלה לווה כסף כדי לממן את הוצאותיה

הממשלה מזרימה את הכסף למשק ולכן $M \uparrow$

✓ מתן הלוואות לבנקים המסחריים

הלוואה מוניטרית היא הלוואה שהבנק המסחרי מקבל מהבנק המרכזי.

הכסף מההלוואה נכנס לרזרבות של הבנקים ולכן זה מזרים כסף למשק. $M \uparrow$

✓ שינוי הריבית המוניטרית

ריבית מוניטרית היא ריבית על הלוואה שהבנק המרכזי מלווה לבנקים המסחריים.

נניח שהבנק המרכזי הוריד את הריבית המוניטרית אז הבנקים המסחריים יקחו יותר הלוואות וזה יגרום

רזרבות $\uparrow M \leq$ עו"ש $\uparrow M \leq$

✓ שינוי ביחס הרזרבה (משתנה רק את M)

שינוי ביחס הרזרבה בלבד אינו משנה את בסיס הכסף, הרזרבות והמב"צ אך הוא משפיע על הפיקדונות, הלוואות וכמות הכסף.

כאשר יחס הרזרבה קטן פיקדונות עו"ש גדלים גם ההלוואות וכמות הכסף ולהפך כאשר יחס הרזרבה גדל.

$M \downarrow \leq \downarrow$ עו"ש $\leq \downarrow$ פקדונות $\leq R \uparrow$

קיים יחס הפוך בין יחס הרזבות ל

אמצעים העומדים לרשות הבנק המרכזי לשינוי כמות הכסף

$\downarrow M$

פעולות המקטינות את כמות הכסף

מדיניות מוניטרית מצמצמת/מרסנת

מכירת/הנפקת אג"ח

מכירת מט"ח לציבור

הגדלת יחס רזרבה

העלאת ריבית מוניטרית

$\uparrow M$

פעולות המגדילות את כמות הכסף

מדיניות מוניטרית מרחיבה

קניית/פדיון אג"ח

קניית מט"ח מהציבור

הקטנת יחס רזרבה

הורדת ריבית מוניטרית

שאלה

כמות הכסף שווה ל:

א. הסכום של הרזבות של הבנקים וההלוואות של הבנקים לציבור.

ב. הסכום של בסיס הכסף וההלוואות של הבנקים לציבור.

ג. הסכום של הרזבות של הבנקים והמזומן שבידי הציבור.

ד. הסכום של פיקדונות העו"ש והרזבות של הבנקים.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:

המזומן שבידי הציבור- 200 ש"ח, הרזרבות- 600 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 2,600 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 1,800 ש"ח.
הבנק המרכזי קנה אג"ח מהציבור בסכום של 100 ש"ח. כתוצאה מכך:
כמות הכסף לא תשתנה/תהיה/תקטן/תגדל ב- _____ ש"ח ,
הלוואות הבנקים יהיו/יקטנו/יגדלו ב- _____ ש"ח
ובסיס הכסף לא ישתנה/יהיה/יקטן/יגדל ב- _____ ש"ח.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:
המזומן שבידי הציבור- 200 ש"ח, הרזרבות- 600 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 2,600 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 1,800 ש"ח.
הציבור הקטין את סכום המזומן שבידיו ב- 100 ש"ח. כתוצאה מכך:
כמות הכסף לא תשתנה/תהיה/תקטן/תגדל ב- _____ ש"ח ,
הלוואות הבנקים יהיו/יקטנו/יגדלו ב- _____ ש"ח
ובסיס הכסף לא ישתנה/יהיה/יקטן/יגדל ב- _____ ש"ח.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:
המזומן שבידי הציבור- 200 ש"ח, הרזרבות- 600 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 2,600 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 1,800 ש"ח.
הבנק המרכזי שינה את יחס הרזרבה המינימלי ל- $\frac{1}{3}$. כתוצאה מכך:
א. כמות הכסף לא תשתנה.
ב. הלוואות הבנקים לציבור יגדלו ב- 600 ש"ח.
ג. כמות הכסף תגדל.
ד. הלוואות הבנקים לציבור יקטנו ובסיס הכסף יקטן.
ה. כמות הכסף תקטן ב- 600 ש"ח.

שאלות מסכמות ליחידה 5 (ממ"ח 02)

שאלה

במערכת הבנקאית של משק נתון שיחס הרזרבה הוא 0.2, בסיס הכסף הוא 300 ש"ח והמזומן בידי הציבור 180 ש"ח.

מכאן ניתן להסיק כי:

הלואאות הבנקים הן _____ ש"ח, כמות הכסף היא _____ ש"ח והרזרבות הן _____ ש"ח.

שאלה

במערכת הבנקאית של משק נתון שבסיס הכסף הוא 1,000 ש"ח, כמות הכסף היא 2,000 ש"ח והמזומן בידי הציבור הוא 500 ש"ח.

מכאן ניתן להסיק כי:

הלואאות הבנקים הן _____ ש"ח, יחס הרזרבה _____ ש"ח והרזרבות _____ ש"ח.

שאלה

במערכת הבנקאית של משק נתון שכמות הכסף הוא 78 ש"ח, בסיס הכסף היא 30 ש"ח והמזומן בידי הציבור הוא 18 ש"ח.

מכאן ניתן להסיק כי:

הלואאות הבנקים הן _____ ש"ח, יחס הרזרבה _____ ש"ח והרזרבות _____ ש"ח.

שאלה

במערכת הבנקאית של משק נתון שבסיס הכסף הוא 1,000 ש"ח, כמות הכסף היא 3,000 ש"ח ויחס הרזרבה הוא 0.2.

מכאן ניתן להסיק כי:

הלואאות הבנקים הן _____ ש"ח, הרזרבות הן _____ ש"ח והמזומן בידי הציבור הוא _____ ש"ח.

שאלה

אם כל הלקוחות של בנק מסוים יבקשו בו-זמנית למשוך את כספם אזי:

א. הבנק יוכל לשלם לכולם בתנאי שאין לו גירעון ברזרבות.

ב. הבנק יוכל לשלם לכולם גם אם יש לו גירעון ברזרבות.

ג. הבנק יוכל לשלם לכולם רק אם המאזן שלו מאוזן, כלומר הנכסים שווים להתחייבויות.

ד. הבנק יוכל לשלם לכולם אם הוא הבנק היחיד במשק.

ה. הבנק לא יוכל לשלם לכולם.

 שאלה

כמות הכסף שווה ל:

- א. הסכום של הרזרבות של הבנקים וההלוואות של הבנקים לציבור.
- ב. הסכום של בסיס הכסף וההלוואות של הבנקים לציבור.
- ג. הסכום של הרזרבות של הבנקים והמזומן שבידי הציבור.
- ד. הסכום של פיקדונות העו"ש והרזרבות של הבנקים.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

 שאלה

- במערכת הבנקאות של המשק נתון כי יחס הרזרבה המינימלי שווה ל- 0.2.
- עקב התמוטטות אחד הבנקים במשק חלה ירידה בביטחון הציבור בבנקים, ולכן הציבור הגדיל את כמות המזומן שהוא מחזיק ב- 10,000 ש"ח.
- הבנק המרכזי מעוניין לשמור על כמות הכסף ללא שינוי. איזו מדיניות תביא לתוצאה זו?
- א. קניית אג"ח מהציבור ב- 10,000 ש"ח.
 - ב. קניית אג"ח מהציבור ב- 8,000 ש"ח.
 - ג. הקטנת יחס הרזרבה הדרוש כנגד פיקדונות בבנק ל- 0.1.
 - ד. מכירת אג"ח לציבור ב- 10,000 ש"ח.
 - ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

 שאלה

- הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:
- המזומן שבידי הציבור- 200 ש"ח, הרזרבות- 600 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 2,600 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 1,800 ש"ח.
- הבנק המרכזי קנה אג"ח מהציבור בסכום של 100 ש"ח. כתוצאה מכך:
- כמות הכסף לא תשתנה/תהיה/תקטן/תגדל ב- _____ ש"ח ,
- הלוואות הבנקים יהיו/יקטנו/יגדלו ב- _____ ש"ח
- ובסיס הכסף לא ישתנה/יהיה/יקטן/יגדל ב- _____ ש"ח.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:
המזומן שבידי הציבור- 200 ש"ח, הרזרבות- 600 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 2,600 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 1,800 ש"ח.
הציבור הקטין את סכום המזומן שבידיו ב- 100 ש"ח. כתוצאה מכך:
כמות הכסף לא תשתנה/תהיה/תקטן/תגדל ב- _____ ש"ח ,
הלוואות הבנקים יהיו/יקטנו/יגדלו ב- _____ ש"ח
ובסיס הכסף לא ישתנה/יהיה/יקטן/יגדל ב- _____ ש"ח.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:
המזומן שבידי הציבור- 200 ש"ח, הרזרבות- 600 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 2,600 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 1,800 ש"ח.
הבנק המרכזי שינה את יחס הרזרבה המינימלי ל- $\frac{1}{3}$. כתוצאה מכך:
א. כמות הכסף לא תשתנה.
ב. הלוואות הבנקים לציבור יגדלו ב- 600 ש"ח.
ג. כמות הכסף תגדל.
ד. הלוואות הבנקים לציבור יקטנו ובסיס הכסף יקטן.
ה. כמות הכסף תקטן ב- 600 ש"ח.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:
המזומן שבידי הציבור- 200 ש"ח, הרזרבות- 600 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 2,600 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 1,800 ש"ח.
הציבור הקטין את המזומן שבידיו ב- 100 ש"ח ובמקביל הבנק המרכזי ביצע שינוי בבסיס
הכסף במטרה שכמות הכסף לא תשתנה. מכאן ניתן להסיק כי:
א. יתכן שהשינוי הוא קניית אג"ח מהציבור.
ב. יתכן שהשינוי הוא הפחתה של יחס הרזרבה.
ג. יתכן שהשינוי הוא הפחתת הריבית המוניטרית.
ד. לא נדרש שינוי כי פעולת הציבור לא משפיעה על כמות הכסף.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:
המזומן שבידי הציבור- 200 ש"ח, הרזרבות- 600 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 2,600 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 1,800 ש"ח.
הציבור הקטין את המזומן שבידיו ב- 100 ש"ח ובמקביל הבנק המרכזי ביצע עירוי חיצוני כך
שכמות הכסף לא תשתנה. מכאן ניתן להסיק כי:
א. העירוי החיצוני יכול להיות קניית אג"ח מהציבור.
ב. העירוי החיצוני יכול להיות העלאת של יחס הרזרבה.
ג. העירוי החיצוני יכול להיות הפחתת הריבית המוניטרית.
ד. העירוי החיצוני יכול להיות מכירת אג"ח לציבור.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:
המזומן שבידי הציבור- 200 ש"ח, הרזרבות- 600 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 2,600 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 1,800 ש"ח.
הציבור הקטין את המזומן שבידיו ב- 100 ש"ח ובמקביל הבנק המרכזי ביצע עירוי חיצוני כך
שכמות הכסף לא תשתנה. כתוצאה משני השינויים:
הרזרבות לא תשתנה/יהיו/יקטנו/יגדלו ב- _____ ש"ח,
ההלוואות לא ישתנו/יהיו/יקטנו/יגדלו ב- _____ ש"ח
בסיס הכסף לא ישתנה/יהיה/יקטן/יגדל ב- _____ ש"ח.
ויחול עירוי חיצוני של _____ ש"ח.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:
המזומן שבידי הציבור- 200 ש"ח, הרזרבות- 600 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 2,600 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 1,800 ש"ח.
הציבור הקטין את המזומן שהוא מחזיק ב- 100 ש"ח והבנק המרכזי שינה את כמות האג"ח
שהוא מוכר כך שכמות הכסף לא תשתנה.
כתוצאה משתי הפעולות:
הרזרבות לא תשתנה/יהיו/יקטנו/יגדלו ב- _____ ש"ח,
ההלוואות לא ישתנו/יהיו/יקטנו/יגדלו ב- _____ ש"ח
ובסיס הכסף לא ישתנה/יהיה/יקטן/יגדל ב- _____ ש"ח.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:
המזומן שבידי הציבור- 200 ש"ח, הרזרבות- 600 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 2,600 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 1,800 ש"ח.
הציבור הגדיל את המזומן שבידיו ב- 100 ש"ח ובמקביל הבנק המרכזי קנה אג"ח מהציבור
ב- 100 ש"ח. כתוצאה משני שינויים אלה:
א. כמות הכסף לא תשתנה ש"ח אך מאזן הבנקים המסחריים ישתנה
ב. כמות הכסף תקטן והרזרבות יגדלו.
ג. כמות הכסף תגדל ב- 100 ש"ח ולא יהיה שינוי במאזן הבנקים המסחריים.
ד. כמות הכסף תקטן ב- 100 ש"ח ולא יהיה שינוי במאזן הבנקים המסחריים.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:
המזומן שבידי הציבור- 200 ש"ח, הרזרבות- 600 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 2,600 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 1,800 ש"ח.
הבנק המרכזי שינה את יחס הרזרבה המינימלי ל- $\frac{1}{3}$. כתוצאה מכך:
א. כמות הכסף לא תשתנה.
ב. הלוואות הבנקים לציבור יגדלו ב- 600 ש"ח.
ג. כמות הכסף תגדל.
ד. הלוואות הבנקים לציבור יקטנו ובסיס הכסף יקטן.
ה. כמות הכסף תקטן ב- 600 ש"ח.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:
המזומן שבידי הציבור- 2,000 ש"ח, הרזרבות- 6,000 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 26,000 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 18,000 ש"ח.
הבנק המרכזי קנה אג"ח מהציבור בסכום של 100 ש"ח. כתוצאה מכך:
כמות הכסף לא תשתנה/תהיה/תקטן/תגדל ב- _____ ש"ח,
הלוואות הבנקים יהיו/יקטנו/יגדלו ב- _____ ש"ח
ובסיס הכסף לא ישתנה/יהיה/יקטן/יגדל ב- _____ ש"ח.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:
המזומן שבידי הציבור- 2,000 ש"ח, הרזרבות- 6,000 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 26,000 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 18,000 ש"ח.
הציבור הקטין את סכום המזומן שבידיו ב- 100 ש"ח. כתוצאה מכך:
כמות הכסף לא תשתנה/תהיה/תקטן/תגדל ב- _____ ש"ח,
הלוואות הבנקים יהיו/יקטנו/יגדלו ב- _____ ש"ח
ובסיס הכסף לא ישתנה/יהיה/יקטן/יגדל ב- _____ ש"ח.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:
המזומן שבידי הציבור- 2,000 ש"ח, הרזרבות- 6,000 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 26,000 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 18,000 ש"ח.
הציבור הקטין את המזומן שבידיו ב- 100 ש"ח ובמקביל הבנק המרכזי שינה את יחס
הרזרבה המינימלי כנגד עו"ש כך שכמות הכסף לא תשתנה. להלן 3 טענות:
I. ההלוואות לא ישתנו.
II. יחס הרזרבה החדש יהיה גדול מזה של מצב המוצא.
III. בסיס הכסף לא ישתנה

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:
המזומן שבידי הציבור- 2,000 ש"ח, הרזרבות- 6,000 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 26,000 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 18,000 ש"ח.
הציבור הגדיל את המזומן שבידיו ב- 100 ש"ח ובמקביל הבנק המרכזי שינה את יחס
הרזרבה המינימלי כנגד עו"ש כך שכמות הכסף לא תשתנה. להלן 3 טענות:
I. ההלוואות לא ישתנו.
II. יחס הרזרבה החדש יהיה גדול מזה של מצב המוצא.
III. בסיס הכסף לא ישתנה

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:

המזומן שבידי הציבור- 2,000 ש"ח, הרזרבות- 6,000 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 26,000 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 18,000 ש"ח.

הציבור הגדיל את המזומן שבידיו ב- 100 ש"ח ובמקביל הבנק המרכזי שינה את בסיס הכסף
כך שכמות הכסף לא תשתנה. מכאן ניתן להסיק כי:

א. השינוי בבסיס הכסף יכול להיות על ידי קניית אג"ח מהציבור.
ב. השינוי בבסיס הכסף יכול להיות על ידי העלאת יחס הרזרבה.
ג. השינוי בבסיס הכסף יכול להיות על ידי העלאת הריבית המוניטרית.
ד. השינוי בבסיס הכסף יכול להיות על ידי מכירת אג"ח לציבור.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:

המזומן שבידי הציבור- 2,000 ש"ח, הרזרבות- 6,000 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 26,000 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 18,000 ש"ח.

הציבור הגדיל את המזומן שהוא מחזיק ב- 100 ש"ח והבנק המרכזי שינה את כמות האג"ח
שהוא מוכר כך שכמות הכסף לא תשתנה.

כתוצאה משני השינויים:

הרזרבות לא תשתנה/יהיו/יקטנו/יגדלו ב- _____ ש"ח,
ההלוואות לא ישתנו/יהיו/יקטנו/יגדלו ב- _____ ש"ח
בסיס הכסף לא ישתנה/יהיה/יקטן/יגדל ב- _____ ש"ח.
יחול עירו חיצוני חיובי של _____ ש"ח.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:

המזומן שבידי הציבור- 2,000 ש"ח, הרזרבות- 6,000 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 26,000 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 18,000 ש"ח.

הציבור הגדיל את המזומן שבידיו ב- 100 ש"ח ובמקביל הבנק המרכזי קנה אג"ח מהציבור
ב- 100 ש"ח. כתוצאה משני שינויים אלה:

א. כמות הכסף לא תשתנה ש"ח אך מאזן הבנקים המסחריים ישתנה

ב. כמות הכסף תקטן והרזרבות יגדלו.

ג. כמות הכסף תגדל ב- 100 ש"ח ולא יהיה שינוי במאזן הבנקים המסחריים.

ד. כמות הכסף תקטן ב- 100 ש"ח ולא יהיה שינוי במאזן הבנקים המסחריים.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:

המזומן שבידי הציבור - 2,000 ש"ח, הרזרבות - 6,000 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי - 0.25 ,
כמות הכסף - 26,000 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור - 18,000 ש"ח.

הבנק המרכזי שינה את יחס הרזרבה המינימלי ל- 0.2 . כתוצאה מכך:

א. כמות הכסף תגדל ב- 6,000 ש"ח.

ב. כמות הכסף תקטן.

ג. הלוואות הבנקים לציבור יקטנו ובסיס הכסף יקטן.

ד. כמות הכסף לא תשתנה.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

בסיס הכסף שווה ל:

א. הסכום של הרזרבות של הבנקים וההלוואות של הבנקים לציבור.

ב. הסכום של המזומן שבידי הציבור וההלוואות של הבנקים לציבור.

ג. הסכום של הרזרבות של הבנקים והמזומן שבידי הציבור.

ד. הסכום של פיקדונות העו"ש והרזרבות של הבנקים.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

במערכת הבנקאות של המשק נתון כי יחס הרזרבה המינימלי שווה ל- 0.1.

עקב התמוטטות אחד הבנקים במשק חלה ירידה בביטחון הציבור בבנקים, ולכן הציבור
הגדיל את כמות המזומן שהוא מחזיק ב- 6,000 ש"ח.

הבנק המרכזי מעוניין לשמור על כמות הכסף ללא שינוי. איזו מדיניות תביא לתוצאה זו?

א. הגדלת יחס הרזרבה הדרוש כנגד פיקדונות בבנק.

- ב. מכירת אג"ח לציבור ב- 6,000 ש"ח.
ג. קניית אג"ח מהציבור ב- 6,000 ש"ח.
ד. קניית אג"ח מהציבור ב- 5,400 ש"ח.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:
המזומן שבידי הציבור- 200 ש"ח, הרזרבות- 600 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 2,600 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 1,800 ש"ח.
הבנק המרכזי קנה אג"ח מהציבור בסכום של 10 ש"ח. כתוצאה מכך בשיווי המשקל החדש:
א. המזומן בידי הציבור יהיה 210 וכמות הכסף תהיה 2,610 ש"ח.
ב. ההלוואות של הבנקים לציבור יהיו 1,830 ש"ח וכמות הכסף תהיה 2,640 ש"ח.
ג. הרזרבות של הבנקים יהיו 640 ש"ח וכמות הכסף תהיה 2,760 ש"ח.
ד. כמות הכסף תקטן, אך אין מספיק נתונים כדי לחשב בכמה.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:
המזומן שבידי הציבור- 200 ש"ח, הרזרבות- 600 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25 ,
כמות הכסף- 2,600 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 1,800 ש"ח.
כתוצאה מהתפתחות הארנק הדיגיטלי
הציבור הקטין את סכום המזומן שבידיו ב- 50 ש"ח. כתוצאה מכך בשיווי המשקל החדש:
א. כמות הכסף תקטן ב- 50 ש"ח.
ב. הרזרבות יהיו 650 ש"ח וכמות הכסף תהיה 2,650 ש"ח.
ג. ההלוואות יהיו 1,950 ש"ח וכמות הכסף תהיה 2,800 ש"ח.
ד. פיקדונות העו"ש יהיו 2,000 ש"ח וכמות הכסף תהיה 2,750 ש"ח.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים:
המזומן שבידי הציבור - 200 ש"ח, הרזרבות - 600 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי - 0.25 ,
כמות הכסף - 2,600 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור – 1,800 ש"ח.
הציבור הקטין את המזומן שבידיו, הבנק המרכזי מעוניין שכמות הכסף לא תשתנה.מה
מהבאים יכול להתאים?
א. קניית אג"ח מהציבור .
ב. מכירת אג"ח לציבור.
ג. הפחתת הריבית המוניטרית.
ד. לא נדרש שינוי כי פעולת הציבור לא משפיעה על כמות הכסף.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

הניחו כי יחס הרזרבה במערכת הבנקאות של המשק היא 0.2.
הציבור הקטין את המזומן שהוא מחזיק ב- 100 ש"ח והבנק המרכזי שינה את כמות האג"ח
שהוא מוכר כך שכמות הכסף לא תשתנה.
כתוצאה משתי הפעולות:
א. הרזרבות יגדלו ב- 100 ש"ח, ההלוואות לא ישתנו ובסיס הכסף יגדל ב- 80 ש"ח.
ב. הרזרבות יגדלו ב- 20 ש"ח, ההלוואות יגדלו ב- 80 ש"ח ובסיס הכסף יקטן ב- 80 ש"ח.
ג. הרזרבות יקטנו ב- 100 ש"ח, ההלוואות יקטנו ב- 300 ש"ח ובסיס הכסף יקטן ב- 100 ש"ח.
ד. הרזרבות יגדלו ב- 20 ש"ח, פיקדונות העו"ש יגדלו ב- 80 ש"ח וההלוואות לא ישתנו.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

הניחו כי יחס הרזרבה במערכת הבנקאות של המשק היא 0.2.
הציבור הגדיל את המזומן שבידיו ב- 100 ש"ח ובמקביל הבנק המרכזי קנה אג"ח מהציבור
ב- 100 ש"ח. כתוצאה משני שינויים אלה:
א. כמות הכסף לא תשתנה ש"ח אך מאזן הבנקים המסחריים ישתנה
ב. כמות הכסף תקטן והרזרבות יגדלו.
ג. כמות הכסף תגדל ב- 100 ש"ח ולא יהיה שינוי במאזן הבנקים המסחריים.
ד. כמות הכסף תקטן ב- 100 ש"ח ולא יהיה שינוי במאזן הבנקים המסחריים.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

הניחו כי יחס הרזרבה במערכת הבנקאות של המשק היא 0.2.
הבנק המרכזי שינה את יחס הרזרבה המינימלי ל- 0.25. כתוצאה מכך:
א. כמות הכסף לא תשתנה.
ב. כמות הכסף תגדל.
ג. כמות הכסף תקטן.
ד. בסיס הכסף יקטן.
ה. כל התשובות לעיל לא נכונות.

שאלה

הניחו כי יחס הרזרבה במערכת הבנקאות של המשק הוא 0.1.
הציבור הקטין את המזומן שהוא מחזיק ב- 100 ש"ח והבנק המרכזי שינה את כמות האג"ח שהוא מוכר כך שכמות הכסף לא תשתנה.
כתוצאה משתי הפעולות:
א. הרזרבות יגדלו ב- 100 ש"ח, ההלוואות לא ישתנו ובסיס הכסף יגדל ב- 90 ש"ח.
ב. הרזרבות יגדלו ב- 10 ש"ח, ההלוואות יגדלו ב- 90 ש"ח ובסיס הכסף יקטן ב- 90 ש"ח.
ג. הרזרבות יקטנו ב- 100 ש"ח, ההלוואות יקטנו ב- 900 ש"ח ובסיס הכסף יקטן ב- 100 ש"ח.
ד. הרזרבות יגדלו ב- 10 ש"ח, פיקדונות העו"ש יגדלו ב- 90 ש"ח וההלוואות לא ישתנו.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

הניחו כי יחס הרזרבה במערכת הבנקאות של המשק היא 0.1.
הציבור הגדיל את המזומן שבידיו ב- 100 ש"ח ובמקביל הבנק המרכזי קנה אג"ח מהציבור ב- 100 ש"ח. כתוצאה משני שינויים אלה:
א. כמות הכסף לא תשתנה ש"ח אך מאזן הבנקים המסחריים ישתנה.
ב. כמות הכסף תקטן והרזרבות יגדלו.
ג. כמות הכסף תגדל ב- 100 ש"ח ולא יהיה שינוי במאזן הבנקים המסחריים.
ד. כמות הכסף תקטן ב- 100 ש"ח ולא יהיה שינוי במאזן הבנקים המסחריים.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

הניחו כי יחס הרזרבה במערכת הבנקאות של המשק היא 0.1.
הבנק המרכזי שינה את יחס הרזרבה המינימלי ל- 0.05. כתוצאה מכך:
א. כמות הכסף לא תשתנה.
ב. כמות הכסף תגדל.
ג. כמות הכסף תקטן.
ד. בסיס הכסף יקטן.
ה. כל התשובות לעיל לא נכונות.

יחידה 6: שוק הכסף

מושגים בסיסיים ומערכת צירים

בשוק הכסף קיים ביקוש לכסף מצד אחד והיצע של כסף מצד שני.

המפגש בין הביקוש להיצע קובע את מחיר הכסף/הריבית.

r – הריבית הנהוגה במשק/מחיר הכסף.

m – יתרות נומינליות, כמות הכסף בשקלים (נומינלית). עו"ש + מב"צ = כמות אמצעי התשלום.

p – רמת המחירים במשק. מודד את המחיר של סל מוצרים מייצג שצורת משפחה ישראלית ממוצעת.

כמות יתרות ריאליות = כמות הכסף הריאלית $\frac{m}{p}$ הוא משתנה המודד מהו כח הקנייה של הכסף, כלומר כמה יחידות תוצר ניתן לקנות עם הכסף.

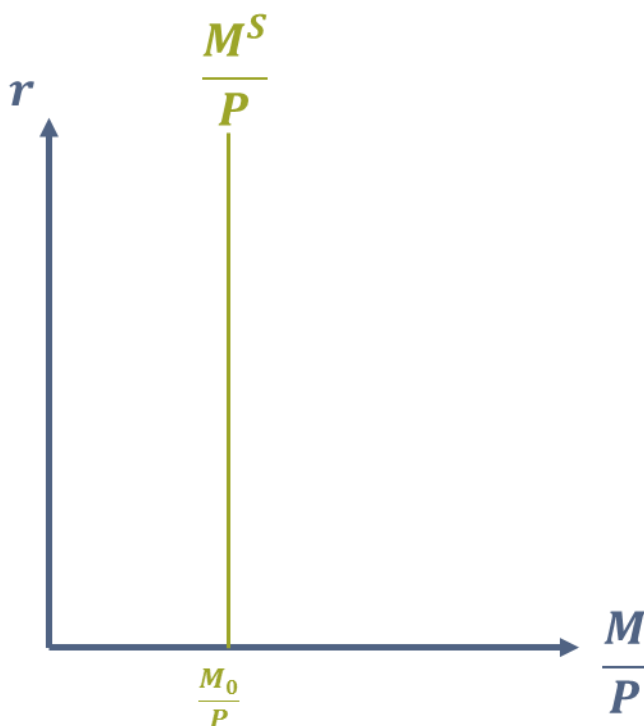
היצע הכסף

את היצע הכסף קובע הבנק המרכזי.

אנו מניחים שעקומת ההיצע של הכסף קשיחה לחלוטין ביחס לריבית.

כמות יתרות ריאליות = כמות הכסף הריאלית $\frac{m}{p}$ הוא משתנה המודד מהו כח הקנייה של הכסף, כלומר כמה יחידות תוצר ניתן לקנות עם הכסף.

כמות היתרות הנומינליות = כמות הכסף (הנומינלית) $M =$ עו"ש + מבצ.

✓ הביקוש לכסף

הביקוש לכסף ריאלי (הביקוש ליתרות ריאליות) = הביקוש לנזילים $L(Y) = \left(\frac{m}{p}\right)^d$

הציבור מעוניין להחזיק חלק מרכושו בצורה של אמצעי תשלום נזילים כדי לבצע את העסקאות השוטפות שלו. (תלוי ב r הריבית, y התוצר, טעמי הציבור)

L – עקומת הביקוש לכסף (ליתרות ריאליות) – מתארת את הקשר בין כמות הכסף המבוקשת לבין הריבית כשהתוצר קבוע.

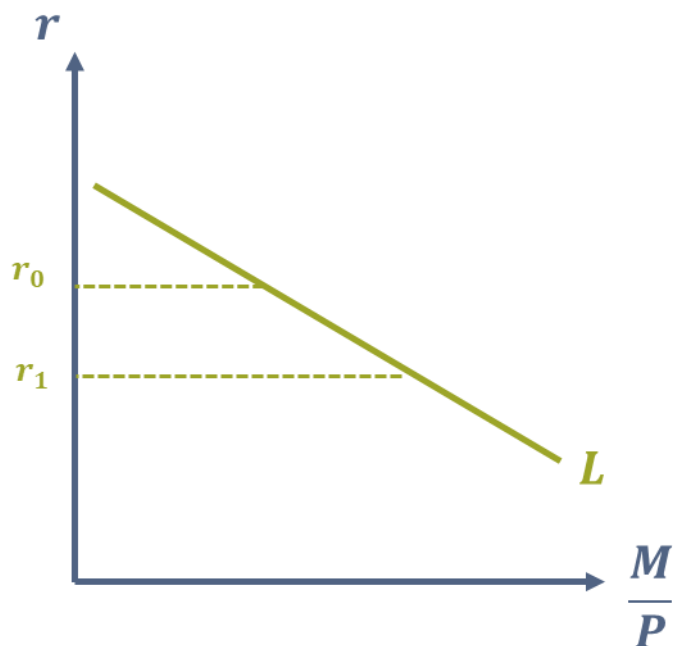
✓ תנועה על ושל עקומת הביקוש לכסף

הביקוש לכסף תלוי ב-3 משתנים

הריבית היא המחיר של החזקת הכסף.

כאשר מחזיקים כסף נזיל מפסידים ריבית שיכולנו לקבל אם החזקנו אג"ח במקום.

קיים קשר שלילי בין כמות הכסף המבוקשת לבין הריבית, ככל ש r גדולה יותר, כך המחיר של החזקת הכסף גדול יותר ולכן נרצה להחזיק פחות כסף נזיל. (שינוי בריבית הוא שינוי על עקומת הביקוש)

תנועה על עקומת הביקוש: מתרחשת כתוצאה משינויים של הריבית

התוצר: קיים קשר חיובי בין התוצר ובין הביקוש לכסף.

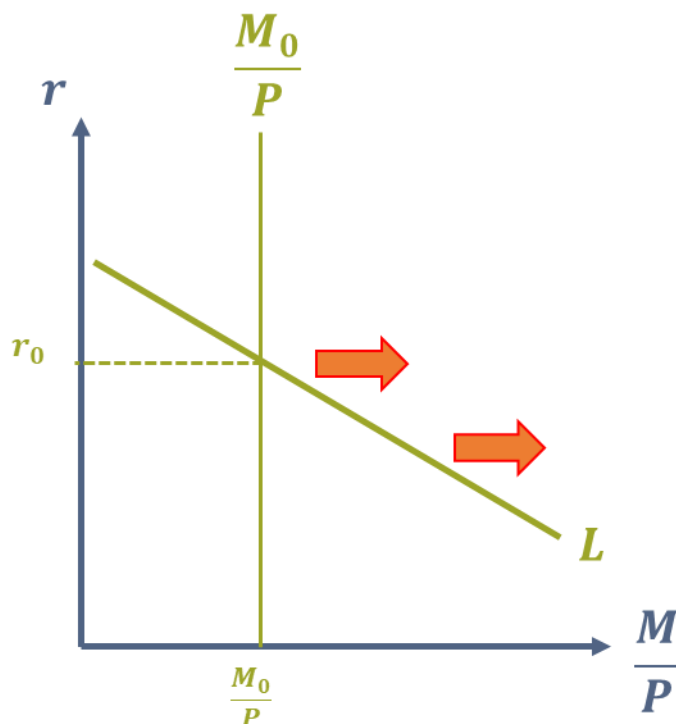
ככל שהתוצר y גדול יותר אז היקף הפעילות הכלכלית של המשק גדול יותר וההכנסות של משקי הבית גבוהות יותר.

לכן משקי הבית והפרימות ירצו להחזיק יותר אמצעי תשלום נזילים כדי לבצע עסקאות.

(שינוי בתוצר הוא שינוי של עקומת הביקוש)

$y \uparrow \Rightarrow y_d \uparrow \Leftarrow$ הציבור עשיר יותר ולכן מבזבז יותר ולכן הביקוש לכסף יעלה.

שוק הכסף

תנועה של עקומת הביקוש: מתרחשת כתוצאה משינויים של התוצר $y \uparrow \Rightarrow L \uparrow \Rightarrow r \uparrow$
הציבור שינה את טעמו והוא רוצה להחזיק יותר/פחות יתרות ריאליות בכל רמה של תוצר ורובית.

אם יותר אז L זזה ימינה, גידול בביקוש ליתרות ריאלית
אם פחות אז L זזה שמאלה, ירידה בביקוש ליתרות ריאליות.

שאלה

שוק הכסף במשק סגור נמצא בשיווי משקל ובשאלה זו יש להתייחס לשיווי משקל חלקי בשוק הכסף.
הניחו כי השנה חלה ירידה בתוצר של המשק. הראו בתרשים והסבירו מה השפעת שינוי זה על הריבית. פרטו מה יכול הבנק המרכזי לעשות אם הוא מעוניין לשמור על שער הריבית כמו במצב המוצא.

שאלה

שוק הכסף במשק סגור נמצא בשיווי משקל ובשאלה זו יש להתייחס לשיווי משקל חלקי בשוק הכסף.
הסבירו מדוע עקומת הביקוש לכסף יורדת משמאל לימין, הציגו את שוק הכסף בתרשים וסמנו את הריבית ואת כמות היתרות הריאליות של שיווי המשקל.

תנועה של עקומת ההיצע

מאחר שההיצע קשיח לחלוטין אין טעם לדבר על שינוי על העקומה כי ההיצע קשיח לחלוטין.

הבנק המרכזי קובע את בסיס הכסף B ואת יחס הרזרבה.

M^S – כמות הכסף אותה קובע הבנק המרכזי = משתנה מדיניות של הבנק המרכזי. = משתנה אקסוגני

תנועה של עקומת ההיצע יכולים לנבוע משינוי ב M^S או ב P:

$$(1) \text{ שינוי ברמת המחירים } \downarrow \frac{M^S}{P} \Leftarrow \uparrow P$$

(2) שינוי ב M כמות כסף נומינלית $M^S = M$. ביחידה על הבנקים מנינו את כל האמצעים העומדים לרשות הבנק המרכזי לשינוי כמות הכסף, כל אלה ישנו את היצע הכסף.

$$M \uparrow \Rightarrow \frac{M}{P} \uparrow \Rightarrow r \downarrow$$

קנייה

$$M \downarrow \Rightarrow \frac{M}{P} \downarrow \Rightarrow r \uparrow$$

מכירה של אג"ח לטווח קצר

אמצעים העומדים לרשות הבנק המרכזי לשינוי כמות הכסף

$\downarrow M$

פעולות המקטינות את כמות הכסף

מדיניות מוניטרית מצמצמת/מרסנת

מכירת/הנפקת אג"ח

מכירת מט"ח לציבור

הגדלת יחס רזרבה

העלאת ריבית מוניטרית

$\uparrow M$

פעולות המגדילות את כמות הכסף

מדיניות מוניטרית מרחיבה

קניית/פדיון אג"ח

קניית מט"ח מהציבור

הקטנת יחס רזרבה

הורדת ריבית מוניטרית

שאלה

שוק הכסף במשק **סגור** נמצא בשיווי משקל ובשאלה זו יש להתייחס לשיווי משקל חלקי בשוק הכסף.

הניחו כי השנה חל שינוי בטעמים של הציבור והוא מעוניין להחזיק יותר יתרות ריאליות לכל רמה של תוצר וריבית. הראו בתרשים והסבירו מה השפעת שינוי זה על הריבית. התייחסו לטענה הבאה "בהנחה שהבנק המרכזי מעוניין לשמור על שער ריבית כמו במצב המוצא, אז מדיניות מתאימה היא הפחתת השער של הריבית המוניטרית".

שאלה

שוק הכסף במשק **סגור** נמצא בשיווי משקל ובשאלה זו יש להתייחס לשיווי משקל חלקי בשוק הכסף.

בספר לכלכלה נכתב כי הבנק המרכזי יכול להשפיע על הריבית על-ידי שינויים בכמות הכסף. האם טענה זו נכונה? הסבירו מה צריך הבנק המרכזי לעשות כדי להוריד את הריבית ומה נדרש כדי להעלות אותה.

שאלה

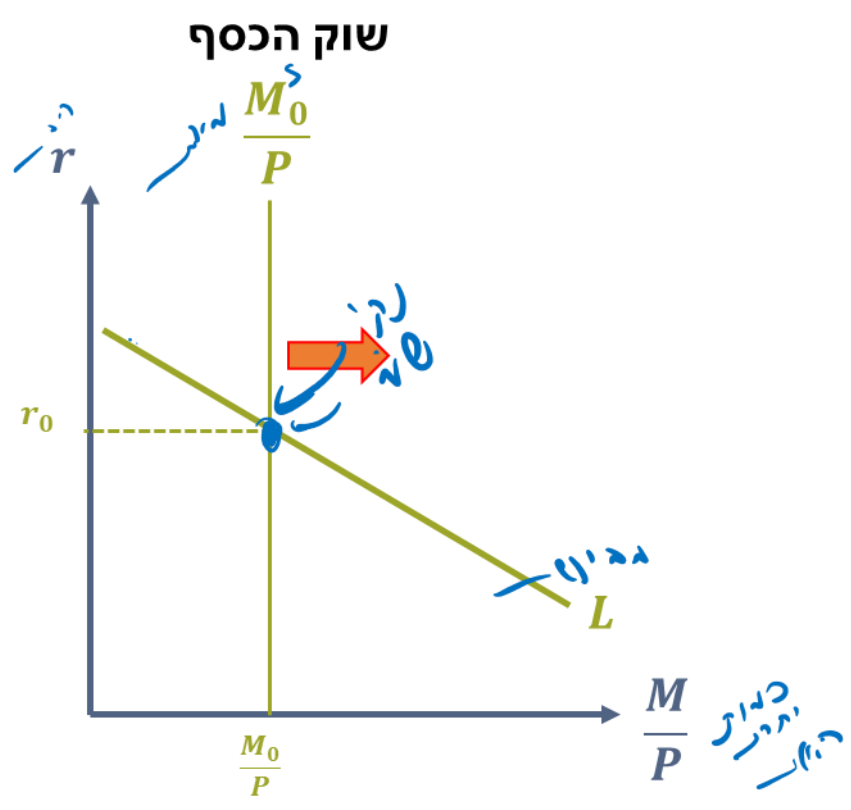
שוק הכסף במשק **סגור** נמצא בשיווי משקל ובשאלה זו יש להתייחס לשיווי משקל חלקי בשוק הכסף.

כיצד הבנק המרכזי יכול לשלוט בריבית במשק על ידי קנייה ומכירה של אג"ח לטווח קצר? הסבירו והראו בתרשים של שוק הכסף.

שיווי משקל בשוק הכסף

הריבית נקבעת בשיווי משקל בשוק הכסף כאשר ריבית שו"מ היא זו שבה הכמות המבוקשת של יתרות ריאליות שווה לכמות המוצעת.

מכיוון שהיצע היתרות הריאליות קשיח לחלוטין אז ההיצע מכתיב את כמות היתרות הריאליות ולא הביקוש.

יחידה 7: המודל המשולב

עד כה למדנו את שוק הסחורות/המוצרים ושוק הכסף בנפרד, במסגרת יחידה זו – המודל המשולב נקבל אירוע המתחיל באחד השווקים ונרצה לבחון את השפעתו בשוק אחר.

✓ תזכורת תנועה של עקומת הצריכה וההשקעה

✓ שינוי משקל משולב – שוק המוצרים ושוק הכסף

✓ תזכורת

באופן כללי:

תנועה על העקומה מתרחשת כשמשתנה פרמטר שמסומן על אחד מהצירים.

תנועה של עקומה מתרחשת כשמשתנה פרמטר של מסומן על הצירים.

תנועה על עקומת הצריכה הפרטית- מתרחשת כשמשתנה ההכנסה הפנויה, התוצר.

תנועה של העקומה.

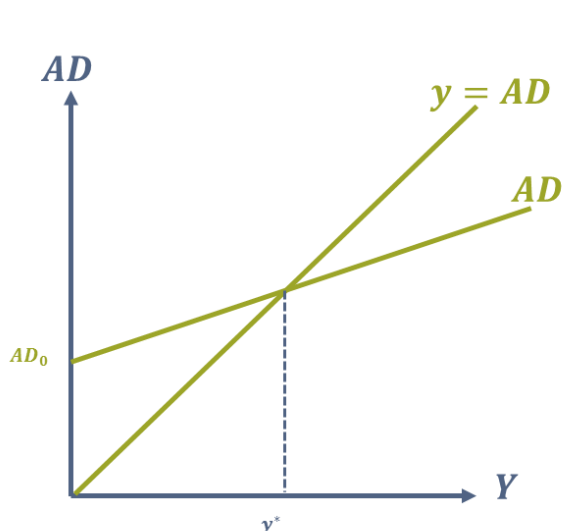
כל העקומה יורדת במקביל או עולה במקביל.

אין שינוי בשיפוע, אין שינוי ב-MPI

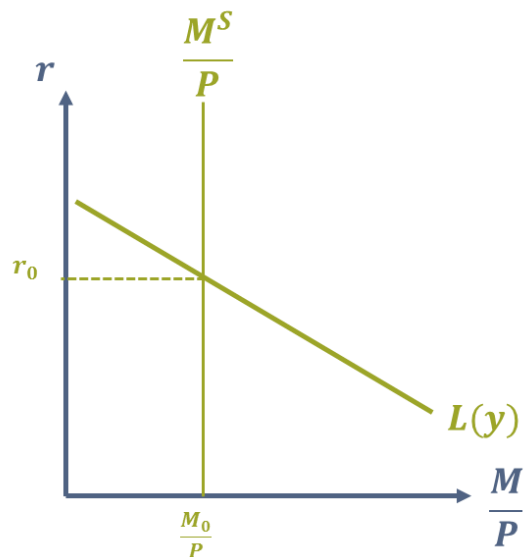
תנועה על עקומת ההשקעה - מתרחשת כשמשתנה התוצר.

קיים קשר שלילי בין הריבית לבין ההשקעה $r \uparrow \Rightarrow I \downarrow$

שוק המוצרים

שוק הכסף

מדיניות פיסקלית (תקציבית)

מדיניות פיסקלית היא מדיניות כלכלית שבאמצעותה הממשלה משפיעה על רמת הביקוש המצרפי במשק, באמצעות שינוי בהוצאותיה (צריכה ציבורית) ו/או ברמת המיסים שהיא גובה מהציבור.

- המדיניות הפיסקלית נמצאת בשליטתה הבלעדית של הממשלה, ולעיתים מתואמת עם מדיניות הבנק המרכזי.

קיימים שני סוגים עיקריים של מדיניות פיסקלית:

- **מדיניות פיסקלית מרחיבה** – מדיניות שמטרתה להגדיל את הביקוש המצרפי. מתבצעת באמצעות הגדלת ההוצאות הציבוריות (למשל, השקעות בתשתיות, חינוך ובריאות) ו/או הפחתת מיסים, כדי לעודד צריכה פרטית והשקעות של עסקים.
- **מדיניות פיסקלית מרסנת** – מדיניות שמטרתה לצמצם את הביקוש המצרפי. מתבצעת באמצעות צמצום הוצאות הממשלה ו/או העלאת מיסים, במטרה להפחית לחצים אינפלציוניים או להקטין גירעון תקציבי.

המטרות של המדיניות הפיסקלית הן: עידוד הצמיחה, הפחתת אבטלה, שמירה על יציבות מחירים, צמצום פערים חברתיים, ואיזון תקציבי.

מדיניות פיסקלית – הסבר בגובה העיניים

מה זה?

זו המדיניות שהממשלה משתמשת בה כדי לעזור לכלכלה – בעיקר דרך מיסים והוצאות.

איך זה עובד?

- אם המשק בקשיים (כמו אבטלה) → הממשלה יכולה להוציא יותר כסף (למשל לבנות כבישים או להעלות קצבאות) ולפעמים גם להוריד מסים – כדי שיהיה יותר כסף לאנשים לבזבז.
- אם יש אינפלציה או שהמשק "חם מדי" → הממשלה יכולה להוציא פחות כסף או להעלות מסים – כדי להוריד את רמת הביקושים.

דוגמה מהחיים:

הממשלה מחליטה לחלק מענק לכל אזרח – זו מדיניות פיסקלית מרחיבה. אם היא מעלה את המע"מ – זו מדיניות פיסקלית מרסנת.

מתי מתרחשת אינפלציה גבוהה? (הסבר בגובה העיניים)

אינפלציה גבוהה מתרחשת כאשר רמת המחירים במשק עולה במהירות ובאופן מתמשך, כלומר – הכוח הקנייה של הכסף יורד: מה שאפשר לקנות אתמול ב-10 ש"ח עולה היום 11 או 12 ש"ח.

מתי זה קורה בפועל? (למצבים שכיחים)

1. כשהביקוש גדול מההיצע – ביקושים לוחטים

- אנשים רוצים לקנות הרבה יותר (יש להם כסף, אשראי זול, מענקים וכו')
- אבל המשק לא מספיק לייצר את כל מה שצריך (בעיות ייצור, חוסר עובדים, בעיות ייבוא)

📌 **דוגמה:** אחרי הקורונה – אנשים חזרו לקנות בקצב גבוה, אבל הייצור עדיין לא חזר לקדמותו → המחירים עלו.

2. כשמדפיסים יותר מדי כסף (או מעלים את כמות הכסף)

- כמות הכסף גדלה מהר, אבל אין עלייה בתוצר.
- כולם מחזיקים יותר כסף, אז הביקוש עולה – אבל אין יותר מוצרים → המחירים עולים.

📌 **דוגמה:** ממשלה שמממנת את הגירעון שלה על ידי הדפסת כסף (קרה בעבר בארגנטינה, זימבבואה וכו').

3. כשעלות הייצור עולה – אינפלציית עלות

- חומרי גלם מתייקרים (נפט, חיטה, מתכות)
- שכר העובדים עולה
- יש שיבושים בשרשרת האספקה

📌 **דוגמה:** עלייה במחיר הנפט גורמת לעלייה במחירי החשמל, התחבורה והמזון.

4. כשיש ציפיות לאינפלציה

- אם הציבור מצפה שהמחירים יעלו → עובדים דורשים העלאת שכר מראש, עסקים מעלים מחירים בהתאם
- התוצאה: נבואה שמגשימה את עצמה
- 📌 **דוגמה:** אם בכל שנה הייתה אינפלציה של 5%, כולם מתחילים "לחשב את זה מראש" – ואז גם כשהמצב משתפר, המחירים ממשיכים לעלות.

תרגיל מתגלגל

משק סגור נמצא בשיווי משקל באבטלה.

הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור.

$$G \uparrow \Rightarrow AD_0 \uparrow \Rightarrow y \uparrow \Rightarrow L \uparrow \Rightarrow r \uparrow \Rightarrow I_o, C_0 \downarrow \Rightarrow AD_0 \downarrow \Rightarrow y \downarrow$$

שוק המוצרים

שוק הכסף

שוק המוצרים

אפקט קיזוז (Offset Effect)

כשממשק נמצא באבטלה ומתרחשים 2 שינויים באותו משתנה, אז השינוי השני חלש יותר מהשינוי ההתחלתי.

כאשר המשק נמצא במצב של אבטלה (כלומר, תוצר נמוך מהתוצר הפוטנציאלי), ומתרחשים שני שינויים באותו משתנה כלכלי, ייתכן שהשינוי השני **מקזז באופן חלקי** את ההשפעה של השינוי הראשון – אך **בעוצמה חלשה יותר**.

במילים אחרות: השינוי הראשון יוצר תגובה כלכלית (למשל, עלייה בביקוש המצרפי), אך בתגובה לכך מופעל מנגנון שגורם לתגובה הפוכה, אך חלשה יותר. כך מתקבל שינוי נטו – כלומר, ההשפעה הכוללת אינה זהה להשפעה הראשונית, אלא קטנה ממנה.

דוגמה קלאסית:

נניח שממשלה מגדילה את ההוצאה הציבורית כדי להרחיב את הביקוש המצרפי. ההוצאה גורמת לעלייה בביקוש ולעידוד הפעילות הכלכלית. אך כתוצאה מכך, עולה גם הביקוש להלוואות, מה שמוביל לעליית ריבית. הריבית הגבוהה מצמצמת את ההשקעה הפרטית – כלומר, **מקזזת חלק** מההשפעה המרחיבה של ההוצאה הציבורית.

אבל – **הקיזוז הוא חלקי בלבד**, כי המשק מצוי באבטלה והריבית לא עולה בצורה חדה. לכן ההשפעה הכוללת היא עדיין מרחיבה, אך פחות ממה שהייתה אילו לא התרחש אפקט הקיזוז.

מה זה אפקט הקיזוז? הסבר בגובה העיניים

אפקט הקיזוז קורה כשעושים פעולה כלכלית מסוימת – אבל אז קורה משהו אחר שמחליש אותה, כאילו **מקזז חלק** מההשפעה.

דוגמה פשוטה:

נניח שהממשלה רוצה לעזור למשק, אז היא **מגדילה את ההוצאות** – למשל, בונה כבישים, משקיעה בחינוך או נותנת מענקים.

זה אמור לגרום ליותר אנשים לעבוד ולהרוויח → הם קונים יותר → המשק גדל. נשמע טוב, נכון?

אבל...

בגלל שהממשלה מוציאה יותר כסף – היא צריכה ללוות כסף.
אז היא מגייסת הלוואות מהציבור, וכתוצאה מזה הריבית במשק עולה.
הריבית הגבוהה גורמת לכך שעסקים ואנשים לוקחים פחות הלוואות להשקעות וצריכה.

כלומר – הממשלה ניסתה לעודד את הכלכלה, אבל עליית הריבית קיזזה חלק מההשפעה.

אז מה המשמעות?

- הפעולה הראשונית (ההוצאה של הממשלה) מרחיבה את הביקוש.
- הפעולה הנגררת (עליית הריבית) מרסנת את הביקוש.
- אבל הקיזוז הוא חלקי בלבד – עדיין יש השפעה, רק חלשה יותר.

בשורה התחתונה:

אפקט הקיזוז = פעולה שמרחיבה את הכלכלה → נגרמת תגובה אוטומטית שמחלישה אותה קצת

אבל בסוף – עדיין יש תוצאה חיובית, פשוט חזקה ממה שחשבו.

טיפ להבנה:

תחשבו על זה כמו צינור מים – הממשלה פותחת את הברז (גז), אבל נפתח גם שסתום בצד שמוריד לחץ (ברקס). המים זורמים, אבל פחות חזק.

המשך תרגיל מתגלגל

משק סגור נמצא בשיווי משקל באבטלה.

הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור.

איך תשתנה תשובתכם אם נתון שההשקעה לא תלויה בתוצר?

איך תשתנה תשובתכם אם נתון שהצריכה הפרטית לא תלויה בריבית?

איך תשתנה תשובתכם אם נתון שהביקוש לכסף לא תלוי בתוצר?

איך תשתנה תשובתכם אם נתון שהבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע

ההשלכות האפשריות של גידול בגירעון התקציבי והשפעתן על אופן המימון (מעבר מהנפקת אג"ח להעלאת מסים)

כאשר הממשלה בוחרת להרחיב את הגירעון התקציבי, המשמעות היא שהיא מוציאה יותר משהיא גובה מהציבור. תוצאה ישירה של מהלך זה היא עלייה ברמת החוב הציבורי. לגידול זה עשויות להיות השלכות כלכליות משמעותיות, העלולות להשפיע על ההחלטה באיזו דרך לממן את הגירעון – האם באמצעות הנפקת אג"ח או באמצעות העלאת מסים. בין ההשלכות המרכזיות ניתן למנות:

- **ציפייה לעלייה במסים בעתיד** – החוב הציבורי שנוצר עקב הגירעון דורש החזר בעתיד, לרוב באמצעות הגדלת גביית מסים. ציפייה זו עשויה להשפיע על התנהגות הצרכנים והמשקיעים כבר בהווה.
- **פגיעה בדירוג האשראי של המדינה** – עלייה בגירעון ובחוב הציבורי עלולה להביא להורדת דירוג האשראי של המדינה. כתוצאה מכך, עלויות המימון עולות – לא רק לממשלה, אלא גם לגורמים פרטיים במשק, שכן כלל ההלוואות מהעולם עשויות לשאת ריבית גבוהה יותר.
- **קושי בגיוס הון נוסף** – ככל שרמת החוב גבוהה יותר, כך קשה יותר לממשלה לשכנע משקיעים לרכוש אג"ח ממשלתיות חדשות. המגבלות הללו עשויות להוביל לשינוי באסטרטגיית המימון – ממימון באמצעות חוב (הנפקת אג"ח) למימון באמצעות מסים.

תרגיל המודל המשולב סגור אבטלה השקעה ציבורית גדלה

משק סגור נמצא בשיווי משקל באבטלה.

הממשלה הגדילה את ההשקעה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור.

שאלה

משק סגור נמצא בשיווי משקל באבטלה.

הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור.

התוצר יעלה בשיעור גדול יותר ככל ש:

- הצריכה הפרטית רגישה יותר לשינויים בשער הריבית.
- הצריכה הציבורית במצב המוצא גדולה יותר.
- הביקוש לכסף רגיש פחות לשינויים בתוצר.
- הצריכה הפרטית רגישה פחות לשינויים בהכנסה הפנויה.
- ההשקעה רגישה פחות לשינויים בתוצר.

✓ הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית ומימנה ע"י הטלת מיסים

משק סגור נמצא בשיווי משקל באבטלה.

הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות הטלת מיסים.

איך תשתנה תשובתכם אם נתון שההשקעה לא תלויה בתוצר?

שאלה

משק נמצא בשיווי משקל באבטלה. הממשלה מחליטה להעלות את הצריכה הציבורית ב B - מיליון ש"ח ומתלבטת בין שתי חלופות מימון.

א. תארו מה יקרה במשק (תרשים זרימה) אם תוספת ההוצאה תמומן ע"י מכירת אג"ח לציבור.

צינו והסבירו מה יקרה לתוצר, לתעסוקה, לכל אחד מהשימושים, לריבית ולגירעון בתקציב הממשלה.

ב. תארו מה יקרה במשק (תרשים זרימה) אם תוספת ההוצאה תמומן ע"י מסים. צינו והסבירו מה יקרה לתוצר, לתעסוקה, לכל אחד מהשימושים, לריבית ולגירעון בתקציב הממשלה.

ג. שרת הכלכלה אמרה כי המטרה העיקרית של פעולת הממשלה היא צמצום האבטלה במשק.

לעומתה, טענה שרת האוצר כי צמצום האבטלה הוא יעד חשוב, אבל המחיר של הגדלת הגרעון בתקציב הממשלה למשק הוא כבד ולכן היא תעדיף מדיניות שאינה מגדילה את הגירעון.

הסבירו את עמדת כל אחת מהשרות וקבעו לאור זאת מהי חלופת המימון שבה היא תבחר.

✓ מדיניות מוניטרית (כספית)

מדיניות מוניטרית היא מדיניות כלכלית שמטרתה להשפיע על רמת הביקוש המצרפי במשק באמצעות שליטה על היצע הכסף (M) וגובה הריבית. המדיניות מנוהלת בבלעדיות על ידי **הבנק המרכזי של המדינה** (בישראל – בנק ישראל).

קיימים שני סוגים עיקריים של מדיניות מוניטרית:

- **מדיניות מוניטרית מרחיבה** – מדיניות שמטרתה לעודד צמיחה כלכלית. היא מתבצעת באמצעות הגדלת כמות הכסף במשק (הרחבת M) בדרך כלל תוך הפחתת ריבית, כדי לעודד הלוואות, השקעות וצריכה.
- **מדיניות מוניטרית מרסנת** – מדיניות שמטרתה לצמצם לחצים אינפלציוניים. היא מתבצעת על ידי הקטנת כמות הכסף (צמצום M) לרוב באמצעות העלאת הריבית, כדי לצמצם ביקושים, השקעות וצריכה.

הכלים המרכזיים של המדיניות המוניטרית כוללים:

- שינוי הריבית הבסיסית במשק (ריבית בנק ישראל).
 - הפעולות בשוק הפתוח – קנייה או מכירה של אג"ח ממשלתיות לצורך הזרמת כסף למשק או משיכתו.
 - שינוי יחס הרזרבה שדורש הבנק המרכזי מהבנקים המסחריים.
 - שינוי ריבית על פיקדונות או הלוואות לבנקים המסחריים.
- המטרה העיקרית של המדיניות המוניטרית היא שמירה על יציבות מחירים (שליטה באינפלציה), לצד תמיכה ביציבות פיננסית, תעסוקה וצמיחה כלכלית מאוזנת.

מדיניות מוניטרית – הסבר בגובה העיניים

מה זה?

זו המדיניות של **בנק ישראל** (הבנק המרכזי), שקובע כמה כסף יש במשק ומה תהיה הריבית.

איך זה עובד?

- כשהמשק באבטלה → הבנק מוריד ריבית כדי שהלוואות יהיו זולות, אנשים יקנו יותר והמשק יתעורר.
- כשהמחירים עולים מהר מדי (אינפלציה) → הבנק מעלה ריבית כדי להקטין את הבזבז והביקוש.

דוגמה מהחיים:

כשיש אינפלציה גבוהה – הריבית בבנק עולה, ואז יותר משתלם לחסוך מאשר להוציא.

✓ תרגיל מתגלגל

משק נמצא בשיווי משקל באבטלה. כתוצאה מפדיון של אג"ח כמות הכסף במשק גדלה.

איך תשתנה תשובתכם אם נתון שהבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע

מודל משולב בתעסוקה מלאה (פער אינפלציוני)

כאשר המשק נמצא בתעסוקה מלאה – כלומר, התוצר בפועל שווה לתוצר הפוטנציאלי:

$$y = y_F$$

(זהו מצב שבו כל גורמי הייצור במשק מנוצלים במלואם – עובדים, מכונות, חומרי גלם וכו') – המשק אינו מסוגל לייצר יותר סחורות ושירותים בטווח הקצר.

אם במצב זה מתרחש **גידול בביקוש המצרפי** (למשל, עקב עלייה בצריכה פרטית, בצריכה ציבורית, בהשקעות או בייצוא), אין אפשרות להעלות את התוצר – ולכן **המחירים הם אלה שעולים**.

התוצאה היא היווצרות של **פער אינפלציוני** – מצב שבו הביקוש הכולל גבוה מהתוצר האפשרי בטווח הקצר, והלחצים במשק מובילים לעליית מחירים (אינפלציה).

גודל הפער האינפלציוני שווה לגודל העלייה בביקוש המצרפי.

במונחים גרפיים:

- עקומת הביקוש המצרפי (AD) נעה ימינה.
- עקומת ההיצע (S) היא אנכית בנקודת Y_F ולכן אין שינוי בתוצר, רק עלייה ברמת המחירים (P).

הביקוש המצרפי גדל אך התוצר לא יכול לעלות.

נוצר פער אינפלציוני בגודל השווה לעלייה בביקוש המצרפי

פער דפלציוני	פער אינפלציוני	מאפיין
התוצר בפועל נמוך מהתוצר הפוטנציאלי ($Y < Y_F$)	התוצר בפועל גבוה מהתוצר הפוטנציאלי ($Y > Y_F$)	מצב התוצר במשק
מתחת לתעסוקה מלאה	מעל תעסוקה מלאה	מיקום המשק
ירידה בביקוש המצרפי	עלייה בביקוש המצרפי בזמן תעסוקה מלאה	גורם עיקרי
ירידה ברמת המחירים או צמיחה איטית	עלייה ברמת המחירים (אינפלציה)	תגובה של המשק
ניתן להגדיל תוצר – יש אבטלה של גורמי ייצור	לא ניתן להגדיל תוצר – נוצר לחץ מחירים	שינוי בתוצר
מדיניות פיסקלית או מוניטרית מרחיבה	מדיניות פיסקלית או מוניטרית מרסנת	מדיניות רצויה לטיפול

נעה שמאלה מתחת ל- Y_F	נעה ימינה מעל Y_F	עקומת הביקוש המצרפי (AD)
עולה מתונה – מאפשרת עלייה גם בתוצר וגם ברמת המחירים	אנכית – אין שינוי בתוצר, רק עלייה במחירים	עקומת ההיצע (S)

תרגיל

משק סגור נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור.

תרגיל

משק סגור נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

כתוצאה מאופטימיות של היזמים במשק, ההשקעה גדלה לכל רמה של תוצר וריבית.

תרגיל

משק סגור נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

הממשלה הגדילה את ההשקעה הציבורית ב B מיליון ש"ח.

**אם הבנק המרכזי מעוניין למנוע עליית מחירים, איזה מדיניות עליו לנקוט?

תרגיל

משק סגור נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה. נתון שהצריכה הפרטית אינה תלויה בשער הריבית.

הממשלה הגדילה את ההשקעה הציבורית ב B מיליון ש"ח.

שאלה

משק סגור נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה. נתון שהצריכה הפרטית אינה תלויה בשער הריבית וכן שהנטייה השולית לצרוך היא 0.6.

הממשלה הגדילה את ההשקעה הציבורית ב 10 מיליון ש"ח ומימנה את תוספת ההוצאה על-ידי הטלת מסים. כתוצאה מכך:

סך ההשקעה במשק יגדל ב- _____ ש"ח והצריכה הפרטית לא תשתנה/תקטן ב- _____ ש"ח.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.

הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור.

רמת המחירים תעלה בשיעור גדול יותר ככל ש:

א. הצריכה הפרטית רגישה פחות לשינויים בשער הריבית.

ב. הצריכה הציבורית במצב המוצא גדולה יותר.

ג. הביקוש לכסף רגיש פחות לשינויים בתוצר.

ד. ההשקעה רגישה יותר ביחס לשינויים בשער הריבית.

ה. ההשקעה רגישה יותר לשינויים בתוצר.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. משקי הבית הגדילו את הצריכה לכל רמה של הכנסה פנויה וריבית. כתוצאה מכך:

א. העלייה בצריכה הפרטית תהיה גדולה מהירידה בהשקעה.

ב. התוצר יגדל, הצריכה הפרטית תגדל ולא ניתן לדעת מה יקרה להשקעה.

ג. הריבית לא תשתנה, הצריכה הפרטית תגדל וההשקעה לא תשתנה.

ד. לא ניתן לקבוע אם העלייה בצריכה הפרטית היא גדולה או קטנה מהירידה בהשקעה.

ה. העלייה בצריכה הפרטית שווה בדיוק לירידה בהשקעה.

הניטרליות של הכסף

עקרון הניטרליות של הכסף קובע כי כאשר המשק נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה כלומר: $y = y_F$, גידול בכמות הכסף (M) לא משפיע על המשתנים הריאליים $(I, C, \frac{M}{P}, r, y)$ במשק – אלא רק על המשתנים הנומינליים.

במילים אחרות:

- לא משתנים: השקעה (I) צריכה (C) כמות הכסף הריאלית (M/P) הריבית (r) והתוצר הריאלי (Y)
- כן משתנה: רק רמת המחירים – (P) והיא עולה בשיעור זהה לשיעור הגידול בכמות הכסף.

המשמעות היא שהעלאת כמות הכסף בזמן שתוצר המשק לא יכול לגדול (כי הוא כבר בתעסוקה מלאה), גורמת רק לאינפלציה – אך אינה מגדילה תעסוקה, השקעה או תוצר ריאלי.

דוגמה:

אם כמות הכסף במשק גדלה ב-10%, ורמת התוצר נשארת קבועה, רמת המחירים תעלה גם היא ב-10%.

הניטרליות של הכסף – הסבר פשוט

כשאומרים ש"הכסף הוא ניטרלי", הכוונה היא שלפעמים לכסף יש גבול למה שהוא יכול לעשות.

נניח שהמשק כבר מייצר את המקסימום שהוא יכול – כולם עובדים, כל המפעלים פועלים, אין עוד עובדים פנויים. זה נקרא תעסוקה מלאה.

אם במצב כזה מוסיפים עוד כסף למשק – זה לא יעזור לייצר יותר. אין עוד עובדים או מכונות פנויות.

אז מה כן קורה?

המחירים פשוט עולים – כלומר: יש אינפלציה.

בשורה התחתונה:

- כמות הכסף עולה ☒
- המחירים עולים באותו שיעור ☒
- אבל אין שינוי בכמות המוצרים, בעבודות, בצריכה או בהשקעות ☒

דוגמה:

אם כמות הכסף במשק עלתה ב-10%, אז גם המחירים בחנויות יעלו בערך ב-10%, אבל לא נקבל מזה עוד תוצר או עוד שירותים – פשוט הכול יתייקר.

שאלות מסכמות ליחידות 6 ו- 7 (ממ"ן 13)

שאלה

- שוק הכסף במשק **סגור** נמצא בשיווי משקל ובשאלה זו יש להתייחס לשיווי משקל חלקי בשוק הכסף.
- א. הסבירו מדוע עקומת הביקוש לכסף יורדת משמאל לימין, הציגו את שוק הכסף בתרשים וסמנו את הריבית ואת כמות היתרות הריאליות של שיווי המשקל.
- ב. סטודנט לכלכלה טען כי הבנק המרכזי יכול להוריד את הריבית על-ידי הקטנת כמות הכסף ולהעלות את הריבית על-ידי הגדלת כמות הכסף. האם הטענה נכונה? הסבירו והראו בתרשים.
- ג. הניחו כי השנה חלה עלייה בתוצר של המשק. הראו בתרשים והסבירו מה השפעת שינוי זה על הריבית. פרטו מה יכול הבנק המרכזי לעשות אם הוא מעוניין לשמור על שער הריבית כמו במצב המוצא.
- ד. הניחו כי השנה חל שינוי בטעמים של הציבור והוא מעוניין להחזיק פחות יתרות ריאליות לכל רמה של תוצר וריבית. הראו בתרשים והסבירו מה השפעת שינוי זה על הריבית. התייחסו לטענה הבאה "בהנחה שהבנק המרכזי מעוניין לשמור על שער ריבית כמו במצב המוצא, אז מדיניות מתאימה היא הפחתת השער של הריבית המוניטרית".

שאלה

- שוק הכסף במשק **סגור** נמצא בשיווי משקל ובשאלה זו יש להתייחס לשיווי משקל חלקי בשוק הכסף.
- הסבירו מדוע עקומת הביקוש לכסף יורדת משמאל לימין, הציגו את שוק הכסף בתרשים וסמנו את הריבית ואת כמות היתרות הריאליות של שיווי המשקל.

שאלה

- שוק הכסף במשק **סגור** נמצא בשיווי משקל ובשאלה זו יש להתייחס לשיווי משקל חלקי בשוק הכסף.
- סטודנט לכלכלה טען כי הבנק המרכזי יכול להוריד את הריבית על-ידי הקטנת כמות הכסף ולהעלות את הריבית על-ידי הגדלת כמות הכסף.
- האם הטענה נכונה? הסבירו והראו בתרשים.

שאלה

- שוק הכסף במשק **סגור** נמצא בשיווי משקל ובשאלה זו יש להתייחס לשיווי משקל חלקי בשוק הכסף.
- הניחו כי השנה חלה עלייה בתוצר של המשק. הראו בתרשים והסבירו מה השפעת שינוי זה על הריבית.
- פרטו מה יכול הבנק המרכזי לעשות אם הוא מעוניין לשמור על שער הריבית כמו במצב המוצא.

שאלה

שוק הכסף במשק **סגור** נמצא בשיווי משקל ובשאלה זו יש להתייחס לשיווי משקל חלקי בשוק הכסף.

הניחו כי השנה חל שינוי בטעמים של הציבור והוא מעוניין להחזיק פחות יתרות ריאליות לכל רמה של תוצר וריבית.

הראו בתרשים והסבירו מה השפעת שינוי זה על הריבית.

התייחסו לטענה הבאה

"בהנחה שהבנק המרכזי מעוניין לשמור על שער ריבית כמו במצב המוצא, אז מדיניות מתאימה היא הפחתת השער של הריבית המוניטרית".

שאלה

שוק הכסף במשק **סגור** נמצא בשיווי משקל ובשאלה זו יש להתייחס לשיווי משקל חלקי בשוק הכסף.

כיצד הבנק המרכזי יכול לשלוט בריבית במשק על ידי קנייה ומכירה של אג"ח לטווח קצר? הסבירו והראו בתרשים של שוק הכסף.

שאלה

שוק הכסף במשק **סגור** נמצא בשיווי משקל ובשאלה זו יש להתייחס לשיווי משקל חלקי בשוק הכסף.

הניחו כי השנה חל שינוי בטעמים של הציבור והוא מעוניין להחזיק פחות יתרות ריאליות לכל רמה של תוצר וריבית.

הראו בתרשים והסבירו מה השפעת שינוי זה על הריבית.

התייחסו לטענה הבאה

"בהנחה שהבנק המרכזי מעוניין לשמור על שער ריבית כמו במצב המוצא, אז מדיניות מתאימה היא העלאת שער הריבית המוניטרית".

שאלה

שוק הכסף במשק **סגור** נמצא בשיווי משקל ובשאלה זו יש להתייחס לשיווי משקל חלקי בשוק הכסף.

הניחו כי השנה חל שינוי בטעמים של הציבור והוא מעוניין להחזיק פחות יתרות ריאליות לכל רמה של תוצר וריבית.

הראו בתרשים והסבירו מה השפעת שינוי זה על הריבית.

התייחסו לטענה הבאה

"בהנחה שהבנק המרכזי מעוניין לשמור על שער ריבית כמו במצב המוצא, אז מדיניות מתאימה היא קניית אג"ח מהציבור".

 שאלה

שוק הכסף במשק **סגור** נמצא בשיווי משקל ובשאלה זו יש להתייחס לשיווי משקל חלקי בשוק הכסף.

א. הסבירו מדוע עקומת הביקוש לכסף יורדת משמאל לימין, הציגו את שוק הכסף בתרשים וסמנו את הריבית ואת כמות היתרות הריאליות של שיווי המשקל.

ב. בספר לכלכלה נכתב כי הבנק המרכזי יכול להשפיע על הריבית על-ידי שינויים בכמות הכסף.

האם טענה זו נכונה? הסבירו מה צריך הבנק המרכזי לעשות כדי להוריד את הריבית ומה נדרש כדי להעלות אותה.

ג. הניחו כי השנה חלה ירידה בתוצר של המשק. הראו בתרשים והסבירו מה השפעת שינוי זה על הריבית. פרטו מה יכול הבנק המרכזי לעשות אם הוא מעוניין לשמור על שער הריבית כמו במצב המוצא.

ד. הניחו כי השנה חל שינוי בטעמים של הציבור והוא מעוניין להחזיק יותר יתרות ריאליות לכל רמה של תוצר וריבית. הראו בתרשים והסבירו מה השפעת שינוי זה על הריבית. התייחסו לטענה הבאה "בהנחה שהבנק המרכזי מעוניין לשמור על שער ריבית כמו במצב המוצא, אז מדיניות מתאימה היא הפחתת השער של הריבית המוניטרית".

 שאלה

שוק הכסף במשק **סגור** נמצא בשיווי משקל ובשאלה זו יש להתייחס לשיווי משקל חלקי בשוק הכסף.

בספר לכלכלה נכתב כי הבנק המרכזי יכול להשפיע על הריבית על-ידי שינויים בכמות הכסף.

האם טענה זו נכונה? הסבירו מה צריך הבנק המרכזי לעשות כדי להוריד את הריבית ומה נדרש כדי להעלות אותה.

 שאלה

שוק הכסף במשק **סגור** נמצא בשיווי משקל ובשאלה זו יש להתייחס לשיווי משקל חלקי בשוק הכסף.

הניחו כי השנה חלה ירידה בתוצר של המשק. הראו בתרשים והסבירו מה השפעת שינוי זה על הריבית. פרטו מה יכול הבנק המרכזי לעשות אם הוא מעוניין לשמור על שער הריבית כמו במצב המוצא.

שאלה

שוק הכסף במשק סגור נמצא בשיווי משקל ובשאלה זו יש להתייחס לשיווי משקל חלקי בשוק הכסף.

הניחו כי השנה חל שינוי בטעמים של הציבור והוא מעוניין להחזיק יותר יתרות ריאליות לכל רמה של תוצר וריבית. הראו בתרשים והסבירו מה השפעת שינוי זה על הריבית. התייחסו לטענה הבאה "בהנחה שהבנק המרכזי מעוניין לשמור על שער ריבית כמו במצב המוצא, אז מדיניות מתאימה היא הפחתת השער של הריבית המוניטרית".

שאלה

משק סגור נמצא בשיווי משקל באבטלה. הממשלה מחליטה להעלות את הצריכה הציבורית ב- B מיליון ש"ח ומתלבטת בין שתי חלופות מימון.

א. תארו מה יקרה במשק (תרשים זרימה) אם תוספת ההוצאה תמומן ע"י מכירת אג"ח לציבור.

צינו והסבירו מה יקרה לתוצר, לתעסוקה, לכל אחד מהשימושים, לריבית ולגירעון בתקציב הממשלה.

ב. תארו מה יקרה במשק (תרשים זרימה) אם תוספת ההוצאה תמומן ע"י מסים. צינו והסבירו מה יקרה לתוצר, לתעסוקה, לכל אחד מהשימושים, לריבית ולגירעון בתקציב הממשלה.

ג. שרת הכלכלה אמרה כי המטרה העיקרית של פעולת הממשלה היא צמצום האבטלה במשק.

לעומתה, טענה שרת האוצר כי צמצום האבטלה הוא יעד חשוב, אבל המחיר של הגדלת הגירעון בתקציב הממשלה למשק הוא כבד ולכן היא תעדיף מדיניות שאינה מגדילה את הגירעון.

הסבירו את עמדת כל אחת מהשרות וקבעו לאור זאת מהי חלופת המימון שבה היא תבחר.

שאלה

נגידת הבנק המרכזי נאמה בכנס כלכלי וקבעה כי שתי מטרות עיקריות של המדיניות המוניטרית הן שמירה על יציבות המחירים ושמירה על רמת תעסוקה גבוהה.

הניחו כי המשק סגור נמצא בשיווי משקל באבטלה.

כיצד יכול הבנק המרכזי לפעול על מנת להגדיל את רמת התעסוקה?

פרטו את המדיניות הרצויה, תארו את ההתרחשות במשק כתוצאה מהפעלת מדיניות זו על ידי תרשים זרימה וסכמו את השפעותיה על הריבית, התוצר, התעסוקה וכל אחד מהשימושים.

שאלה

נגיד הבנק המרכזי נאם בכנס כלכלי וקבע כי שתי מטרות עיקריות של המדיניות המוניטרית הן שמירה על יציבות המחירים ושמירה על רמת תעסוקה גבוהה. הניחו כעת כי המשק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. כתוצאה משינוי בהתנהגות משקי הבית חלה עלייה בצריכה הפרטית בכל רמה של ריבית והכנסה פנויה. מהי המדיניות שעל הבנק לנקוט על מנת שתישמר יציבות מחירים? הסבירו בפרוט.

שאלה

נגידת הבנק המרכזי נאמה בכנס כלכלי וקבעה כי שתי מטרות עיקריות של המדיניות המוניטרית הן שמירה על יציבות המחירים ושמירה על רמת תעסוקה גבוהה. הניחו כעת כי המשק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. כתוצאה מאיום בטחוני הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ב- B ש"ח ולממן זאת ע"י מכירת אג"ח לציבור. מהי המדיניות שעל הבנק לנקוט על מנת שתישמר יציבות מחירים? הסבירו בפרוט.

שאלה

נגידת הבנק המרכזי נאמה בכנס כלכלי וקבעה כי שתי מטרות עיקריות של המדיניות המוניטרית הן שמירה על יציבות המחירים ושמירה על רמת תעסוקה גבוהה. הניחו כי המשק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. הגיע מועד הפדיון של אג"ח לטווח קצר של הבנק המרכזי וכתוצאה מכך כמות הכסף גדלה ב- 1%. תארו את ההתרחשות במשק כתוצאה מכך על ידי תרשים זרימה וסכמו את ההשפעות על הריבית, רמת המחירים, התוצר, התעסוקה וכל אחד מהשימושים. איזה מטרה של הבנק לא תושג?

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. כתוצאה מאופטימיות של היזמים במשק, ההשקעה גדלה לכל רמה של תוצר וריבית. שיעור עליית המחירים יהיה יותר גדול ככל שהצריכה הפרטית רגישה יותר לשינויים בריבית וככל שהנטייה השולית לצרוך קטנה יותר.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. כתוצאה מאופטימיות של היזמים במשק, ההשקעה גדלה לכל רמה של תוצר וריבית.

טענה I - שיעור עליית המחירים יהיה יותר גדול ככל שהצריכה הפרטית רגישה יותר לשינויים בריבית

טענה II - שיעור עליית המחירים יהיה יותר גדול ככל שהנטייה השולית לצרוך קטנה יותר.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. כתוצאה מאופטימיות של היזמים במשק, ההשקעה גדלה לכל רמה של תוצר וריבית.

נטען כי התוצר יגדל, הריבית תעלה ולא ניתן לדעת מה יקרה להשקעה ולצריכה הפרטית

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. כתוצאה מפדיון של אג"ח כמות הכסף במשק גדלה.

שיעור עליית התוצר יהיה יותר גדול ככל שההשקעה רגישה יותר לשינויים בשער הריבית וככל שהביקוש לכסף רגיש פחות ביחס לשינויים בריבית (עקומת L תלולה יותר)

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית ב-B מיליון ש"ח והיא מתלבטת לגבי מימון ההוצאה.

שיעור עליית הריבית הצפוי אם המימון יהיה ע"י מסים קטן מזה הצפוי אם המימון יהיה על-ידי מכירת אג"ח לציבור.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית ב-B מיליון ש"ח והיא מתלבטת לגבי מימון ההוצאה.

ההשקעה תהיה גדולה יותר אם המימון יהיה על-ידי מסים ואילו הצריכה הפרטית תהיה גדולה יותר אם המימון יהיה על-ידי מכירת אג"ח לציבור.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ב- B מיליון ש"ח והיא מתלבטת לגבי מימון תוספת ההוצאה. נטען כי סכום הירידה בהשקעה ובצריכה הפרטית (ביחד) יהיה שווה ל- B מיליון ש"ח בכל אחת מצורות המימון הבאות - מכירת אג"ח לציבור, מסים והדפסת כסף.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ב- B מיליון ש"ח והיא מתלבטת לגבי מימון תוספת ההוצאה. נטען כי שיעור עליית המחירים הצפוי אם המימון יהיה ע"י מסים קטן מזה הצפוי אם המימון יהיה על-ידי מכירת אג"ח לציבור.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. כתוצאה מאיום בטחוני הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית ב- 100 מיליון ש"ח ומימנה זאת על ידי מסים. טענה I – הצריכה הפרטית וההשקעה יקטנו ביחד ב- 100 מיליון ש"ח. טענה II – שיעור עליית המחירים יהיה קטן יותר ככל שהנטייה השולית לצרוך יותר גדולה.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. כתוצאה מפדיון של אג"ח כמות הכסף במשק גדלה. טענה I - שיעור עליית התוצר יהיה קטן יותר ככל שההשקעה רגישה פחות לשינויים בשער הריבית. טענה II - שיעור עליית התוצר יהיה גדול יותר ככל שהביקוש לכסף רגיש פחות ביחס לשינויים בריבית (עקומת L תלולה יותר)

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. הממשלה מחליטה להעלות את הצריכה הציבורית ב- B מיליון ש"ח ומתלבטת בין שתי חלופות מימון: מכירת אג"ח לציבור או הטלת מסים. נתון כי במשק זה שהצריכה הפרטית תלויה רק בהכנסה הפנויה וההשקעה תלויה רק בריבית.

א. תארו מה יקרה במשק (תרשים זרימה) אם תוספת ההוצאה תמומן ע"י מכירת אג"ח לציבור.

צינו והסבירו מה יקרה לתוצר, לתעסוקה, לכל אחד מהשימושים, לריבית ולגירעון בתקציב הממשלה.

ב. תארו מה יקרה במשק (תרשים זרימה) אם תוספת ההוצאה תמומן ע"י מסים. צינו והסבירו מה יקרה לתוצר, לתעסוקה, לכל אחד מהשימושים, לריבית ולגירעון בתקציב הממשלה.

ג. שרת הכלכלה אמרה כי המטרה העיקרית של פעולת הממשלה היא צמצום האבטלה במשק.

שרת האוצר טענה כי לא תתמוך במדיניות שמגדילה את הגרעון בתקציב הממשלה. צינו לפחות 2 סיבות לבעייתיות של גירעון גדול בתקציב הממשלה וקבעו איזו מהחלופות תבחר כל אחת מהשרות?

ד. ענו מחדש על סעיף א אם נתון שהצרכים הפרטית וההשקעה מתנהגות לפי הנחות הרגילות (כלומר, הצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה ובריבית וההשקעה תלויה בריבית ובתוצר).

שאלה

משק סגור נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

כתוצאה מאיום בטחוני הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית ב- 100 מיליון ש"ח ומימנה זאת על ידי מסים.

טענה – שיעור עליית המחירים יהיה קטן יותר ככל שהנטייה השולית לצרוך יותר גדולה.

שאלה

משק סגור נמצא בשיווי משקל באבטלה. הממשלה מחליטה להעלות את הצריכה הציבורית ב- B מיליון ש"ח ומתלבטת בין שתי חלופות מימון:

מכירת אג"ח לציבור או הטלת מסים.

א. תארו מה יקרה במשק (תרשים זרימה) אם תוספת ההוצאה תמומן ע"י מכירת אג"ח לציבור.

צינו והסבירו מה יקרה לתוצר, לתעסוקה, לכל אחד מהשימושים, לריבית ולגירעון בתקציב הממשלה.

ב. תארו מה יקרה במשק (תרשים זרימה) אם תוספת ההוצאה תמומן ע"י מסים. צינו והסבירו מה יקרה לתוצר, לתעסוקה, לכל אחד מהשימושים, לריבית ולגירעון בתקציב הממשלה.

ג. שרת הכלכלה אמרה כי המטרה העיקרית של פעולת הממשלה היא צמצום האבטלה במשק.

שרת האוצר טענה כי לא תתמוך במדיניות שמגדילה את הגרעון בתקציב הממשלה. ציינו לפחות 2 סיבות לבעייתיות של גרעון גדול בתקציב הממשלה וקבעו איזו מהחלופות תבחר כל אחת מהשרות?

ד. ענו מחדש על סעיף א אם נתון שהצריכה הפרטית תלויה רק בהכנסה הפנויה וההשקעה תלויה רק בריבית.

שאלה

משק סגור נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

כתוצאה מאיום בטחוני הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית ב- 100 מיליון ש"ח ומימנה זאת על ידי מסים.

כלכלנית טענה כי ביחס למצב המוצא הצריכה הפרטית וההשקעה יקטנו ביחד ב- 100 מיליון ש"ח בדיוק.

שאלה

משק סגור נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית והיא מתלבטת אם לממן את תוספת ההוצאה על ידי מסים או על ידי מכירת אגח לציבור.

כלכלנית טענה שאם המימון יהיה על ידי מכירת אג"ח אז הריבית תהיה גבוהה יותר וההשקעה תהיה קטנה יותר ביחס למימון על ידי מסים.

שאלה

משק סגור נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

כתוצאה מאופטימיות של היזמים במשק, ההשקעה גדלה לכל רמה של תוצר וריבית.

כלכלנית טענה כי הירידה בצריכה הפרטית תהיה שווה לעלייה בהשקעה.

שאלה

שוק הכסף במשק נמצא בשיווי משקל ובשאלה זו יש להתייחס לשיווי משקל חלקי בשוק הכסף.

הניחו כי השנה חל שינוי בטעמים של הציבור והוא מעוניין להחזיק יותר יתרות ריאליות לכל רמה של תוצר וריבית.

הראו בתרשים והסבירו מה השפעת שינוי זה על הריבית.

קבעו האם הטענה הבאה נכונה או לא נכונה והסבירו בקצרה:

"בהנחה שהבנק המרכזי מעוניין לשמור על שער ריבית כמו במצב המוצא, אז מדיניות מתאימה היא העלאת שער של הריבית המוניטרית".

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.

כתוצאה מאופטימיות של הציבור, הצריכה הפרטית גדלה לכל רמה של הכנסה פנויה וריבית. כלכלנית טענה כי העלייה בצריכה הפרטית תהיה שווה לירידה בהשקעה.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. נתון כי הנטייה השולית לצרוך היא 0.7 והצריכה הפרטית לא תלויה בתוצר.

כתוצאה מאיום בטחוני הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית ב- 100 מיליון ש"ח ומימנה זאת על-ידי מסים.

כלכלנית טענה כי ההשקעה תקטן ב- 30.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. נתון כי הנטייה השולית לצרוך היא 0.7 והצריכה הפרטית לא תלויה בריבית.

כתוצאה מאיום בטחוני הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית ב- 100 מיליון ש"ח ומימנה זאת על-ידי מסים.

כלכלנית טענה כי ההשקעה תקטן ב- 30.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.

הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית והיא מתלבטת אם לממן את תוספת ההוצאה על ידי מסים או על ידי מכירת אג"ח לציבור.

כלכלנית טענה שאם המימון יהיה על ידי מכירת אג"ח אז הצריכה הפרטית תהיה גדולה יותר וההשקעה קטנה יותר ביחס למימון על ידי מיסים.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.
הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית והיא מתלבטת אם לממן את תוספת ההוצאה על ידי מסים או על ידי מכירת אג"ח לציבור.
כלכלנית טענה שאם המימון יהיה על ידי מסים אז הצריכה הפרטית תהיה גדולה יותר וההשקעה קטנה יותר ביחס למימון על ידי מכירת אג"ח לציבור.

שאלה

משק נמצא בשיווי משקל **באבטלה**.
כתוצאה מאופטימיות של הציבור, משקי הבית הקטינו את החיסכון לכל רמה של הכנסה פנויה וריבית.
כלכלנית טענה כי החיסכון יגדל.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**.
הממשלה מחליטה להעלות את הצריכה הציבורית ב- B מיליון ש"ח ומתלבטת בין שתי חלופות מימון: מכירת אג"ח לציבור או הטלת מיסים.
בהנחה שהממשלה תבחר לממן את תוספת ההוצאה על ידי מכירת אג"ח לציבור אזי:
א. התוצר יגדל אך שיעור האבטלה לא ישתנה.
ב. הריבית תעלה ולכן התוצר יקטן
ג. לא ניתן לקבוע מה יקרה להשקעה ומה יקרה לצריכה הפרטית.
ד. כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**.
הממשלה מחליטה להעלות את הצריכה הציבורית ב- B מיליון ש"ח ומתלבטת בין שתי חלופות מימון: מכירת אג"ח לציבור או הטלת מיסים.
בהנחה שהממשלה תבחר לממן את תוספת ההוצאה על ידי מכירת אג"ח לציבור וידוע כי במשק זה הצריכה הפרטית תלויה רק בהכנסה הפנויה וההשקעה תלויה רק בריבית. אזי:
א. התוצר יגדל אך שיעור האבטלה לא ישתנה.

ב. ההשקעה תקטן והצריכה הפרטית תגדל.

ג. לא ניתן לקבוע מה יקרה להשקעה ומה יקרה לצריכה הפרטית.

ד. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**.

הממשלה מחליטה להעלות את הצריכה הציבורית ב- B מיליון ש"ח ומתלבטת בין שתי חלופות מימון: מכירת אג"ח לציבור או הטלת מיסים.

בהנחה שהממשלה תבחר לממן את תוספת ההוצאה על ידי הטלת מיסים אזי:

א. התוצר יגדל אך שיעור האבטלה לא ישתנה.

ב. הריבית תעלה ולכן התוצר יקטן.

ג. לא ניתן לקבוע מה יקרה להשקעה ומה יקרה לצריכה הפרטית.

ד. כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**.

הממשלה מחליטה להעלות את הצריכה הציבורית ב- B מיליון ש"ח ומתלבטת בין שתי חלופות מימון: מכירת אג"ח לציבור או הטלת מיסים.

להלן טענות שונות שנשמעו לגבי ההשוואה בין שתי צורות המימון המוצעות – מכירת אג"ח לציבור או מיסים.

א. התעסוקה תגדל ביותר אם המימון יהיה על ידי מיסים.

ב. הריבית תהיה גבוהה יותר אם המימון יהיה על ידי מכירת אג"ח לציבור.

ג. הגירעון בתקציב הממשלה יהיה שווה בשתי החלופות.

ד. כל התשובות לעיל אינן נכונות

שאלות מסכמות יחידה 7 (ממ"ח 03)

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. נתון שהצריכה הפרטית אינה תלויה בשער הריבית וכן שהנטייה השולית לצרוך היא 0.6. הממשלה הגדילה את ההשקעה הציבורית ב 10 מיליון ש"ח ומימנה את תוספת ההוצאה על-ידי הטלת מסים. כתוצאה מכך: סך ההשקעה במשק יגדל ב- _____ ש"ח והצריכה הפרטית לא תשתנה/תקטן ב- _____ ש"ח.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. נתון שהצריכה הפרטית אינה תלויה בשער הריבית וכן שהנטייה השולית לצרוך היא 0.7. הממשלה הגדילה את **ההשקעה** הציבורית ב 100 מיליון ש"ח ומימנה את תוספת ההוצאה על-ידי הטלת מסים. כתוצאה מכך: סך ההשקעה במשק יגדל ב- _____ ש"ח והצריכה הפרטית לא תשתנה/תקטן ב- _____ ש"ח.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. הממשלה מתכוונת לבצע מדיניות פיסקלית **מרחיבה**.
הבנק המרכזי מעוניין לשמור על שער ריבית קבוע כך שבכוונתו לפעול כדי שיישום מדיניות הממשלה לא יגרום לשינוי הריבית.
איזו פעולה מתוך האפשרויות שלהלן מתאימה כדי ליישם את מדיניותו?
א. מכירת אג"ח לציבור.
ב. הריבית לא תשתנה עקב מדיניות הממשלה, ולכן הבנק המרכזי אינו צריך לנקוט שום צעדים.
ג. הקטנת בסיס הכסף.
ד. הגדלת יחס הרזרבה כנגד פיקדונות בבנקים.
ה. הפחתת הריבית המוניטרית.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. הממשלה מתכוונת לבצע מדיניות פискаלית **מרחיבה**.

הבנק המרכזי מעוניין לשמור על שער ריבית קבוע כך שבכוונתו לפעול כדי שיישום מדיניות הממשלה לא יגרום לשינוי הריבית.

איזו פעולה מתוך האפשרויות שלהלן מתאימה כדי ליישם את מדיניותו?

א. מכירת אג"ח לציבור.

ב. הריבית לא תשתנה עקב מדיניות הממשלה, ולכן הבנק המרכזי אינו צריך לנקוט שום צעדים.

ג. הקטנת בסיס הכסף.

ד. הגדלת יחס הרזרבה כנגד פיקדונות בבנקים.

ה. קניית אג"ח מהציבור.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. הממשלה מתכוונת לבצע מדיניות פискаלית **מרחיבה**.

הבנק המרכזי מעוניין לשמור על שער ריבית קבוע כך שבכוונתו לפעול כדי שיישום מדיניות הממשלה לא יגרום לשינוי הריבית.

איזו פעולה מתוך האפשרויות שלהלן מתאימה כדי ליישם את מדיניותו?

א. קניית אג"ח מהציבור.

ב. הריבית לא תשתנה עקב מדיניות הממשלה, ולכן הבנק המרכזי אינו צריך לנקוט שום צעדים.

ג. הקטנת בסיס הכסף.

ד. הגדלת יחס הרזרבה כנגד פיקדונות בבנקים.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. הממשלה מתכוונת לבצע מדיניות פискаלית **מרחיבה**.

הבנק המרכזי מעוניין לשמור על שער ריבית קבוע כך שבכוונתו לפעול כדי שיישום מדיניות הממשלה לא יגרום לשינוי הריבית.

איזו פעולה מתוך האפשרויות שלהלן מתאימה כדי ליישם את מדיניותו?

- מכירת אג"ח לציבור.
- הריבית לא תשתנה עקב מדיניות הממשלה, ולכן הבנק המרכזי אינו צריך לנקוט שום צעדים.
- הקטנת בסיס הכסף.
- הקטנת יחס הרזרבה כנגד פיקדונות בבנקים.
- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

- משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. הניחו כי הביקוש לכסף אינו תלוי בתוצר.
הממשלה הגדילה את ההשקעה בתשתיות **בגודל הפער הדפלציוני** ומימנה זאת על-ידי מכירת אג"ח לציבור.
- במקביל הבנק המרכזי פדה אג"ח שמועד הפירעון שלהן הגיע וכמות הכסף במשק גדלה ב-1% . כתוצאה משני אירועים אלה:
- המשק יגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה ורמת המחירים לא תשתנה.
 - האבטלה תקטן, אך לא ברור אם המשק יגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה או לא.
 - לא ניתן לקבוע מה יקרה להשקעה ולצריכה הפרטית.
 - המשק יגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה והריבית לא תשתנה.
 - כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

- משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. הניחו כי הביקוש לכסף אינו תלוי בתוצר.
הממשלה הגדילה את ההשקעה בתשתיות **בגודל הפער הדפלציוני** ומימנה זאת על-ידי מכירת אג"ח לציבור.
- במקביל הבנק המרכזי פדה אג"ח שמועד הפירעון שלהן הגיע וכמות הכסף במשק גדלה ב-1% . כתוצאה משני אירועים אלה:
- לא ניתן לקבוע מה יקרה להשקעה ולצריכה הפרטית.
 - המשק יגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה והריבית לא תשתנה.
 - המשק יגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה ורמת המחירים לא תשתנה.
 - האבטלה תקטן, אך לא ברור אם המשק יגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה או לא.
 - כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. הניחו כי הביקוש לכסף אינו תלוי בתוצר.
הממשלה הגדילה את ההשקעה בתשתיות **בגודל הפער הדפלציוני** ומימנה זאת על-ידי מכירת אג"ח לציבור.
במקביל הבנק המרכזי פדה אג"ח שמועד הפירעון שלהן הגיע וכמות הכסף במשק גדלה ב- 1% . כתוצאה משני אירועים אלה:
א. המשק יגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה ורמת המחירים לא תשתנה.
ב. האבטלה תקטן, אך לא ברור אם המשק יגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה או לא.
ג. הריבית תקטן ורמת המחירים תעלה.
ד. המשק יגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה, המחירים יעלו ב- 1% והריבית לא תשתנה.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. במשק שני סוגים של משפחות:
משפחות מסוג A שלהן נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת של הכנסה פנויה ושווה ל- 0.6,
ומשפחות מסוג B שלהן נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת של הכנסה פנויה ושווה ל- 0.8.
במסגרת רפורמה במערכת המיסוי הופחתו המסים המוטלים על משפחות מסוג B והועלו המסים המוטלים על משפחות מסוג A, כך שסכום המסים במשק לא השתנה. כתוצאה מכך:
א. הצריכה הפרטית תגדל והתוצר יגדל.
ב. רק אם משפחות מסוג A עניות יותר ממשפחות מסוג B, אזי הצריכה הפרטית תגדל והתוצר יגדל.
ג. הצריכה הפרטית תקטן והתוצר יקטן.
ד. מכיוון שסכום המסים במשק לא השתנה, לא יהיה שינוי בתוצר.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**.
הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור.
התוצר יעלה בשיעור גדול יותר ככל ש:
א. הצריכה הפרטית רגישה יותר לשינויים בשער הריבית.

ב. הצריכה הציבורית במצב המוצא גדולה יותר.

ג. הביקוש לכסף רגיש יותר לשינויים בתוצר.

ד. הצריכה הפרטית רגישה פחות לשינויים בהכנסה הפנויה.

ה. ההשקעה רגישה יותר לשינויים בתוצר.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**.

הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור.

התוצר יעלה בשיעור גדול יותר ככל ש:

א. הצריכה הפרטית רגישה יותר לשינויים בשער הריבית.

ב. הצריכה הציבורית במצב המוצא גדולה יותר.

ג. הביקוש לכסף רגיש יותר לשינויים בתוצר.

ד. הצריכה הפרטית רגישה יותר לשינויים בהכנסה הפנויה.

ה. ההשקעה רגישה פחות לשינויים בתוצר.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**.

הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור.

התוצר יעלה בשיעור גדול יותר ככל ש:

א. הצריכה הפרטית רגישה יותר לשינויים בשער הריבית.

ב. הצריכה הציבורית במצב המוצא גדולה יותר.

ג. הביקוש לכסף רגיש פחות לשינויים בתוצר.

ד. הצריכה הפרטית רגישה פחות לשינויים בהכנסה הפנויה.

ה. ההשקעה רגישה פחות לשינויים בתוצר.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.

הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור.

רמת המחירים תעלה בשיעור גדול יותר ככל ש:

- א. הצריכה הפרטית רגישה פחות לשינויים בשער הריבית.
- ב. הצריכה הציבורית במצב המוצא גדולה יותר.
- ג. הביקוש לכסף רגיש פחות לשינויים בתוצר.
- ד. ההשקעה רגישה יותר ביחס לשינויים בשער הריבית.
- ה. ההשקעה רגישה יותר לשינויים בתוצר.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.

הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור.

רמת המחירים תעלה בשיעור גדול יותר ככל ש:

- א. הצריכה הפרטית רגישה יותר לשינויים בשער הריבית.
- ב. הצריכה הציבורית במצב המוצא גדולה יותר.
- ג. הביקוש לכסף רגיש פחות לשינויים בתוצר.
- ד. ההשקעה רגישה פחות ביחס לשינויים בשער הריבית.
- ה. ההשקעה רגישה יותר לשינויים בתוצר.

שאלה

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה** והפער הדפלציוני הוא 50 מיליון ש"ח.

נתון כי הההשקעה תלויה רק בריבית והצריכה הפרטית תלויה רק בהכנסה הפנויה.

הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית ב- 50 מיליון ש"ח ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור. כתוצאה מכך:

- א. המשק יגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה, הצריכה הפרטית תעלה וההשקעה תקטן.
- ב. המשק יגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה, ולא ניתן לקבוע מה יקרה לצריכה הפרטית ולהשקעה.
- ג. שיעור האבטלה יקטן אך המשק לא יגיע לתעסוקה מלאה, הצריכה הפרטית תעלה וההשקעה תקטן.
- ד. שיעור האבטלה יקטן אך המשק לא יגיע לתעסוקה מלאה, ולא ניתן לקבוע מה יקרה לצריכה הפרטית ולהשקעה.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

- משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה** והפער הדפלציוני הוא 100 מיליון ש"ח.
- הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית ב- 100 מיליון ש"ח ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור. כתוצאה מכך:
- א. המשק יגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה, הצריכה הפרטית תעלה וההשקעה תקטן.
- ב. המשק יגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה, ולא ניתן לקבוע מה יקרה לצריכה הפרטית ולהשקעה.
- ג. שיעור האבטלה יקטן אך המשק יהיה באבטלה, הצריכה הפרטית תעלה וההשקעה תקטן.
- ד. שיעור האבטלה יקטן אך המשק לא יגיע לתעסוקה מלאה, ולא ניתן לקבוע מה יקרה לצריכה הפרטית ולהשקעה.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

- משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. משקי הבית הגדילו את הצריכה לכל רמה של הכנסה פנויה וריבית. כתוצאה מכך:
- א. העלייה בצריכה הפרטית תהיה גדולה מהירידה בהשקעה.
- ב. התוצר יגדל, הצריכה הפרטית תגדל ולא ניתן לדעת מה יקרה להשקעה.
- ג. הריבית לא תשתנה, הצריכה הפרטית תגדל וההשקעה לא תשתנה.
- ד. לא ניתן לקבוע אם העלייה בצריכה הפרטית היא גדולה או קטנה מהירידה בהשקעה.
- ה. העלייה בצריכה הפרטית שווה בדיוק לירידה בהשקעה.

יחידה 8: מאזן התשלומים

מאזן התשלומים הוא דוח חשבונאי המסכם את כל העסקאות הכלכליות שהתבצעו בין תושבי המדינה לבין תושבי יתר מדינות העולם במשך תקופה נתונה (בדרך כלל שנה). מדובר בעסקאות הכוללות סחורות, שירותים, השקעות, הלוואות, תרומות, הון ועוד.

עיקרון הרישום הכפול:

כל עסקה נרשמת פעמיים:

- פעם אחת בצד **החובה** – (Debit) כאשר יש **יציאה של מט"ח** מהמשק
- ופעם אחת בצד **הזכות** – (Credit) כאשר יש **כניסה של מט"ח** למשק

לכן, המאזן **תמיד מאוזן חשבונאית**: כל זרימה יוצאת של מט"ח תלווה בזרימה נכנסת מקבילה.

זכות	חובה	
		I חשבון שוטף
	יבוא	סחורות ושירותים
יצוא		
ח"צ למשק	ח"צ לחול	העברות ח"צ
		II חשבון הון
הלוואות למשק	הלוואות לחו"ל	הלוואות
השקעות במשק	השקעות בחו"ל	השקעות
ירידה	עליה	III יתרות מט"ח

הסבר בגובה העיניים – מאזן התשלומים

מה זה בכלל מאזן תשלומים?

תחשבו על המדינה כמו על **בן אדם** – לפעמים הוא **קונה דברים** מהעולם (יבוא), ולפעמים **מוכר לעולם** (יצוא). לפעמים הוא גם מקבל **מתנות או תרומות**, או **משקיע במדינות אחרות**. כל הדברים האלה נרשמים בדוח שנקרא: **מאזן התשלומים**.

למה קוראים לזה מאזן?

כי כל פעולה נרשמת פעמיים:

- כשהמדינה משלמת למישהו בעולם – זה נרשם בצד שנקרא "חובה"
- כשהמדינה מקבלת כסף ממישהו בעולם – זה נרשם בצד של "זכות"

בדיוק כמו פנקס הכנסות והוצאות – רק שמדובר בכסף שנכנס ויוצא מול שאר העולם.

שלושת החלקים של הדוח:

1. **חשבון שוטף** – כמו חשבון עו"ש של המדינה:

- יבוא = קניות מהעולם (יוצא כסף)
- יצוא = מכירות לעולם (נכנס כסף)
- מתנות ותרומות נכנסות ויוצאות

2. **חשבון הון** – מה קורה עם הלוואות והשקעות:

- אם ישראל משקיעה בחו"ל – זה יציאה של כסף
- אם משקיעים זרים באים לישראל – זה כניסה של כסף

3. **שינוי ביתרות מט"ח** – זה הבנק המרכזי:

- לפעמים קונה דולרים (כדי לחזק את היצוא)
- לפעמים מוכר דולרים (כדי למנוע אינפלציה)

תרגיל

חברה מייצאת מחשבים ב \$50,000 במזומן.

חברה מייצאת מחשבים ב \$50,000 באשראי.

חברה מייבאת מחשבים במיליון \$ מתוכם 100 אלף במזומן וההשאר באשראי.

ארה"ב נותנת לישראל סיוע של 2 מיליון \$ מתוכם \$1,500,000 במזומן והיתר כצויד צבאי

חברה מייבאת מחשבים ב \$50,000 במזומן.

חברה מייצאת מחשבים במיליון \$ מתוכם 100 אלף במזומן וההשאר באשראי.

ברוקרית אמריקאית הפקידה 8 במיליון \$ בפיקדונות שקליים בבנק מקומי.

ממשלת ישראל קיבלה צויד צבאי בערך של 2 מיליון \$ מחצית כמענק והיתרה באשראי לזמן ארוך.

חברה מקומית פרעה חובות לחול בערך של 4 מיליון \$ ושילמה ריבית על יתרת החוב בסך 1 מיליון \$

חברה מקומית פרעה חובות לחול בערך של 4 מיליון \$ ושילמה ריבית על יתרת החוב בסך 1 מיליון \$

שאלה

להלן פירוט עסקות שבוצעו בשנה האחרונה בישראל (המספרים אינם נתונים אמיתיים):

1. משקיעים ישראלים רכשו פירמות ומניות בחו"ל (במזומן) בסכום כולל של 40 מיליון דולר.
 2. ישראל שילמה תשלום מזומן בסך 20 מיליון דולר לבנק אמריקאי בעבור ריבית על הלוואות.
 3. בעקבות אסון טבע ישראל נתנה למדינה אחרת מענק בסחורות שערך 20 מיליון דולר.
 4. חברה ישראלית גדולה רכשה בחו"ל חומרי גלם ב- 100 מיליון דולר. מחצית מהתשלום שולמה במזומן והיתרה באשראי ל- 3 שנים.
- להלן שלוש טענות לגבי מאזן התשלומים של המשק:
- א. בחשבון השוטף יש גירעון של 100 מיליון דולר.
 - ב. בחשבון ההון יש עודף של 10 מיליון דולר.
 - ג. יתרות המט"ח קטנו ב- 110 מיליון דולר.

שאלה

להלן פירוט כל העסקות עם העולם שבוצעו בשנה האחרונה:

1. בעקבות אסון טבע, ישראל נתנה למדינה אחרת מענק בסחורות ששווין 50 מיליון דולר.
 2. צה"ל רכש בחו"ל ציוד צבאי בסך של 250 מיליון דולר. מחצית מהתשלום שולמה במזומן והיתרה באשראי ל- 3 שנים.
 3. משקיעים ישראלים רכשו פירמות ומניות בחו"ל (במזומן) בסכום כולל של 100 מיליון דולר.
 4. ישראל שילמה תשלום מזומן בסך 50 מיליון דולר לבנק אמריקני בעבור ריבית על הלוואות.
- להלן שלוש טענות לגבי מאזן התשלומים של המשק:
- א. בחשבון השוטף יש גירעון של 250 מיליון דולר.
 - ב. בחשבון ההון יש עודף של 25 מיליון דולר.
 - ג. יתרות המט"ח קטנו ב- 275 מיליון דולר.

שאלה

להלן נתונים ממאזן התשלומים של משק בשנת _____ (במיליוני דולרים):

- היבוא 2,500 והיצוא 2,100.
- העברות חד צדדיות שהתקבלו נטו (העברות שהתקבלו מחו"ל פחות העברות שניתנו לחו"ל) הסתכמו ב- 100.
- ההשקעות הזרות במשק נטו (השקעות של זרים במשק פחות השקעות של תושבי המשק בעולם) – 160.

• יתרות המט"ח של המשק לא השתנו

מהו סכום הלוואות שהתקבלו נטו (הלוואות שהתקבלו מחו"ל פחות הלוואות שניתנו לחו"ל)?

שאלה

להלן נתונים ממאזן התשלומים של משק בשנה שעברה (במיליוני דולרים):

• המשק לוה מחו"ל 70 ופרע הלוואות משנים קודמות בסכום של 40

• המשק קיבל העברות חד-צדדיות נטו בסכום של 50

• השקעות זרות במשק 150 והשקעות של תושבי המשק בחו"ל 130

• היבוא שווה ליצוא

מנתונים אלו אפשר להסיק כי בשנה שעברה יתרות המט"ח של המשק (במיליוני דולרים):

שוק מט"ח

✓ שוק מט"ח במונחים נומינליים

שער חליפין נומינלי – e = מחירו של \$1 במונחי שקלים.

למשל: $1\$ = 3.5$ ₪ לכן $e = 3.5$

פיחות (depreciation): עלייה בשער החליפין הנומינלי – כלומר, נדרש יותר שקלים כדי לרכוש דולר. (שער החליפין עולה $e \uparrow$)

לדוגמה e עולה מ-3.5 ל-4 $\rightarrow 1\$ = 4$ ₪

ייסוף (appreciation): ירידה בשער החליפין הנומינלי – נדרשים פחות שקלים לדולר. (שער החליפין יורד $e \downarrow$)

לדוגמה e יורד מ-3.5 ל-3 $\rightarrow 1\$ = 3$ ₪

✓ שוק מט"ח במונחים ריאליים

שער חליפין ריאלי – $\frac{e}{P}$ = מייצג את מחיר הדולר במונחי כוח קנייה או במונחי תוצר

P = רמת המחירים במשק

כל עוד רמת המחירים המקומית P קבועה, שער החליפין הריאלי והנומינלי מתנהגים באותה צורה, ולכן ניתן להתמקד בנומינלי בלבד.

✓ איך שע"ח נומינלי משפיע על היבוא והיצוא

נניח שחל פיחות במשק. נבדוק את השפעתו על היבוא והיצוא.

פיחות: הוא מצב שבו שער החליפין עולה $e \uparrow$.

מצב התחלתי $1\$ = 3.5$ ש"ח

וכעת $1\$ = 4$ ש"ח

אם שער החליפין עולה (פיחות), הדולר יקר יותר – כלומר, יבוא יקר יותר ויצוא משתלם יותר:

- עלות יבוא עולה $\rightarrow$ קונים פחות מחו"ל
- יצוא משתלם יותר לזרים $\rightarrow$ קונים יותר מישראל

✓ עקומת הביקוש למט"ח D

ביקוש למט"ח – מייצג את היבוא של המשק – כדי לייבא צריך לקנות מט"ח.

תנועה על עקומת הביקוש: נובעת משינוי בשער החליפין.

תנועה של עקומת הביקוש: מתרחשת כתוצאה מ-3 שינויים:

(1) שינוי בתוצר. קיים קשר חיובי בין התוצר לבין הביקוש למטח.

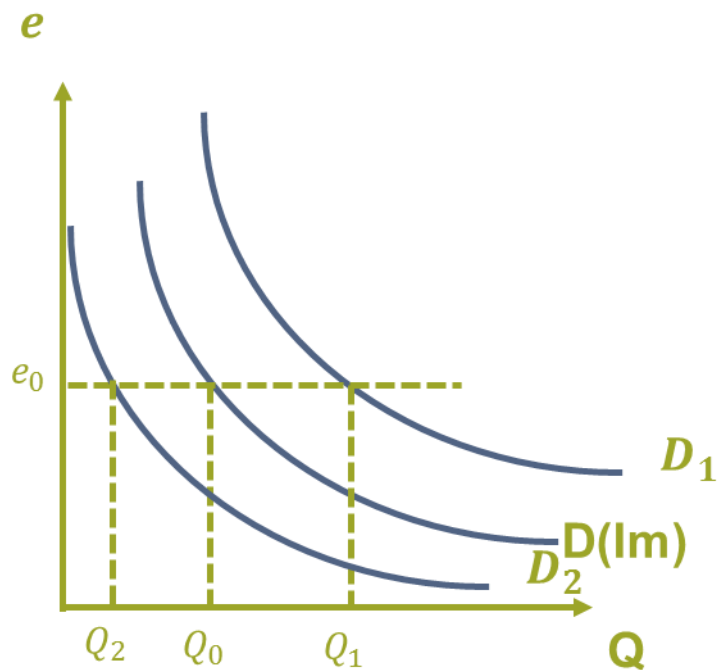
$$y \uparrow \Rightarrow y_d \uparrow \Rightarrow Im \uparrow \Rightarrow D_1$$

(2) שינוי ברמת המחירים המקומית (P).

$$P \uparrow \Rightarrow Im \uparrow \Rightarrow D_1$$

(3) שינוי ברמת המחירים העולמית (P^*).

$$P^* \uparrow \Rightarrow Im \downarrow \Rightarrow D_2$$

עקומת היצע המט"ח S

היצע המט"ח – מייצגת את היצוא של המשק + תנועות הון נכנסות (CF).

להיצע המט"ח יש 2 מקורות:

יצוא (S_x) תנועה על העקומה: מתרחשת כשמשנתה שער החליפין.

תנועה של העקומה: יכולה להתרחש כתוצאה משני שינויים:

(1) שינוי ברמת המחירים המקומית (P).

$$P \uparrow \Rightarrow Ex \downarrow \Rightarrow S_x \downarrow$$

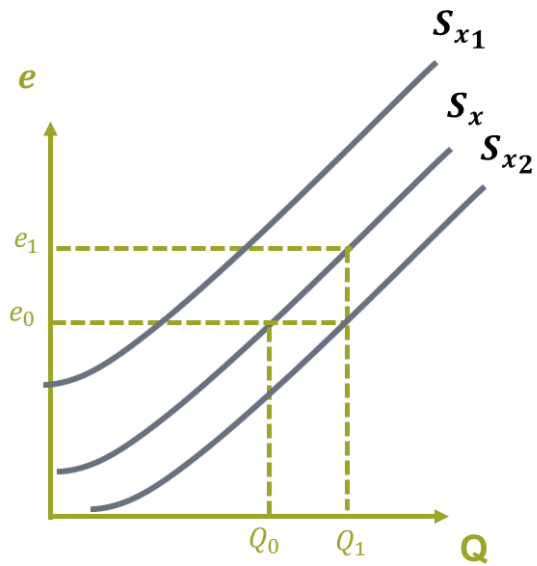
(2) שינוי ברמת המחירים העולמית (P^*).

$$P^* \uparrow \Rightarrow Ex \uparrow \Rightarrow S_x \uparrow$$

תנועות הון נכנסות נטו- יבוא הון נטו CF כוללות 3 דברים:

הלוואות נטו למשק, השקעות נטו במשק ומהעברות ח"צ למשק

CF תלוי בהפרש שבין הריבית המקומות לבין הריבית העולמית

תנועות הון נכנסות נטו CF

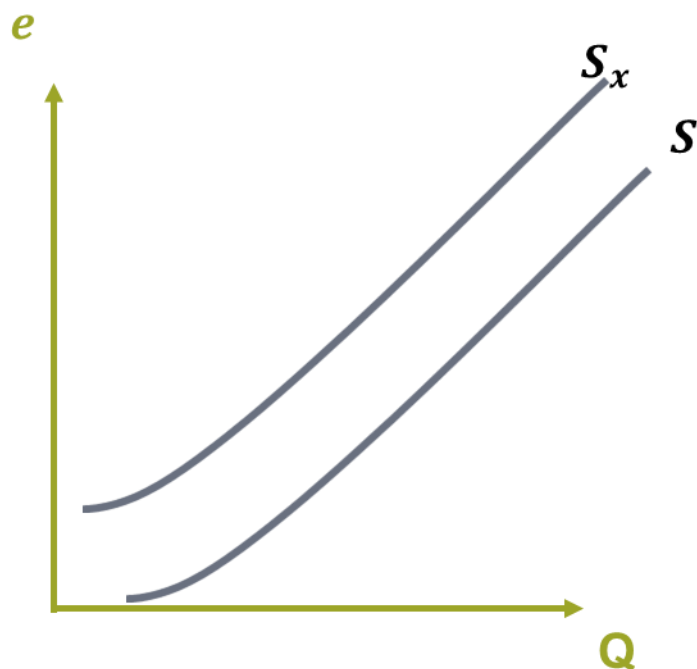
היצע המט"ח – מייצג את היצוא של המשק.

להיצע המט"ח יש 2 מקורות:

תנועות הון נכנסות נטו- יבוא הון נטו CF כוללות 3 דברים:

הלוואות נטו למשק, השקעות נטו במשק ומהעברות ח"צ למשק

CF תלוי בהפרש שבין הריבית המקומות לבין הריבית העולמית

$$S = S_x + CF$$

$$r \uparrow \Rightarrow CF \uparrow \Rightarrow S \uparrow$$

$$r \downarrow \Rightarrow CF \downarrow \Rightarrow S \downarrow$$

✓ שיווי משקל בשוק המט"ח

שיווי משקל מתקיים כאשר היצע המט"ח שווה לביקוש לו.

גורמים שמשפיעים על שיווי המשקל:

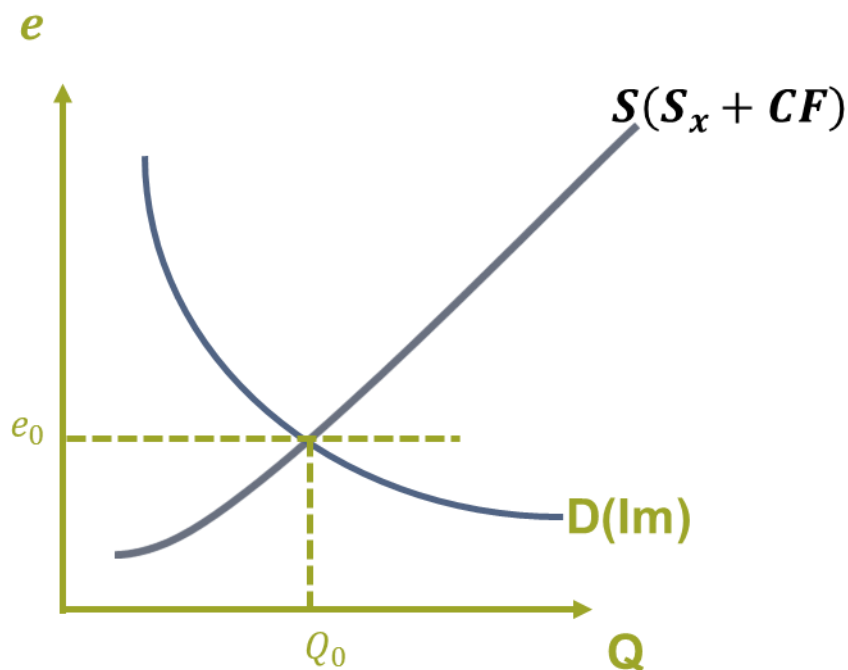
שינוי בתוצר Y משפיע על הביקוש למטח

$$y \uparrow \Rightarrow Im \uparrow \Rightarrow D \uparrow$$

שינוי בריבית המקומית או עולמית משפיע על CF ולכן על היצע המטח

$$r \uparrow \Rightarrow CF \uparrow \Rightarrow S \uparrow$$

$$r^* \uparrow \Rightarrow CF \downarrow \Rightarrow S \downarrow$$

🕒 הסבר בגובה העיניים – שוק המט"ח

מה זה בכלל שוק מט"ח?

זה המקום (או השוק) שבו **קונים ומוכרים מטבעות זרים** – כמו דולרים, יורו ועוד.
כשאנחנו **מייבאים** – צריך לקנות מט"ח.
כשאנחנו **מייצאים** – מקבלים מט"ח.

מה זה שער חליפין?

זה אומר כמה שקלים צריך כדי לקנות דולר אחד.

- אם $1\$ = 3.5$ ש"ח – זה השער.
- אם השער עולה ל-4 ש"ח לדולר – הדולר יקר יותר → זה נקרא **פיחות**.
- אם השער יורד ל-3 ש"ח לדולר – הדולר זול יותר → זה נקרא **ייסוף**.

מה קורה כשיש פיחות?

- קשה יותר לקנות מחו"ל – אז אנחנו מייבאים פחות.
- קל יותר למכור לחו"ל – כי המוצרים שלנו נהיים זולים להם → מייצאים יותר.

מה משפיע על ביקוש למט"ח?

- אם יש יותר פעילות במשק – אנשים קונים יותר → גם מחו"ל → ↑ ביקוש למט"ח
- אם המחירים בישראל עולים → יותר משתלם לקנות בחו"ל → ↑ ביקוש
- אם המחירים בעולם עולים → פחות קונים מהם → ↓ ביקוש

מה משפיע על היצע מט"ח?

- כשמייצאים – נכנס מט"ח → זה נקרא **היצע מט"ח**
- גם כשמשקיעים בישראל מחו"ל או לוקחים הלוואות מחו"ל – זה גם מט"ח שנכנס
- אם הריבית בארץ עולה – משקיעים מחו"ל רוצים להשקיע כאן → ↑ מט"ח נכנס
- אם הריבית בעולם עולה – פחות כדאי להשקיע כאן → ↓ מט"ח נכנס

שאלה

- במשק התרחשו שני אירועים (בלבד) במקביל – הריבית המקומית עלתה והתוצר ירד.
- כתוצאה מכך (נתחו במסגרת שיווי משקל חלקי בשוק מט"ח):
- א. יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.
 - ב. עודף היבוא יקטן.
 - ג. לא ניתן לקבוע מה יקרה ליצוא.
 - ד. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי.
 - ה. יתכן ששער החליפין לא ישתנה.

שאלה

- במשק התרחשו שני אירועים (בלבד) במקביל:
- (1) חלה ירידה בביקוש של המשק למוצרים מיובאים, (2) הריבית המקומית עלתה.
- כתוצאה מכך (נתחו במסגרת שיווי משקל חלקי בשוק מט"ח):
- א. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי ולא ניתן לדעת מה יקרה לעודף היבוא.
 - ב. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי ועודף היבוא יגדל.
 - ג. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי ועודף היבוא יקטן.

ד. יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי ולא ניתן לדעת מה יקרה לעודף היבוא.
ה. יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי ועודף היבוא יגדל.

שאלה

במשק התרחשו שני אירועים (בלבד) במקביל – הריבית העולמית עלתה והתוצר של המשק קטן.

כתוצאה מכך (נתחו במסגרת שיווי משקל חלקי בשוק מט"ח):

- א. עודף היבוא יגדל ויהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.
- ב. עודף היבוא יקטן ויהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.
- ג. עודף היבוא יגדל ויהיה פיחות בשער המטבע המקומי.
- ד. עודף היבוא יקטן ויהיה פיחות בשער המטבע המקומי.
- ה. עודף היבוא יקטן וייתכן ששער החליפין לא ישתנה.

שאלה

בעבר המשק הישראלי רכש בעולם נפט.

כתוצאה מגילוי הגז במשק והתחלת הפקתו הקטין המשק את הרכישות של נפט בסכום של 3 מיליארד דולר לשנה.

בנק ישראל הודיע כי כדי למנוע את ההשפעה של הפסקת הרכישות על שער החליפין, הוא מתכנן לקנות בכל שנה מט"ח בסכום של 3 מיליארד דולר ולצבור אותו ביתרות המט"ח.

מכאן ניתן להסיק כי (נתחו במסגרת שיווי משקל חלקי בשוק המט"ח):

- א. אם בנק ישראל לא יממש את תכניתו יהיה פיחות ריאלי בשקל והתכנית מונעת את הפיחות.
- ב. אם בנק ישראל לא יממש את תכניתו שער החליפין של השקל לא ישתנה.
- ג. אם בנק ישראל לא יממש את תכניתו יהיה ייסוף ריאלי בשקל והתכנית מונעת את הייסוף.
- ד. הפסקת רכישת הנפט מעלה את שער החליפין ורכישת המט"ח של בנק ישראל מורידה אותו כך שלא יהיה שינוי בשער החליפין.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

✓ שוק המט"ח במונחים ריאליים הביקוש למט"ח

הביקוש למט"ח (במונחים ריאליים)

- הביקוש למט"ח מייצג את היבוא של המשק – כדי לייבא מוצרים מחו"ל, יש צורך לרכוש מט"ח.
- קיים קשר שלילי בין שער החליפין הריאלי לבין הביקוש למט"ח (יבוא): ככל ששער החליפין עולה (כלומר, המט"ח יקר יותר), כמות המט"ח המבוקשת (היבוא) יורדת.

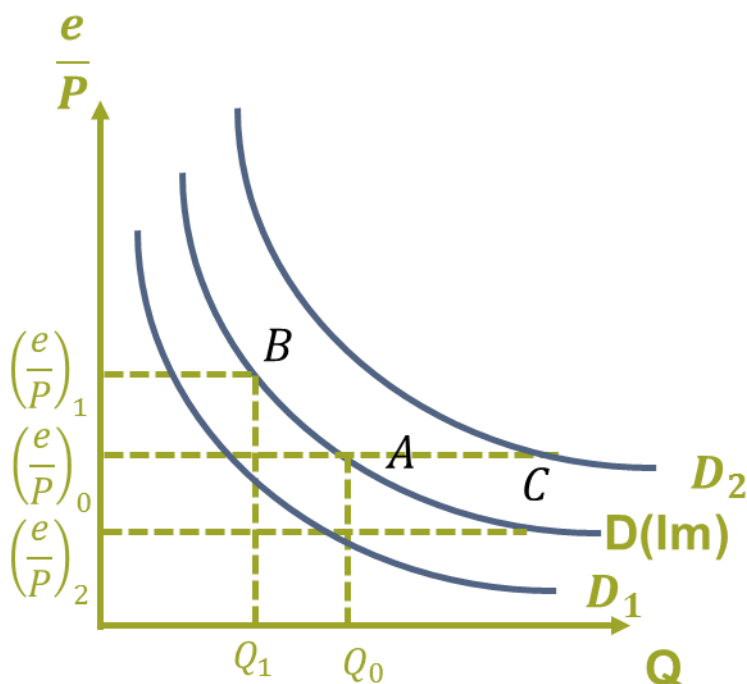
לכן, עקומת הביקוש למט"ח יורדת משמאל לימין.

✓ תנועה על עקומת הביקוש

1. שינוי בשער החליפין הנומינלי e (מעבר מ A ל B) $\Rightarrow \frac{e}{P} \uparrow$ (יבוא יקר יותר)
2. שינוי ברמת המחירים המקומית P (מעבר מ A ל C) $\Rightarrow \frac{e}{P} \downarrow$ (יבוא זול יותר במונחים ריאליים)

✓ תנועה של עקומת הביקוש

1. שינוי ברמת המחירים העולמית $P^* \uparrow \Rightarrow IM \downarrow \Rightarrow D \downarrow$ (מוצרים זרים מתייקרים – מייבאים פחות)
2. שינוי בתוצר המקומי Y . (קשר חיובי בין התוצר לביקוש) $y \uparrow \Rightarrow (y_d \uparrow) \Rightarrow Im \uparrow \Rightarrow D \uparrow$ (יותר הכנסה $\Rightarrow$ יותר צריכה $\Rightarrow$ יותר יבוא)

שוק המט"ח במונחים ריאליים היצע המט"ח

✓ היצע המטח

היצע המט"ח נובע מ-2 מקורות:

1. יצוא סחורות ושירותים (S_x)
2. תנועות הון נכנסות נטו (CF) - השקעות זרות, הלוואות מחו"ל, תרומות מחו"ל.

✓ תנועה על עקומת ההיצע

1. שינוי בשער החליפין הנומינלי e (מעבר מ A ל B) $\Rightarrow \frac{e}{P} \uparrow \Rightarrow e \uparrow$ ולכן יצוא משתלם יותר $\Rightarrow \uparrow S_x$
2. שינוי ברמת המחירים המקומית P (מעבר מ A ל C) $\Rightarrow \frac{e}{P} \downarrow \Rightarrow P \uparrow$

✓ תנועה של עקומת ההיצע

שינוי ברמת המחירים העולמית $P^* \Rightarrow Ex \uparrow \Rightarrow S_x \uparrow$ (מוצרים שלנו זולים יחסית לעולם – מייצאים יותר)

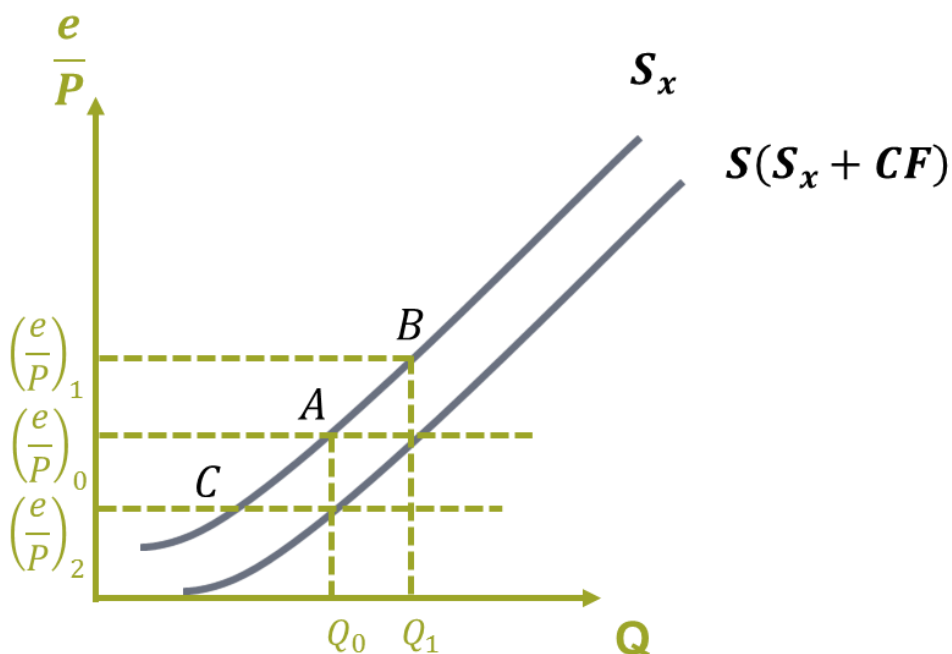
השפעת הריבית: (CF)

מקור שני של מטח זה תנועות הון נכנסות נטו CF (השקעות זרות נטו במשק).
זה ההפרש בין הריבית המקומית לריבית העולמית.

CF תנועות הון נטו תלויות בפער הריביות:

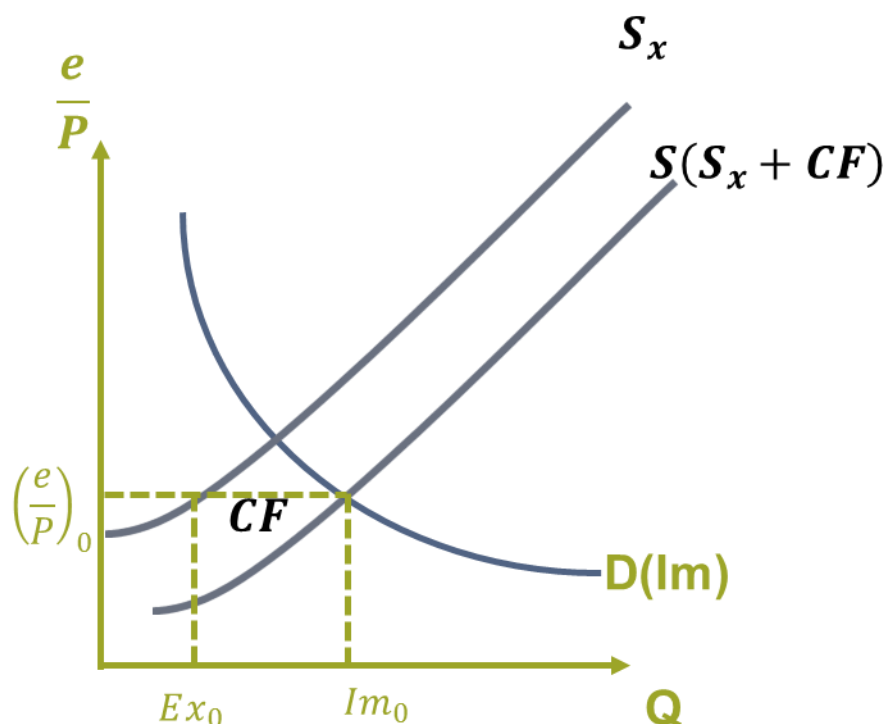
$$r \uparrow \Rightarrow CF \uparrow \Rightarrow S \uparrow$$

$$r^* \uparrow \Rightarrow CF \downarrow \Rightarrow S \downarrow$$

✓ שיווי משקל בשוק המט"ח

שוק המט"ח נמצא בשיווי משקל כאשר הביקוש למט"ח שווה להיצע שלו. שינויים בשער החליפין הריאלי, (e/P) , בתוצר, בריביות ובמחירים יכולים לשנות את עקומות הביקוש וההיצע ולהוביל לשיווי משקל חדש.

👁 הסבר בגובה העיניים – שוק המט"ח במונחים ריאליים

מה זה בכלל שער חליפין ריאלי?

זה לא רק כמה שקלים שווה דולר – אלא כמה אפשר באמת לקנות עם הדולר הזה – לפי רמת המחירים במשק. כלומר: כמה מוצרים אפשר לקנות כאן בדולר, לעומת במדינה אחרת.

הביקוש למט"ח – למה בכלל צריך דולרים?

כדי לקנות מוצרים מחו"ל – אנחנו צריכים מט"ח (למשל דולר). זה כמו ללכת לשוק – אבל של העולם. אם הדולר מתייקר (צריך יותר שקלים לדולר) – נקנה פחות. אם הדולר זול יותר – נקנה יותר.

👁 אבל יש גם דברים שמשפיעים על כמה נרצה לקנות:

- אם יש לנו יותר כסף (כלומר, התוצר עולה) – נקנה יותר גם מחו"ל.
- אם המחירים בחו"ל יקרים – נקנה מהם פחות.

- אם המחירים אצלנו עלו – אולי נקנה יותר מחו"ל, כי שם זול יותר.

ההיצע של מט"ח – מאיפה באים הדולרים?

- כשאנחנו מוכרים מוצרים לחו"ל – מקבלים דולרים → זה יצוא = היצע מט"ח
- גם כשהעולם משקיע בישראל או נותן הלוואות – נכנסים דולרים

מה משפיע על זה?

- אם הריבית בישראל גבוהה – משתלם למשקיעים מחו"ל לבוא → באים דולרים
- אם הריבית בעולם גבוהה – הם נשארים שם → באים פחות דולרים
- אם בעולם המחירים עולים – יותר משתלם לקנות אצלנו → מייצאים יותר

מתי יש שיווי משקל?

כשכמות הדולרים שאנחנו צריכים (כדי לקנות מחו"ל)

שווה לכמות הדולרים שאנחנו מקבלים (מייצוא או השקעות מחו"ל).

תרגילים מסכמים ליחידה 8 (ממ"ח 03)

שאלה

להלן נתונים ממאזן התשלומים של משק בשנה שעברה (במיליוני דולרים):

- המשק לווה מחו"ל 700 ופרע הלוואות משנים קודמות בסכום של 400
- המשק קיבל העברות חד-צדדיות נטו בסכום של 500
- השקעות זרות במשק 1,500 והשקעות של תושבי המשק בחו"ל 1,300
- היבוא שווה ליצוא

מנתונים אלו אפשר להסיק כי בשנה שעברה יתרות המט"ח של המשק (במיליוני דולרים):

שאלה

להלן נתונים ממאזן התשלומים של משק בשנה שעברה (במיליוני דולרים):

- המשק לווה מחו"ל 70 ופרע הלוואות משנים קודמות בסכום של 40
- המשק קיבל העברות חד-צדדיות נטו בסכום של 50
- השקעות זרות במשק 150 והשקעות של תושבי המשק בחו"ל 130
- היבוא שווה ליצוא

מנתונים אלו אפשר להסיק כי בשנה שעברה יתרות המט"ח של המשק (במיליוני דולרים):

שאלה

להלן נתונים ממאזן התשלומים של משק בשנה שעברה (במיליוני דולרים):

- המשק לווה מחו"ל 350 ופרע הלוואות משנים קודמות בסכום של 200
- המשק קיבל העברות חד-צדדיות נטו בסכום של 250
- השקעות זרות במשק 750 והשקעות של תושבי המשק בחו"ל 650
- היבוא שווה ליצוא

מנתונים אלו אפשר להסיק כי בשנה שעברה יתרות המט"ח של המשק (במיליוני דולרים):

שאלה

להלן נתונים ממאזן התשלומים של משק בשנת ____ (במיליוני דולרים):

- היבוא 2,500 והיצוא 2,100.
- העברות חד צדדיות שהתקבלו נטו (העברות שהתקבלו מחו"ל פחות העברות שניתנו לחו"ל) הסתכמו ב- 100.
- ההשקעות הזרות במשק נטו (השקעות של זרים במשק פחות השקעות של תושבי המשק בעולם) – 160.
- יתרות המט"ח של המשק לא השתנו

מהו סכום הלוואות שהתקבלו נטו (הלוואות שהתקבלו מחו"ל פחות הלוואות שניתנו לחו"ל)?

שאלה

להלן נתונים ממאזן התשלומים של משק בשנת _____ (במיליוני דולרים):

- היבוא 2,500 והיצוא 2,100.
 - העברות חד צדדיות שהתקבלו נטו (העברות שהתקבלו מחו"ל פחות העברות שניתנו לחו"ל) הסתכמו ב- 100.
 - הלוואות שהתקבלו נטו (הלוואות שהתקבלו מחו"ל פחות הלוואות שניתנו לחו"ל) – 150.
 - יתרות המט"ח של המשק לא השתנו
- מהו סכום ההשקעות הזרות במשק נטו (השקעות של זרים במשק פחות השקעות של תושבי המשק בעולם)?

שאלה

להלן פירוט כל העסקות עם העולם שבוצעו בשנה האחרונה:

1. בעקבות אסון טבע, ישראל נתנה למדינה אחרת מענק בסחורות ששווין 100 מיליון דולר.
 2. צה"ל רכש בחו"ל ציוד צבאי בסך של 500 מיליון דולר. מחצית מהתשלום שולמה במזומן והיתרה באשראי ל- 3 שנים.
 3. משקיעים ישראלים רכשו מניות בחו"ל (במזומן) בסכום כולל של 200 מיליון דולר.
 4. ישראל שילמה במזומן 100 מיליון דולר לבנק אמריקני בעבור ריבית על הלוואות.
- להלן שלוש טענות לגבי מאזן התשלומים של המשק:
- i. בחשבון השוטף יש גירעון של 500 מיליון דולר.
 - ii. בחשבון ההון יש עודף של 50 מיליון דולר.
 - iii. יתרות המט"ח קטנו ב- 550 מיליון דולר.

שאלה

להלן פירוט כל העסקות עם העולם שבוצעו בשנה האחרונה:

1. בעקבות אסון טבע, ישראל נתנה למדינה אחרת מענק בסחורות ששווין 50 מיליון דולר.
2. צה"ל רכש בחו"ל ציוד צבאי בסך של 250 מיליון דולר. מחצית מהתשלום שולמה במזומן והיתרה באשראי ל- 3 שנים.
3. משקיעים ישראלים רכשו פירמות ומניות בחו"ל (במזומן) בסכום כולל של 100 מיליון דולר.

4. ישראל שילמה תשלום מזומן בסך 50 מיליון דולר לבנק אמריקני בעבור ריבית על הלוואות.

להלן שלוש טענות לגבי מאזן התשלומים של המשק:

- I. בחשבון השוטף יש גירעון של 250 מיליון דולר.
- II. בחשבון ההון יש עודף של 25 מיליון דולר.
- III. יתרות המט"ח קטנו ב- 275 מיליון דולר.

שאלה

להלן פירוט כל העסקות עם העולם שבוצעו בשנה האחרונה:

1. בעקבות אסון טבע, ישראל נתנה למדינה אחרת מענק בסחורות ששווין 500 מיליון דולר.
2. צה"ל רכש בחו"ל ציוד צבאי בסך של 2,500 מיליון דולר. מחצית מהתשלום שולמה במזומן והיתרה באשראי ל- 3 שנים.
3. משקיעים ישראלים רכשו מניות בחו"ל (במזומן) בסכום כולל של 1,000 מיליון דולר.
4. ישראל שילמה במזומן 500 מיליון דולר לבנק אמריקני בעבור ריבית על הלוואות.

להלן שלוש טענות לגבי מאזן התשלומים של המשק:

- I. בחשבון השוטף יש גירעון של 2,500 מיליון דולר.
- II. בחשבון ההון יש עודף של 250 מיליון דולר.
- III. יתרות המט"ח קטנו ב- 2,750 מיליון דולר.

שאלה

להלן פירוט עסקות שבוצעו בשנה האחרונה בישראל (המספרים אינם נתונים אמיתיים):

1. משקיעים ישראלים רכשו פירמות ומניות בחו"ל (במזומן) בסכום כולל של 40 מיליון דולר.
2. ישראל שילמה תשלום מזומן בסך 20 מיליון דולר לבנק אמריקני בעבור ריבית על הלוואות.
3. בעקבות אסון טבע ישראל נתנה למדינה אחרת מענק בסחורות שערך 20 מיליון דולר.
4. חברה ישראלית גדולה רכשה בחו"ל חומרי גלם ב- 100 מיליון דולר. מחצית מהתשלום שולמה במזומן והיתרה באשראי ל- 3 שנים.

להלן שלוש טענות לגבי מאזן התשלומים של המשק:

- I. בחשבון השוטף יש גירעון של 100 מיליון דולר.
- II. בחשבון ההון יש עודף של 10 מיליון דולר.
- III. יתרות המט"ח קטנו ב- 110 מיליון דולר.

שאלה

להלן פירוט עסקות שבוצעו בשנה האחרונה בישראל (המספרים אינם נתונים אמיתיים):

1. משקיעים ישראלים רכשו פירמות ומניות בחו"ל (במזומן) בסכום כולל של 20 מיליון דולר.
2. ישראל שילמה תשלום מזומן בסך 10 מיליון דולר לבנק אמריקאי בעבור ריבית על הלוואות.
3. בעקבות אסון טבע ישראל נתנה למדינה אחרת מענק בסחורות שערך 10 מיליון דולר.
4. חברה ישראלית גדולה רכשה בחו"ל חומרי גלם ב- 50 מיליון דולר. מחצית מהתשלום שולמה במזומן והיתרה באשראי ל- 3 שנים.

להלן שלוש טענות לגבי מאזן התשלומים של המשק:

- I. בחשבון השוטף יש גירעון של 50 מיליון דולר.
- II. בחשבון ההון יש עודף של 5 מיליון דולר.
- III. יתרות המט"ח קטנו ב- 55 מיליון דולר.

שאלה

להלן נתונים ממאזן התשלומים של משק בשנה שעברה:

- היצוא גדול מהיבוא ב- 60 מיליון דולר.
- המשק קיבל העברות חד-צדדיות בסכום של 300 מיליון דולר, ולא נתן העברות חד-צדדיות לחו"ל.
- יתרות המט"ח של המשק לא השתנו.

מכאן ניתן להסיק, כי:

- א- בחשבון ההון יש גירעון של 360 מיליון דולר.
- ב- בחשבון ההון יש גירעון של 300 מיליון דולר.
- ג- בחשבון השוטף יש גירעון של 240 מיליון דולר.
- ד- בחשבון השוטף יש עודף של 60 מיליון דולר.
- ה- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

להלן נתונים ממאזן התשלומים של משק בשנה שעברה:

- היצוא קטן מהיבוא ב- 60 מיליון דולר.
- המשק נתן העברות חד-צדדיות בסכום של 300 מיליון דולר, ולא קיבל העברות חד-צדדיות לחו"ל.
- יתרות המט"ח של המשק לא השתנו.

מכאן ניתן להסיק, כי:

- א- בחשבון ההון יש עודף של 360 מיליון דולר.
- ב- בחשבון ההון יש עודף של 300 מיליון דולר.
- ג- בחשבון השוטף יש עודף של 240 מיליון דולר.
- ד- בחשבון השוטף יש גירעון של 60 מיליון דולר.
- ה- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

להלן נתונים ממאזן התשלומים של משק בשנה שעברה:

- היצוא גדול מהיבוא ב- 10 מיליון דולר.
- המשק קיבל העברות חד-צדדיות בסכום של 50 מיליון דולר, ולא נתן העברות חד-צדדיות לחו"ל.
- יתרות המט"ח של המשק לא השתנו.

מכאן ניתן להסיק, כי:

- א- בחשבון השוטף יש גירעון של 40 מיליון דולר.
- ב- בחשבון השוטף יש עודף של 10 מיליון דולר.
- ג- בחשבון ההון יש גירעון של 60 מיליון דולר.
- ד- בחשבון ההון יש גירעון של 50 מיליון דולר.
- ה- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

להלן פירוט עסקות שבוצעו בשנה האחרונה במשק מסוים:

1. בנק מחו"ל שילם לבנק מקומי תשלומי ריבית על חוב (במזומן) בסך 40 מיליון דולר.
2. פירמות ישראליות מכרו מוצרי היי-טק לחו"ל בשווי של 20 מיליון דולר באשראי (הלוואה).
3. הממשלה רכשה מפירמות בארה"ב ציוד צבאי בערך של 80 מיליון דולר. מחצית שולמה במזומן והשאר ניתן כמתנה מממשלת ארה"ב.
4. ההשקעות של זרים בישראל הסתכמו (במזומן) ב- 100 מיליון דולר, ואילו השקעות של ישראלים בחו"ל הסתכמו (במזומן) ב- 60 מיליון דולר.

להלן שלוש טענות בנוגע לעסקות אלו במאזן התשלומים:

- I. בחשבון הסחורות והשירותים יש גירעון של 40 מיליון דולר.
- II. יתרות המט"ח של המשק גדלו ב- 40 מיליון דולר.
- III. בחשבון השוטף יש עודף של 20 מיליון דולר.

שאלה

להלן פירוט עסקות שבוצעו בשנה האחרונה במשק מסוים:

1. הממשלה רכשה מפירמות בארה"ב ציוד צבאי בערך של 80 מיליון דולר. מחצית שולמה במזומן והשאר ניתן כמתנה מממשלת ארה"ב.
2. ההשקעות של זרים בישראל הסתכמו (במזומן) ב- 100 מיליון דולר, ואילו ההשקעות של ישראלים בחו"ל הסתכמו (במזומן) ב- 60 מיליון דולר.
3. בנק מחו"ל שילם לבנק מקומי תשלומי ריבית על חוב (במזומן) בסך 40 מיליון דולר.
4. פירמות ישראליות מכרו מוצרי היי-טק לחו"ל בשווי של 20 מיליון דולר באשראי (הלוואה).

להלן שלוש טענות בנוגע לעסקות אלו במאזן התשלומים:

- I. בחשבון הסחורות והשירותים יש גירעון של 40 מיליון דולר.
- II. יתרות המט"ח של המשק גדלו ב- 40 מיליון דולר.
- III. בחשבון השוטר יש עודף של 20 מיליון דולר.

שאלה

מנתוני מאזן התשלומים של משק בשנה שעברה עולה ש:

- קיים עודף בחשבון ההון.

- לא חל שינוי ביתרות המט"ח של המשק.

מכאן ניתן להסיק כי:

א. היבוא גדול מהיצוא.

ב. היצוא גדול מהיבוא.

ג. קיים גירעון בחשבון השוטר.

ד. קיים עודף בחשבון השוטר.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

מנתוני מאזן התשלומים של משק בשנה שעברה עולה ש:

- קיים גירעון בחשבון השוטר.

- לא חל שינוי ביתרות המט"ח של המשק.

מכאן ניתן להסיק כי:

א. סכום ההלוואות של המשק מחו"ל גדול מסכום ההלוואות של המשק לחו"ל.

ב. סכום ההשקעות של זרים במשק גדול מסכום ההשקעות של מקומיים בחו"ל.

ג. קיים גירעון בחשבון ההון.

ד. קיים עודף בחשבון ההון.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

מנתוני מאזן התשלומים של משק בשנה שעברה עולה ש:

- קיים עודף בחשבון השוטף.

- לא חל שינוי ביתרות המט"ח של המשק.

מכאן ניתן להסיק כי:

א. סכום ההלוואות של המשק מחו"ל גדול מסכום ההלוואות של המשק לחו"ל.

ב. סכום ההשקעות של זרים במשק גדול מסכום ההשקעות של מקומיים בחו"ל.

ג. קיים גירעון בחשבון ההון.

ד. קיים עודף בחשבון ההון.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק פרע הלוואה בסכום של 10 מיליון\$, ושילם תשלום בגין ריבית על החוב בסך 2 מיליון\$.

התשלומים בוצעו במזומן. רישום הפעולה במאזן התשלומים יגרום ל:

א. גידול הגירעון בחשבון ההון ב- 12 מיליון\$.

ב. גידול הגירעון בחשבון השוטף ב- 2 מיליון\$.

ג. צד החובה במאזן התשלומים יהיה גדול מצד הזכות.

ד. לא יחול שינוי ביתרות המט"ח.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

להלן נתונים ממאזן התשלומים של משק בשנה שעברה (במיליוני דולרים):

- יתרות המט"ח של המשק לא השתנו.
 - המשק לווה מחו"ל 70 ופרע הלוואות משנים קודמות בסכום של 40.
 - המשק קיבל העברות חד-צדדיות נטו בסכום של 50.
 - השקעות זרות במשק 150 והשקעות של תושבי המשק בחו"ל 130.
- מנתונים אלו אפשר להסיק כי עודף היבוא בשנה שעברה היה (במיליוני דולרים):

א. 200.

ב. 100.

ג. 10.

ד. היצוא שווה לייבוא.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

להלן נתונים ממאזן התשלומים של משק בשנה שעברה (במיליוני דולרים):

- יתרות המט"ח של המשק לא השתנו.
- המשק לווה מחו"ל 35 ופרע הלוואות משנים קודמות בסכום של 20.
- המשק קיבל העברות חד-צדדיות נטו בסכום של 25.
- השקעות זרות במשק 75 והשקעות של תושבי המשק בחו"ל 65.

מנתונים אלו אפשר להסיק כי עודף היבוא בשנה שעברה היה (במיליוני דולרים):

א. 100.

ב. 50

ג. 5.

ד. היצוא שווה לייבוא.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

להלן נתונים ממאזן התשלומים של משק בשנה שעברה (במיליוני דולרים):

- יתרות המט"ח של המשק גדלו ב- 100.
- המשק לווה מחו"ל 70 ופרע הלוואות משנים קודמות בסכום של 40.
- המשק קיבל העברות חד-צדדיות נטו בסכום של 50.
- השקעות זרות במשק 150 והשקעות של תושבי המשק בחו"ל 130.

מנתונים אלו אפשר להסיק כי עודף היבוא בשנה שעברה היה (במיליוני דולרים):

א. 200.

ב. 100

ג. 10.

ד. היצוא שווה לייבוא.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

בעבר המשק הישראלי רכש בעולם נפט.

כתוצאה מגילוי הגז במשק והתחלת הפקתו הקטין המשק את הרכישות של נפט בסכום של 3 מיליארד דולר לשנה.

בנק ישראל הודיע כי כדי למנוע את ההשפעה של הפסקת הרכישות על שער החליפין, הוא מתכנן לקנות בכל שנה מט"ח בסכום של 3 מיליארד דולר ולצבור אותו ביתרות המט"ח.

מכאן ניתן להסיק כי (נתחו במסגרת שיווי משקל חלקי בשוק המט"ח):

א. הפסקת רכישת הנפט מעלה את שער החליפין ורכישת המט"ח של בנק ישראל מורידה אותו כך שלא יהיה שינוי בשער החליפין.

ב. אם בנק ישראל לא יממש את תכניתו יהיה פיחות ריאלי בשקל והתכנית מונעת את הפיחות.

ג. אם בנק ישראל לא יממש את תכניתו שער החליפין של השקל לא ישתנה.

ד. אם בנק ישראל לא יממש את תכניתו יהיה ייסוף ריאלי בשקל והתכנית מונעת את הייסוף.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

בעבר המשק הישראלי רכש בעולם נפט.

כתוצאה מגילוי הגז במשק והתחלת הפקתו הקטין המשק את הרכישות של נפט בסכום של 3 מיליארד דולר לשנה.

בנק ישראל הודיע כי כדי למנוע את ההשפעה של הפסקת הרכישות על שער החליפין, הוא מתכנן לקנות בכל שנה מט"ח בסכום של 3 מיליארד דולר ולצבור אותו ביתרות המט"ח.

מכאן ניתן להסיק כי (נתחו במסגרת שיווי משקל חלקי בשוק המט"ח):

א. אם בנק ישראל לא יממש את תכניתו יהיה פיחות ריאלי בשקל והתכנית מונעת את הפיחות.

ב. אם בנק ישראל לא יממש את תכניתו שער החליפין של השקל לא ישתנה.

ג. אם בנק ישראל לא יממש את תכניתו יהיה ייסוף ריאלי בשקל והתכנית מונעת את הייסוף.

ד. הפסקת רכישת הנפט מעלה את שער החליפין ורכישת המט"ח של בנק ישראל מורידה אותו כך שלא יהיה שינוי בשער החליפין.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

התייחסו לשיווי משקל חלקי בשוק המט"ח.

הניחו כי שני אירועים קרו במקביל:

- כתוצאה ממציאת מאגרי גז גדולים במשק, המשק הפסיק לייבא נפט מחו"ל.

- הריבית העולמית עלתה.

כתוצאה מכך:

א. יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.

ב. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי.

ג. ייתכן ששער החליפין לא ישתנה.

ד. הן היבוא והן היצוא יקטנו, אך לא יהיה שינוי בעודף היבוא.

ה. אי-אפשר לדעת מה יקרה לעודף היבוא.

שאלה

התייחסו לשיווי משקל חלקי בשוק המט"ח.

הניחו כי שני אירועים קרו במקביל:

- כתוצאה ממציאת מאגרי גז גדולים במשק, המשק הפסיק לייבא נפט מחו"ל.

- הריבית העולמית ירדה.

כתוצאה מכך:

א. יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.

ב. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי.

ג. ייתכן ששער החליפין לא ישתנה.

ד. הן היבוא והן היצוא יקטנו, אך לא יהיה שינוי בעודף היבוא.

ה. אי-אפשר לדעת מה יקרה לעודף היבוא.

שאלה

התייחסו לשיווי משקל חלקי בשוק המט"ח בבריטניה.

בעקבות משאל העם וההחלטה של בריטניה לפרוש מהאיחוד האירופי נוצרה אי-ודאות לגבי

העתיד הכלכלי של בריטניה ולכן משקיעים זרים משכו את השקעותיהם הפיננסיות

מבריטניה. כתוצאה מכך בבריטניה:

א. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי.

ב. ייתכן ששער החליפין לא ישתנה.

ג. יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.

ד. עודף היבוא יגדל.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

התייחסו לשיווי משקל חלקי בשוק המט"ח בבריטניה.

בעקבות משאל העם וההחלטה של בריטניה לפרוש מהאיחוד האירופי נוצרה אי-ודאות לגבי העתיד הכלכלי של בריטניה ולכן משקיעים זרים משכו את השקעותיהם הפיננסיות מבריטניה. כתוצאה מכך בבריטניה:

א. יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.

ב. עודף היבוא יגדל.

ג. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי.

ד. ייתכן ששער החליפין לא ישתנה.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

במשק התרחשו שני אירועים (בלבד) במקביל – הריבית העולמית ירדה והתוצר של המשק קטן.

כתוצאה מכך (נתחו במסגרת שיווי משקל חלקי בשוק מט"ח):

א. עודף היבוא יגדל ויהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.

ב. עודף היבוא יקטן ויהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.

ג. עודף היבוא יגדל ויהיה פיחות בשער המטבע המקומי.

ד. עודף היבוא יקטן ויהיה פיחות בשער המטבע המקומי.

ה. עודף היבוא יקטן וייתכן ששער החליפין לא ישתנה.

שאלה

במשק התרחשו שני אירועים (בלבד) במקביל – הריבית העולמית ירדה והתוצר גדל.

כתוצאה מכך (נתחו במסגרת שיווי משקל חלקי בשוק מט"ח):

א. עודף היבוא יגדל ויהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.

ב. עודף היבוא יקטן ויהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.

ג. עודף היבוא יגדל ויהיה פיחות בשער המטבע המקומי.

ד. עודף היבוא יקטן ויהיה פיחות בשער המטבע המקומי.

ה. עודף היבוא יקטן וייתכן ששער החליפין לא ישתנה.

שאלה

במשק התרחשו שני אירועים (בלבד) במקביל – הריבית העולמית עלתה והתוצר של המשק קטן.

כתוצאה מכך (נתחו במסגרת שיווי משקל חלקי בשוק מט"ח):

- א. עודף היבוא יגדל ויהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.
- ב. עודף היבוא יקטן ויהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.
- ג. עודף היבוא יגדל ויהיה פיחות בשער המטבע המקומי.
- ד. עודף היבוא יקטן ויהיה פיחות בשער המטבע המקומי.
- ה. עודף היבוא יקטן וייתכן ששער החליפין לא ישתנה.

שאלה

במשק התרחשו שני אירועים (בלבד) במקביל:

(1) חלה עלייה בביקוש של המשק למוצרים מיובאים, (2) הריבית המקומית ירדה.

כתוצאה מכך (נתחו במסגרת שיווי משקל חלקי בשוק מט"ח):

- א. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי ולא ניתן לדעת מה יקרה לעודף היבוא.
- ב. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי ועודף היבוא יגדל.
- ג. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי ועודף היבוא יקטן.
- ד. יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי ולא ניתן לדעת מה יקרה לעודף היבוא.
- ה. יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי ועודף היבוא יגדל.

שאלה

במשק התרחשו שני אירועים (בלבד) במקביל:

(1) חלה ירידה בביקוש של המשק למוצרים מיובאים, (2) הריבית המקומית עלתה.

כתוצאה מכך (נתחו במסגרת שיווי משקל חלקי בשוק מט"ח):

- א. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי ולא ניתן לדעת מה יקרה לעודף היבוא.
- ב. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי ועודף היבוא יגדל.
- ג. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי ועודף היבוא יקטן.
- ד. יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי ולא ניתן לדעת מה יקרה לעודף היבוא.
- ה. יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי ועודף היבוא יגדל.

שאלה

- במשק התרחשו שני אירועים (בלבד) במקביל – הריבית המקומית ירדה והתוצר עלה.
כתוצאה מכך (נתחו במסגרת שיווי משקל חלקי בשוק מט"ח):
- א. יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.
 - ב. עודף היבוא יגדל.
 - ג. עודף היבוא לא ישתנה.
 - ד. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי.
 - ה. יתכן ששער החליפין לא ישתנה.

שאלה

- במשק התרחשו שני אירועים (בלבד) במקביל – הריבית המקומית עלתה והתוצר ירד.
כתוצאה מכך (נתחו במסגרת שיווי משקל חלקי בשוק מט"ח):
- א. יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.
 - ב. עודף היבוא יקטן.
 - ג. לא ניתן לקבוע מה יקרה ליצוא.
 - ד. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי.
 - ה. יתכן ששער החליפין לא ישתנה.

מודל משולב של משק פתוח

✓ שוק המט"ח במונחים ריאליים הביקוש למט"ח

הביקוש למטח מייצג את היבוא של המשק – כדי לייבא מוצרים מחו"ל יש לרכוש מט"ח.

קיים קשר שלילי בין שער החליפין הריאלי לבין כמות המט"ח המבוקשת: ככל ששער החליפין הריאלי e/P (הדולר יקר יותר), כמות המט"ח המבוקשת (כלומר היבוא) קטנה.

לכן עקומת הביקוש למט"ח יורדת משמאל לימין.

✓ תנועה על עקומת הביקוש

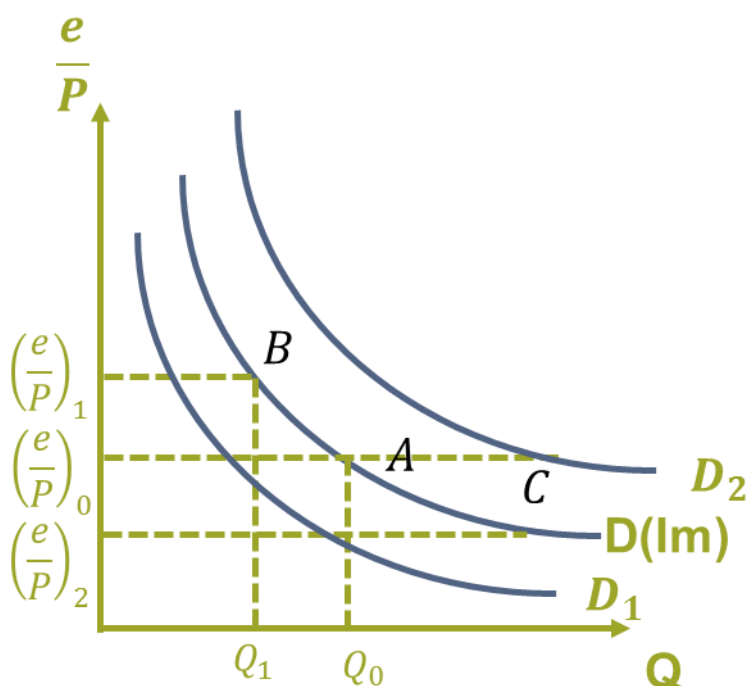
1. שינוי בשער החליפין הנומינלי e (מעבר מ A ל B) $e \uparrow \Rightarrow \frac{e}{P} \uparrow \Rightarrow Im \downarrow$

2. שינוי ברמת המחירים המקומית P (מעבר מ A ל C) $P \uparrow \Rightarrow \frac{e}{P} \downarrow \Rightarrow Im \uparrow$

✓ תנועה של עקומת הביקוש

1. שינוי ברמת המחירים העולמית P^* $P^* \uparrow \Rightarrow IM \downarrow \Rightarrow D \downarrow$

2. שינוי בתוצר המקומי Y (קשר חיובי בין התוצר לביקוש) $y \uparrow \Rightarrow (y_d \uparrow) \Rightarrow Im \uparrow \Rightarrow D \uparrow$

שוק המט"ח במונחים ריאליים היצע המט"ח

✓ היצע המטח

מקור ראשון: יצוא סחורות ושירותים מהמשק S_x .

מקור שני: תנועות הון נכנסות נטו (CF) - השקעות, הלוואות והעברות הון שמגיעות מחו"ל.

✓ תנועה על עקומת ההיצע

- שינוי בשער החליפין הנומינלי e (מעבר מ A ל B) $e \uparrow \Rightarrow \frac{e}{P} \uparrow \Rightarrow Ex \uparrow \Rightarrow S_x \uparrow$
- שינוי ברמת המחירים המקומית P (מעבר מ A ל C) $P \uparrow \Rightarrow \frac{e}{P} \downarrow \Rightarrow Ex \downarrow \Rightarrow S_x \downarrow$

✓ תנועה של עקומת ההיצע

שינוי ברמת המחירים העולמית $P^* \uparrow \Rightarrow Ex \uparrow \Rightarrow S_x \uparrow$

✓ היצע המטח

מקור שני של מטח זה תנועות הון נכנסות נטו CF (השקעות זרות נטו במשק)

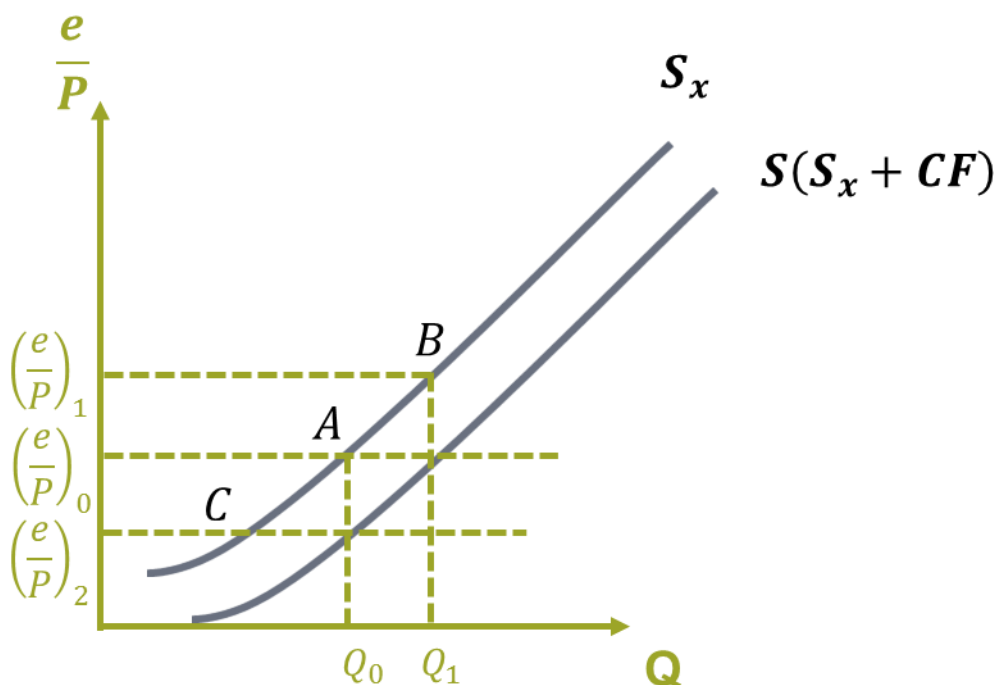
זה ההפרש בין הריבית המקומית לריבית העולמית

השפעת הריבית על: CF

- CF תלוי בהפרש בין הריבית המקומית (r) לריבית העולמית: (r^*)

$$r \uparrow \Rightarrow CF \uparrow \Rightarrow S \uparrow$$

$$r^* \uparrow \Rightarrow CF \downarrow \Rightarrow S \downarrow$$

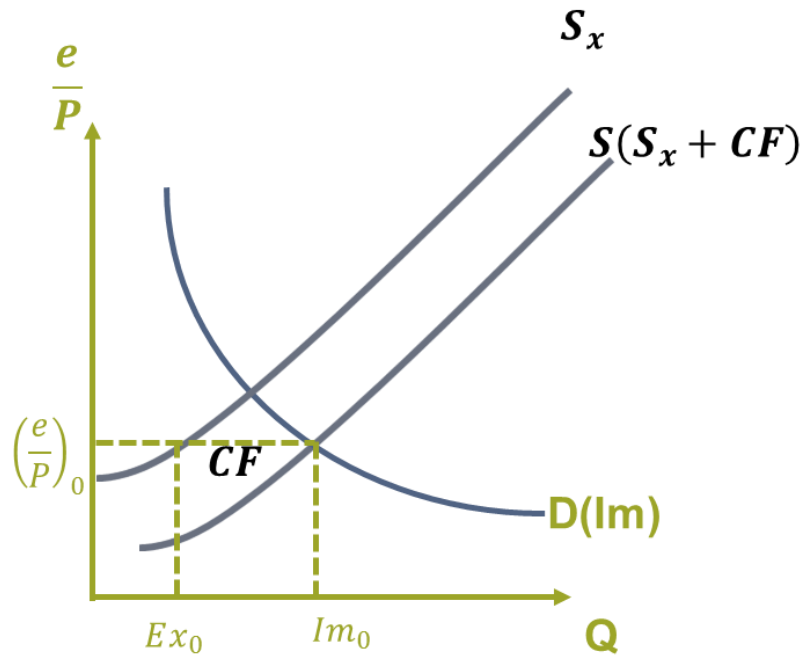

✓ שיווי משקל בשוק המט"ח

שיווי משקל מתקיים כאשר הביקוש למט"ח שווה להיצע המט"ח:

$$D = S = S_x + CF$$

שינויים בתוצר, מחירים או ריביות משפיעים על העקומות ויוצרים שיווי משקל חדש בשער החליפין הריאלי.

🧐 הסבר בגובה העיניים – משק פתוח ושוק מט"ח ריאלי

אז מה זה משק פתוח?

זה אומר שאנחנו לא חיים בתוך בועה – אנחנו קונים ומוכרים מול העולם:

- מייבאים דברים – קונים מט"ח בשביל זה
- מייצאים דברים – מקבלים מט"ח

מה זה שער חליפין ריאלי?

זה לא רק "כמה שקלים עולה דולר", אלא:

כמה אפשר לקנות עם דולר אחד אצלנו, בהשוואה לעולם
כלומר – כמה הסחורה שלנו יקרה או זולה בעיני העולם

מתי קונים יותר מט"ח (יבוא)?

- אם יש לנו יותר כסף (תוצר ↑) – נרצה לקנות יותר → גם מחו"ל
- אם בארץ יקר – אולי עדיף לקנות מחו"ל
- אם בחו"ל יקר – נייבא פחות

מאיפה מגיע מט"ח (היצע)?

- כשאנחנו מייצאים – מגיע מט"ח
- כשמשקיעים מחו"ל שמים פה כסף – נכנס מט"ח
- אם הריבית בארץ גבוהה – הם רוצים לבוא ולהשקיע → מגיע מט"ח
- אם הריבית בעולם גבוהה – הם נשארים שם → פחות מגיע

איך נקבע השער?

איפה שכמות המט"ח שאנחנו צריכים (ליבוא)
שווה לכמות המט"ח שאנחנו מקבלים (מיצוא והשקעות)
שם נמצא שיווי המשקל – וזה שער החליפין.

✓ הקדמה ליחידה

✓ תרגיל

נתחו במסגרת ש"מ חלקי בשוק המטח מה יקרה בכל אחד מהמקרים הבאים לשער החליפין הריאלי, הנומינלי, ולעודף היבוא:

- שער הריבית העולמי ירד.
- שער הריבית העולמי עלה.
- התוצר ירד.
- חלה עליה בחול בביקוש למוצרי יצוא של המשק.
- שער הריבית המקומי ירד.
- רמת המחירים המקומית עלתה

✓ הביקוש המצרפי

$$AD = C + I + G - Im + EX$$

$$AD = C + I + G - (Im - Ex)$$

$$AD = C + I + G - CF$$

מה משתנה?

$$\downarrow AD \Leftarrow \begin{matrix} \downarrow C_0, I_0 \\ \uparrow CF \end{matrix} \Leftarrow \uparrow r$$

תרגיל

תרגיל מתגלגל

משק פתוח נמצא בשיווי משקל באבטלה.

הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור.

א. ציין מה קרה לתוצר, לריבית, לצריכה הפרטית, להשקעה, לעודף היבוא ולשער החליפין

ב. מה יקרה לשיעור עליית התוצר אם ידוע שיבוא ההון נטו רגיש יותר לשינויים בריבית?

ג. איך תשתנה תשובתנו לסעיף א אם הצריכה פרטית לא תלוי בריבית וההשקעה לא תלויה בתוצר

ד. איך תשתנה תשובתכם לסעיף א אם נתון שהבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע?

ה. איך תשתנה תשובתכם לסעיף א אם נתון שהביקוש לכסף לא תלוי בתוצר?

שאלה

הניחו משק פתוח הנמצא בשיווי משקל באבטלה.

בשל מאבקים קואליציוניים הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ב B -מיליון ש"ח והיא שוקלת שתי חלופות למימון תוספת ההוצאה.

הראשונה- ע"י המסים והשנייה- ע"י מכירת אג"ח לציבור

א. נתחו מה יקרה במשק אם תבחר החלופה הראשונה (תרשים זרימה) ומה יקרה לערכי המשתנים המקרו כלכליים: התוצר, הריבית, שער החליפין, הצריכה הפרטית, ההשקעה, עודף היבוא.

ב. ענו מחדש על א בהנחה שתבחר החלופה השנייה.

ג. באיזו מהחלופות התוצר גדול יותר? באיזה מהחלופות עודף היבוא גדול יותר? הסבירו.

ד. איך תשתנה תשובתך לסעיף א אם נתון שהביקוש לכסף לא תלוי בתוצר?

שאלה

הניחו משק פתוח הנמצא בשיווי משקל באבטלה. ידוע כי ההשקעה תלויה רק בריבית והצריכה הפרטית תלויה רק בהכנסה הפנויה.

בשל מאבקים קואליציוניים הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ב B -מיליון ש"ח והיא שוקלת שתי חלופות למימון תוספת ההוצאה.

הראשונה- ע"י המסים והשנייה- ע"י מכירת אג"ח לציבור

א. נתחו מה יקרה במשק אם תבחר החלופה הראשונה (תרשים זרימה) ומה יקרה לערכי המשתנים המקרו כלכליים: התוצר, הריבית, שער החליפין, הצריכה הפרטית, ההשקעה, עודף היבוא.

ב. ענו מחדש על א בהנחה שתבחר החלופה השנייה.

באיזו מהחלופות התוצר גדול יותר? הסבירו.

באיזו מהחלופות הריבית גבוהה יותר? הסבירו.

באיזו מהחלופות עודף היבוא גדול יותר? הסבירו.

שאלה

משק **פתוח** נמצא בשווי משקל **באבטלה** עם פער דפלציוני בגודל B מיליון ש"ח. הניחו כי הביקוש לכסף לא תלוי בתוצר. לאור הצלחת השיחות על הסכם השלום וציפייה ל"מזרח תיכון חדש" החליטו הפירמות להגדיל את ההשקעה ב B - מיליון ש"ח בכל רמה של תוצר וריבית.

א. תארו את ההתרחשות במשק (תרשים זרימה) לאור החלטה זו.

צינו והסבירו מה יקרה לתוצר, לתעסוקה, לריבית, לעודף היבוא ולכל אחד מהשימושים המקומיים. האם המשק עדיין באבטלה?

ב. הניחו עתה כי במקביל להחלטת הפירמות, הבנק המרכזי פדה אג"ח שמועד הפירעון שלהן הגיע וכתוצאה מכך כמות הכסף גדלה ב- 1%.

תארו את השפעת שני השינויים על המשק (תרשים זרימה), צינו והסבירו מה יקרה לתוצר, לתעסוקה, לריבית, לעודף היבוא, לכל אחד מהשימושים המקומיים ולרמת המחירים.

שאלה

הניחו משק **פתוח** הנמצא בשווי משקל **באבטלה**. ידוע כי ההשקעה תלויה רק בריבית והצריכה הפרטית תלויה רק בהכנסה הפנויה.

בשל מאבקים קואליציוניים הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ב B - מיליון ש"ח והיא שוקלת שתי חלופות למימון תוספת ההוצאה.

הראשונה - ע"י המסים והשנייה - ע"י מכירת אג"ח לציבור

א. נתחו מה יקרה במשק אם תבחר החלופה הראשונה (תרשים זרימה) ומה יקרה לערכי המשתנים המקרו כלכליים: התוצר, הריבית, שער החליפין, הצריכה הפרטית, ההשקעה, עודף היבוא.

ב. ענו מחדש על א בהנחה שתבחר החלופה השנייה.

ג. באיזו מהחלופות התוצר גדול יותר? באיזו מהחלופות עודף היבוא גדול יותר? הסבירו.

(תוספת לשאלה: באיזו מהחלופות הריבית גבוהה יותר? הסבירו).

ד. איך תשתנה תשובתך לסעיף ב' אם נתון שהביקוש לכסף לא תלוי בתוצר?

 שאלה

משק **פתוח** בשיווי משקל **באבטלה**. האם הטענה נכונה או לא נכונה, נמקו בקצרה.
כתוצאה מהלך רוח אופטימי של היזמים בארץ, הם הגדילו את ההשקעה המתוכננת בכל רמה של תוצר וריבית.
כלכלן טען כי כתוצאה מזה שיעור האבטלה יקטן ועודף היבוא יגדל.

 שאלה

משק **פתוח** בשיווי משקל **באבטלה**. האם הטענה נכונה או לא נכונה, נמקו בקצרה.
הניחו כי הבנק המרכזי נקט במדיניות מוניטרית **מרסנת**.
כלכלנית טענה כי ככל שיבוא ההון נטו (CF) רגיש פחות לשינויים בריבית כך הירידה בתוצר תהיה גדולה יותר.

 שאלה

משק **פתוח** בשיווי משקל **באבטלה**. האם הטענה נכונה או לא נכונה, נמקו בקצרה.
הניחו כי נגיד/ת הפדרל רזרב (הבנק המרכזי האמריקאי) הפחית/ה את הריבית על הדולר (הריבית העולמית).
כלכלנית טענה כי כתוצאה מכך תהיה בארץ עלייה הן ברמת התעסוקה והן בשער החליפין.

 שאלה

משק **פתוח** בשיווי משקל **באבטלה**. האם הטענה נכונה או לא נכונה, נמקו בקצרה.
הבנק המרכזי קנה אג"ח מהציבור. כלכלנית טענה כי כתוצאה מכך:
(1) ההשקעה תגדל (2) יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.

 שאלה

משק **פתוח** בשיווי משקל **באבטלה**. האם הטענה נכונה או לא נכונה, נמקו בקצרה.
נתון כי הבנק המרכזי המקומי שומר על שער ריבית קבוע. בשנה האחרונה משקי הבית שינו את התנהגותם והקטינו את הצריכה הפרטית בכל רמה של הכנסה פנויה וריבית.
כלכלנית טענה כי כתוצאה מכך:
(1) ההשקעה תקטן (2) שער החליפין של הדולר ירד.

שאלה

הניחו כי המשק הישראלי הוא משק **פתוח** הנמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.
הבנק המרכזי של ארה"ב (הפדרל רזרב) העלה את הריבית של ארה"ב. כתוצאה מכך בישראל:

- א. לשינוי זה לא תהיה השפעה על התעסוקה ועל הרכב השימושים.
- ב. התוצר יקטן והאבטלה תגדל.
- ג. גם הריבית המקומית תעלה ולכן לא ניתן לדעת מה יקרה לעודף היבוא.
- ד. סכום השימושים המקומיים יקטן.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.
כתוצאה מפדיון אג"ח ממשלתיות שהגיע מועד פירעון גדלה כמות הכסף במשק ב- 1%.
כתוצאה מכך:

- א. שער הריבית ירד ולכן ההשקעה תגדל ועודף היבוא יקטן.
- ב. רמת המחירים תעלה ב- 1%, אך אי-אפשר לדעת באיזה שיעור יעלה שער החליפין הנומינלי.
- ג. הן רמת המחירים והן שער החליפין הריאלי יעלו ב- 1%.
- ד. הן רמת המחירים והן שער החליפין הנומינלי יעלו ב- 1% ואילו שער החליפין הריאלי לא ישתנה.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.
הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור.

- רמת המחירים תעלה בשיעור גדול יותר ככל ש:
- א. הצריכה הפרטית רגישה פחות לשינויים בשער הריבית.
- ב. הצריכה הציבורית במצב המוצא גדולה יותר.
- ג. הביקוש לכסף רגיש פחות לשינויים בתוצר.
- ד. תנועות ההון הנכנסות נטו רגישות יותר לשינויים בהפרש הריבית בין הארץ לחו"ל.
- ה. ההשקעה רגישה יותר לשינויים בתוצר.

שאלה

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.

הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ושוקלת שתי חלופות למימון ההוצאה:

(1) מכירת אג"ח לציבור

(2) העלאת המסים

בדיון בנושא הועלו הטענות הבאות, איזו מהן נכונה?

א. הריבית תעלה באותו שיעור בשתי החלופות.

ב. התוצר יגדל באותה המידה בשתי החלופות.

ג. רמת המחירים תעלה באותו שיעור בשתי החלופות.

ד. אם תיבחר חלופה (1) יהיה עודף היבוא גדול יותר מאשר בחלופה (2).

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. נתון שהצריכה הפרטית לא תלויה בריבית.

הממשלה מעוניינת להגדיל את ההשקעה הציבורית, ושוקלת שתי חלופות למימון ההוצאה:

(1) העלאת המסים (2) מכירת אג"ח לציבור.

לפניכם טענות המתייחסות להשוואה בין שתי החלופות. איזו מהן נכונה?

א. סך ההשקעה (פרטית + ציבורית) יגדל בחלופה (1) ולא ישתנה בחלופה (2).

ב. עודף היבוא יגדל בחלופה (1) בפחות מאשר בחלופה (2).

ג. הצריכה הפרטית תקטן בחלופה (1) ותגדל בחלופה (2).

ד. שער הריבית יעלה באותו שיעור בשתי החלופות.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

תרגילים מסכמים ליחידה 9 (ממ"ן 14)

שאלה

- הניחו משק **פתוח** הנמצא בשיווי משקל **באבטלה**. ידוע כי ההשקעה תלויה רק בריבית והצריכה הפרטית תלויה רק בהכנסה הפנויה.
- בשל מאבקים קואליציוניים הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ב- B מיליון ש"ח והיא שוקלת שתי חלופות למימון תוספת ההוצאה.
- הראשונה- ע"י המסים והשנייה- ע"י מכירת אג"ח לציבור
- א. נתחו מה יקרה במשק אם תבחר החלופה הראשונה (תרשים זרימה) ומה יקרה לערכי המשתנים המקרו כלכליים: התוצר, הריבית, שער החליפין, הצריכה הפרטית, ההשקעה, עודף היבוא.
- ב. ענו מחדש על א בהנחה שתבחר החלופה השנייה.
- באיזו מהחלופות התוצר גדול יותר? הסבירו.
- באיזו מהחלופות הריבית גבוהה יותר? הסבירו.
- באיזו מהחלופות עודף היבוא גדול יותר? הסבירו.

שאלה

- הניחו משק **פתוח** הנמצא בשיווי משקל **באבטלה**. ידוע כי ההשקעה תלויה רק בריבית והצריכה הפרטית תלויה רק בהכנסה הפנויה.
- בשל מאבקים קואליציוניים הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ב- B מיליון ש"ח והיא שוקלת שתי חלופות למימון תוספת ההוצאה.
- הראשונה- ע"י המסים והשנייה- ע"י מכירת אג"ח לציבור
- א. נתחו מה יקרה במשק אם תבחר החלופה הראשונה (תרשים זרימה) ומה יקרה לערכי המשתנים המקרו כלכליים: התוצר, הריבית, שער החליפין, הצריכה הפרטית, ההשקעה, עודף היבוא.
- ב. ענו מחדש על א בהנחה שתבחר החלופה השנייה.
- ג. באיזו מהחלופות התוצר גדול יותר? באיזו מהחלופות עודף היבוא גדול יותר? הסבירו.
- באיזו מהחלופות הריבית גבוהה יותר? הסבירו.
- ד. איך תשתנה תשובתך לסעיף א' אם נתון שהביקוש לכסף לא תלוי בתוצר?

שאלה

- הניחו משק **פתוח** הנמצא בשיווי משקל **באבטלה**. ידוע כי ההשקעה תלויה רק בריבית והצריכה הפרטית תלויה רק בהכנסה הפנויה.
- בשל מאבקים קואליציוניים הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ב- B מיליון ש"ח והיא שוקלת שתי חלופות למימון תוספת ההוצאה.

הראשונה- ע"י המסים והשנייה- ע"י מכירת אג"ח לציבור

א. נתחו מה יקרה במשק אם תבחר החלופה הראשונה (תרשים זרימה) ומה יקרה לערכי המשתנים המקרו כלכליים: התוצר, הריבית, שער החליפין, הצריכה הפרטית, ההשקעה, עודף היבוא.

ב. ענו מחדש על א בהנחה שתבחר החלופה השנייה.

ג. באיזו מהחלופות התוצר גדול יותר? באיזו מהחלופות עודף היבוא גדול יותר? הסבירו.

באיזו מהחלופות הריבית גבוהה יותר?? הסבירו.

ד. איך תשתנה תשובתך לסעיף ב' אם נתון שהביקוש לכסף לא תלוי בתוצר?

שאלה

הניחו משק **פתוח** הנמצא בשיווי משקל **באבטלה**.

בשל מאבקים קואליציוניים הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ב- B מיליון ש"ח והיא שוקלת שתי חלופות למימון תוספת ההוצאה.

הראשונה- ע"י המסים והשנייה- ע"י מכירת אג"ח לציבור

א. נתחו מה יקרה במשק אם תבחר החלופה הראשונה (תרשים זרימה) ומה יקרה לערכי המשתנים המקרו כלכליים: התוצר, הריבית, שער החליפין, הצריכה הפרטית, ההשקעה, עודף היבוא.

ב. ענו מחדש על א בהנחה שתבחר החלופה השנייה.

ג. באיזו מהחלופות התוצר גדול יותר? באיזה מהחלופות עודף היבוא גדול יותר? הסבירו.

ד. איך תשתנה תשובתך לסעיף א אם נתון שהביקוש לכסף לא תלוי בתוצר?

שאלה

הניחו משק **פתוח** הנמצא בשיווי משקל **באבטלה**.

בשל מאבקים קואליציוניים הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ב- B מיליון ש"ח והיא שוקלת שתי חלופות למימון תוספת ההוצאה.

הראשונה- ע"י המסים והשנייה- ע"י מכירת אג"ח לציבור

א. נתחו מה יקרה במשק אם תבחר החלופה הראשונה (תרשים זרימה) ומה יקרה לערכי המשתנים המקרו כלכליים: התוצר, הריבית, שער החליפין, הצריכה הפרטית, ההשקעה, עודף היבוא.

ב. ענו מחדש על א בהנחה שתבחר החלופה השנייה.

ג. באיזו מהחלופות התוצר גדול יותר? באיזה מהחלופות עודף היבוא גדול יותר? הסבירו.

ד. איך תשתנה תשובתך לסעיף ב אם נתון שהביקוש לכסף לא תלוי בתוצר?

שאלה

משק **פתוח** נמצא בשווי משקל באבטלה עם פער דפלציוני בגודל B מיליון ש"ח. הניחו כי הביקוש לכסף לא תלוי בתוצר. לאור הצלחת השיחות על הסכם השלום וציפייה ל"מזרח תיכון חדש" החליטו הפירמות להגדיל את ההשקעה ב- B מיליון ש"ח בכל רמה של תוצר וריבית.

א. תארו את ההתרחשות במשק (תרשים זרימה) לאור החלטה זו.

צינו והסבירו מה יקרה לתוצר, לתעסוקה, לריבית, לעודף היבוא ולכל אחד מהשימושים המקומיים. האם המשק עדיין באבטלה?

ב. הניחו עתה כי במקביל להחלטת הפירמות, הבנק המרכזי פדה אג"ח שמועד הפירעון שלהן הגיע וכתוצאה מכך כמות הכסף גדלה ב- 1% .

תארו את השפעת שני השינויים על המשק (תרשים זרימה), צינו והסבירו מה יקרה לתוצר, לתעסוקה, לריבית, לעודף היבוא, לכל אחד מהשימושים המקומיים ולרמת המחירים.

שאלה

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל ברמת תוצר Y_0 מכיוון שבתקציב הממשלה יש גירעון גדול הציעה נגידת הבנק המרכזי את התוכנית הבאה:

הממשלה תפחית את הצריכה הציבורית ב- 10 מיליארד ש"ח מבלי לשנות את המסים וכך תוכל להפחית את מכירות האג"ח לציבור בסכום זה.

במקביל, הבנק המרכזי יפחית את הריבית, כך ששיווי המשקל החדש יתקבל באותה רמת תוצר של מצב המוצא Y_0 .

א. נתחו את ההתרחשות במשק והסבירו מה יקרה לצריכה הפרטית, להשקעה, לעודף היבוא ולרמת התעסוקה במשק.

ב. התייחסו לטענה הבאה: השילוב של מדיניות פסקלית מרסנת ומדיניות מוניטרית מרחיבה בתנאים אלה גרם להסטת מקורות מהמגזר הציבורי אל המגזר הפרטי.

שאלה

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל ברמת תוצר Y_0 מכיוון שבתקציב הממשלה יש גירעון גדול הציעה נגידת הבנק המרכזי את התוכנית הבאה:

הממשלה תפחית את הצריכה הציבורית ב- 5 מיליארד ש"ח מבלי לשנות את המסים וכך תוכל להפחית את מכירות האג"ח לציבור בסכום זה.

במקביל, הבנק המרכזי יפחית את הריבית, כך ששיווי המשקל החדש יתקבל באותה רמת תוצר של מצב המוצא Y_0 .

א. נתחו את ההתרחשות במשק והסבירו מה יקרה לצריכה הפרטית, להשקעה, לעודף היבוא ולרמת התעסוקה במשק.

ב. התייחסו לטענה הבאה: השילוב של מדיניות פסקלית מרסנת ומדיניות מוניטרית מרחיבה בתנאים אלה גרם להסטת מקורות מהמגזר הציבורי אל המגזר הפרטי.

שאלה

משק **פתוח** בשיווי משקל **באבטלה**. האם הטענה נכונה או לא נכונה, נמקו בקצרה.
כתוצאה מהלך רוח אופטימי של היזמים בארץ, הם הגדילו את ההשקעה המתוכננת בכל רמה של תוצר וריבית.
כלכלן טען כי כתוצאה מזה שיעור האבטלה יקטן ועודף היבוא יגדל.

שאלה

משק **פתוח** בשיווי משקל **באבטלה**. האם הטענה נכונה או לא נכונה, נמקו בקצרה.
כתוצאה מהלך רוח פסימי של היזמים בארץ, הם הקטינו את ההשקעה המתוכננת בכל רמה של תוצר וריבית.
כלכלנית טענה כי כתוצאה מזה שיעור האבטלה יגדל ועודף היבוא יקטן

שאלה

משק **פתוח** בשיווי משקל **באבטלה**. האם הטענה נכונה או לא נכונה, נמקו בקצרה.
החודש העלה הפדרל רזרב (הבנק המרכזי האמריקאי) את הריבית בארה"ב ולכן הריבית העולמית עלתה.
כלכלנית טענה כי בעקבות כך: (1) ההשקעה תגדל (2) יהיה פיחות בשער השקל.

שאלה

משק **פתוח** בשיווי משקל **באבטלה**. האם הטענה נכונה או לא נכונה, נמקו בקצרה.
הניחו כי הבנק המרכזי נקט במדיניות מוניטרית מרסנת.
כלכלנית טענה כי ככל שיבוא ההון נטו (CF) רגיש פחות לשינויים בריבית כך הירידה בתוצר תהיה גדולה יותר.

שאלה

משק **פתוח** בשיווי משקל **באבטלה**. האם הטענה נכונה או לא נכונה, נמקו בקצרה.
הניחו כי הבנק המרכזי נקט במדיניות מוניטרית מרחיבה.
כלכלנית טענה כי ככל שיבוא ההון נטו (CF) רגיש פחות לשינויים בריבית כך העלייה בתוצר תהיה גדולה יותר.

שאלה

משק **פתוח** בשיווי משקל **באבטלה**. האם הטענה נכונה או לא נכונה, נמקו בקצרה.
הניחו כי נגיד/ת הפדרל רזרב (הבנק המרכזי האמריקאי) הפחית/ה את הריבית על הדולר (הריבית העולמית).
כלכלנית טענה כי כתוצאה מכך תהיה בארץ עלייה הן ברמת התעסוקה והן בשער החליפין.

שאלה

משק **פתוח** בשיווי משקל **באבטלה**. האם הטענה נכונה או לא נכונה, נמקו בקצרה.
הבנק המרכזי קנה אג"ח מהציבור. כלכלנית טענה כי כתוצאה מכך:
(1) ההשקעה תגדל (2) יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.

שאלה

משק **פתוח** בשיווי משקל **באבטלה**. האם הטענה נכונה או לא נכונה, נמקו בקצרה.
נתון כי הבנק המרכזי המקומי שומר על שער ריבית קבוע. בשנה האחרונה משקי הבית שינו את התנהגותם והקטינו את הצריכה הפרטית בכל רמה של הכנסה פנויה וריבית.
כלכלנית טענה כי כתוצאה מכך:
(1) ההשקעה תקטן, (2) שער החליפין של הדולר ירד.

שאלה

משק בשיווי משקל **באבטלה**. האם הטענה נכונה או לא נכונה, נמקו בקצרה.
החודש העלה הפדרל רזרב (הבנק המרכזי האמריקאי) את הריבית בארה"ב ולכן הריבית העולמית עלתה.
כלכלנית טענה כי בעקבות כך: יהיה פיחות בשער השקל.

שאלה

משק פתוח בשיווי משקל **באבטלה**. האם הטענה נכונה או לא נכונה, נמקו בקצרה.
הבנק המרכזי קנה אג"ח מהציבור.
כלכלנית טענה כי כתוצאה מכך יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.

שאלה

משק **פתוח** בשיווי משקל **באבטלה**. האם הטענה נכונה או לא נכונה, נמקו בקצרה.
נתון כי הבנק המרכזי המקומי שומר על שער ריבית קבוע.
בשנה האחרונה משקי הבית שינו את התנהגותם והקטינו את הצריכה הפרטית בכל רמה של הכנסה פנויה וריבית.
כלכלנית טענה כי כתוצאה מכך עודף היבוא יקטן.

שאלה

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.
לאור הסכם השלום שנחתם זה עתה הגדילו הפירמות את ההשקעה המתוכננת בכל רמה של תוצר ושער ריבית. מכאן ניתן להסיק כי:
א. אם הצריכה הפרטית לא תלויה בריבית, אז ההשקעה לא תגדל.
ב. עודף היבוא יגדל ביותר מהסכום שבו ההשקעה תגדל.
ג. אם הצריכה הפרטית לא תלויה בריבית, אז ההשקעה ועודף היבוא יגדלו באותו הסכום.
ד. לא ניתן לקבוע אם הצריכה הפרטית תגדל או תקטן, אך ברור שההשקעה תגדל.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.
הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור.
רמת המחירים תעלה בשיעור גדול יותר ככל ש:
א. הצריכה הפרטית רגישה יותר לשינויים בהכנסה הפנויה.
ב. הצריכה הציבורית במצב המוצא גדולה יותר.
ג. הביקוש לכסף רגיש פחות לשינויים בתוצר.
ד. תנועות ההון הנכנסות נטו רגישות יותר לשינויים בהפרש הריבית בין הארץ לחו"ל.
ה. ההשקעה רגישה פחות לשינויים בריבית.

שאלה

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.
הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור.
רמת המחירים תעלה בשיעור גדול יותר ככל ש:
א. ההשקעה רגישה יותר לשינויים בתוצר.

- ב. הצריכה הפרטית רגישה יותר לשינויים בהכנסה הפנויה.
ג. הצריכה הציבורית במצב המוצא גדולה יותר.
ד. הביקוש לכסף רגיש פחות לשינויים בתוצר.
ה. תנועות ההון הנכנסות נטו רגישות פחות לשינויים בהפרש הריבית בין הארץ לחו"ל.

שאלה

- משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.
הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור.
רמת המחירים תעלה בשיעור גדול יותר ככל ש:
א. הצריכה הפרטית רגישה פחות לשינויים בשער הריבית.
ב. הצריכה הציבורית במצב המוצא גדולה יותר.
ג. הביקוש לכסף רגיש פחות לשינויים בתוצר.
ד. תנועות ההון הנכנסות נטו רגישות יותר לשינויים בהפרש הריבית בין הארץ לחו"ל.
ה. ההשקעה רגישה יותר לשינויים בתוצר.

שאלה

- משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.
כתוצאה מפדיון אג"ח ממשלתיות שהגיע מועד פירעון גדלה כמות הכסף במשק ב- 1%.
כתוצאה מכך:
א. הן רמת המחירים והן שער החליפין **הנומינלי** יעלו ב- 1% ואילו שער החליפין **הריאלי** לא ישתנה.
ב. שער הריבית ירד ולכן ההשקעה תגדל ועודף היבוא יקטן.
ג. רמת המחירים תעלה ב- 1%, אך אי-אפשר לדעת באיזה שיעור יעלה שער החליפין **הנומינלי**.
ד. הן רמת המחירים והן שער החליפין **הריאלי** יעלו ב- 1%.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

- משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.
כתוצאה מפדיון אג"ח ממשלתיות שהגיע מועד פירעון גדלה כמות הכסף במשק ב- 1%.
כתוצאה מכך:
א. שער הריבית ירד ולכן ההשקעה תגדל ועודף היבוא יקטן.

ב. רמת המחירים תעלה ב- 1%, אך אי-אפשר לדעת באיזה שיעור יעלה שער החליפין הנומינלי.

ג. הן רמת המחירים והן שער החליפין הריאלי יעלו ב- 1%.

ד. הן רמת המחירים והן שער החליפין הנומינלי יעלו ב- 1% ואילו שער החליפין הריאלי לא ישתנה.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק פתוח נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

כתוצאה מפדיון אג"ח שהגיע מועד פירעון גדלה כמות הכסף במשק ב- 1%. כתוצאה מכך:

א. הן רמת המחירים והן שער החליפין הריאלי יעלו ב- 1%.

ב. הן רמת המחירים והן שער החליפין הנומינלי יעלו ב- 1% ואילו שער החליפין הריאלי לא ישתנה.

ג. שער הריבית ירד ולכן ההשקעה תגדל ועודף היבוא יקטן.

ד. רמת המחירים תעלה ב- 1%, אך אי-אפשר לדעת באיזה שיעור יעלה שער החליפין הנומינלי.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

הניחו כי המשק הישראלי הוא משק פתוח הנמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

הבנק המרכזי של ארה"ב (הפדרל רזרב) העלה את הריבית של ארה"ב. כתוצאה מכך בישראל:

א. לשינוי זה לא תהיה השפעה על התעסוקה ועל הרכב השימושים.

ב. התוצר יקטן והאבטלה תגדל.

ג. גם הריבית המקומית תעלה ולכן לא ניתן לדעת מה יקרה לעודף היבוא.

ד. סכום השימושים המקומיים יקטן.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

הניחו כי המשק הישראלי הוא משק פתוח הנמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה.

הבנק המרכזי של ארה"ב (הפדרל רזרב) העלה את הריבית של ארה"ב. כתוצאה מכך בישראל:

א. לשינוי זה לא תהיה השפעה על התעסוקה ועל הרכב השימושים.

ב. התוצר יקטן והאבטלה תגדל.

ג. עודף היבוא יגדל.

ד. הן הצריכה הפרטית והן ההשקעה יקטנו.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

הניחו כי המשק הישראלי הוא משק **פתוח** הנמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.

הבנק המרכזי של ארה"ב (הפדרל רזרב) העלה את הריבית של ארה"ב. כתוצאה מכך בישראל:

א. לשינוי זה לא תהיה השפעה על התעסוקה ועל הרכב השימושים.

ב. סכום השימושים המקומיים יקטן.

ג. התוצר יקטן והאבטלה תגדל.

ד. גם הריבית המקומית תעלה ולכן לא ניתן לדעת מה יקרה לעודף היבוא.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.

הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ושוקלת שתי חלופות למימון ההוצאה:

(1) מכירת אג"ח לציבור

(2) העלאת המסים

בדיון בנושא הועלו הטענות הבאות, איזו מהן נכונה?

א. הריבית תעלה באותו שיעור בשתי החלופות.

ב. ההשקעה תהיה גדולה יותר בחלופת המיסים לעומת חלופת האג"ח.

ג. רמת המכירים תעלה ביותר בחלופת המסים לעומת חלופת האג"ח.

ד. עודף היבוא יהיה גדול יותר בחלופת המסים לעומת חלופת האג"ח.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.

הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ושוקלת שתי חלופות למימון ההוצאה:

(1) מכירת אג"ח לציבור

(2) העלאת המסים

בדיון בנושא הועלו הטענות הבאות, איזו מהן נכונה?

א. הריבית תעלה באותו שיעור בשתי החלופות.

- ב. התוצר יגדל באותה המידה בשתי החלופות.
ג. רמת המחירים תעלה באותו שיעור בשתי החלופות.
ד. אם תיבחר חלופה (1) יהיה עודף היבוא גדול יותר מאשר בחלופה (2).
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

- משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. נתון שהצריכה הפרטית לא תלויה בריבית.
הממשלה מעוניינת להגדיל את **ההשקעה הציבורית**, ושוקלת שתי חלופות למימון ההוצאה:
(1) העלאת המסים. (2) מכירת אג"ח לציבור.
לפניכם טענות המתייחסות להשוואה בין שתי החלופות. איזו מהן נכונה?
א. סך ההשקעה (פרטית + ציבורית) יגדל בחלופה (1) ולא ישתנה בחלופה (2).
ב. עודף היבוא יגדל בחלופה (1) בפחות מאשר בחלופה (2).
ג. הצריכה הפרטית תקטן בחלופה (1) ותגדל בחלופה (2).
ד. שער הריבית יעלה באותו שיעור בשתי החלופות.
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

- משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.
הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ושוקלת שתי חלופות למימון ההוצאה:
(1) מכירת אג"ח לציבור
(2) העלאת המסים
בדיון בנושא הועלו הטענות הבאות, איזו מהן נכונה?
א. תיבחר חלופה (1) תהיה ההשקעה גדולה יותר מאשר בחלופה (2).
ב. התוצר יגדל באותה המידה בשתי החלופות.
ג. לא ניתן לקבוע באיזו חלופה תהיה הצריכה הפרטית גדולה יותר.
ד. אם תיבחר חלופה (1) יהיה עודף היבוא קטן יותר מאשר בחלופה (2).
ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.

הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ושוקלת שתי חלופות למימון ההוצאה:

(1) מכירת אג"ח לציבור

(2) העלאת המסים

בדיון בנושא הועלו הטענות הבאות, איזו מהן נכונה?

א. ההשקעה תהיה קטנה יותר בחלופת המיסים לעומת חלופת האג"ח.

ב. רמת המחירים תעלה ביותר בחלופת המסים לעומת חלופת האג"ח.

ג. עודף היבוא יהיה קטן יותר בחלופת המסים לעומת חלופת האג"ח.

ד. הריבית תעלה באותו שיעור בשתי החלופות.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק **פתוח** בשיווי משקל **באבטלה**. האם הטענה נכונה או לא נכונה, נמקו בקצרה.

הבנק המרכזי מכר אג"ח לציבור. כלכלנית טענה כי כתוצאה מכך יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.

שאלה

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.

הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ושוקלת שתי חלופות למימון ההוצאה:

(1) מכירת אג"ח לציבור

(2) העלאת המסים

בדיון בנושא הועלו הטענות הבאות, איזו מהן נכונה?

א. ההשקעה תהיה גדולה יותר בחלופת המיסים לעומת חלופת האג"ח.

ב. רמת המחירים תעלה ביותר בחלופת המסים לעומת חלופת האג"ח.

ג. עודף היבוא יהיה גדול יותר בחלופת המסים לעומת חלופת האג"ח.

ד. הריבית תעלה באותו שיעור בשתי החלופות.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.

לאור הסכם השלום שנחתם זה עתה הגדילו הפירמות את ההשקעה המתוכננת בכל רמה של תוצר ושער ריבית. מכאן ניתן להסיק כי:

א. אם הצריכה הפרטית לא תלויה בריבית, אז ההשקעה ועודף היבוא יגדלו באותו סכום.

ב. לא ניתן לקבוע אם הצריכה הפרטית תגדל או תקטן, אך ברור שההשקעה תגדל.

ג. אם הצריכה הפרטית לא תלויה בריבית, אז ההשקעה לא תגדל.

ד. עודף היבוא יגדל ביותר מהסכום שבו ההשקעה תגדל.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.

הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור.

רמת המחירים תעלה בשיעור גדול יותר ככל ש:

א. ההשקעה רגישה פחות לשינויים בריבית.

ב. הצריכה הפרטית רגישה יותר לשינויים בהכנסה הפנויה.

ג. הצריכה הציבורית במצב המוצא גדולה יותר.

ד. הביקוש לכסף רגיש פחות לשינויים בתוצר.

ה. תנועות ההון הנכנסות נטו רגישות יותר לשינויים בהפרש הריבית בין הארץ לחו"ל.